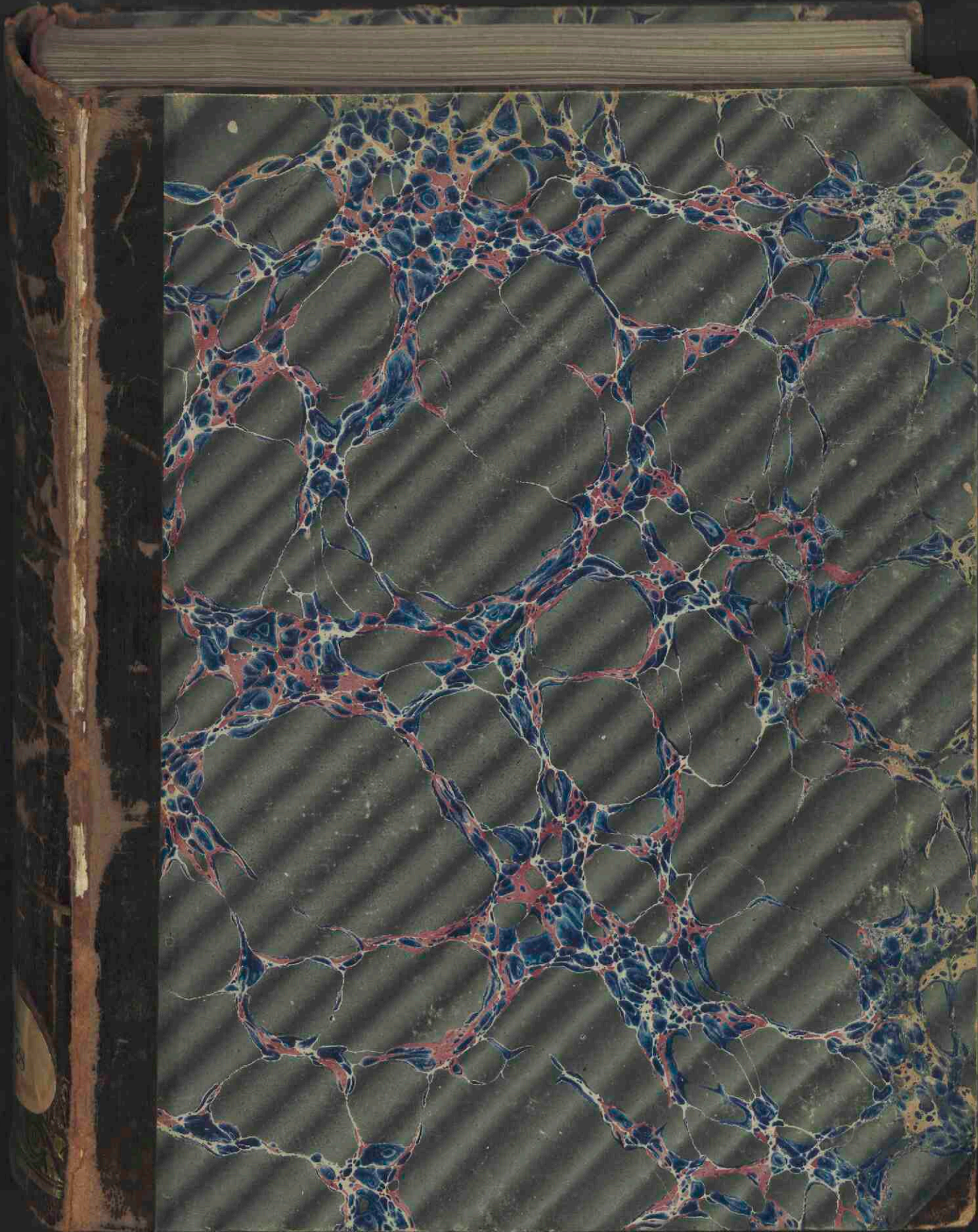
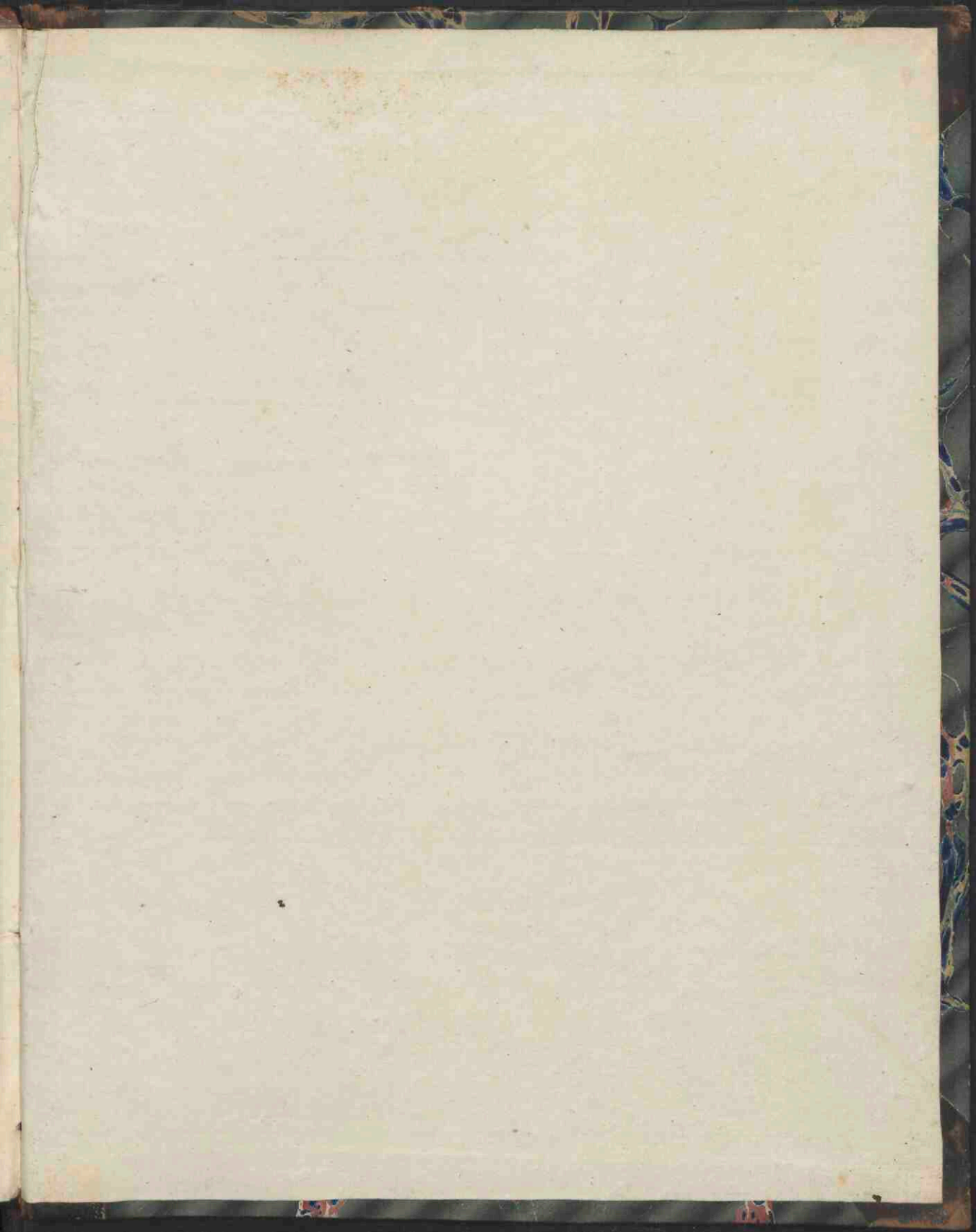

Reis door Noordelijk Duitsland, 17 Aug. - 13 Oct. 1858

<https://hdl.handle.net/1874/390294>

O.C. 28.

Hss. Ackersdijck.

31

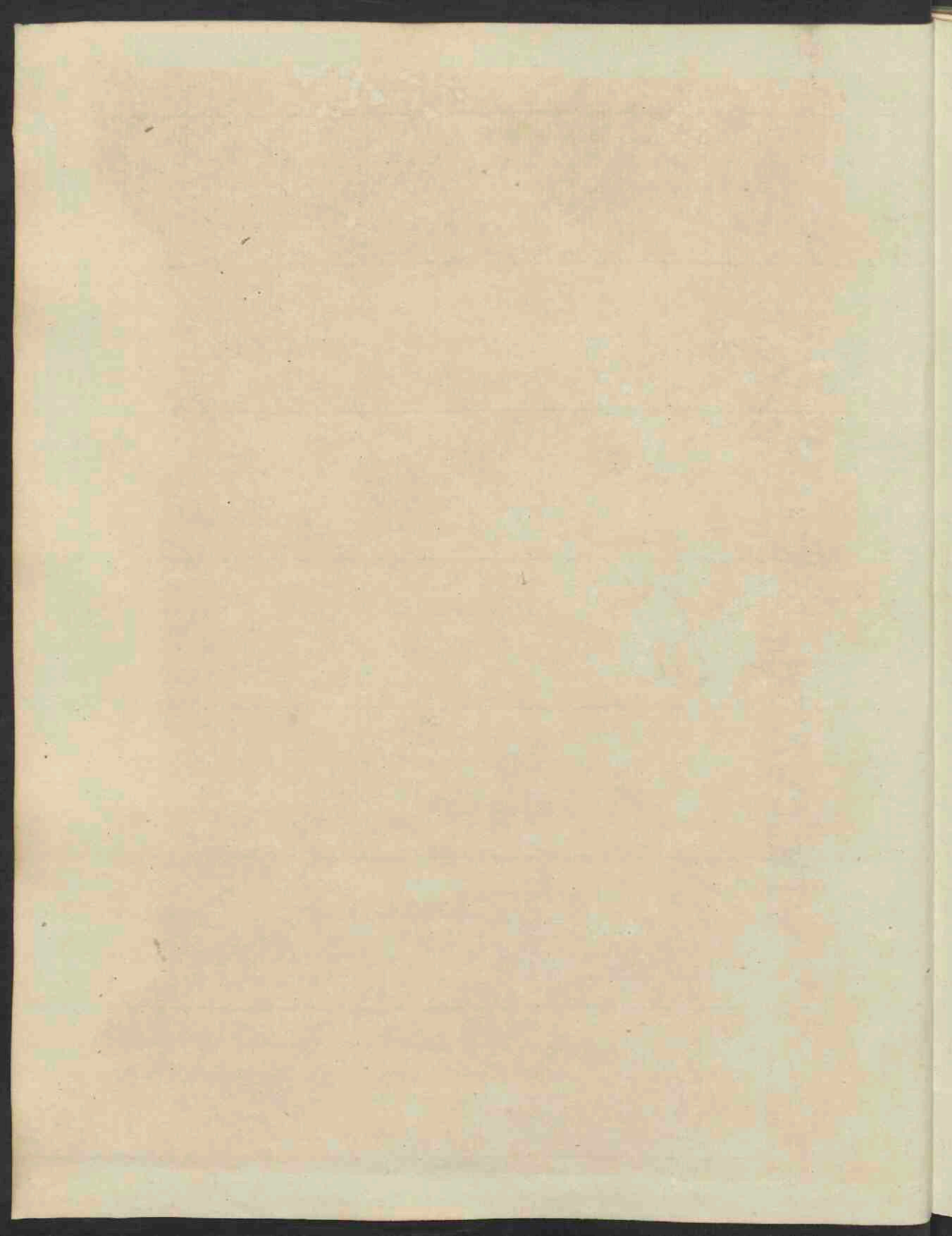
F. 1316.

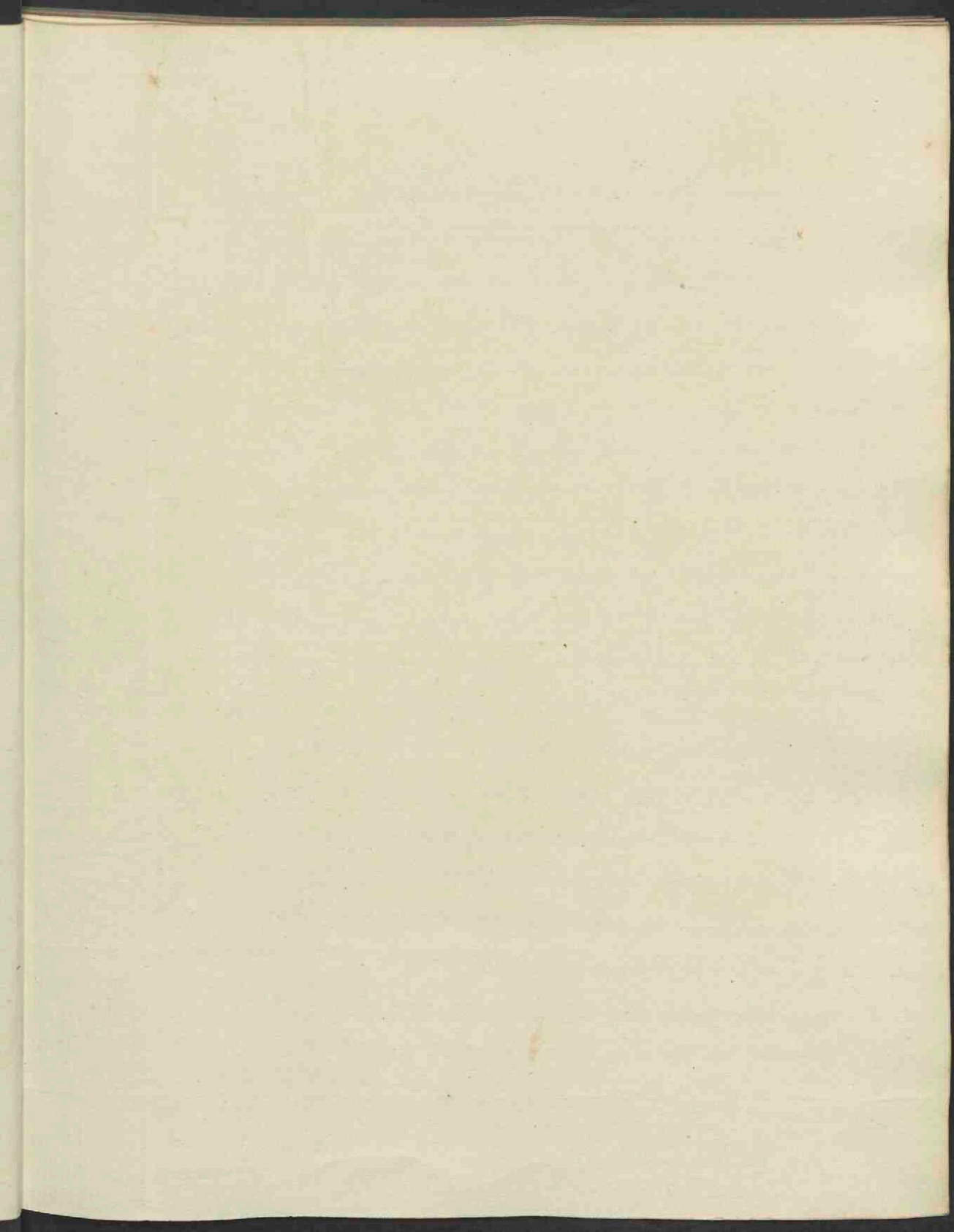
Hs.

0 C 28

Ms. Ackers. No 31.

Evenwelk geeft my altijd aanstoot door de groote on-
reinheid der Steenen, de Slordigheid, Leukheid en onbeschaamd-
heid van de, mitsdien, Staat. De buiten gewone voorwerpen en
de gunstige ligging, waardoor zoo veel gelegenheid bestaat
om earlyk aan den kust te komen, tehyen geene verbetering
hierin aan te brengen. Wy werden ook kabin door veel
jongens, op blanke roeten, met gulthoude kleefven lastig ge-
vallou. De vicarum herberg waar wy aten was mette van drie
gew en dreef ons was buiten door de onruydelijkheid en stank
licht. Een handelaar uit Chelseafild woude my laten, dat men
deur de ambassindief had dat woude. By katen, bakwans,

1
Dinsdag 17 Augustus 1858, weder een klein bui-
telandte reis ondernomen. De laatste dagen waren
zeer vermissend en de laatste nacht kort geweest, by
hadde tot 12 uur gepakt en tot 4 u. Stond enige
vrouwen, te half 6 stond de zj. Wy waren ook meer
klear om naar den trein naar 9 u. naar Linnich te
vertoechen. Wy kwamen er naar 12 uur aan. Van den
luch ruit natuurslyt niet veel op te merken, alles
was bekend. Toch viel ons in het oog dat het groen zeer
brink stond. Na de vele klagen over warmte en droogte
onstreef dit enige verlichting; er werd nu op deze
plaatsen zeer gemaid. Popen werden niet gemield en
het goed werd weinig onderzocht.

Wy maekten tot 4 u. wachtes om onze reis te vervol-
gen. Wy wandelden naar aan den Rys. Van de moeri-
ge stad zege wy ditmaal niets. Wy allen in het keur
bescheiden Hotel Bellevue, nabij de Station. De maante
was zeer hinderlyk. Te Oberhausen kwamen wy met een
and aankomst, en weder een uur wachten wachten,
maar dit was meer het zeld. Het was daar zeer veel
en lousde. Van hier reden wy naar Hamm, want
wy te half 9 aankomsten. Op de reis wy enige
grooten, pindalijp, etc, vooral te Dortmund. Aan wachte
meer naar de spoorwegen, en de rest de minne blif te keulen

dat door Linnæus verward was, en altijd met de baten gestalen
was.

Ik houd my verzekerd, dat alle de plaatselike besturen goed
willen, welke te verbanden baten verhoeden worden. Het heeft
politie van de een zijde en goedlager onderwijze van de andere,
zoude men niet veel een jacht van orde, netheid, en een
vrij kunnen openen te maken. Doch juist in die kleine
plaatsen bestaat een sloppigheid en onverschilligheid by
de menig geposten, die het kindred niet ongehindert laten
voortplanten. Het bestemd vermeerderde niet een twee
jaars en te doen, en het veel zalde me. dat door
nichts te doen.

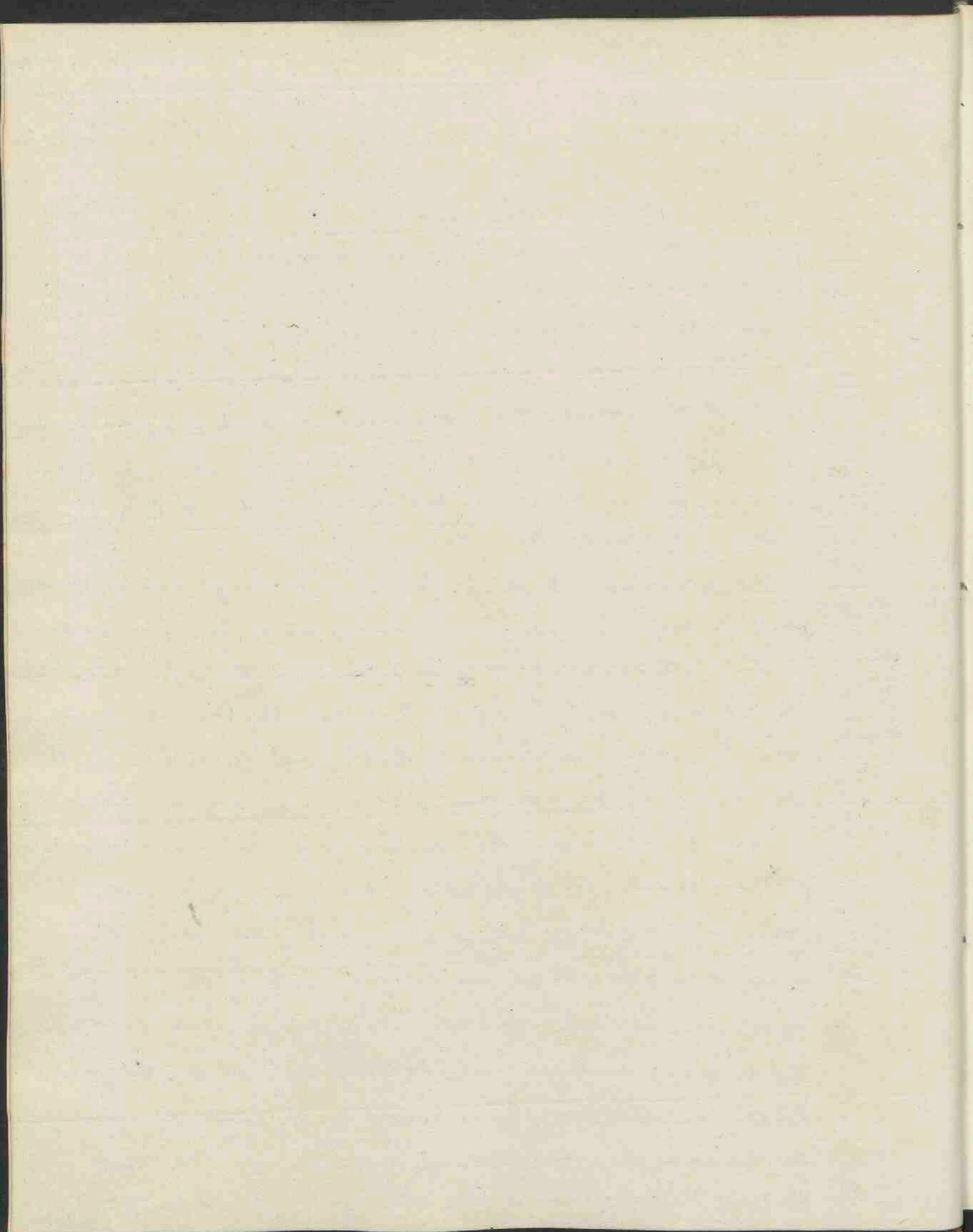

De yzerynningen zyn op blinzen afstand. Het land is schoon
 gewondant, gelykend naar Bond in het westen. Er is ook
 veelal een plaats van rijk, waaraan alle landerij op een
 reukist.

De inrichting der spoorwegen is naar de yzerynningen
 naar van de wachhouderland. De beweging is snel, en men
 heeft eenen goeden verloop door het veld. Van den
 eenen trein tot den anderen, en dat verduiden is veel an
 aangeramen den landbouw reizen. De inrichting is
 naar de wachhouderland veelal Slecht, de personen die reizen
 ligt naar hinnen dienst land en wachhouderland
 onverschillig. De reizen, om rijk op reis naar te aangeramen, is
 makkelijker, makkelijker, wachhouderland.

Woensdag 18 Aug. Hierin is berispt geweest
 van een klein grootstad Markt, doch het is niet te
 men onbeduidend wat de oude stad betreft. Een man
 van stad verzoekt verduiden de gebouwen van de spoorweg
 die hier van verduiden verduiden by eenen. Er
 komen en verduiden naar veel trouwen, dat het verduiden
 is om te keeren. Dit gemak van verduiden dooert er
 zeker toe by dat juist hier van naar grote fabrieken
 gebouwd wordend, en nu toekeeren alle naar bouw,
 kint van yzer, doch verduiden wat de aangeramen
 ding van het yzer betreft. Een der grootste hebben
 wy berispt, de yzertraanfabriek van de Hr. Gobrecht
 Witten en Liebert. Zy is sedert twee jaren begonnen,
 welke reeds op groote schaal, doch is nu van voltooid
 te zyn. Men behouwt het yzer in den zuiversten staat,

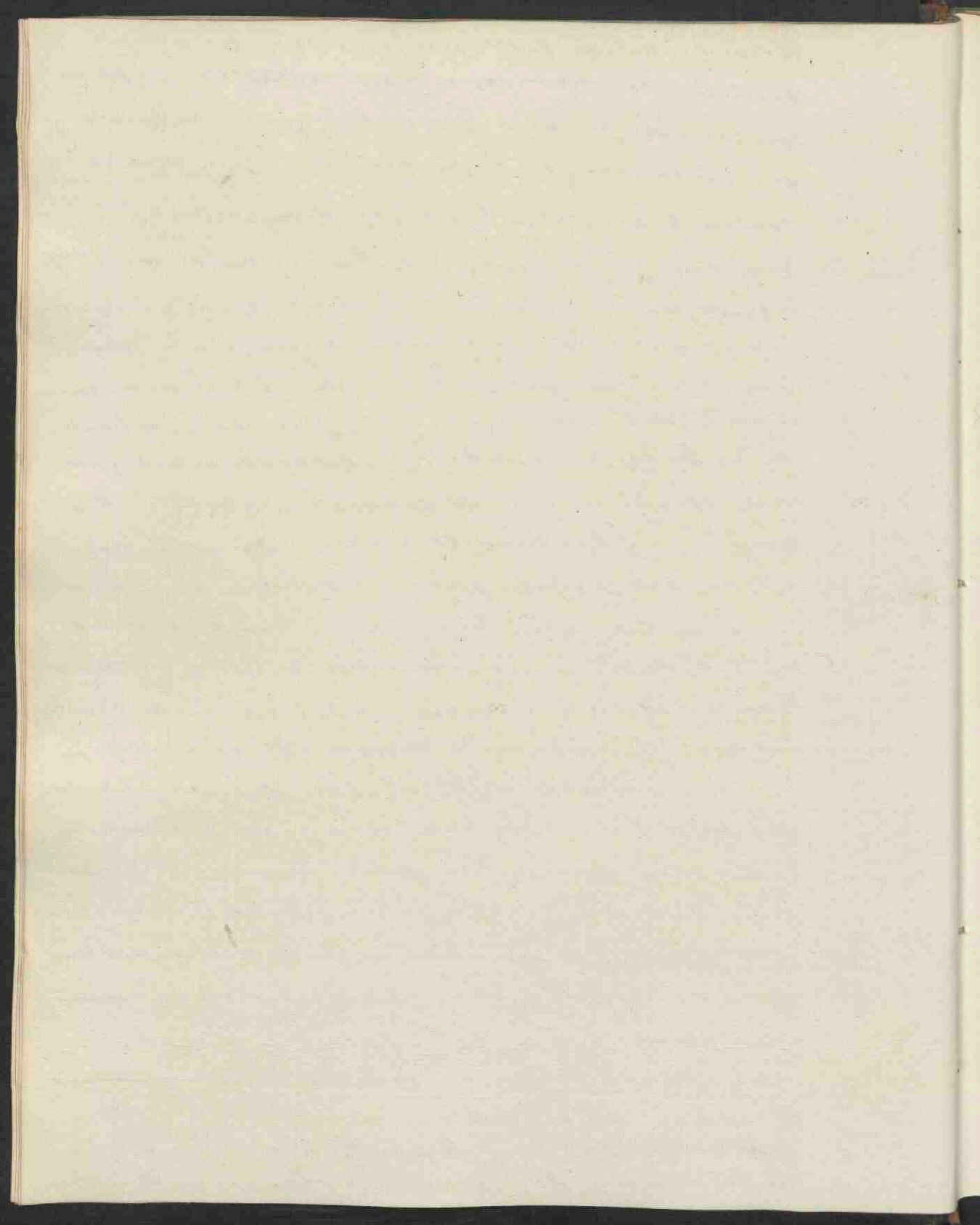

3
maakt het door de putdijf en hooft over het geboude
geleide; breekt of staven van; en die staven, glan-
send gemaakt, en door yzaren kokers, die by opwalsing
dunner worden, steekt door de draad, door de car-
traden te voorzigtig kinnen, die daarna met veel
dijf door yzaren platen getrokken worden, zoo dat zy zelf
de fynste soorten opleveren. Het loort een zeer ver-
sing, als de staven tot deelen uitgezakt glayend en gekoud
op den vlass geworpen worden. Deze arbeid is zeer zwaar,
en wordt ook in den regel met $1\frac{1}{2}$ Thaler loon betaald,
kan werkt dag en nacht door, waartoe de arbeiders, al-
ander afwisselen. De fabriek van in volle werking
haamt zy een per half veldland was. Dat zelfde heeft
by de andere fabrieken plaats. Dit loort een tusschen
een groote bedrijvigheid, maar ook een onrust, in door de
Heestelen en den rook, van onzuiverheid, stof en zwarte
lucht, dat afstotend een veler, indien men niet de ver-
lief van het ontstaan, het slijpen van groote mullige
inrichtingen daarvan verband. Door de onbepaalden, die
ook steekt in het midden dazer ruwe omgeving maken op-
tuiting, is de opoffering zeer groot. Het is de planters
nemen die zy oprichten kunnen hun geen verzoeking daar-
voor opleveren; de gemakken en gemakken van het loon
zijn niet die plaats, en die verbeteringen. Slechts eenig
vereenigheit.

Wij verkiezen Namen te antwerpen te u, - en bekend
te kapel van. Lijfden 4 en 5 u.

De naaste stad was, Laest. Die is een veld en
veel veldland. Hier zijn een fabrieken, met de benaming

4
sche handel, en landbouw. Men zeide mij dat de herberg van
Openering in Suert aan de kuste is van Duitsland.

Mij zeiden nu door het land waar men nog veel kerven bij
zou tehuusbrengen vond. Men merkte in vele dorpen nog dat
gebrach te kunnen opmerken. Het land is toch goed bebouwd en
het oog en geheel niet ongunstig uit. Van Paderborn
zagen wij twee miets. In Capfel maakten wij het kwartier
voor twee maanden; doch de tehuusbrengende van en de vele
afwijking van aankomende en vertrekende reizigers maakte
dat niet ongemakkelijk.

Van Saarlouis hadde wij goed verkeer met een
een fabriekant uit Ellersfeld en diens zoon, twee in Han-
chester gevestigd was, redt buschaapde en wat andere
mannen, met wie wij veel gesprach hebben. Er is te weten
die twee fabriekanten veel betrekking. Het garen kon
zijn alle uit Manchester, ook zijn hier Ellersfeldse
handelaars en fabriekanten, welke dien vervoerand bereijden.
Dit is voor beide zeer voordelig. De waarden van 57
den winter ongereed te kan, zoo belast en de Duitsche
teuweren van dus, was als mij, vertegenwoord het behoudende
gemaakte en berekend. Daar de Spinnereyen, die nog veel
teuweren talryk zijn, zijn ook berekend door 3 Thaler op
de 100 pond garen. Dit, zeide hij, is alleen een bevestiging
van de kar van het taluwbond, want Spinnereyen kun-
nen toch niet slagen in Duitsland. Dit gesprach bracht
ons van heel van de bescherming-tuften, die by een onwettig
heid; enkel in het belang van de overheid. My was een zeer
handig man en gevaarlijk met de zwakheid van de kerk; doch by
een van de jongere droeg de zoon tegegenst. de Engelsche. Hij moet op
rege; en willek Duitsland overstromen met kunnende mensen;

Die vermaning van mijn reisgenoot byzondertkeken ontkeent den
sontogant in Elletpelt. De bekende Koaltongen heeft nog altijd
my grooten aauhang. Zy hebben een eigen kerk en eigen kerkhof, en
zy, als uitverhoorane, ten intarke opstontend en oververdraagen.
Lempen der syfite en aaurienlykthe behoude en tees en vanden
van de lousete en minst onderigle rechtkeffe. Een nootblottig
gevoeg is de tusschdrage in de familie en de lante en ampoyen
die d'auriende zamenhangen. Dit heeft nog antamp, neet aantont
gevoen in de familie van dat theyd, ten dore heeren, die tot de see.
tuisfen behoude, en vrens woon, van men beveere, doch K, van
zyne dubbele bestant wint, heeft as in tusschdrage dat dit vren meer
en vrenge dat niet tot de see behoude, en de met een en ten cell,
beveere in het krentigle stad. Zy is vrenge en vren geer commin-geert.

Tusschen Capfel en Minderen onverschyde men de grant taf,
sehen Frankeland en Spake Sotien, een deegje naby Minderen
is her eert wren. Platduinle geveeren wren. De afpkeiding
it niet blust in de taal, wren in de wrenge, in de taal
van plage en een dore wrenge, in het geheele volk wren
anderschiden vren vrengeend dore twee tullen van den
Geveerenstien Staan

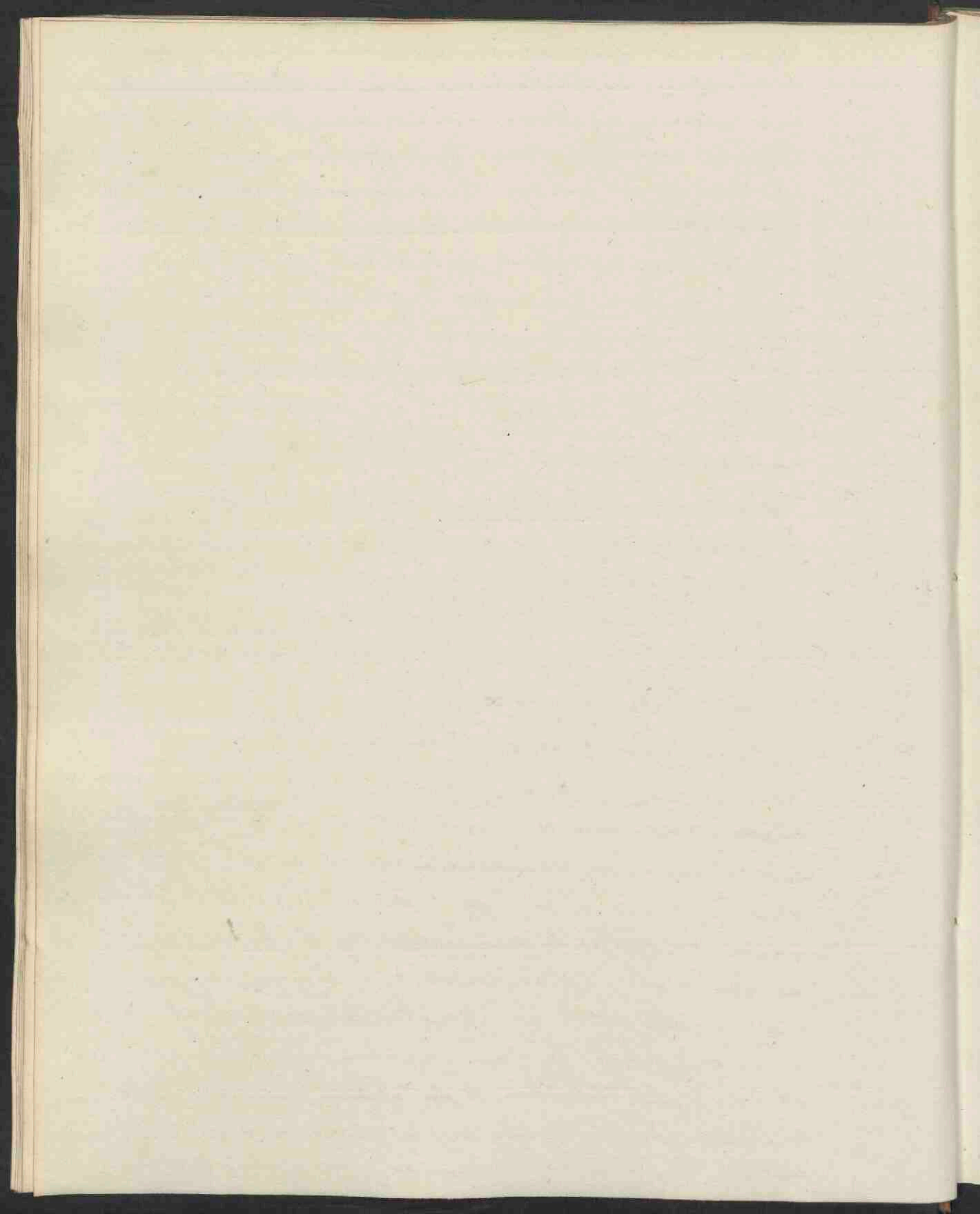
als zij kunnen door sluiten moeten wij de zaak niet openstellen; -
de ongelukkigheid der Kapitaal en nu als die de Duitschen niet kunnen
verschaffen; en. In hetzelve omvat de voortdurende dat het
hem ook niet twyfelachtig hoop te worden; dat het vreedzaam
van Zwitserland zeer tegen zijn verwachtingen plegt; - eindelijk
dat de Duitschen de meeste veranderingen maken en zelfs niet
de vreedzaam maatregelen juist in die laatste van tijden en
katholiek succes; ook de byzantsche kerk, waarvoor het konink
inhoudend nogt byen goede bescherming geeft, omdat het van
het gewicht en niet van de waarde betrekend werde. Het
was reeds veel dat by mijne verdediging van de vrede
vrieling wonder hoort te worden aangehoord.

De weg van Cassel naar Göttingen was tevens door
de vrede en de avond eerst heel onaanvaardig. By
zonder by skundel is de vallei van de Leine en
de ghelede streck schiepachtig.

Wij vanden in de koven te Göttingen goede Lelief
en vreedelike onthaal.

Donderdag 19 Aug. Göttingen is een stad van
11000 inwoners en is niet gelukkig; de steden zijn breed en
en regelmatig dan gewoont. By de stadt toe was de lichte
laet der huizen en straatnamen zeer vriendelike voor de oog en
naar het gezicht der tenten. De vreedzaam heeft juist enige
vragen, hiertoe is de bevestiging dat skundel te vreedzaam, en
de stille toe en het weg vreedzaam. De professoren zijn te
meest op reis. Ik vond echter Wagenaar met vreedzaam te
vreedzaam. Wij hebben lang gesproken over de vreedzaam
stet land ging ik by Weyde, die vreedzaam gatschedroncker van
Duitschland. Er is niet veel te zien, en de Bibliothek, die ik
welke weg een bericht vreedzaam, vreedzaam.

6
De groote helle markt konventic, alle gangen naar het marktplein
by gissen naar onze herberg, waar collega Wappaent de
kennis van myne promissie maakte.

Den 10ten vanden myn studeenten en reisende handdelers, die
de zeer breedte diegenoten.

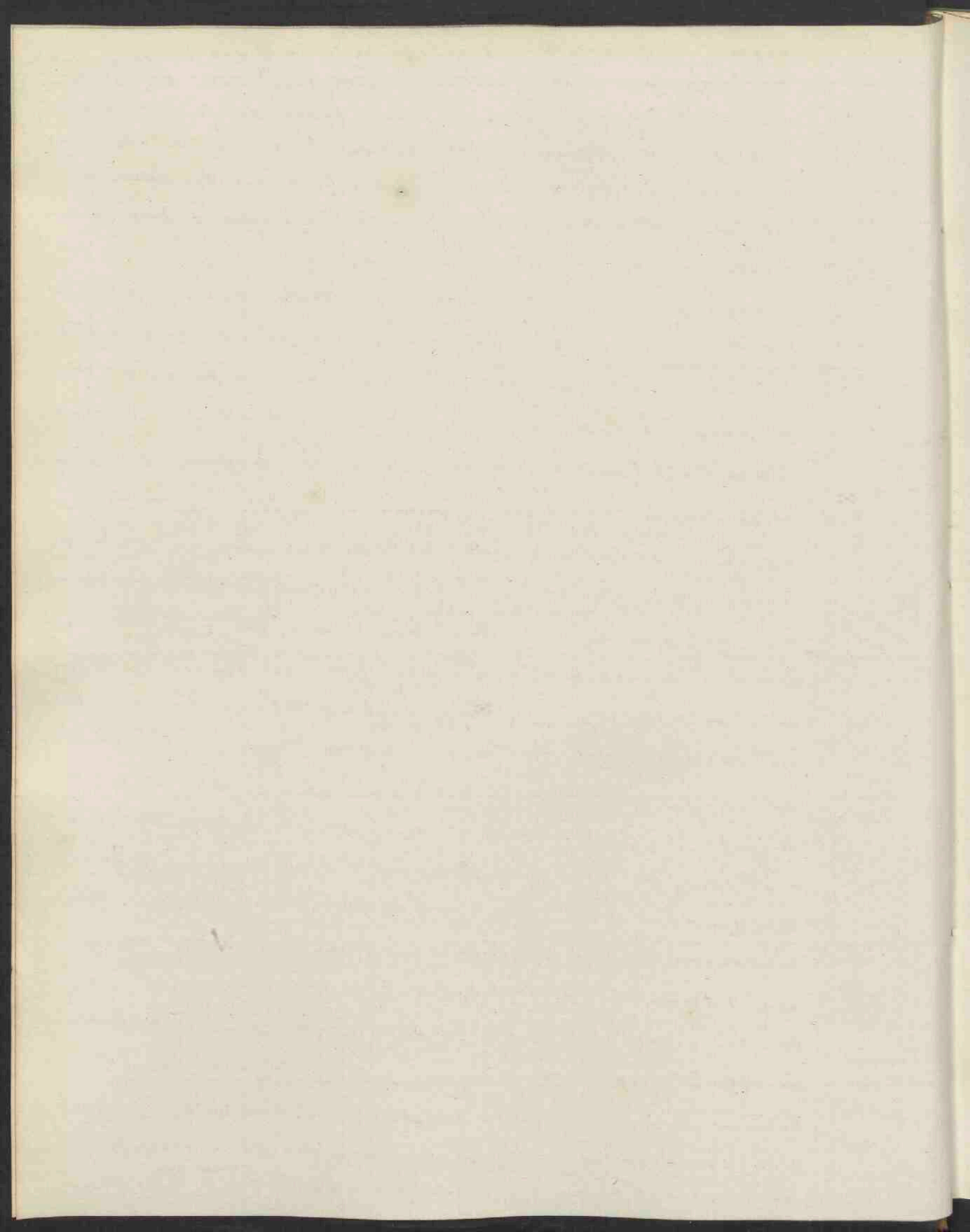
My draagden den avond door by Prof. Wappaent met Waite
en Kanten. My woude bidden de stad en heeft een schouwten.
Zy knuistelyt lezen is ochtend voor gesterd door de vichte 2per
vrouw die later twee jaren liden is. Zy was afwezig die
twee vromen; van hare kennis waren met ons. Een ander
hondend gesprok ontbrak het ons niet. Myn Collega Han-
sen, door zyne schriften zeer bekend, kwam my voor meer
belang te stellen in de praktische Faecten, dan dan in de the-
orie der Staatshuishoudkunde, en hy was, meer dan ik
het vernachste, verassend met de behoorrende regten en
het tarief van het Tabakland. My bevestigde die elene
uit het oorspronk der financien. Tact stonde by toe dat de
beplanning ontrent de Leuter heeft overstantij en.
Men heeft by de overeenkomst aangenomen, dat die be-
lasting een ruber bedrag per hoofd van de inwoners moet op-
brengen, vnder in aanvulling te nemen of het verbrukt
toesnelent, terwyl die toelening geen grond zy kan om
minder belasting te hebben. Tenen heeft men door het
zwaarder belasten van de rietsteker een behoorring van
de bestroostensteker gegeven, zoo dat thans reeds $\frac{5}{6}$ van het
verbrukt van deze lewete plaats heeft; en de verbrukt
zine behoeven dat by een rietsteker dertien tenen. De
er voor verbrukt wordt, het dertien out, is by een veld van
vintien; en worden gerespand uit Holland of Hamborg
te laten kanten, zoo de hun ballen door ongeschikte inkomende

Eene grondslag toepassing naar het tot verbod is dat
veemde waaren welke by den invoer met een verbodene
belasting bezwaard worden, niet na t'waer 4% om in
de plaatselike belastingen op nieuw bezwaard te worden.
Daarvoor kan h. v. in het Octrooi der Staten "wel istant"
zake sterke drank, maar niet de Rhum belast worden.

4
roepen. De belasting op wout en op tabak is ook zeer laag, want
het inkomend regt is verbonde belasting, maar het wout werd
ook in Duitschland gewonnen. De kollektie koninklijke Staten de
lasten by de Tabak, anders by den inkomend in den byzondere
van Staat, koninklijke zoen. De inkomend is, ten gevolge dezer wet,
beheerscht werd in sommige Staten geheel verbonde. Voor tabak
betaalt men een mouty inkomend regt, naargelyc in blaten (elk
meer 6 To de ses pond). In sommige Staten wort een
belasting daarvan toe. Van den inkomend tabak heb het
beheerscht geen belasting, in andere wordt betaald naar
de maat van grond, die er mede beplant worden; doch onge-
lyc in den eenen Staat meer dan in den anderen. En in som-
mige Staten geheel geen. Hierdoor is de inkomend mouty van
den eenen Staat in den anderen belemmerd, en zy en ge-
denken van Duitschland door tabakverbonde van an-
dere afgebrant. De Toep is door een onpechard in
komend regt geheel onpechard. De rye buiten verhouding
heeft belast.

In den tyd der tabakverbonde mouty zyn
lyc dat regt op de rye opgehouden; men verwachtte de verbonde
kies gaeschoop rye te bevoegen. Ik was het eerste te
Luy gedrukt hebben van eenen van afgetogen lander
ontbide; het was uit Bremen nader, waar my eenen
lyc verbonde was, dat dadelijk best ontbide werd. Daar
naar dus de rye. En de handelaar die in andere bevoegen
hem verbonde voor den tyd dat de belasting mede zand
worden ingevoerd. De inkomend was van dat de verbonde
kies zyn mouty en by wouwen; maar dat de handelaar in
Bremen en de handelaar in Hannover en de inkomend
voor med bevoegen die de kies van het To t verbonde mouty
van de rye.
Te meenen te mouty bevoegen, dat het verbonde mouty
van de rye.

Schikke invreestingen door een aantal belastingen te vernagen, die
 met de insteuring en het gesond verstand overeenstemmen, en
 de nypetheid van veel daarvan. Wylicke, al was het langzaam,
 moest men toch van Duitsland hetop behoude 4, 11. Prof.
 Hansen gaf my dit niss toe; hy meende dat men wel konde
 dat instel, en het een bestand, in stand te houden. - Himmens
 het dat het van veel door eenenheid der Staten zal instos-
 ten; en dit voreg by gelyk. B.V. Men heeft aan Hannover
 op zeer gemakke gronden vastgestaan by de verdeling des in-
 komens van het verband 45 pelt per hoofd naar te behoude
 dan de andere Staten. Wierstegen zullen by des bevestiging
 van het verband vele Himmens ophouwen; en al het niet voreg
 vastgestaan zal weloijt Hannover, en dan ook wel andere,
 het verband vastaten.

Prof Hansen is niet van de reactionaire party; maar
 hy is in zaken van financien de getrouwe vader van de re-
 gering, die in hem groot vertrouwen stelt. Dit verklaart
 eenigezins dat hy (even als Herman) zoo weinig vryhan.
 Saagering is. Hy is de oprechte zinnest van den hertog van
 Oldenburg en deze heeft het grootste vertrouwen in
 hem. Zyne Collegen worden veel door prins en prinses,
 by de lange tuden bezoekt; 44 kunnen daar veel leeren; dat
 ik verminnet dat het overal over de markwardessen die de taal
 naast behouwen met een schryf is, en dat hierin de ver-
 klaring ligt van de gunst die hy van die hertogelyke par-
 tyen geniet.

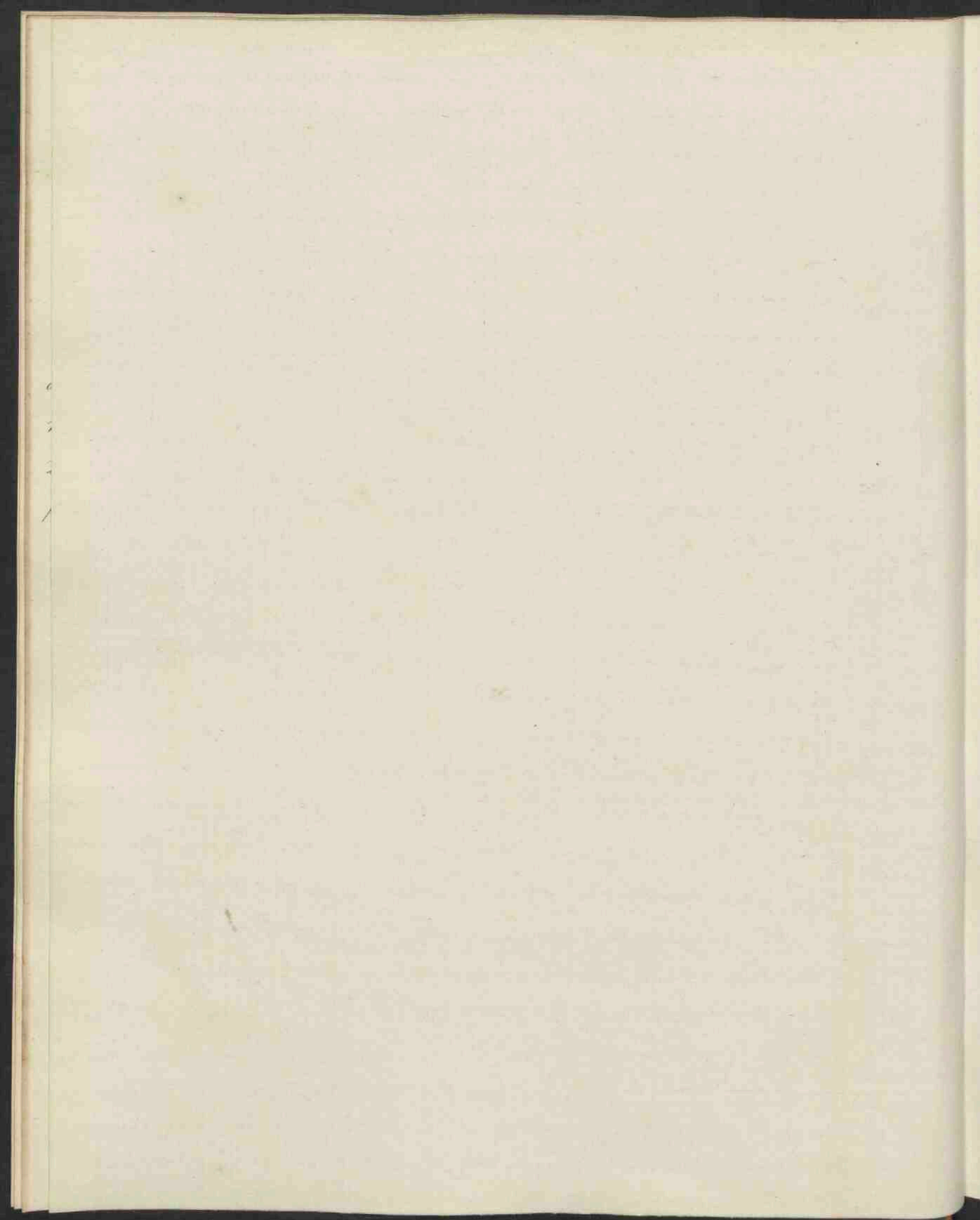
Vrydag 20 Aug. Dessen morgen berochten ons nog de heere
 Waagmeester en Waite; Hansen is daren rechte naar Zwitserland
 verbroeken. Van helpen wy ons de tinnensidest verpoken hebben,
 wat is my was opteckenen. Gelykingen is, was het getal des

En studeeren thans vijf proeven in $\mathcal{F}$. Men heeft de gewoonte
om voor hen byzondere plaatsen te hebben, en hen by den aan-
vang van elk collegie verbodt aan te spreken, geheel openblyf.
Zy komen tegenwoordig als alle andere Studenten, met hunne
portefeuille en inblikken en plaatsen zich op de gewoone banken.

9

leuten Schrift, zeer algemeen; er waren June 1800 en in 1801 en
naamlyk 700. De politieke geleerden, waardoor op
een 7 professoors hun oorspronklyk zamen hielden, 8 1/2 mel
zabesteld de oorspronklyk hierraan, doch naar dien tyd was het ge-
tel zeer veel minder. Men kan aannemen, dat in het algemeen,
minder gezonden woort, ook dat het zigenaamlyk van Göttingen
geen heeft opgekomen. Voorges was zy de leerschool, waar
de aangenijke en men beschoupte jonge lieden, by voorkomst
kennis studeeren, vooral ook politieke, Natuursch. Thans
keken Berlyn en Bonn dat met Göttingen zamen, hier
in het algemeen is het afnemen van den leer naar het stam,
derom in het algemeen. Alleen Collegies in welke die
men beschouwt als vordes naar een beoef 1800 en meer en
vlyng beoef. Voorges waren Collegies om uitte-
lyke hist. ois, over laterat. en, hist. ois, en byna door
alle studeeren beoefte als behorende tot beoefte op
leiding in het algemeen. Dit heeft niet meer plaats, zette
Collegies hebben deoefte niet meer dan 12 studeeren.
De philosoofie wordt byna niet meer geoefte. De jonge lie-
den en meer naar het politieke inpenomen, zette, die in de
gevoelkunde. De Chemie heeft steeds de meeste beoefte,
doch menervaalge, botanie, zette phisic worden veel
leerd; het meest nog hist. ois. Voorges waren studeeren
byna geen dagbladen, thans verhooren zy die leetene kanten
wonderlyklyke lessen. De uithouding der 3 grammatic
heeft tot den uithouding ook bygevoegt; men beschouwt
dus het geheel naar de vatten, die vordes op de heere leetene
beoefte worden. De jonge lieden stelden niet dus voor, dat zy
niet naar komen, hiernaal die keurien zeer apperitatie en
oorsp. is. En volen zy en men beschouwt gewoeten, dat zy
niet meer dan studeeren aan de heere school kanten, leetene zy
voorges algemeen met menervaalge en beoefte studeeren de

Lopen, daarvoor kunnen aankomen. De cultuur van een
 dierige ook kan door verandering. Nale profoposom behande,
 Een dierige Shan die naties niet van befinningin, die een
 algemeen kennis moeten bekomen; maar voor eenigen,
 niet welke by specialiteiten van een eigen studie of nau-
 deepse onderzoeking, van alle zijde overwegen. Die
 cultuur van een uit dien hoofde slechts onder eenigen ge-
 schiedt. Zoo zijn de cultuur van Hantuan en want
 over historie lezing bezocht, maar een bijzonder lot die
 lezing geeft naar hoe die geschiedkundigen worden willen,
 en want by alleen taalaten van het klein getal want,
 maar by niet persoonlijk naar hunne studie van te,
 zij kunnen, is overduidelijk dat by meest dege, de onder-
 vinding of te wijzen.

Van Gattinje met ik zij een bronckland openke-
 new. Ebben ingezent daarvan tot een land met een
 tabel de monten der stad en dan niet men uit de meeste
 hinnen een of twee koege. Hantuan, die by naar dege,
 menscheppelijke lezing dege, en die der eenen de leug,
 kunnen en ook hare lezing vanprijnde. Dit vinding
 gedacht is hier in het nachtofen ingezant. De Hantuan
 ge hebben met inental een sticht land buiten de stad, dat
 zij beoefnen en inderom by de naar van hunne koege,
 gebrinken. Hantuan is en niet wat gader in die ge-
 brink; maar het na veel dat de gemeene leide men,
 want aland worden en dat men de opleent dan by de
 hande, is niet leug te nemen. Dat die koege, veelal hantuan
 gered worden, koege hantuan de geant. Hantuan is
 het, dat een stad met een en met koege, achter alle hantuan

Het vermaatsde ons dat Gubbige des arandes go heel niet wie
maximalit it. Het was dit dandee taen my van den heer Wappanen
teny Kwanen, wie dat dese ons met een Landwaan moest la-
ten Khuis brengen, ook die wintert yu de Hraden zandee van
lichting.

Een groot deel van de Linnaburger Hilde is bevoerd en
de regering heeft deze soort van ontginning zeer bevoerd.
Bonen, die in overal, waar Hoolts camp maket is, kleine
dopen ontlaan. Zy hebben den tinnig vruchtlaan deelen
Lampaanhand in vry gade lucide en in abbtland den
nervan dree, waar men althans voffen en buehwyg kwecht.
Merby komt de byenteel, die byvoerd goed slaagt.
De leuandige bevoerd genisten by hun zwart land men
houp in plaats van beter samalyke melitant.

een, dazelfhinde doortloop was, de kaaizen, door de waining, vrom
 de ruimerheid der lucht en de uetheid der kinnen, zeer schadelijk
 was. Langs de theater, vry, orisael gaster, mee
 veel water gevuld. De te overvloed. vrom te korten
 te kijn, de te schone te handen is onduidelijk, deuzt de
 stad op wakken batten vromer halling life, en as dus geen
 vromen water kan te becomen it. Litter by vromer lode
 maken, gaten, haewel het vry vrom en wat se vrom is,
 meider gerdent en vromer vromen dan men vrom
 kinnen. luencken. Doch wy, water dan het vromheid
 van Amsterdam, hoe de in vromer kijn vromen de
 gromte gebroeken kinnen kinn grommen.

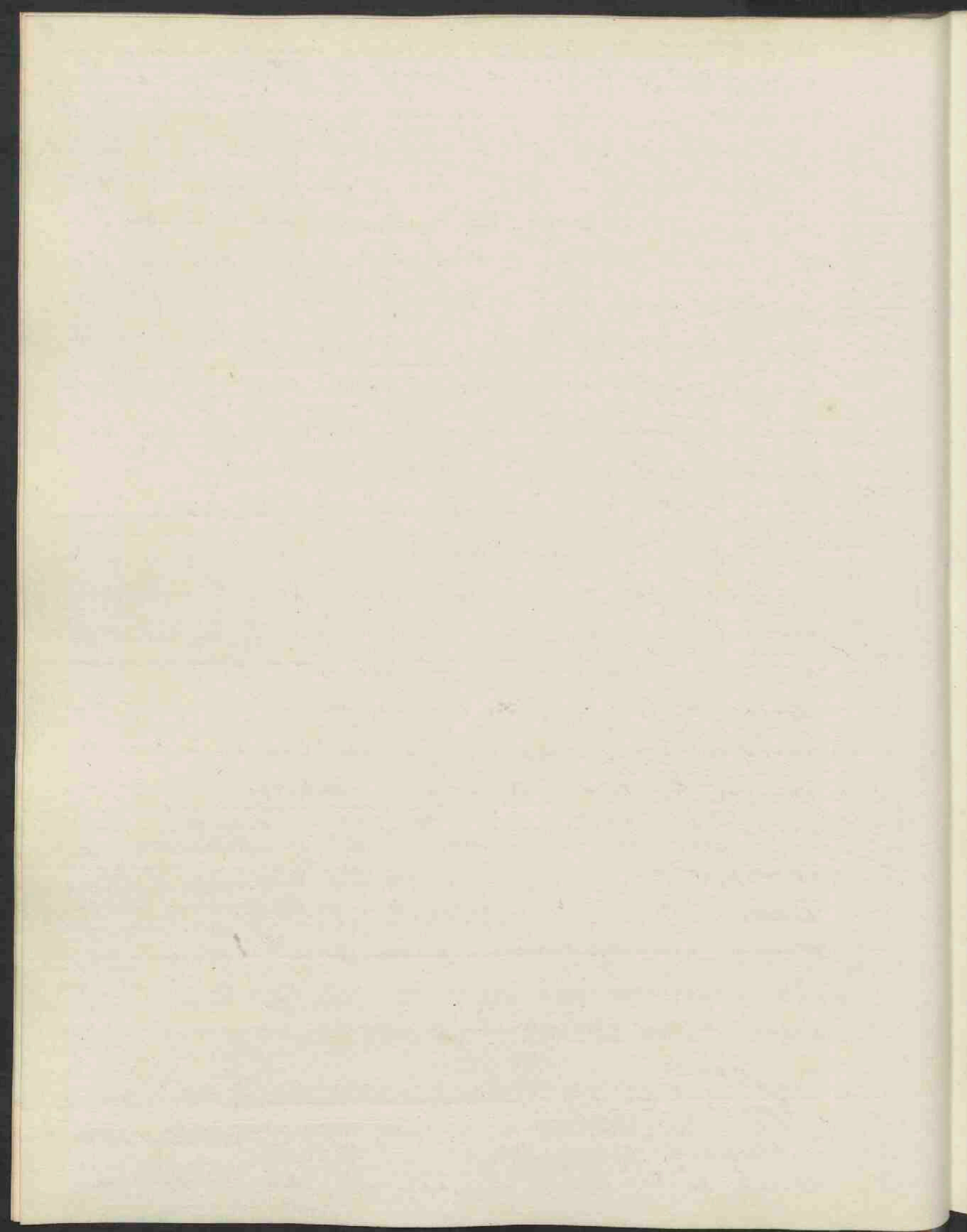
To 11 ure 40 min. vertrokken wy naar Hamburg, waar
 wy te elf ure in Strikt Hotel aankwamen.

Wy hadden, ter zake der gezondheid, planken in de eerste
 klasse genomen, en water daardoor alleen in een uitlootid
 gader weg, de u eenige van die kaffe op doren kinn.
 Het eerste gedeelte van den weg liep heel afwisseling
 van schone landschappen, waar de Hart, een ke by,
 draaght het tweede loopt door vlak land en meermans
 door de beruchte Lüneburger Heide, die toch lange den
 sporing bijna geen heide men id, nu was vry gaet
 hetom. Het gras was zelfs hier en daar door gaete
 vlaeying uitdoken & schone groen.

De kleine togt van Hauburg tot Hamburg, die vry,
 meer andehalf uur duurt, in overliden omvibes was een
 vrom vrom.

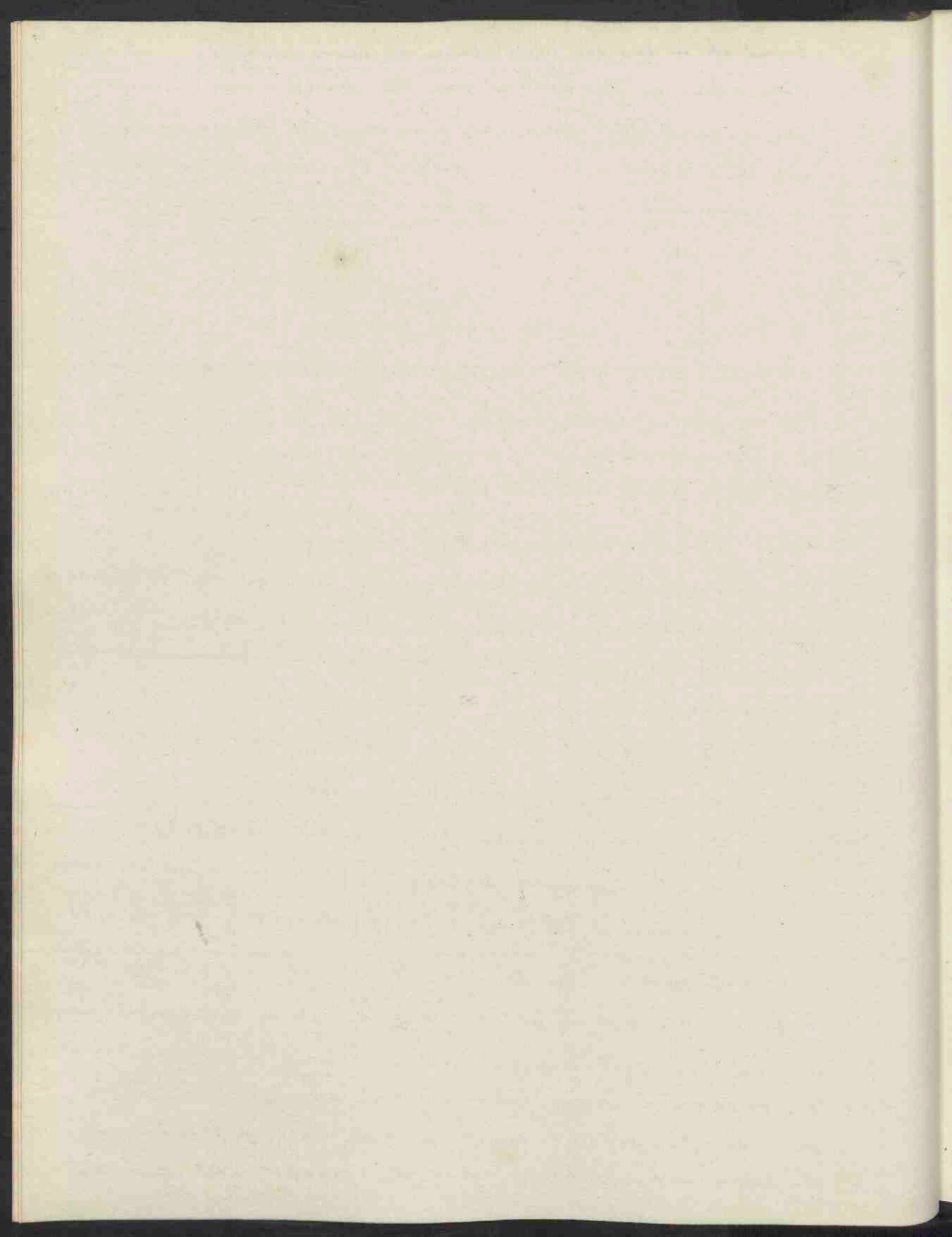
Zaterdag 21 Aug. Ik was niet zeer veel, houd land 7,
 en bleef tot een uur te liny new. Vervolgent maakte ik te
 zeken. De vr. Worm was afwezig. Den 21 Soetbees

vond ik in een der zalen boven de beurs, waar hy naar een
 betrekking in het belang van den handel werkzaam was.
 My hadden veel gesprek, o. a. over de vraag of het uitge-
 ven van banknoten aan de rijkse machtingen behoorde
 onafhankelijk te worden, of door de wet beperkt, zoo als
 het nu toe algemeen geschiedt. My werd ook de
 eerste mening, vandaar my uitbannen te overtuigen.
 My dieldde my mede, dat van de rijkse handelaars die in
 het voorgaande jaar hunne betrekkingen hebben moeten
 staken, niet de meeste die vakkamen hervat hebben, zoo
 dat op twijfel byna niets verloren woude.

Vervolgens beviel ik den heer Ascher met wien ik ook
 veel en met name over Hamburg gesproken heb.
 My spraken ook over de Speculatie en de moogelykheden
 om die volledig te verbodden, als van aard dat de hy
 my mede, dat het best men hier zou een paar jaren de
 rijkten op den uitruw keep afgeschapt, geene accijnt
 gezet, en voortaan de goederen die ingevoerd worden;
 men van de handelaars geene declaratie. roepen,
 men ze voor de financien niet meer noodig zyn. De
 betrekkingen voor andere belangen, zoo als voor de wett
 ving en voor de Brittenlandse betrekkingen worde
 niet verzuimen. In Londen bestaat een groot om den
 uitruw niet bekend te maken, dewyl er zoo veel naar
 Rusland gezonden woude, dat daar niet als versand te
 word staat. Hamburg heeft in den laatste tyd een
 directen handel aangeknoopt met vastelp Siberie. De
 Russische regering heeft zelfs den handel van Hamburg

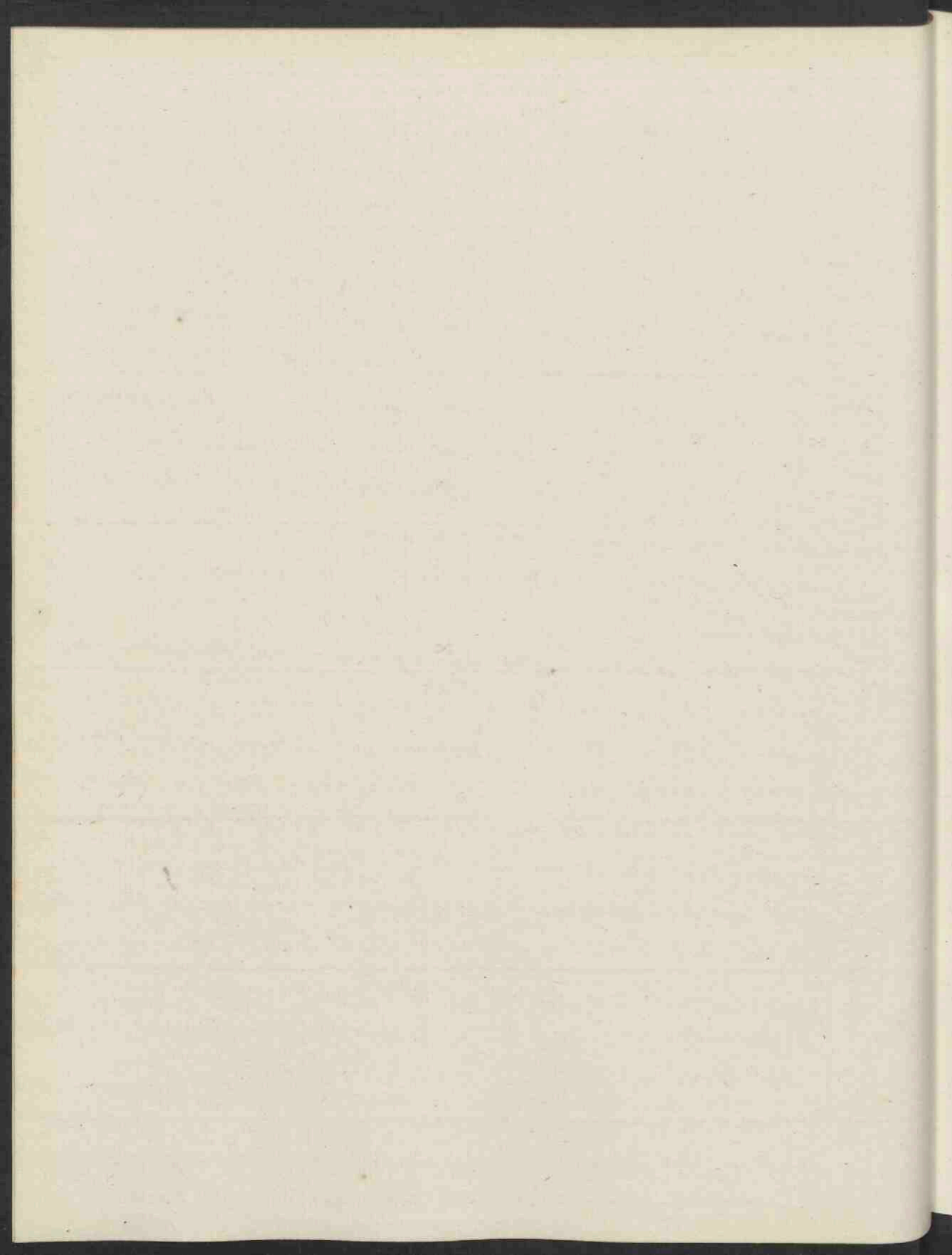

daarvoor uitgenoodigd, en deze konde ik niet zeer goed by.
 Wy zende my ook dat Hamburg veel handel met
 Spaansche America drijft. Er zyn hier verschillende
 families die in Mexico aanzienlyke fortunen ge-
 maakt hebben, en thans zyn teruggekeerd om hier naar
 nieuw te verhuizen te leven.

De suikerfabrieken worden weder zeer toe, alle van
 vreeszucht, een paar werken nog op den oogen, maar
 en hier seiker is dus veel beter dat men uit den
 Levant dien opvallende komt inkoop. Aan gelopen
 had het uitroep ontbrekt het niet; met name
 wordt weder veel in Rusland affzet. Aan pro-
 vint, van u trouw niet niet te danken. De suiker der
 Hollandische fabrieken wordt hier meestal nog omge-
 keerd.

De Hr. Afgeez. Kruiswons na het stem bezochten. Hy
 verhaalde ons dat hy vromt heeft jagen van het stad
 Liebenstein in Thüringen geweest was met zynen vromt
 Mannen hette, zynne ook de echtgenoot van den he-
 ren van Saksen (welke in haren dochter (thans prins-
 ces Hendrik in Nederland) was; en dat daar in de nabij-
 heit de Koningin van Pröbel was, welke zynen
 Mannen hette dus zeer bewonderde, dat zy hadde alle
 zynne vromt. Sedert heeft met veel veel yver heeft
 behaast.

Wy zenden na na het draankentuis ons de bekende Jhr.
 Pfeiffer te bezochten zyn. de vromt schryfften en letteren
 ons men veel belangstelling had den vromt vromt; doch
 wy vernamen dat zy in het begin derzelve week tamelyk

19
korsveld naar daar gegaan was by den Raadsherr Schulte,
en by denselven onse papieren herhalende vonden wy heel
niet, maar heeft ons gezegt dat wy naar Berlyn verzeek-
ken moest.

Wy hebben op deze maatschappij naar de Staat en hare om-
geving gezien. Ingeveer twee uur later zijn wy ook veld
door de Staat gemaakt. Zoo dat wy veld en naar
de marine-magazijn herovergingen naar deze belangrijke
Staat, onder het leiding van een bevel van het He-
der, waar gezien werd die Individueelsetrang, en die
Gedrukt Koninkrijk over die Verschelde Prüfungen,
van middelmatig Studenten, maar die niet hebben aan led
gespreet werden.

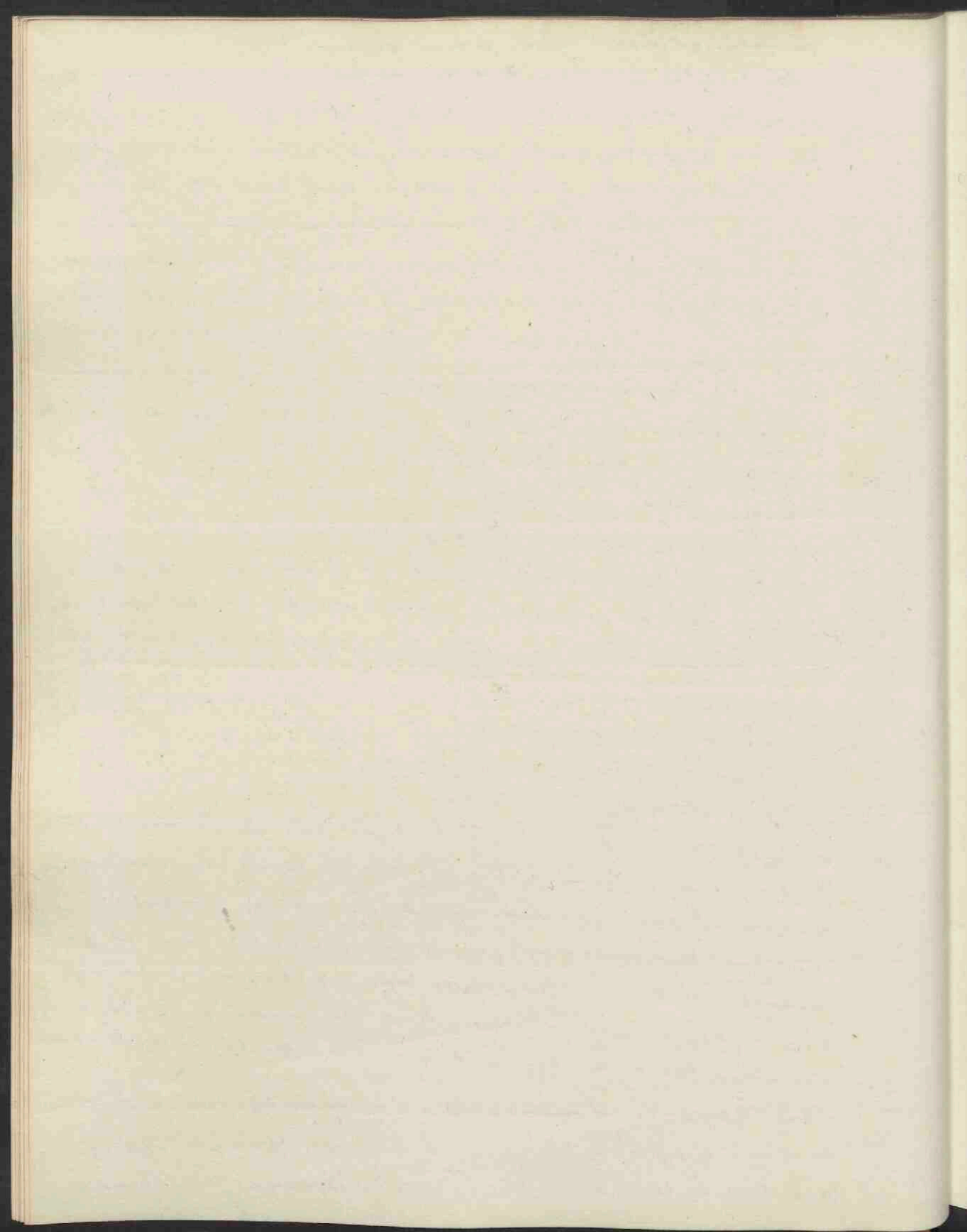
Zondag 22 Aug. Wy verlieten Hamburg te half acht,
om een reis naar Lübeck en vervolgens naar Schleswig te
reizen. Van de Station Büzen gaat de rijweg naar
Lübeck, en hier kwamen wy ongeveer te 10 uur aan.
Wy reisde de Staat bekend; ik was in 1835 geweest aan
ik naar Rusland ging. Dacht op onse wandelingen van
heden bemerkt ik dat het ook anderszins veranderingen aan-
merkelijke had opgemerkt. Het is niet vreemd, als men
betracht dat de oude gebouwen, die verouderd of niet
behoort moeten worden, gewoontlyk een nieuwen maatschappij
gedaante aanmaken. Het is eveneens, dat gelykloos een groote
minste gelaten wordt, die niet het tevens dient, maar onbegrip
van geschiedt bekend was, kon het men wip en welk een
men van de Staat dat in den toon. Een bekend gebouwt der
Lübeckers viel ons ook in het oog, wantlyk een rijk, vooral te
gen den avond, op den toon van de bruisen, te zetten. Dit gaat

In de kerk vande me. men de beëindigen aan de Christocastie
van Lubek, die niet minder trotst was om alle de adel. De me.
numanten van Burgameester, hunne portretten met wapen
en hoofdklinkende opschriften aan de muren opgehangen; -
ook de goudekun. aan de kerk gebouwd, den als het uitsien
van de kansel, alle getuigt van de hooft plaats die de
heggenfamilien insaan.

meer rekens gerechtigheid tusschen de twee gepand.

Wij bezochten de Maria-kerk, een der schoonste en hare tower, hoog en ernstig gothiek. Een kerk, de Broefcapelle genoemd, is van een zeer groot dat de afzaken wercken uitgegeven, is byzondere tekenen, het hoog gemiddeld woort kunstig gestaan, door twee duizend jaren elk met een steen. Er is veel pracht ook met lateinse tyd: het alleen met marmeren beelden en de kerkedel, van het einde der 17e eeuw. Het oude beeldenwerk is ook goed in stand gebleven. Schilderijen van oud Duitsele meesters, doch niet van uitte-komst. Een dubbeldeurs rees geestig geschilderd, doch waaraan de onderschrijven die in de taal der 15e eeuw rezen, door sterke latera geschilderij vernangen zijn. Een daarvan is in getuigen alle van en wordt in het gewone medegedeeld; ik wil het hier afteyken van om dat het werkelijc een keizer van keiser. Het kind in de wijf zegt het den Dood die het in zijn hand snate opreiking: "O dat, wie sal ik dat verstaen? Jek sal danfen vnde kan nicks ghan." Twee schilderijen van Overbock van werkmanlijc het eerste een intogt van Jerusalem, geheel in den aard van Berner, in 1824 geschilderd, van de kunstenaar sterft 22). and was; het tweede de knievelen rondom het lijf van Jezus verstellen, in 1845 geschilderd. Dit laatste werd edelen in zelfstandig gebracht, inderdaad van hooge kunst. Overbock in naar Lubek geboortig, doch heeft al kunstenaar zyne vaderstad meermalen bezocht. Hy is ook het Leuthardij, zyne kunstheid ontworpen geworpen en draagt naar de katholieke kerk. Wij zagen ook het kunstig indomde van 1408, waarin de keizer en de knievelen te 12 won te voorbij komen en kunne bijeen naar het Christenbeeldenmaker.

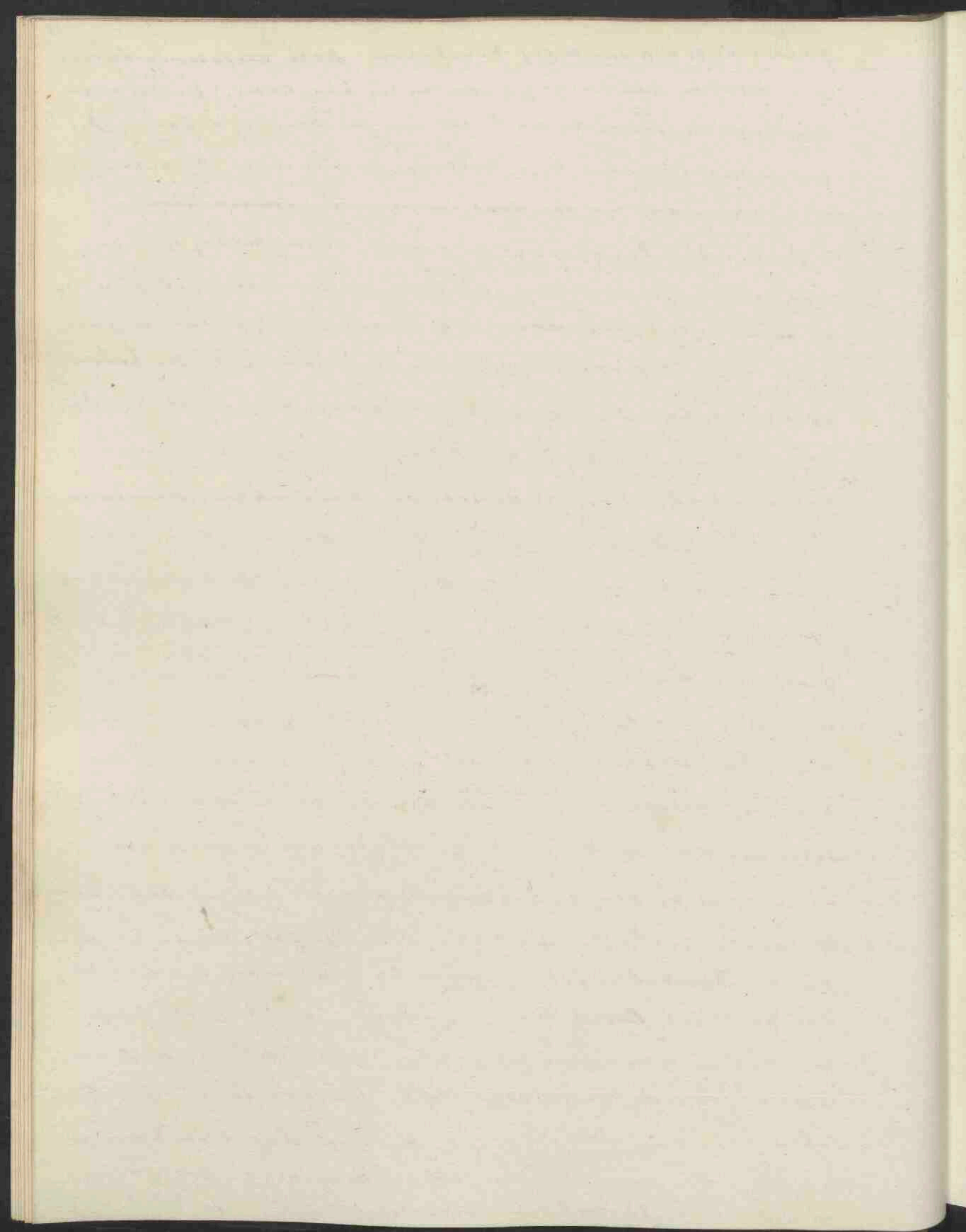
Het Beeldhuis is uikmentig een verwaardig oud gebouw doch innerlijk is uikmentig meerkwaadig. De oude Hantse, haal bestaat niet meer; maar de taal van de Senaat ver-

gabest heeft nog een deftig voortbouwen. Deze vergadering bestaat uit veertien leden: acht geleerden en zes konplices, leest de eerste woorden de burgemeester, die knipt van den Haer af, gehorant. Het gezelschap heeft eenige zittingen in dien raat. De zittingen naar het laatste zijn openbaar, die naar den Linné niet.

Onder het Raadhuys is de groote ruims kelder, waarin even als te Gnomon van rejsengruope een voorraad naar de de beste byzant plaats bewaard te worden. Voor eenige jaren heeft men dit af geschaft end de wijns verkocht. De kelder is nu verhuurd en dient voor herberg en gastenken. Hy is meest waardig voor het schoon geselsch en de goete uitgebreidheid. In zijn verheiden vertochten, samenge met kopende bestemming; op een haarnan leest men een Magistrate minna. Hier keurmen de rejsengruope als hy kunne vergaderingen geintelyt had den, richt by het ge, met van den kostelyken wyne verkwikken. Een ander diende voor hen die in de Maria kerk of elders hun kunnelye voltrucken hadden of by die voltrucken tegen, waardig gemeent waren. In deze feestzaal is een schoorsteen en daarop hangt een opschrift, dat outaafs ver, kende is en om zyne vortelykheid verdienst bezaard te worden: „Mannigh Man liebt syugheit, wenn man em de Brudt bringet. — wiste he wat man em bröcke, dat he veel levet tomen mörkte.“ De kunneler heeft een goete voorraad naar te wye, gedeeltelyk in de Schone tonnen van de oude republiek. Een vat is nog met Fran, schon wye van 1611 geynd. Hy heeft dat van haer ge, kocht. Desavonds wordt thant deze kelder veel bezocht, op den dag is hy veel wat duister.

Wy hebben de wallen om gezeten, die in bekende wandelingen
 noemde dat zyel. Ook reden wy buiten de stad langs de Trane,
 Deze is in de laatste jaren heel dieper gesnakt en daar
 door voor sommige groote sloepen benaardeat. Wy waren
 een zeer groot aantal. De Stormvloed, die naar de
 toedryf naar, kwam nu ook toe voor de stad.

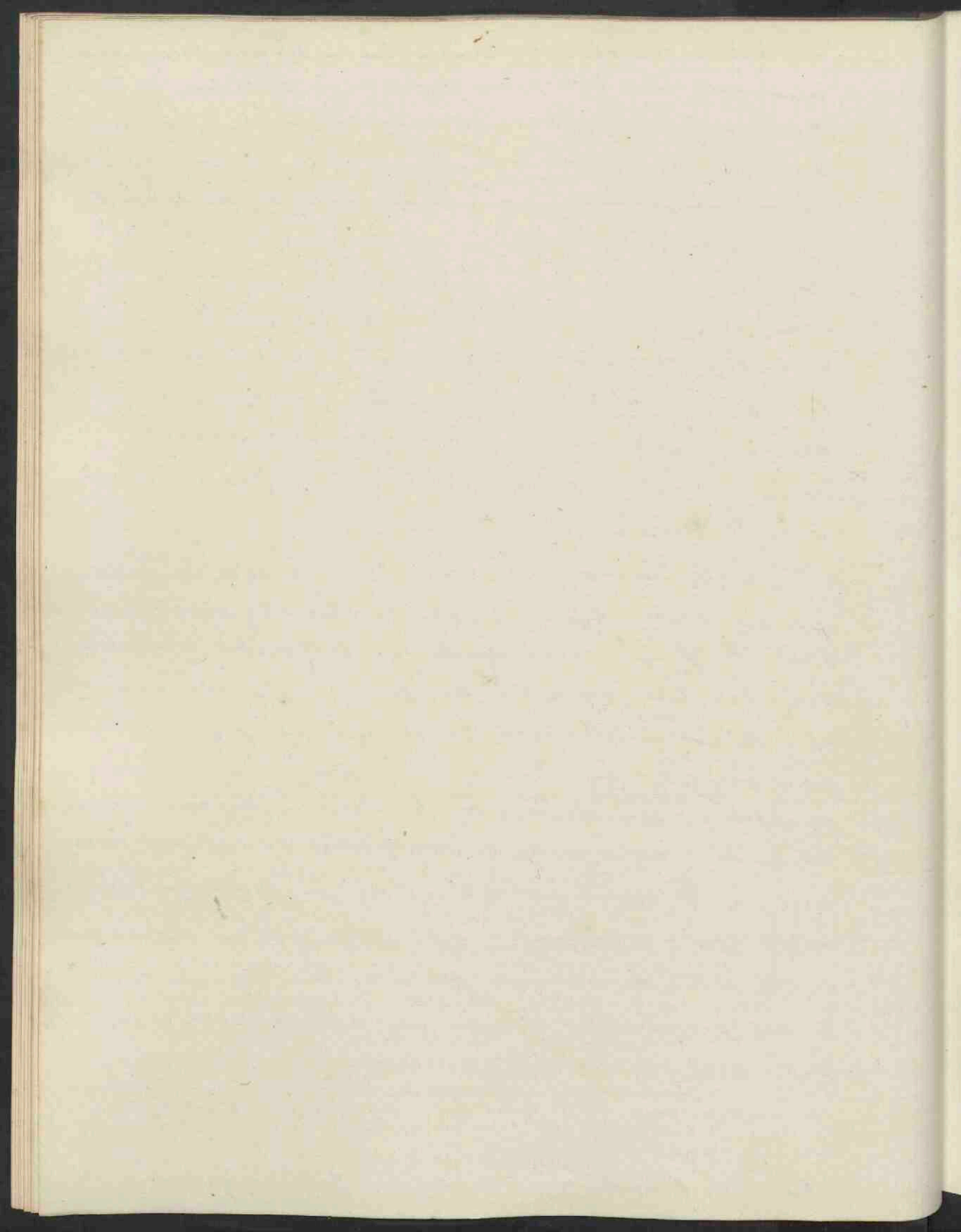
Wy waren op deze weg een merkwaardige verzameling voor
 140 oude mannen en vrouwen, "Hallenpar. Stifting" ge.
 naamd. Zy zyn intotekend goed gehuisvest, en is al kunne
 behoeften welkts rein, voordien. By onze opmerkingen
 beschouwing maakte zy een zeer gunstige indruk.

Wy aten een gast in de kerk van de stad Hamburg en van
 walpden daarna onze wandeling.

In de kerkkerk, die wy op nieuw bezochten in de hoop
 van het orgel te hooren, vonden wy die versmaktung telenge.
 steld. Wy hoorden een preke van dus en houd als mass.
 tyke, een betoefdat alleen het geloof zalig maakt en dat
 mens den heer belooft wanneer men eenig gewisheit heeft
 aan goede werken. Het is niet mogelijk de orthodoxie onse
 rynder en schadeliker voor te stellen. De ommaft om
 is: gods te daen en de overtaefheid van plijftbetrach
 ting, en de overanderlykheid der predestinatie zonder
 op die wyz overzagen, alle redelykheid en blisheit
 inzien niet de natuur sterker was dan de leet.
 In die groote kerk konden wy, ook overal een metage,
 leent, geen 50 tuchtoordere tellen.

In een andere kerk was geen getrouwt, dert de deuren
 waren open.

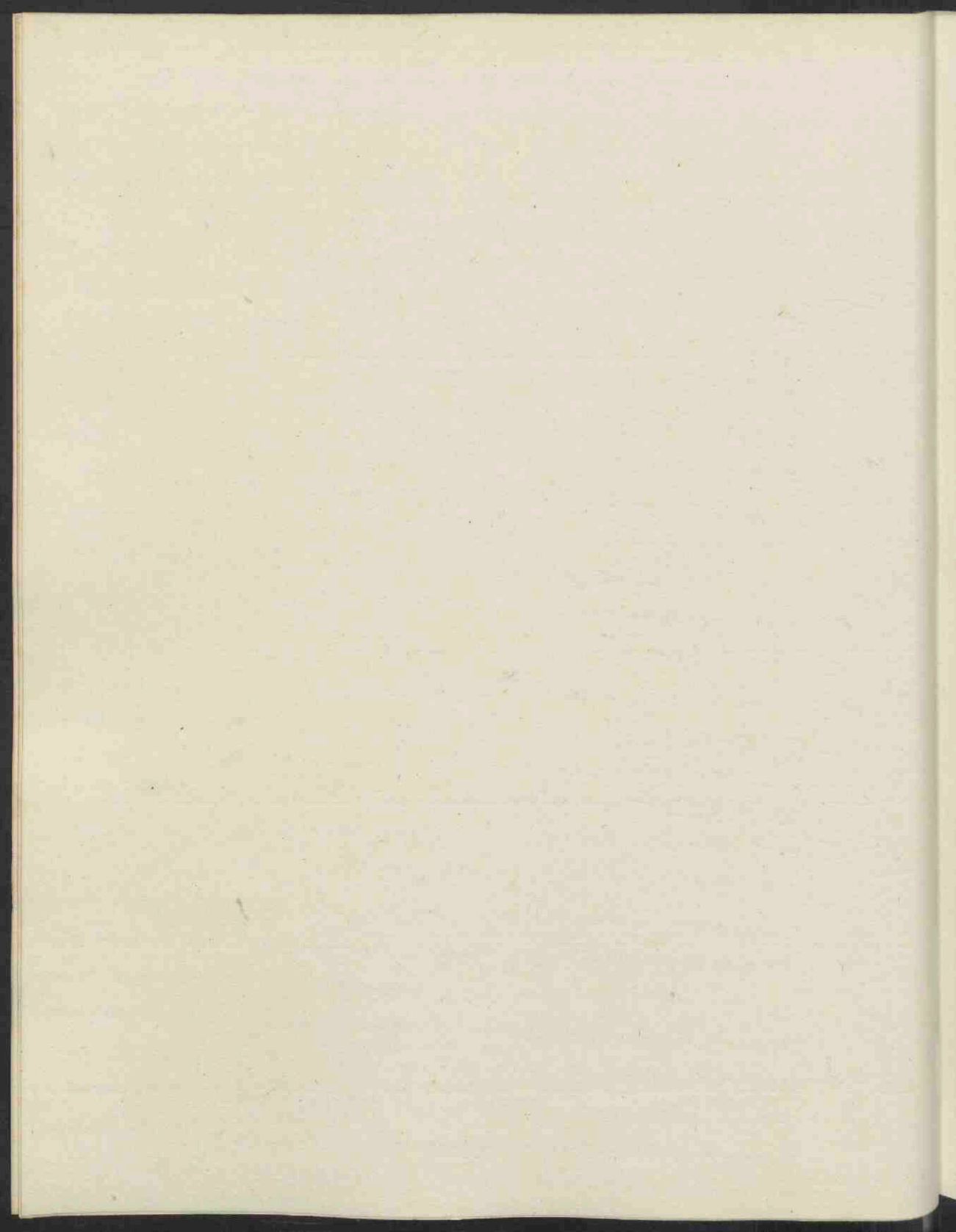
Ook de Stormkerk is een schone gothiek gebouwd. Hier

was alleen gezand, en wy vonden er vijf kachvorders.
 Wy hadden nog weinig tijd ons in en rondom de stad te wagen,
 den. Ten eerste daarbij opmerken dat Luleå by uitstek
 Helsingfors heeft. Een mistand is de vroege kluis de stad
 stroom. waasuit de kerk en andere gebouwen voortvloeit.
 By het onduidelijke valt ook het verspreiden in het oop
 de spits van op de kerk. Het is veelal te koop, by voor de
 de twee op de donker. In de poorten met zeer zware
 torens is blykbaar zeer oud want in geen opzigt schoon
 en was schoon dat zy den indruk van normaal. Zulk
 onrechtvaardig meest men niet behouden. Er is ook blyk
 naar weinig zin voor rijkdom en orde. De kerk ook hier,
 toe de verspreidheid van hetzelen de lucht beeft van de
 bewonderde plaatsen verwykt te houden. Dit bleef my uit
 miskenne afschrijven op my goede mensen in een niet on
 amsienlyke straat: „Arkans van Lening, Kraschen,
 „Lisen u. d. p.“

Het was zeer stil in de straten en wandelingen, eerst toen
 wy afscheiden waren wy enige families uitgegaan; opastan
 tinnen op plaatsen van uitspanning bespreken wy nu
 Dit streek was af by Hamburg en andere Duitse ste
 den, en zelfs kwam het ons voor, dat de zand op in Luleå
 van Miller was dan in ons land.

To half van vervolpten my onze reis en keerde men
 vantslyk naar Bergen terug. Dit deel van de toep is by
 Landen schoon: men ziet het schoneste gebouwen dan
 groene veld in afgegriffeld. Byzonder is het land schitterend
 veld by Rattaburg, want een uitgestrekt meer is. Wy
 kwamen voorby Skallen, een stadje tomat, veldens de over
 voring, levenspiegel getonen en bepravenit. De voren
 de handwerkers verminen moet zy graf te beroken.

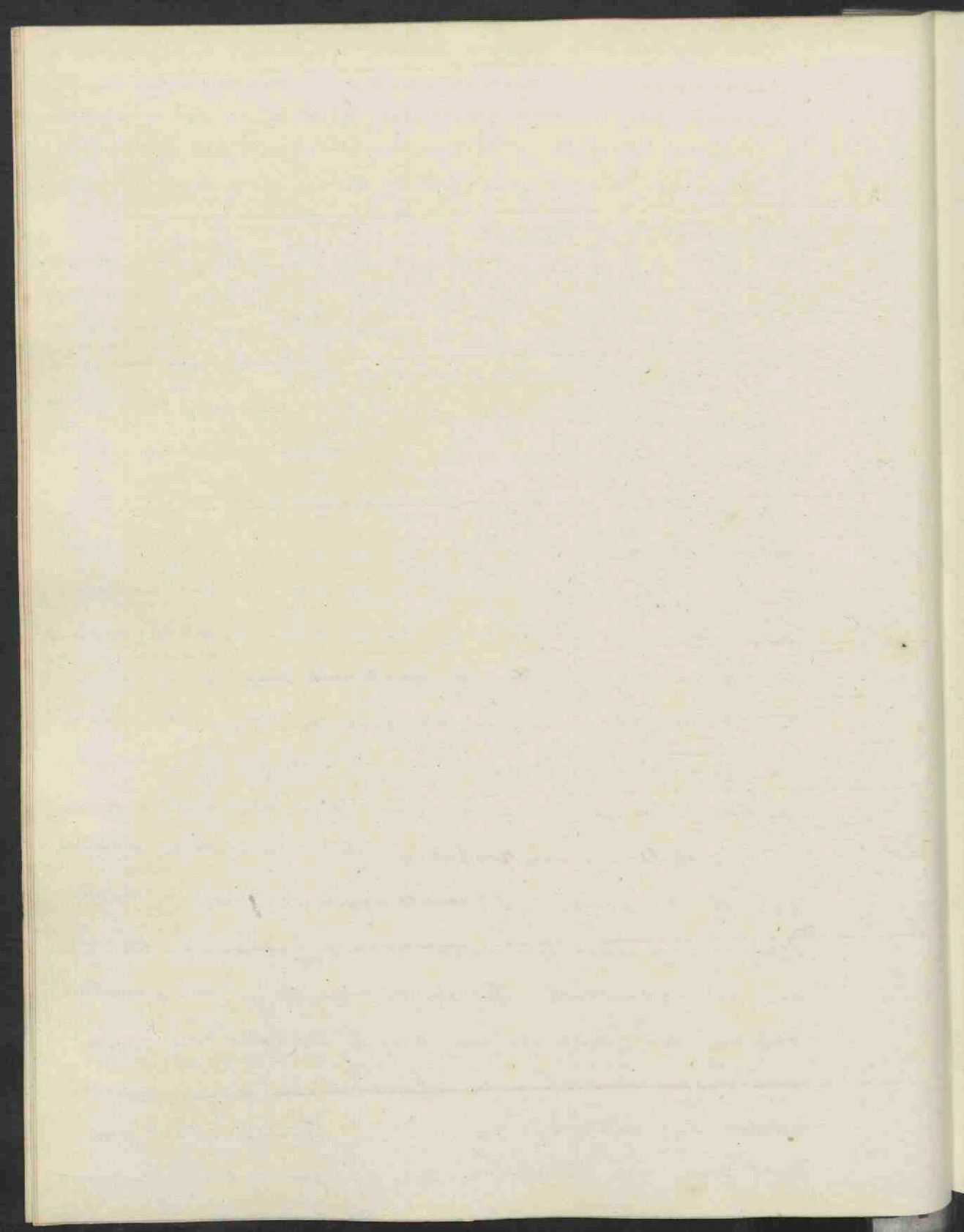

19
Onze wanders weg loop voortwaarts, doch door vlak onvruchtbaar en
dunne land en weening land; 'er was dat een Aachteleutings
Landwoning met ons zijde, dat het goed was dat het gebied
te van een veldland in den donker doornacht; het was
het sticht; terwijf voortloopt de kerk van veel oploopt.

To half tien maas weg in Schwanau.

Aandag 28 Aug. Ik had hier twee tekenen van het
Congres te Theonan, den heer Paul, doch die was afwezig;
en den Dr. Dr. Dippa, dien ik vond ⁱⁿ mij naar vriendelyk om
vraag. Aan stof tot onderzoek ontbreekt het mij niet.

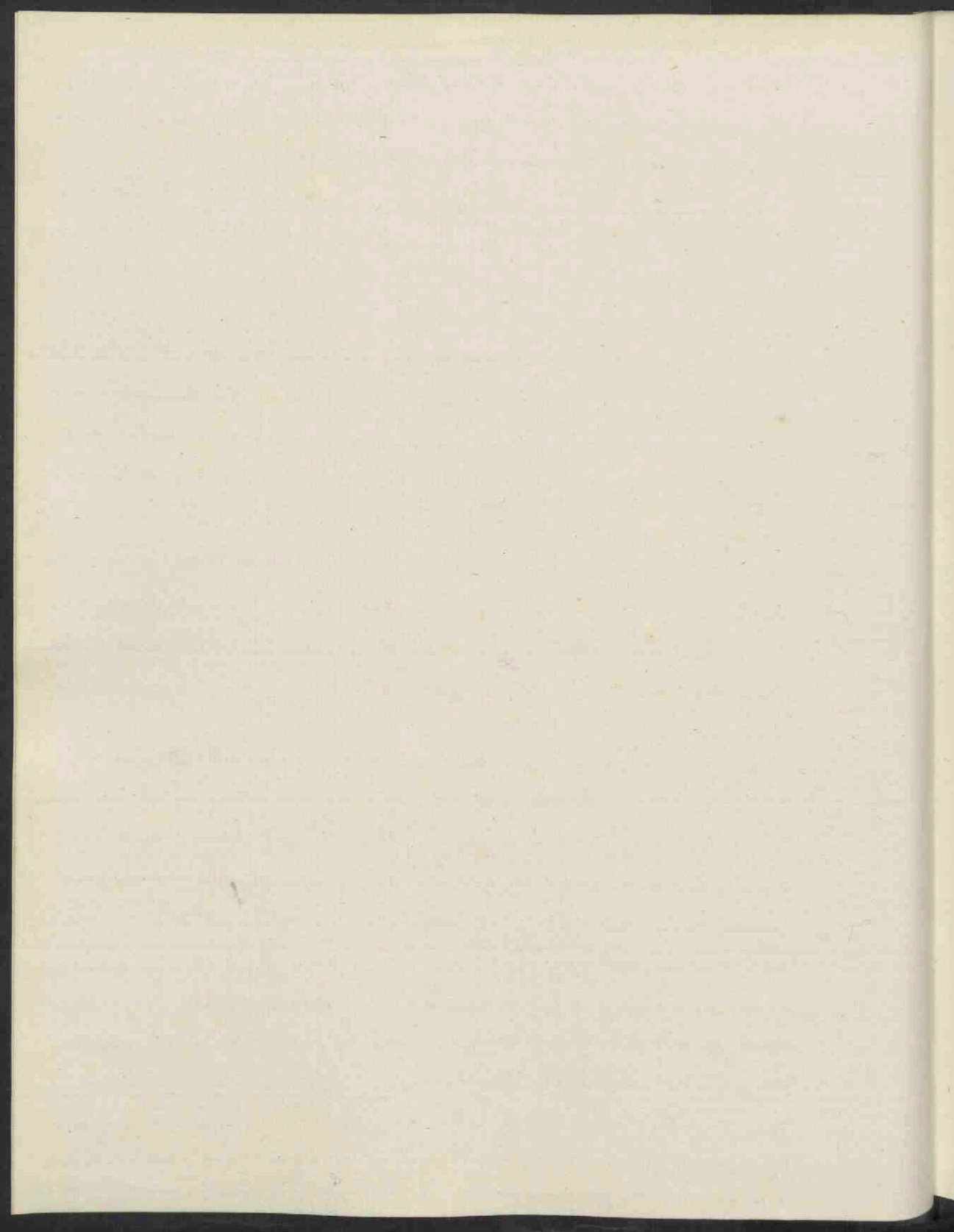
De grootste merkwaardigheid van Schwanau is het groot
herzoglyke slot. Het slot was een zeer schone punt van
uitzigt in het groot. Het was waarom de stad-lijf.
Wallenstein liet hier in 1629 naar het eerst een slot
bouwen, dat later verniel. en door een ander overname
werd, dat op nieuw gebouwd door afwaart, gebouwd
lyk door Hermann-Lobing-Lyatsch mit zing, en eindelyk
in 1844 geheel herouderd en uitgebreid werd en met
zeer groote kosten op de prachtigste en weelderigste
toys ingericht werd. De groothertog, die gebouwd was
een tyd slechts nu anders, was kation Schwanau was by gebouwd
had, doch sedert 1837 door terugkomen was, en in een
bescheiden paleis in de stad woonde, is nu in het slot
nuar goed gerestit. By de bewondering der pracht, en
ook van den groten bouw, konde ik toch minnelijke
goed vinden, dat was veel schone enkel naar overalige
weelde van den voor van een een heilwaart Staat was.
Eind Aug. 4. De domeinen zijn was groot, dat by doornit

vele uitpanen bestreken kan; evenwel zijn Staatsteekel,
 den en buitengewone bevestigingen het verspreide gelyk gevolg
 van die uitpanen naar verschillende ydelheid; en hoe veel
 nuttelys moet daarvoor ongetruan blijven.

De domkerk is van dergelyke soort als die van Lubek, met
 twee gelyke torens. Zy is inwendig zeer naar kevelend; ook
 zy is omringd door lozes naar omringinghen, zupken de twee
 len omringd. De loutergestorven Grootkerk en een
 prius thans in kinten achter het altaar, de andere leden en
 familie zyn in andere kerken geplaatst. De kerken, die
 in groot getal het omringd, men daren voort luttel
 ten, die in 1842 stierf, worden daar, van men ons reisde, met
 vande gelyke dankbaarheid naar het gebed dat by getuise heeft, de
 plantte, zy worden er gelooft zonder dat men veel tusschen
 De domkerk is weg afgezd zonder toren; men heeft een fontein
 aangelegd, dat door verschillende middelen aangevoerd en de
 stant is over den torenbarn, doch het is nog op vorm na
 met tusschenhand.

Da hier een, te 3 u, kwam ons de heer Dr. Dippel met
 zyne vrouw en dochter afhalen, om een uitstap in de omstreken
 te maken. Wy reden eerst na eenre hoogte waar men het
 land goed overziet. Het is weinig kennelachtig, maar een
 groot meer, waaraan de stad ligt, en waarvan twee eilanden
 met bebouwing zyn, en naar Duffchen met kansen draachty.
 schon rondom, beneen een schilderachtig tafereel. Men
 heeft op dit punt een monument opgericht ter gedenktenis van
 de heeklenburgsche kongelieden, die in 1848 + 49 bevallen
 zyn in Haltsen en in Baden. Het is onmogelyk de zaak waar
 naar zy stonden onder een Dippel te brengen, want in Haltsen
 was het om de ornamentelyk te veroveren, in Baden om te te

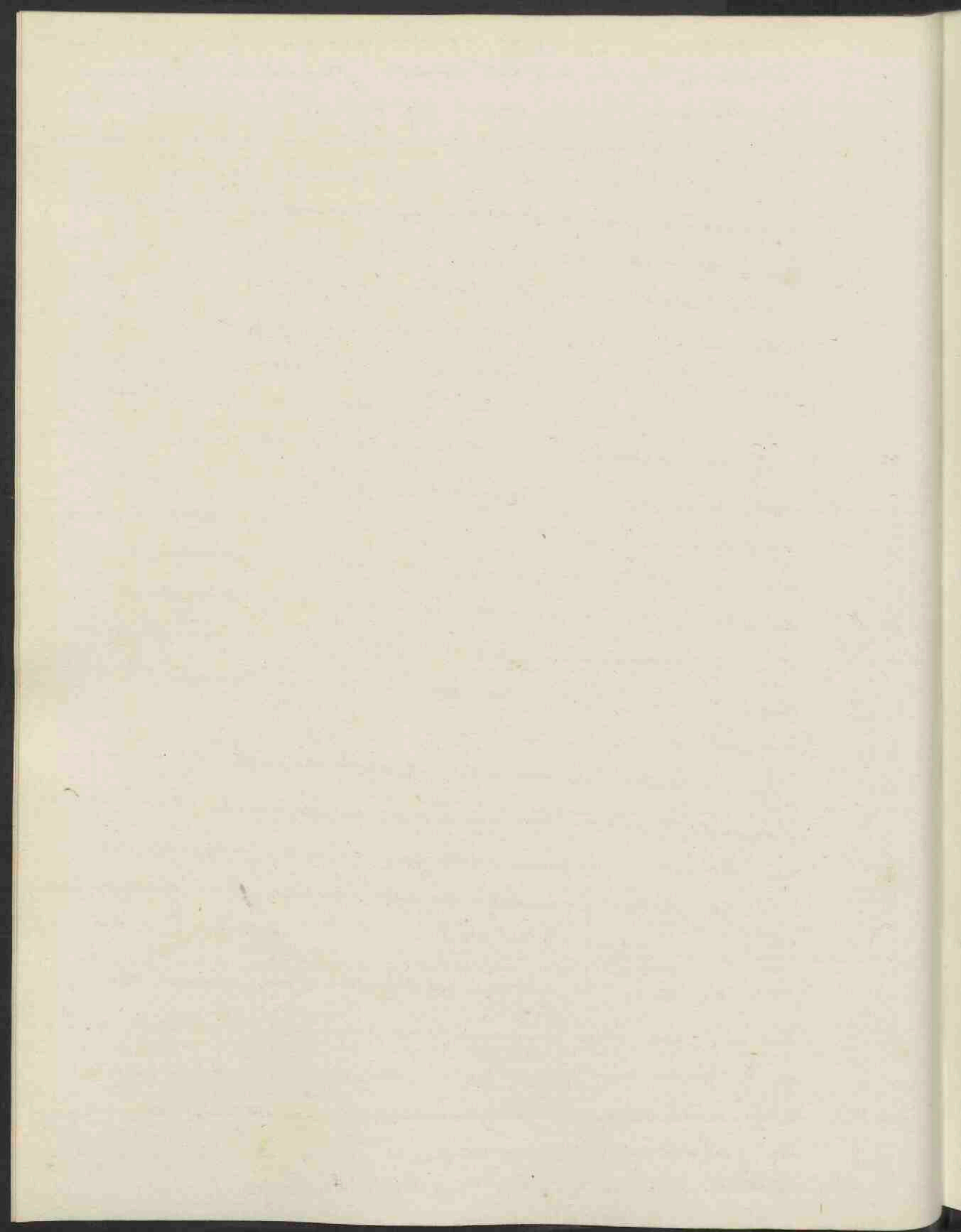

21
vernieuwingen en het eigenlyk karakter dier eenheid was het kind
uittrassen van den hiel der voordeur. Toch is het niet meer
met het geraas van onzen tyd onzen te bronzen, des het,
denkmaat te veruuen, "waarmee die laatste resten in het die,
nen van voortentwillekens. Men heeft dan ook de fictie aan,
genomen dat die kuppelieden met gestroep, vervuld waren
tellen de ommanteling, en die deze in Baden, van het west
en in Haerlein van den koning van Benamarken uitging!
Wij dronken happy in een weelderigste herberg by Toppandorf,
waar ook een schoon uitzicht op het zeev. was, by 2000.
daar ook den weg die over van de in midden, door het
meer aangelept is, een belangryke markt van den Coasten,
lyt, maar door de taegang van het land naar de haaf,
stad zeer bevoorrecht is. Het verkeer is sedert in zome
andere richting zeer bevoorrecht door den Kustverkeer,
Spoorweg, die geheel uit eigen middelen door zome mane
toehappy gebouwd is. Tot nu toe geeft die aan de andere
meer waerij renten, zodat de actien slechts 5 1/2 pce.
gelden.

Verder reden wij voorby Rabensheinfeld, waas de
Groothertog een rommervolke heeft, dat by Frans bouwen,
de. Hier zijn schoone bosschen. Vast onze Maria was
hier een groot gezelschap in het plukken van heralnoten
die wij in overmaat vonden.

Wij kwamen met het vallen van den avond terug;
het was een zeer warme dag geweest; de heetle avond
en de volle maan maakten het nu zeer aangenaam.
Onze vrolycke kampen bleven nu by ons thee drinken.
Wij hadden vriendly gispeke; by deelen ons niet naar ontwey
skochten, terwyf wij hun van ons land en van ons reizen
veel mededeelden.

Dinsdag 24 Aug. Ik poogde enige Stukken Schiedkundige
de instellingen van Mecklenburg te vinden, maar slaagde
daarin weinig. Het Landgravesgetuikelijks Eronnesplint
van 1758 vond ik in een boekwinkel, maar vond het een
veel te weinig over ons naar de Staatsverdragen; doch dan
vond ik een ras onverschuldigd omble, dat een stukken de
de in een vrees na lang zoeken overredend was.

Het Antiquarium vond ik zeer merkwaardig. Het de
van meer twintig verzamelingen. Vooreerst die in
Mecklenburg gevonden zijn, en bestaat uit twee vers
verzamelingen: de eene van den Grootkoning, de andere
van een Genootschap voort de kennis der vader-
landseke ontheden. Het laatste is naard de tyd-
perken geschiedte, het eerste naar de soort van vrees
weopen; - zy vallen elkaander aan. De heer Arken-
vath, het gewoontlyk de verzamelingen vordende, was af-
wezig, en in zijn plaats deed het een zeer bevoegd man
je, de doctoor van den onden "Cesticaan", wien men
we gepensionneert was tezing de dichter de vrees voor
het Antiquarium waarneemt. Zy was, zoodoorty, tufden
de ontheden opgevoerd en had er goede keuzen voor.
Zy was byzonder merkwaardig het eigenaardige
van de overblyfsels der verdukkende tyden en vatten.
Dit is ook in de verzameling van Kopenhagen
was teoraan. Hier waren de Udenische ontheden by-
zonder. Die vonds men in Kopenhagen niet. Ik vrees
myne begeleider of zy ook mist had de graven, waarin

x Der bequapulation von mental mit demnach,
mehr beöche.

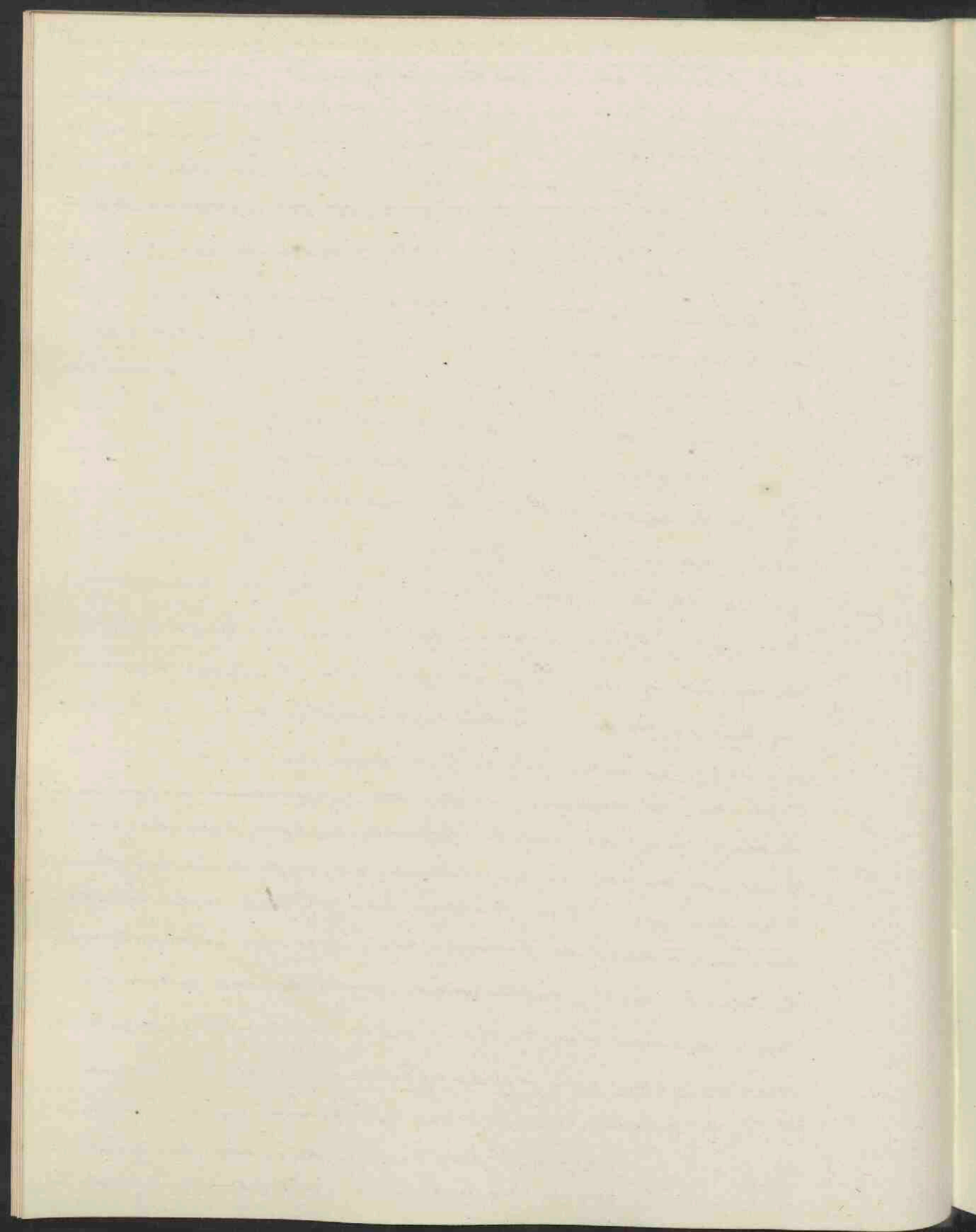
die onwiltigelyk gevonden worden, konden onderscheid worden. Het groote duistelykheid verklaarde my my daarop de gedaante dier granen, ontfenue hierop nabeske, mende. De oudste, voorhistorische, zaken vindt men in groote vormloze roij huise kermiti. Deze de, natione ontelend wapenen en werktuigen van steen. De Germaansche begraafplaatsen zyn kleiner en ke, gelvoornij. Die van de inenden dancenkya zyn steeds valkomeen vlak, doospaant zeer uitgestrekt en daar in steen de wruen dicht naast elkander. Romeinse zake granen vindt men in Scheekenburg niet. De Romeinen hebben oostelyk naar de Elbe met draoptoefen gemaakt, maar zy hebben er zich niet genestigd. Daarom vindt men wel wapenen of munten, maar geene grafsteenen. Men vindt ook Ro, menische oudheden in de Germaansche granen.

Te half 2. vertoeten wy Lohmeven en kwamen kort na 4 u. te Zeitzke aan. Van den weg naar niet 4 u. komeen. Het is goed vruchtbaar land; nu en dan niet meer een klein meer. Wy maaden in het Hone de Rappin middekind gake ontspanst. Men gaf ons dadelyk middelen, en daarop, den zander tyd te vertoeten naar Dobovan. Wy zagen by die gelegenheid de selvone wandelungen op de waer land, van waar men een ruim uitzigt op het ontleffend land heeft. De weg loopt op menue dars vruchtbaar en goed bebouwd land, later door heerlyk bosch, en draavin ligt de bevaemde badplaats Badkran, die weg veer de roche woort, maar mende teek dan meer, ten verchade.

Op een steen van des Heiligen dain leet man: Friedrich
Franke gründete hier Deutschlands erstes Seesad. 1793.

24
voortan, daarvoor de kening van Orisjeen gevormd was.
hier jaarlyk eenigen tyd doot te brengen. De aanloop is ook
voortelyk. Daar hebben ons gelovenen en grootste uitpalm,
de wandelmans. Wy konden er ons niet ophouden;
maar vervolgen onze weg naar den Heiligen Damm.
Zoo haet het punt aan de Oostzee bideind was de bat,
gastan. Het is zeker was een verwyder, onse reis een
en die heeft nevvraakt dat ook daar grote gelovenen,
en zelfs, even als te Duddesaw, een voortelyk slot ge,
plaatst zyn, waardoor een verdeling van bevolking ont,
stoot, en de aansienlykste daarvoor een den Heiligen
Damm verdelgen. Wy wandelden hier een het strand
waer de kasteel nu een buitengewoon wasmen dat een
verkwakend was. Het was eenige ziele van een
plaats dat te maken, maar de zee en het keerlykste ge,
boorte, by het ondergaan der zon en het ophamen der
vulle maar, zoo wankelend was. Tindelyk begaven
wy ons in de tehuone, ja in verliet dat om happy te
druiken. En was wy talryk gezelschap en, ten wy de,
Johannes als verrijft na art die uitgeleene hadpasten ge.
Zaten hieren kwam de grootkeetlyke familie met
veelme voortan en wachenden en vele keeren en dans,
van het hof. Deze hadden hun verlyf op het slot, dat
gewoonlyt door de grootkeetlyke familie slootubind
beveind woot, welke daar niet bevoel outraagt.
Wy vernamen dat wy doot op de eenvondigste wy, een,
veel omgaan met de hadgatten en alle ceremonien
ter ziele stellen. Van tyd tot tyd komen wy aan de gewo,
ne tafel middagant kunden, en bevolken des avonds
de zee. En geschiedde ook niet buitengewoon voor hen,

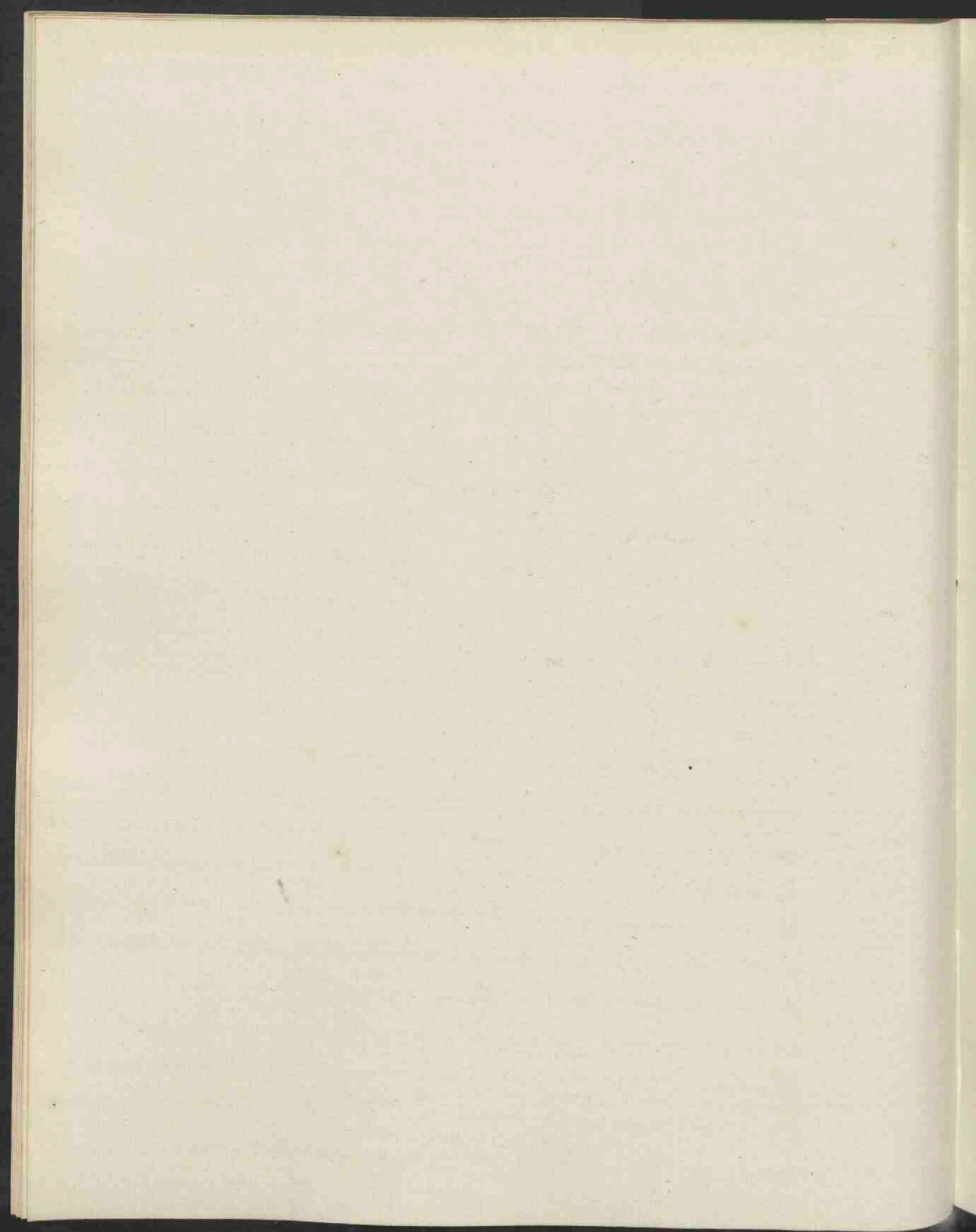

25
maniant stand op toen zy kwamen, en zy wisten niet anders
betreft dan alle de overige aannemenden. Hun avondmaal
was zoo eenvoudig mogelijk. Deze levenswijze maakte een
grooten indruk op het volk; zy is tegelyk zeer voordelig,
want die ongewoonse omvang van school dat zy richtten,
der verroeten en dat zy veel sparaarmer leefden.
De kollege manschaps maakte het eenvoudig, zeer ee-
nuegelyk en zy kwamen zeer vullend en eel ons in
onze herten van.

Woensdag 25 Aug. Rostock is als handelsstad naast
Lubeck beroemd, zy is thans de naarrakste handels-
plaats van Mecklenburg. De uitvoer van graan, van
vee, rundren, varkens, enz., naar naar Engeland,
heeft vooral van hier plaats. Duit. boeren die heft
zy aarientlyke nedery en uitgelende vachtwaant,
Kane bekopen zy zeer gelycke. Hierse draeft zy
dat doet voorreft of gewoont de schippers haer
aandeel hebben in het loep, dat zy bevaan.

Voor my was nag een ander punt belangryk. Rostock
heeft ook een der oudste Universiteiten van Duitsland,
gesticht in 1449, die reft door Wallenstein behartigd werd.
My bezop er in 1629 den beroemden theoloog Kappeler.
Zy is de enige naar Mecklenburg, doch wordt van elders
veinig bezocht, zoo dat zy slechts zoo studenten telt.
De meeste professoren waren afwezig, met name, die ik
geerne onmacht woude hebben, Wape in de Staatkunde,
handkunde en Pauli in de historie. Ik bezocht Raspe
die Mecklenburgsch reft voordragt, neer een bejaard
man, die my juist hierover wat mededeelde.

Van de merkwaardigheden hebben wy weinig kunnen zien. Wy

bevestigde de naam van de, en der schoone goetlike gebouwen
 van de laarst als die van Lubek, nest beter in orde, dan
 met wonder slanke muren. In zyn vele monumenten,
 welke is door een openheid de plaats aangegeven, want zoo
 huis in 1645 werd bevestigd, dat van waar hy later
 naar Delft is overgebracht. Zyn laatste verblijf onder de
 Senaede van huis op de markt, juist tegenover onze ker.,
 heeft worden ook nu aangegeven; het is nu op en der,
 met een spitzen gavel. De koster heeft ons ook
 de bevestigingen. Daar zyn hier al, en men plaatst in
 de Lutherske kanten in gebouwen; doch zy zyn van de
 twee van geboude families en openlyke, niet voor oostzee,
 bestemd. Een gedenkteken is hier opgericht voor 1560
 veldslag, die in den Russischen veldtocht van 1812 ge-
 vallen zyn. Ongeachtig vraegt men niet voor welke
 naam zyn by gemeeneld; wel niet voor die van Duitsch
 Land.

De haven van waar wy met de Steamer naar Warnemünde
 de, aan de Oostzee ten zuiden van Rostock gelegen, de rivier
 is voor de meeste schepen diep genoeg en wy zagen een
 een vry groot aantal in de haven. Enkele diemastors zyn
 van te Warnemünde. Deze plaats heeft lang een ander belang,
 zy is de geliefte bevestiging van de inwoners van Rostock, die er
 eenige weken in den zomer gaan dwalen en op de zonnigste
 tye, leven. Zy worden by de kusten en vanden kusten zynen
 landing. Van elk huis is een grootte Senaede en twee
 der grootste gebouwen van den dorp gebouwd en de goetlike kerke en ten
 gericht op de van ginder. Zy zynen vele families van kleine woningen
 met dagwaas honden. Overigens zynen slechts weinig wanden
 lijnen, en het land rondom is koud. Er is slechts een eenig.

Man nehme das gleiche 4000 guten W. annehmliche bestehen.

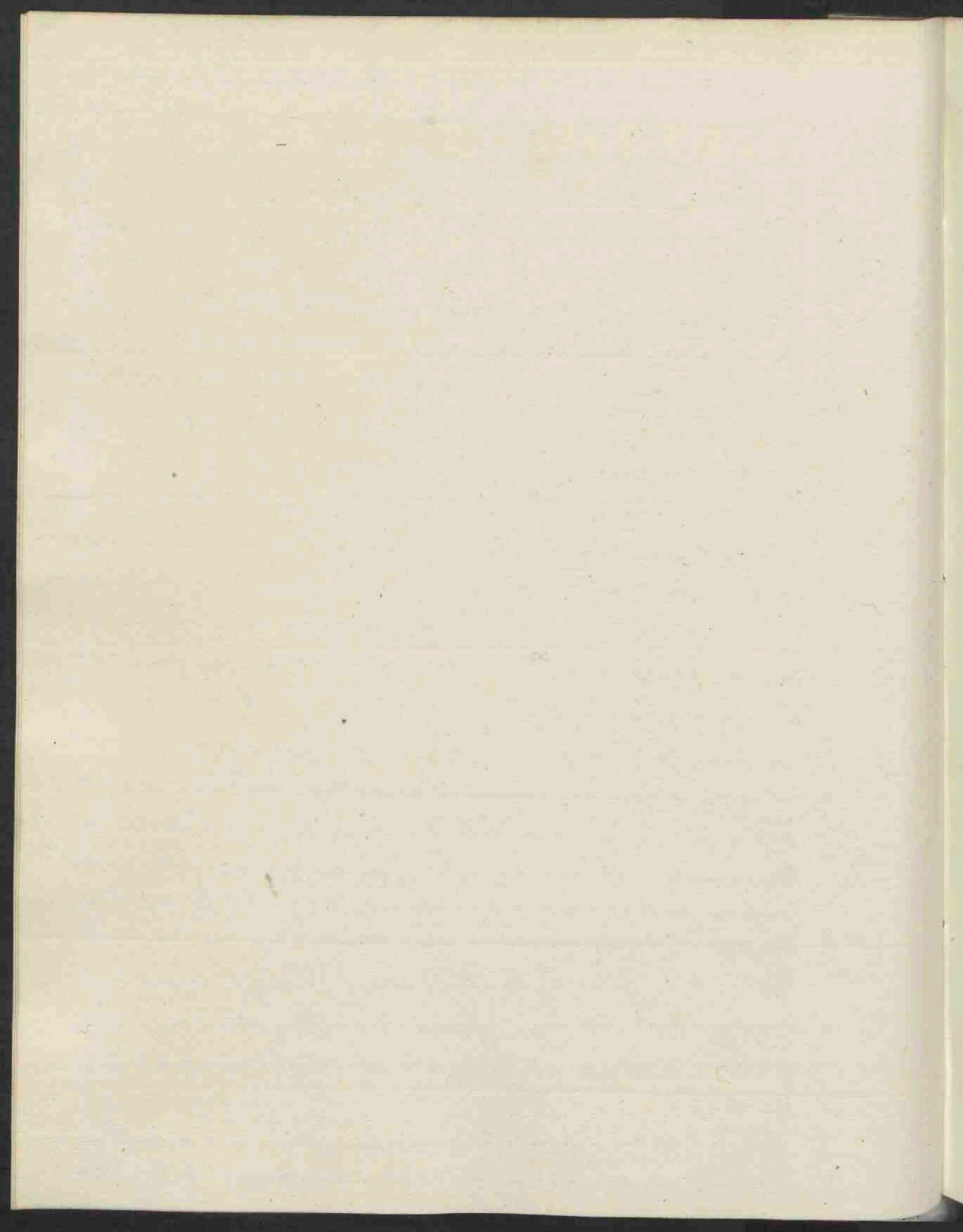
deze naam naar gemeenschappelyk verhooren en table d'hôte. Dit was,
 vandyge lezingsen ook de landbouw te noemen, verhooren, contracten
 hebben en Wiltgen daren, en daerom was het niet een aanderde,
 beide te bezaken. Dat de meeste families Toonamen in de verkie-
 zen is niet vreemd, behalve de goedkoopheid is het geest, dat
 zy alle een met de standaard naar Rotterdam daren gaan,
 naar uitbreiden. Men is sterker van een andere.

De eerste was Prof. Meyer, wat, toen ik daarheen was,
 trouw was. My gaafte meestgeleerde collecties, o.a. kunst. My
 was een lezende, daryn men de bevestiging van het by hie was
 tegevalte gevein ingevest was. Dine naam was van rechte en by
 had een kunden, groenere en vana kadelyc konin in de
 tegevalte gevein ingevest was.

My waren te 4 u. lang, en ik was my tyd de onden
 der professen te bezaken, der Observatorien, daryn
 My is 80 jaer oud, en heeft naar compo daren te gevein pro-
 fessaat gevein, te daryn hem naar bezagen van de ark,
 lang die men algemeen naar hem kunden te gevein. My ant-
 ving o.a. een representandigen brief van den Groot Koning.

Ik want hem my naar bevestiging en spreken, my was men
 over theologie naar bekend te spreken met voorloper van. My was
 had niet naar met blafte literatuur daryn gevein den, en de
 Platonische wyze te bezaken, en dit had hem sympathie
 naar de Hollanders ingevest. Ook had by te Göttingen
 standende naar omgave met studenten van ons land te,
 had, en der geide by spreken, altyd trouw, datgen by ook
 gaarne deed. Ik heb naar omgave met daren vnaardigen
 gevein te gevein, en myn daryn teken naar ook naar gevein
 gen te doen.

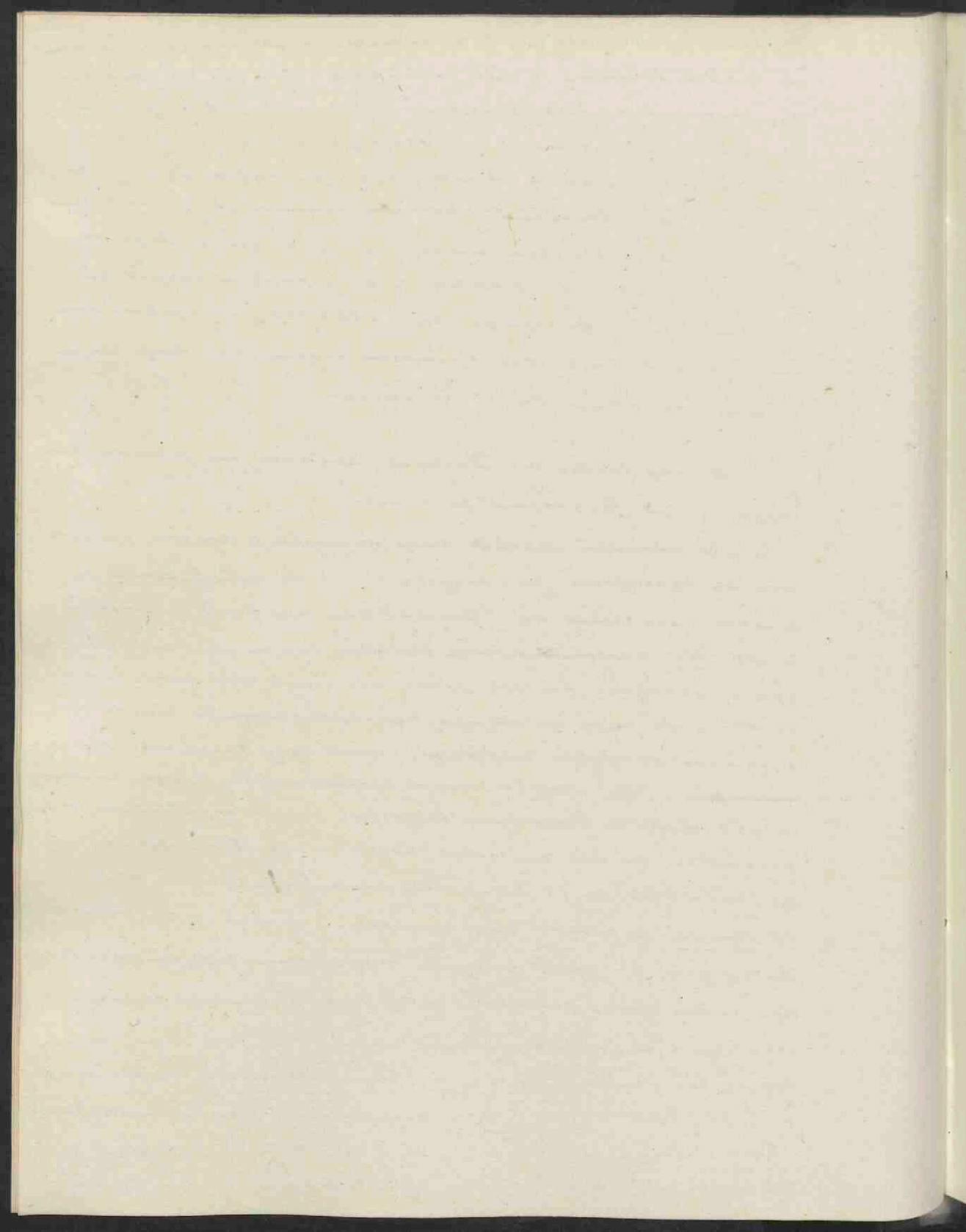
Ketgen ik nu van de drie professen noemden, heb heeft my een
 ongemaklyk dechtheid van de Universiteit gevein. In het algemeen

vegt men mij, is er veel yver by de Studenten; enkel naar den lofzigt afom den titel te studeeren is niet gebruikelijk. Van de 110 Studenten zijn ongeveer de helft juristen, dit is naar de behoefte van Mecklenburg voldoende; de Meeklenburgers zijn niet leraars maar de planters die er wonen zijn. De andere faculteiten zijn niet zeer bloeyend. De kosten kunnen grootendeels uit eigene fondsen betaald worden; ook zijn er eenige stipendien voor Studenten. De professor in de historie is weggegaan van dienst aan de benoeming van 1848 tot vestigingsstraaf naar deelt; doch hij heeft spoedig gratis lezamen en leest van en Lulak. Hij is door Pauli vervangen.

Te zes ure hebben wij Rastock verlaten, om met den postwagen naar Stralsund te reizen.

Ik wil, alvorens Mecklenburg vaarwel te zeggen, enkele punten optekenen van hetgeen mij in de verschillende ga., spraken ontrent den toestand van dit land is medegedeeld. Het verschil in vele opzichten van de naburige Staten, vooral daardoor dat het geen ornamentatie heeft ondergaan. De oude instellingen zijn heel gaafgebleef, maar zijn niet door noodzakelijke willkuren vernietigd noch door nieuwe vernieuwd. De Staten uit de Middelen hebben verstoepd, doork de hervorming heeft den stand der Prelaten doen vervallen, zoodat zij sedert bestaan uit Ritterschaps en Landtschaps (Steden). Deze vergaderen jaarlyk en hunne taakstelling wordt niet tusschen en met name naar de lastingen, verzoekt. Er is dikwijls sprake tusschen deze Staten en den vorst gemaakt, en die heeft aanleiding gegeven tot een zeer uitvoerige grondwet, welke in den vorm van onzer konink tot stand gekomen is: Grundsatzliche Grundgesetz van 16 April 1755. Deze grondwet is nu in volle kracht. Eigenaardig is de verdeling van den bodem. Een klein gedeelte behoort aan de Steden. Dit beslaat ongeveer 20 vier.

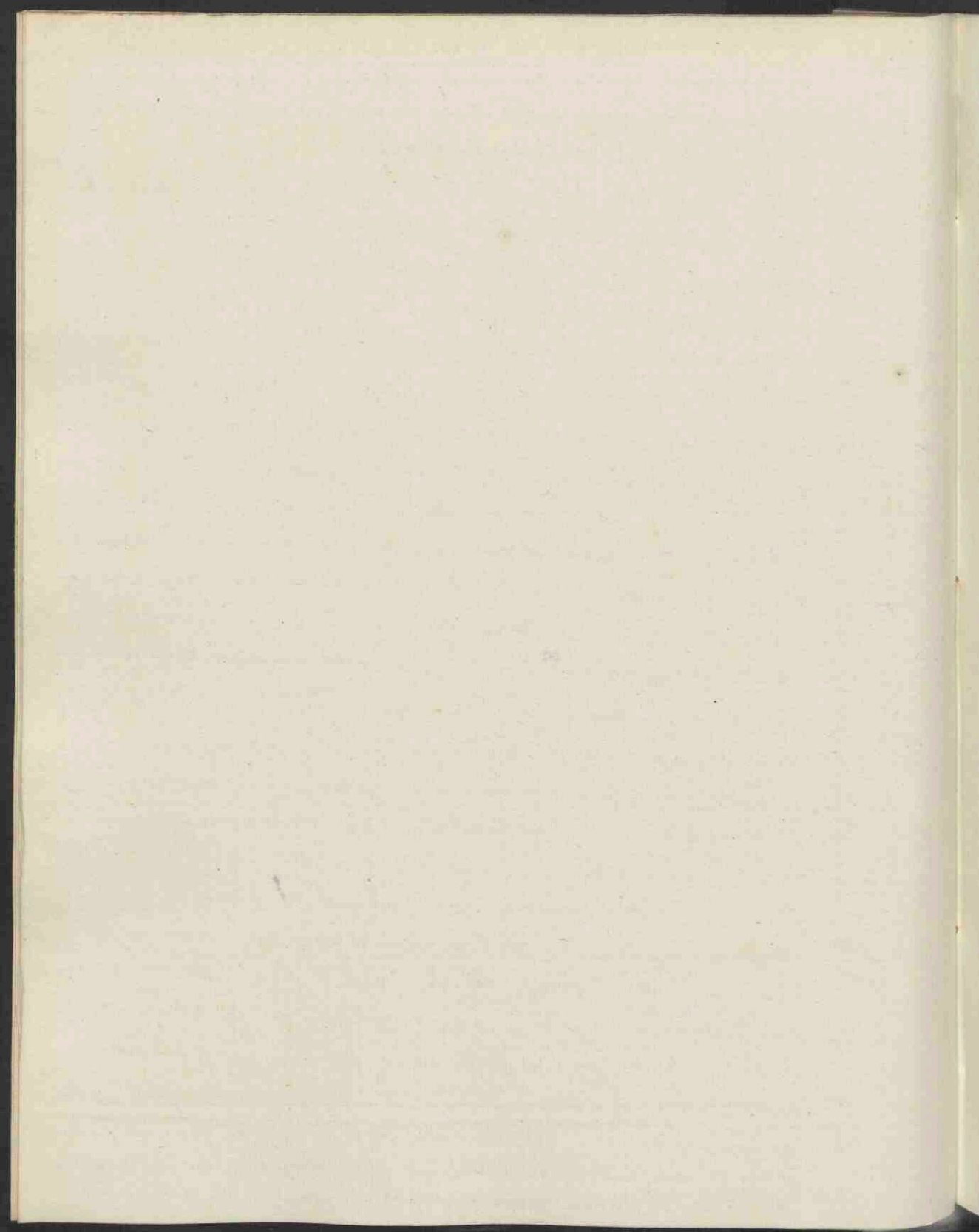

kanste mylen te bestant uit eigen dom van de Staten en van de
 stadelingen. Men al het overige is de grooten helpe rechtelike do-
 main; de kleinste helpe bestant uit riddersgoederen en kleine
 eigendommen. "Ritterschaftsgüter."

Het domein is veel geheel nooddelijk, van het men gesien pri-
 vaat domein van den vorst kant; in dat, welke het ander
 begrip rust op den wett de verpachting over de wett de ko-
 tan der verpachting te bestanden, en zijn alle de verpachtingen
 alleen door vrijwillige of bevingen door de Staten ges-
 gekend, te verkopen. Deze domeingasteren worden
 in den regel verpacht; doch zoo dat de pacht niet kan
 voortdurend opgeroep en lang de verpachting behoudt en
 niet worden. Doel de pacht vermag niet over te gaan te
 schikken. Het getal der verpachters van domeingasteren be-
 draagt ongeveer 4000. Het alre daarvan zijn er ongeveer
 1200 verpachters. Deze kunnen over hunne goederen
 beschikken, te verkopen of met hypotheek bemaxen.

De goederen der ridderschap zijn meestal van hetgasteren. Zy
 zijn slechts van de kleinste helpe het eigendom van
 adelijke families; de grootste helpe wordt door koning-
 ke bezaten. Zy zijn alle verkooftbaar en de adel heeft een
 de eigenaars geen meerder recht. Dit geldt even zoo
 intant de leen goederen als intant de alluvia. Alleen
 door vermaking als fideicommiss zijn sommige over-
 koopbaar. Hun getal bedraagt ruim 600. Alle eigenaars
 van ridderschapgoederen zijn leden van de Staten.

Bekant daeren zijn en het 7000 kleine, onafhankelijke
 eigendommen, "Bildante" genaamt. Men neemt aan, dat zy "An-
 spanning" moet toe hebben, namelijk waagen en paarden. Die
 die niet bezitten, hebben hoorned plaats onder de arbeiders.
 De Bildanten hebben geen politieke rechten. De werkheden

Zy sedert 1820 niet meer aan den grond gebonden, zy kon
 naar koninkrijk woenen en hof, en koninkrijk, moesten verlaten. De
 heer kon ook zyn marktscheide weggevaan; doch alids
 byt men verhuizing d'and is, moet de heer in zyn
 mate van kon woenen. Zy mag te niet, "ohne Besatz",
 later. Het waken van werk, moet kon gemakkelyk gemaakt.
 De overblijfsels van landheeren, wonen algemeen op konne ge-
 deure en besturen die waken. Hierdoor verspreiden zy van die
 in vele andere staden van Duitschland, die konne gezeen
 door "Königliche" later, besturen en een manageryk hadoo.
 geer worden. Dit leet ons zieke met den landbouw bezig te
 worden brengt ook te woen, dat zy veel verlaten en
 brengen te besturen kon verspreiden vermaaten. De zelve
 kent om hierover kapitalen kon kon te behouwen, bevoordert
 deren verspreiding. En bestaat, een hypothekbank met
 reglementary aflooping. Ook uit Hamburg en van elders kon
 men gemakkelijke en op goede voorwaarden geld op hypo-
 theek behouwen. Dit is het gesynonim een inland verhooren
 stelsel van hypothekeryk. Van elk eiland kon is het veralthe
 van de minste onverschuld bekoud met welke hypotheken be-
 terwendt it. Deze betere huishouding brengt te woen, dat de
 gezeen der armvandyke families niet naar 400 st. woenen, in
 het best van konvorfamilies woenen. Dit plaats door de ver-
 keuring der edelen stels, te woenen, 400 st. woenen meer
 dan de helft in konnen van niet edelen woenen; doch in den land
 kon byt zyn waken gezeen door adelyke families terug geboekt.
 400 st. woenen woenen verhooren en is ook niet woenen.
 Van belang is woen, dat wonden in Mecklenburg onbekoud zyn.
 Zy zyn reeds in den tyd der hervorming woenen.
 Van groeten invloed is de instelling dat de Legation, dat is de woenen,

De Staat der Landbouw, was in den Staatkalender,
die de de Staat natipact, naamgeving veldgedacht.

ling van land voltrecken noodzak. is. Alleen, niet byzonder veelafder
 regering mag dat toemogt geschieden; doch dat verloop, wordt veel
 zwaarder zwaarder, dan konde het en van dat de goetken maaten
 blyven, zoo als zy zyn.

De Staten verpacten jaarlyk in septembel en oktob.,
 ten de reken, met veel nauwgezetheit wat hunne opten de
 treffe; doch niet in het openbaar. Alle ingaven van verbotenschap,
 goetken hebben zoet in de verpacting te komen, doch de kleine
 en geheel onverschafde komen, gelyklyk niet. Elke stad heeft
 een afgevaardigde. By gewone heraadthalingen worden deze af-
 tyd overstemd; doch zy kunnen vastlyden dat de reken, by
 vloten bekendeld worden, en dan wordt de vaststelling
 van de landverpacting (Staten) zwaarder gemaakt als die der Rit-
 tenschaps.

Als gewoontlyk zyn de financien een hoofdonderwerp van
 bespreking. De inkomsten der domänen zyn berekend
 op 2,800,000Th; zy behoupen een wechtylge veel meer, die zyn
 toch niet toevonden voor de uitgaven van het Hof en de
 Regering. De Staatsschuld beloopt 8,000,000 Th. De Staten
 den hebben tot verpacting bydragen van verschillende aen-
 kenne vaststelling gegeven, eenen zeer matige grond-
 lasting en eenige in dende. In 1788 werden die als ge-
 noegde Steuer vast gesteld, en deze worden jaarlyk blout
 naar den vorm toegepast. Schackel- en Gemolsteun zyn
 de voornaamste in dende, welke tot de „Ordenlyke“ ge-
 nomen worden. Doch deze zyn op nieuw ontlaentend
 geworden, en daerom zyn „Onverschuldelyke“ toegepast,
 die jaarlyk op nieuw toegepast worden, en in 1843, na
 dat in 1815, het laatste gesteld zyn. Deze bestaan naar
 naarlyk uit eenen afbreukende dende lasting op het inke-
 men, naar verschillende grondlasten en ook op eijer aen-

giffte vastgesteld. Men zallega Crabbé heeft my die vaststelling³²
en om het my dienstbaar te maken, verzoeken de my myn eere-
stabiliteit. Zijn inkomende bedrag, volgens dien aanslag,
1750 Thaler, en hy had moeten betalen 9 Th. 44 Schelling.
(de Th. heeft 48 Sch.). Dit is het Simplicium; doch in somme-
ge jaren wordt meer vastgesteld, soms het vierendubbele.
Hiervoor zijn alle belastingen opgetoond. En zijn my verschee-
den accyzen, op verschillende tyden ingevoerd, waaren geheel geen
bepinsel of stelsel gevolgd zijn; intusschen, zoo men my zeide, juist
zoo als accyzen niet behaaren te zijn. Die zijn naar het verkeer
en naar de ryne heid in het algemeen heel belydenend; te meer
om dat my stelselgelyke accyzen daarby komen. Zelf de handel de
daar geen talstelsel belydenend was, de is in ryne natuurelyk,
ke beroeping door die ongevolgelyke belastingen verlamt. Als
voorzichtige versche men aan dat men alle waaren die ingevoerd
worden om verkocht te worden accyzen door de handelen
maak belydenend. Men heeft hiervoor heel verlamt
willen belasting; maar nu is elk die waaren naar vreeslyk
invoert my van dien accyzen, en het gevolg is dat de in-
tusschen handelwaaren achter staat by den vreeslyk, en
de wyen, suikler, tabak, zwen, niet door vreeslyk handel wa-
kooplieden te Rostock of Wismar, maar om dienstgelyk
met Hambroef of Lubeck ontboden worden; en alom de
minste vermenigvuldigen in de winkelde kooppen. De ryssen betalen
deurde belasting niet, en hetgeen belydenendde kooplieden
kunnen vreesen, wordt van de vreeslyk te gelyk. Zoo is
ook het belydenendde vreeslyk met de ongevolgelyke vreeslyk
belydenend. Fabriekrygwerkheid bestaat er byna niet. Dier
wordt ook myn gelyk gemaakt door de overblyfsels van
de gylde. Men wil dera heel veel vreeslyk; maar ik heb
de helft der by. Dierpelyk niet overtuigen dat de kooplieden
omtrent de leenjaren en omtrent de vreeslyk van belydenend

In het Catac meermalen gelegenheid gehad, om over het ander
weg en de beschouwing in Aethiopië te spreken, onder anderen met
den heer Petrus van Dalen wiens trouw Aethiopië is, en
die plan had zelf daar goedere aan te koop. De taal, zoudt by
is zeer bekoofd en gattory in den omgang, want diep en
vakkand en uitpluikand ledale op de bewaaring tegen voorzigt
ten en tyt neringens. Van d'ans de afkeer van alle pols
fische beweging en nechtatomp. Hy is zeer tyge het laceren
d'ans, waarvoor de practelianeer vrotten ook niet d'ans
Bis kreem een onanen met een kerige over keror anan
van tekomstige schoolander wyken die eenen inuyting van
kunnre opleiding verlaten hadden en als ryg ware ontbe
gen. In want dit in de Straalvander Leiding. Van de 68
is men te slachtes d'ans, die eenige alle g'ansomde ten
men van het eijfene vander fante hebben kunnen opleiden
Orthographisch naamkenis was den de meestand
lehoegen, menar grammaticeal niet een, zelf de
naamval achter de vortretal juist te behaynen ke
den ty niet. Het een v'ans d'ans onderzoygert was
niet onkuntiger dan de gewone leerlingen in een
lijere school in Rompen. Enwel werden ty tusschets
want er waren geen anese en men hecht te er ont niet wort
aan. De overnaat ley van de hand: het bevaap van
Schaalmeester is een van de g'ansomde de men uitafpen
van, het geeft naamelyk d'ans bevaap. Daarvan daen
yich doerover alleen zonen van handw'ers op die
te onyphike af te trouw tyge om als ambachtelieden
t'ans bevaap te verdienan. En tegelyk twanden millioens
bevaap an palaisen te bouwen en te versieren.

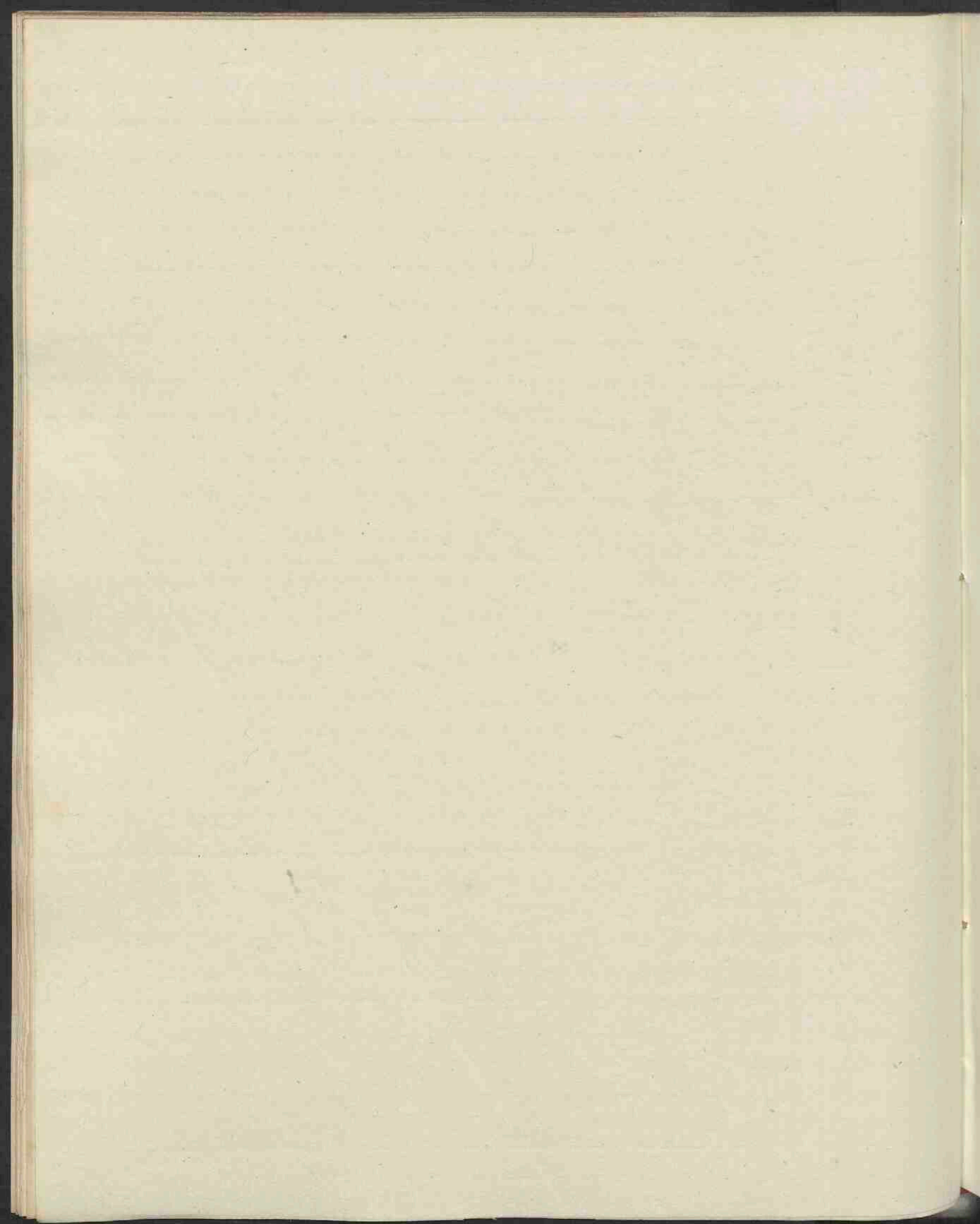

Wie haer anderzinge bekent is, so is de heerlijkhe van de Re.
Groning heeft daerom geen inleed. De meeste grondbezitters, ja alken van
dat rege bekent om te wesen, dat de Landheeren en huns gaderen niet
niet leuen. In Hollandt moetten een meer de gringste jaarwedden
en toe makeroezigen. It has om te wesen, dat om
grot bekent om te wesen, dat om zandingen bekent!

in een openbare aankleef, die in de instelling niet zekend
 konde, de beschikking van de koning, en een koninkrijk van een
 de zijne niet verdragen. Dit is toch een flauw woord, en een
 nu, zonges heeft; het is een hulpe of veel minder dan een
 openbaarheid, want men kan slechts naar wijzen toe en
 en by te zijn; en de zaak is eigenlijk reeds niet doen; want
 men ook van den ceremonie geheel geen waarde heeft.

Er is gedurende ten zeventien tyde een vry algemeene overtuiging
 geweest, dat men even als in de meeste andere Staten, niemant in
 stellingen met een verhevenvoortige regeering moest innove-
 ren. In 1847 was dat plan reeds tot rytheid gekomen. De beve-
 ging van 1848 bevestigde het, en de Groot hertog zelf deed een
 Grondwet in dien geest voorstellen. Zy veruimde de meesters
 in de Standen vergadering; de Ridderchap was gerygd hare
 voorrechten op te offeren. De grondwet werd afgeleefd en in
 geveerde. Doch de minderheid, die er tegen was, gaf het niet op.
 De Grondwet van 1848 was in overeenstemming met Straats
 gemaakt; zy bevestigde dat men ook de goetkenning van den
 Groot hertogdom in niet wagen. Het woord plecht en dat was
 de meestersheid er tegen. Toen bevestigde men dat er stryde was,
 en wende de recht van den Bontdag. Deze verdragen dat het
 geschied doet een regeerlyk College moest worden vitzamen.
 Men wist niet een verdragen te verdragen tenenly bevestigde
 werd datte volmen van 1855 met uanwakenig te eenen nage-
 lufft en daaronder het bevestigde den Standen tot uanwakenig der
 grondwet niet wettig was. De uitkomst was dat in
 1850 de nieuwe grondwet moest wettig ingespreken, en alle her-
 steld van als het gesprekt was. Men is het niet; niet geluk te
 wettigen en de geluklyke vandenig de vaken, en zelf vryge-
 vry gesprekt vandenig. Dieren niet ontkenen dat de vandenig-
 gen niet was groot vandenig. In d'vry niet bevestigde of de

meluwe groentebos goed was; ik heb ze zelf, veel konnen de-
 kome; maar of het handbaer konakke wat wint, en men
 eyle vande by, was goedaal tey te klyen in pulten te ont-
 wickeling, en het vult vromen te koudin van de algeme-
 ne belangen; de vromen de byvonden belangen van koren
 repte stonden in de plaats te stellen, dat koringfelte.

Je heb van den rykdom en de rygscheit vande oppelant.
 De vromen deed zitt by my als sluisen op: wat beengt
 dit land op om de fabriekwaren die het byne niet vooft,
 beengt, en de koloniale waren, die het niet vooftkonen
 kan, te betalen? Het ryge byne uitbeutend de vromen
 selt van den vruchtderen grond, en de rygscheit die daarmede
 vromenhangt, waartoor die schuld vromen vooft. Maar,
 klembing vromen een groeten vromen van groen uit by
 vromen naar Engeland, van vromen en andere vromen
 vromen; maar veel kostelyke penden, die daer vromen
 luy van het vromen vromen dan vromen koren te vromen.
 vromen vromen vromen en vromen; vromen vromen.
 vromen heeft het niet te vromen, vromen vromen het vromen in.
 vromen vromen vromen het in, maar vromen; om dat het vromen
 van luy heeft. De vromen vromen is ook een vromen van vromen,
 vromen die in alle vromen ingevromen kan vromen, vromen by
 vromen in alle vromen door vromen vromen vromen.

Op den weg naar Stralsund bevamen wy doot Ribnitz
 een nette kleine stad, de laatste in Mecklenburg. De ge-
 vromen die in Duitschland op vele plaatsen bestant, viel my
 ook hier in het vromen, om der vromen de luyen niet te vromen.
 wy vromen in vele huizen de familieen gezeldig by het vromen.
 Hier betivamen wy een andere vromen; en vromen vromen
 vromen wy de Recknitz, die de vromen vromen vromen
 Mecklenburg en Pommern. In de vromen vromen vromen, vromen
 vromen, vromen ons vromen vromen; wy vromen vromen vromen in

Wallenstein misst het keizer van Keulmen afbreken, en
in onverschuldigd moordpart had de stad te zullen nemen. Het
Cakonsisch antwoord van de afgevaardigden, der Burger in
zijn hoofdwartier is waerd herinnert te worden. Hij
verderde een grote som geld. Daarop was het ant.
woud: Die hebben wij niet. — De punten voor zijn troepen
te openen. Antw. Dat doen wij niet. Toen geenszins bij u
waarde en schuld hen liet. Ant. Dat zijn wij niet.

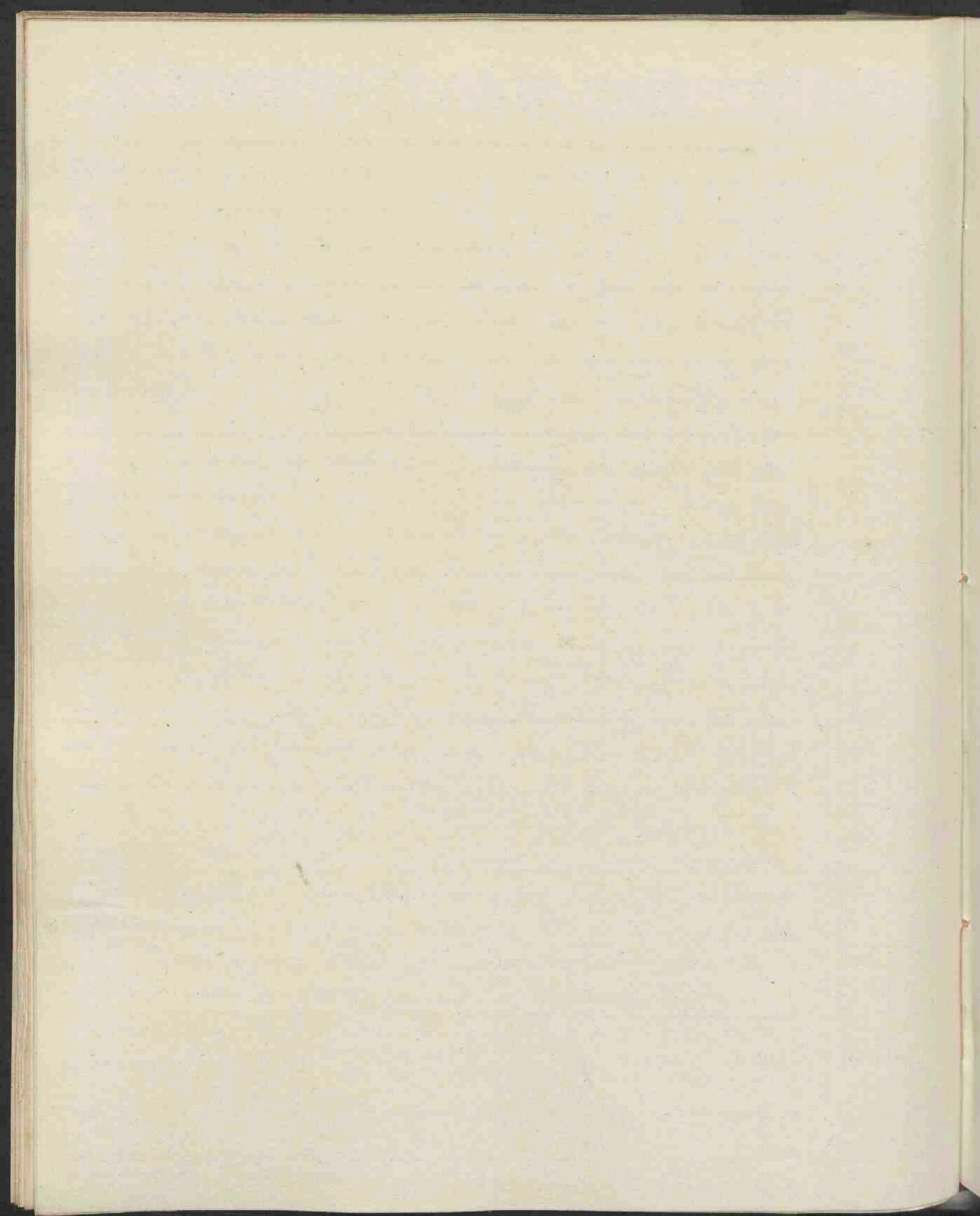
Het Tolvenbond. Dit geschiedde strenger dan gewoonlyk, 'erdoor
 zelfs overmoechte land of van een poppe, dat wy naar vier jaar
 in Duitgallen zochte kisten, en verarmde India voortaan
 gespaard heeft, niet ten behoeven van het Duitsch land
 meer inkomend niet meer betraakt worden.

Vonderdag 26 Aug. Des nachts te 3 ure kwamen wy in Staal
 Junckman, een ongunstig met voort de reisjeet. De stralen
 verkwanden riek in den maanschyn niet ongunstig; de eerste
 herberg, de Ressource, was afschrikkelend sterft; de tweede,
 het Hotel de Brandeburg was vyf jaar. Ma niet uit
 geslagen. te hebben ten ik het merkwaardige jaar vier, het
 regente en myns vromen lief thout. Ik vond de heeren
 minder mooi dan ik verwacht had, en de vertingwaken,
 die de eilandstad omringden, gaven haer een streng en
 streng voorkomen. In de hygieenistorie veroude er een
 wachttige plaats. Elk dente aan Rome de XII en men
 dunde op de plaats aan, waar hy riek met vier zeken.
 Schryven beoud, even een twee den 5000 het vante slangen
 by en niet spalte, dat een stuurman bang vast rieke
 thoudt wat. De behaale Schill beuacht hier en vandy,
 die rye loren in eens vromt waer by by een vertrek
 doorglyfen. Ik van rye rye de barchantende mijn
 landelude niet waken, die rye kragt, en slouwen
 van een ander te de wulping van die wachte kragtman,
 behuamen, en het te Leiden, in spiritus beuachten. Dit
 was meer dan Turchen, want Schill was een rye niet
 gemeen. Het is gelukkig dat die Schaanse heeft opge,
 kragt. Schaanse is het dat de Parijse rye rye, dan camp
 Nederlandeloude mannen, by de 25 jarige beuatching aan den
 slag van Leipzig, een opekuife vromente te plantie op het krotte
 waer van rye rye kragt beuachten is, dat niet gesuete, dan rye,
 de rye rye en vromen jaartal.

Con groot deel van Rijkshuis was de best bewaard.

montag is. En bestaat nu een groot roman huis onder den naam
van Johannis klooster, en men kostte ja slechts 45 voor Tenen van
de armen. Slechte belastingen zijn er nog en zij geest.

Spaalsland is gelyk des koninkryks handelsstellen. Enneke
zag ik een vrij groot aantal schepen in de haven. Men moest
zeel grazen. De landbouw is zeer vruchtbaar en door
nu is hier de markt en de verzamelpunt voor den binn-
landischen handel.

Te half twee verlieten wy Spalsland en voeren met een
Stoomboot naar Popen dat slechts $\frac{1}{4}$ myl van de kust was,
tegenwoordig. Wy zagen reeds het zeer klein eilandje Dän,
hulau, dat bekend was door de schippers en visschers, welke
waarschynlyk men om de nothied van die van Holland was
getykt. In een half uur onze bestemming, Alqüter, en
bevoonden ons op Renged. Wy droegen koffy in de wachhuis
en kammere over een zeer een ruymten, die ons met een
goeden wege naar Popen bracht. De aftand is bepalen
men en vijf uren, die wy in drie afleggen. Wy zagen nu reeds
een goed deel van het eiland, en kwamen daar een paar
dorpen, Sawtent en Gape. De vruchtbaarheid vanden boden
vaste in het wog; het gevan was meestal in de voge lichte op
grote bespen verzamelt. De bouden woningen en schuur zijn
ruim, van steen in houten ratten gebouwd. Alles was goed
onderhouden, het land overal reeds geboomt, juist als in
Siam, Kergon, maar my verbaast, niet schoneit.
Wy namen voortloopig onze intak in de haven
Trostschep; doch hadden wy tijd om een landeling
te maken, en vanden vele woningen die te hure stonden,
waaraan wy enige bezagen en een stukje of twee kramen
voor onze Thales in de wach. In de goede van het
samen het bekende gebouwen, behuuden wy een goed
commoditeit; maar wy verwonderden ons en plekten naar

Ik heb mij hier een halve aanpakke af. Boudie van de klag van
Rügen, dat veel lastig was, maar nu gemakkelijker was; en nu
leek het juist dat er mij by de andere kinderen te pa. kwam.

En ander deel, der Ruisgevolgen door Rügen, Berlin 1823, is mijn
en volledig, ook bevat met some byzonderheden die in de andere niet
zamenkomen.

En derde boekje heb ik hier nog gevonden, "Der Fabrikant Rügen,"
von Carl Reinhold, Stuttgart 1854. Dit is een godelijk en daar,
door de wijze gemakkelijk te raadplegen, dan het eerstgenoemde.

Vrijdag 28 Aug. Dezen morgen vertrokken wy ons in onze
nieuwe woning, die met drie goede kamers bestond en ons
zeer goed bevalt. 't Is in een der schoonste gronden heeren
die rondom des luitens gebouwd zijn. Elk kwartier is door
meerdere families bewoond. In hetzelfde huis, waarin wy
ons keumen is ook het Finstake Palace.

Het water is zeer vromed; in Göttingen, Schwanen en Ros,
toete heesde wy hinder van de vromede ghed, thans was
het kant en deren moesle regende het vry stakte. Toen het
draop west vromedien wy naar Friedricka Wilhelmsbad
van het strand, vrom een half uur naar Plutbat en be-
zigte den de vromteij van de baden in de see en vrom
dee in het gebouwd. Beide vromen ons vromed
goed vrom. Het badhuis zelf is een luiten gebouwd en
restuut zich zeer gunstij luffchen het half gebouwd
dat hier het vromedelyk uit van de see vrom.

Wy aten te twee een van de tables d' hies in de gronde
cateraal in het Park, waer ons weder de luit ghed wy
geen kwantij gasten waer er, en vrom 500 vrom en
vrom plechte luit. Een half uur naar, gronde vrom
op Ruzon, van de campje met vrom wy vromen. Wy vrom
zeer vromedelyk en dieelde ons veel mede vromen hies,
land dat wy vrom goed vrom.

Wy hebben vrom vromed in het Park, dat vrom luit ge,
vrom is en in luitheid de luit vromen vromed.
Ook de stad, vrom Plutbat is een stad, luiten wy vrom
dij vromen. De vrom is vromed en van vromed vromen
vromed het vrom; doch met vrom de stad is, vromedelyk
de vromen, vromen en vromed vromen, vrom de luit vrom
vromed vrom en vrom vromed, vromed vrom vromed.

De vromedheid van het luit vromed ons vrom vromen

Rusck. 4. 64.

Reitzj. wellenbater 1. 151.

Eene Schets van de gebrukedenis van Roesen. Rusk. 1. 178

de inuening door Gushaaf Adals in 1630. 1. 1. 02.

De laatste vorst van Putbus die om zijn vriende-
lykheit en mildheit, ook om zijn schoon en barmhertig
voortkomen beroemd wist, is voor een paar jaren ge-
storven. Zijn begraafte is de dachter van een kerk,
naar in Frankfort, genaamd Lautenbach. Zy
wist in hare jeugd bewonderd, om hare schoone
heit en Barmhertigheit heeft toen by Anvershall
enai naar hare hand gestaan; van dat zij ke-
nigen van Emden te vinden hebben kunnen worden.
Zy is getrouwd geweest met den Graaf Teltheim, een
veel vermogende man; doch hare greefheid van
den vorst van Putbus heeft te veel getruyt, dat zy
van dien graaf getrokken is en vermaaten met den
vorst in het huwelyk getreden.

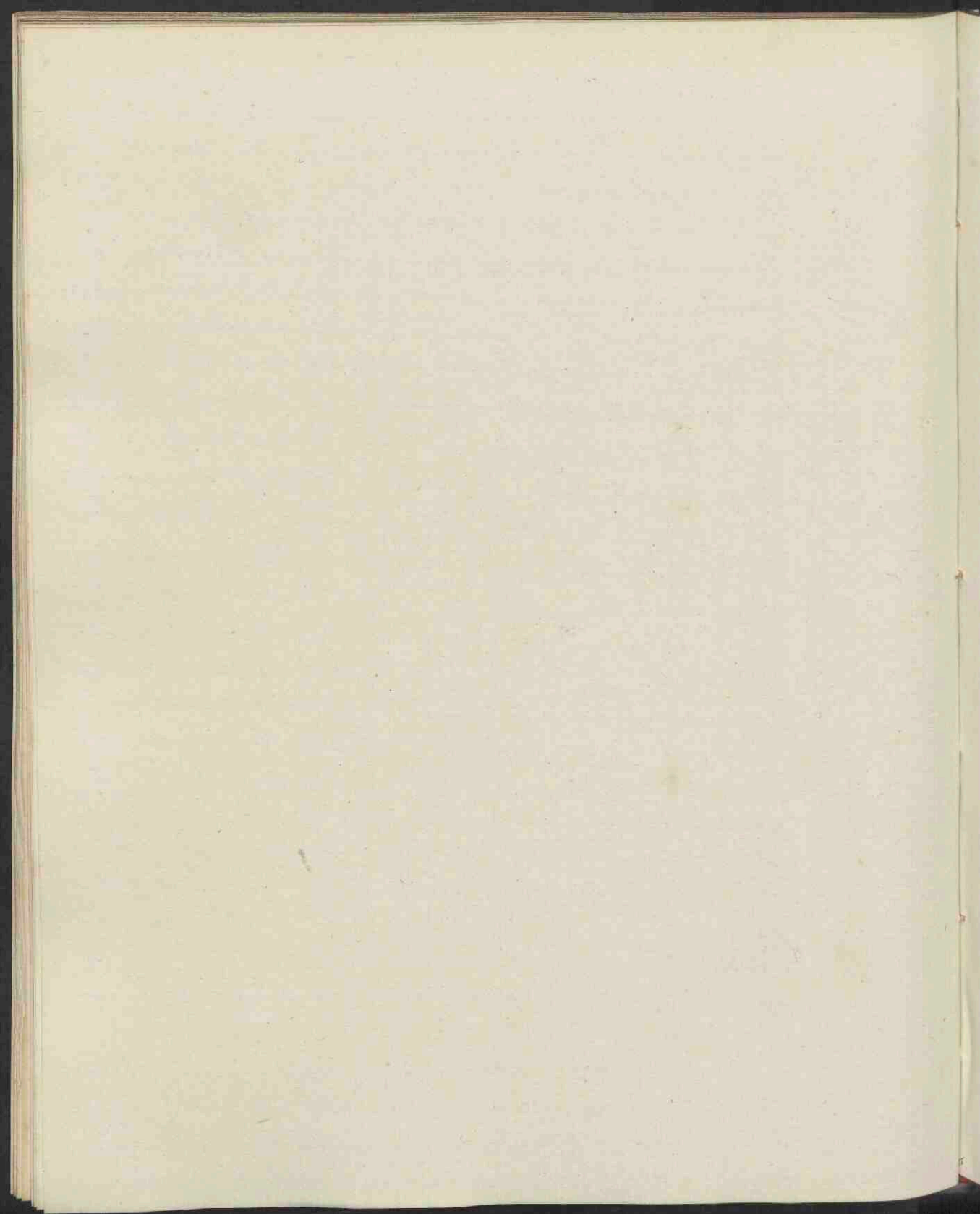
fester worden, hoe aanvankelijk verspreid. De families van
 van nabij kwam. De voort is voort ongeveer jaren gestaan, en een
 en een duitje van het veld, en alleen is het overgebleven
 een andere familie getrouwd met den Graaf van Lathum. Het
 deel is uitbreiden, dat heeft kinderen, en naar andere veld,
 die naar de veldafdeling is, wordt als de veldafdeling en, waaraan
 naar de veldafdeling dat families Plotseling hervat. De
 veldafdeling van den voort is in de veldafdeling jaren oud, en
 heeft voortdurend op het veld, thans op het veld in
 de veld, en in October komt zij op het veld, waar
 zij gewoontlijk een groot deel van den winter doorbrengen.
 Waarschijnlijk zij de winter naar Ballyn; thans domineert
 zij de veldafdeling; en daarom is zij een veldafdeling
 veldafdeling dan het veldafdeling, veldafdeling en de veldafdeling
 veld, geheel op veldafdeling thans in het veld van de
 veldafdeling veld. Op den veld veldafdeling is een veld
 veldafdeling veld; de veldafdeling is veldafdeling veld, de
 veldafdeling veldafdeling, veldafdeling en andere veldafdeling op het veld,
 te land veldafdeling veld veldafdeling; doch een veldafdeling veld,
 veldafdeling veldafdeling veld veldafdeling veldafdeling veldafdeling
 en veldafdeling, en de veldafdeling op veldafdeling veldafdeling veldafdeling.
 veldafdeling veldafdeling en veldafdeling veldafdeling. De veldafdeling veldafdeling
 veldafdeling veldafdeling veldafdeling veldafdeling veldafdeling veldafdeling.

Van ruim twintig jaren is dit veldafdeling geheel veldafdeling
 veldafdeling.

By den veldafdeling, van den veld van den veldafdeling, veldafdeling is
 veldafdeling, en met veldafdeling van den veldafdeling veldafdeling veldafdeling
 veldafdeling veldafdeling.

Lombay 29 Aug. Veldafdeling veldafdeling veldafdeling veldafdeling;
 veldafdeling en de veld, veldafdeling in veldafdeling veldafdeling. Veldafdeling
 veldafdeling veldafdeling. Et was met veldafdeling dan in de veldafdeling veldafdeling,
 een veldafdeling veldafdeling veldafdeling van veldafdeling. Veldafdeling veldafdeling.

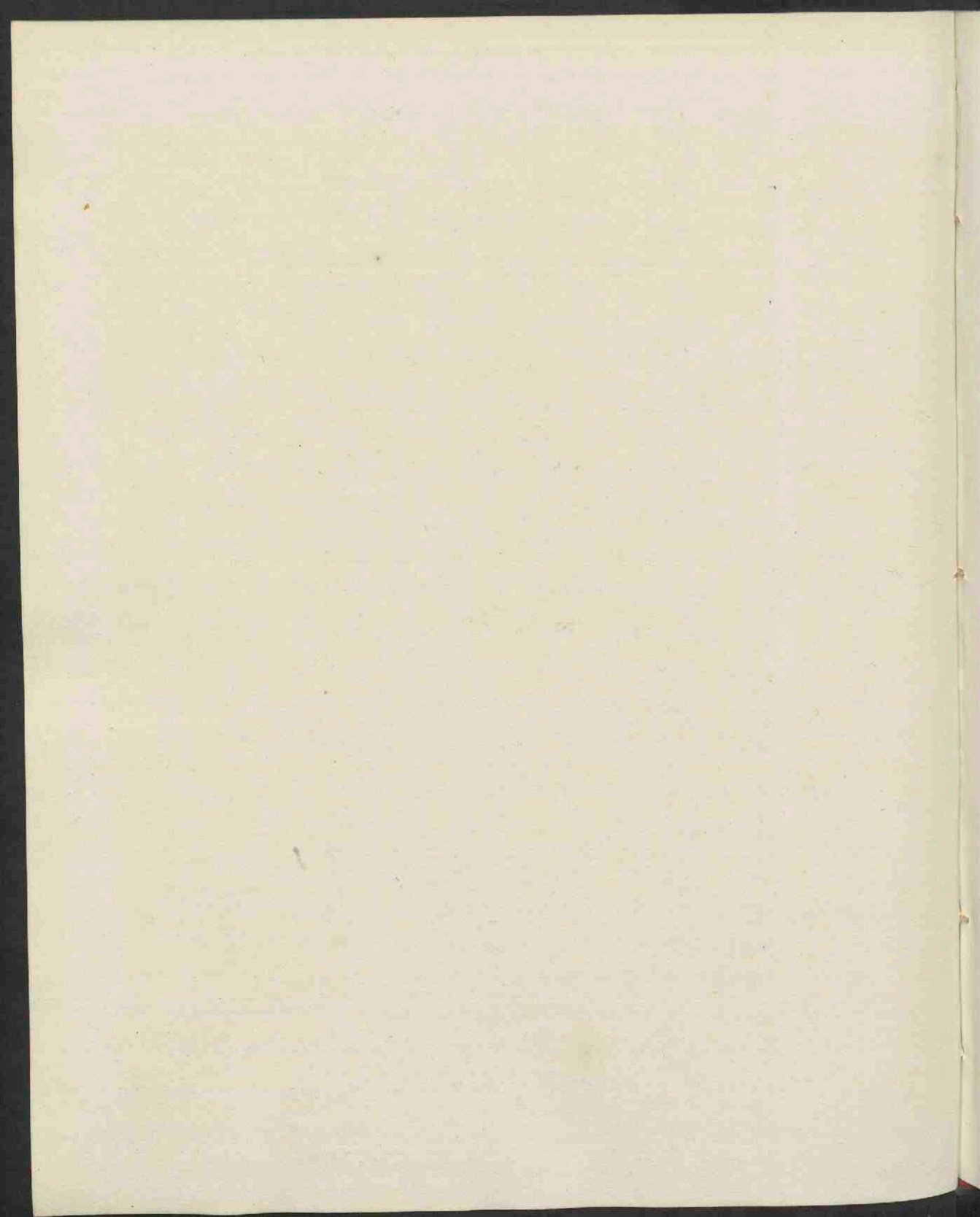

de" van een maandag redt in het park. Maria rust groot zwaar,
 op in het vreesen der herten, die in grooten getale in eenen netje,
 meete inside midden in het park zijn ingesloten. Tey aten
 in de groote zaal, waar wy mede de familie uit Leval,
 Jans Spoken. Het waren nu met meer desjumenten dan
 de vorige maal. Daren avond bezochten wy den Schouw-
 burg, die zeer vol was. Maria Spelde „des Talliman, Poffe“
 een stuk waarin het niet een geestigheid overhaalt, en
 veel groepje tusschen beest, die de vrolykheid opwekten.
 De vertoning was niet kwad.

Maandag 2e dag. Wy hadden het gezeten. In onze
 stad gingen wy in een paars wintert, wandelende door
 de Landstads-afte, eigentlyk de esmij; want de Rong,
 eschiffwafer, die er op walp, is nuet niet met een oer,
 ander stantsen huser bezet. In deze woont ook
 Christiaan Hacke, de naamen, die in het kuchtje van
 Rasch byzander wakt te ambwelen, en dien wy daar,
 om opzichten, om ons de bezoging van een trafer van
 onze entropen te spoken. Wy krapten huserwants door
 het Dennenbosch dat onmiddelyk stuit aan de prouti-
 ge knien die de vertoning van een stad maeten liet,
 maken.

Wy aten in het Hétel Bellevue, en daren avond wun-
 delsen wy naar Steuenvoef, een dorp aan de see, zuid van
 telyk van Purbus, op ongeveer drie kwartier afstand. De
 woonst was batenzenen Schoon, en de fiedelke realicht
 was abte stree manning door het Saomylk land, dat
 tot aan den rand der see begraeid en bebouwd is, ten
 uiterste geruyplyte. Het is als of ons de gezondheid toe
 waait en men ze in abent. Inge dars aantelling,
 versat voor enige vromt, hermerenlyte woort en.

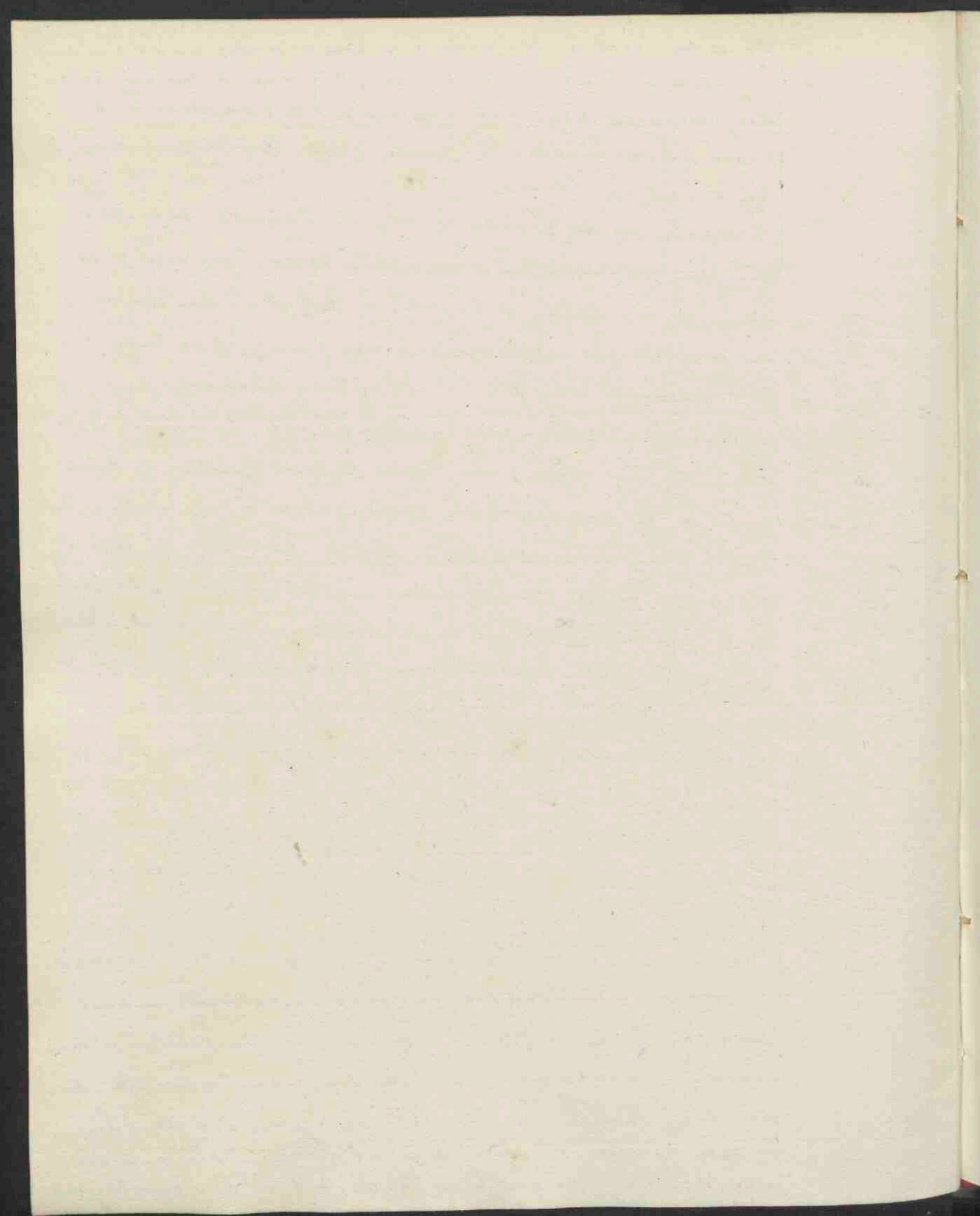
Dinsdag 20 Aug. Wy namen met een omnibus namme het bad, en myne vrouw was op de hot water het eerst in de see te treden, hetgeen haar teek aanventeligh verhitting in het hoofd veroorzaakte. In namme weder een warm bad. Wy wandelden terug.

Wy aten in de gronde waal, en daarna bevochten. In den slaementum van het slot. Het slot zelf konden wy heeren niet zien. Wy dronken koffie in de "cafeterie", die naast de waal is en ook tot de schoone vooritelgh gebouwen behoort.

Dezen avond maakten wy een bezoek by onze naaste buren in ons huis, den Ritterscher Gynther en zyne vrouw. Zy raaken zeer vrendelgh en sprakken van. Beiden zyn reeds bejaerd, hebben kinderen en kleinkinderen. Waarvan zy met hartelghheid verhaalden. De hervormingen aan zyne complexen des reeds van voor 1813 departement geven ook ruime stof tot gesprek. Zy woude hier reeds 14 jaren en hy is met de politie belast. Hy konde ons ook van Keizer en Plebsat verhalen.

In het dezer dagen heel aan myn dubbelte gevoelens ik was sedert Schwanen terug gebleven. Thans daer ik weder verhooren by.

Woensdag 1 Sept. Wy hadden een groote talentstelling. Een intyng van München was vastgesteld. To some vande de wagen ons kameen afhalen, om na het bad te vreden en daarna verder. Het weder was een schoon ongetelgh. Onze oren teise Maria was ongeteld gewoeten, alle plannet in water vanden opgezetten. Wy vertelden haar niet en wamen aanders met wat onsgeen. Later is ook een jandige saen

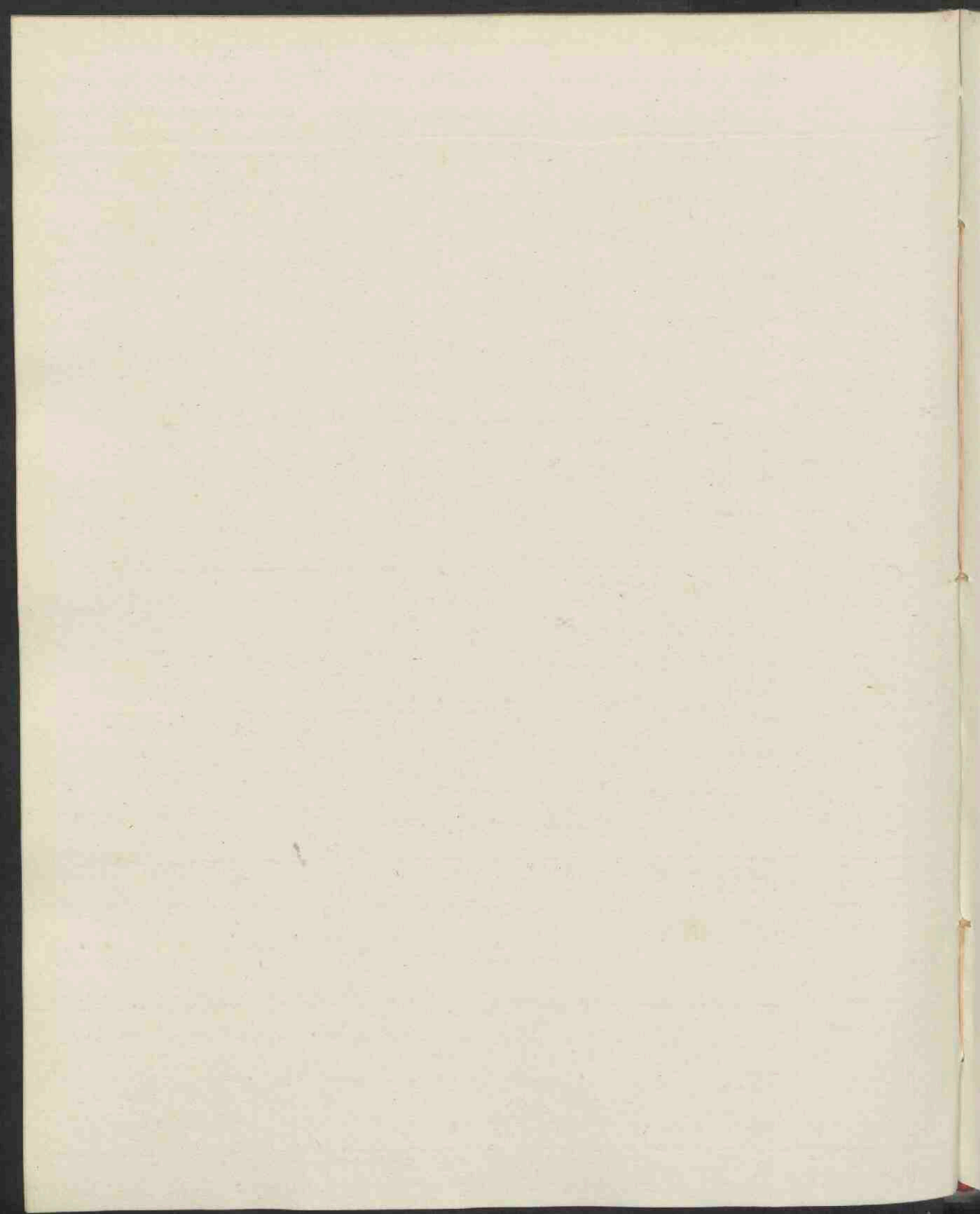
ding gekomen en tegen den avond konde ik met mijn vrouw
 nog eens wandeling gaan. Wy gingen naar Lantsbuck,
 het dorp waar de stoombooten van Stettin aankomen,
 van daar langs het strand naar Stessenduff en van hier
 terug. Het was een heerlijke avond, de zon was maar be-
 wegen den gewoontje en de lucht was helder dat wy de
 meeste heerlijke zandstranden onderscheiden. Wy zagen een
 visscherboot terugkeeren, twee kleine vissers bootjes met
 twee hoornen gevuld met bot voor het avondeten, en twee
 den ont der hordelijken visch, die te veel te vroeg thuis
 brachten. De woningen staan hier omringd van smeltbos-
 men en groene tuinen, van na aan het strand. Het zijn land-
 tieden en tegelyk rijkheit. Alles heeft een aanblik van
 welstand en tevredenheid. Hiermede wy dus omringd lagen,
 spand gekend hebben, rekende, wy waren bij omringd reis
 niet voort reizen. Ik heb veel gelezen en eenige
 kent, vooral over Russe, dat ik meer en meer leer kenne.

Donnerdag 2 Septemb. Heden maakten wy een uitstap
 naar Nämehgint; zoo heet het onafhankelijke Schienschland van
 Russe. Het behoort en dreef van de Familie Pahlen, die
 het in 1295 voor 1100 Mark Wendische Penning aan het
 Cisterciënser Klooster Eldena by Goldswalde verkocht.
 In den tyd der hervorming werd het domein, en in den 30 ja-
 rigen oorlog alle pachtlaan uitgegaven. Die lange 47 ja-
 renscheid en het monarchien bestuurt hebben veel sporen
 nagelaten. De bevolking is door uittocht verminderd, kle-
 ding en taal nog verschildend van die der overige gedeeltes
 van Russe. Wy zijn in het algemeen vlytig en instaanend.

Wy reden af te 8 ure, eerst na het bad, waaraan dit ont-
 alleen mijn vrouw gebruik maakte. Van hier werd de weg

Lez baer hat de Heand. bekant gem. make mee de plaats
waer de Vanden met berouwen. by waer als vossade de
bekant en meer vossade vlyten. Later heeft by lang
geleefd in het huis waer vossade familie op woont, en
dat omme vossade omme vossade.

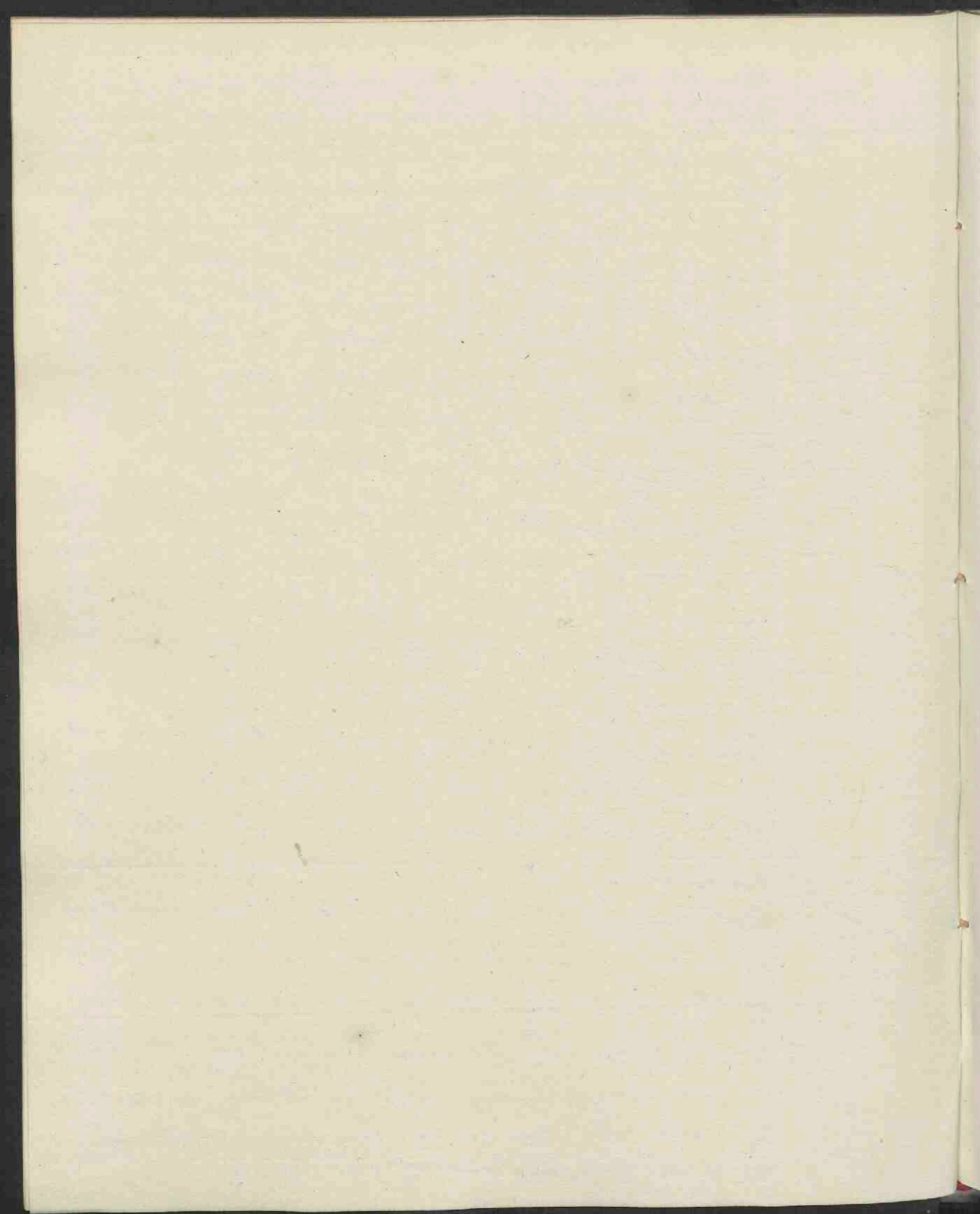

onbekende heeft, te as 4 ans dore. Swaigman zegt in
 deze Opvoedingen prouwen gemiddt, die de onbekendheden
 kennen, dat bekend te weten, om het land der zwaarte
 rieden (of ook van manen ?) te laten afpluigen. In den
 steen by Sinesse hebben deze gronden, die groen van een
 kruit, en men heeft ook hieraan gispingen gemaakt.
 Doch het is thant ongemakkel dat dit kruit niet ontde,
 maar ontstaan door de puynt, om den steen te steen
 springen in niet sterven, het door de wind van Post,
 het, toen het bekend werd, met heten heeft. Intofsch
 was de steen door het groen geheel tehoef konen te
 liggen, en was hetek hem heen met zeeen.

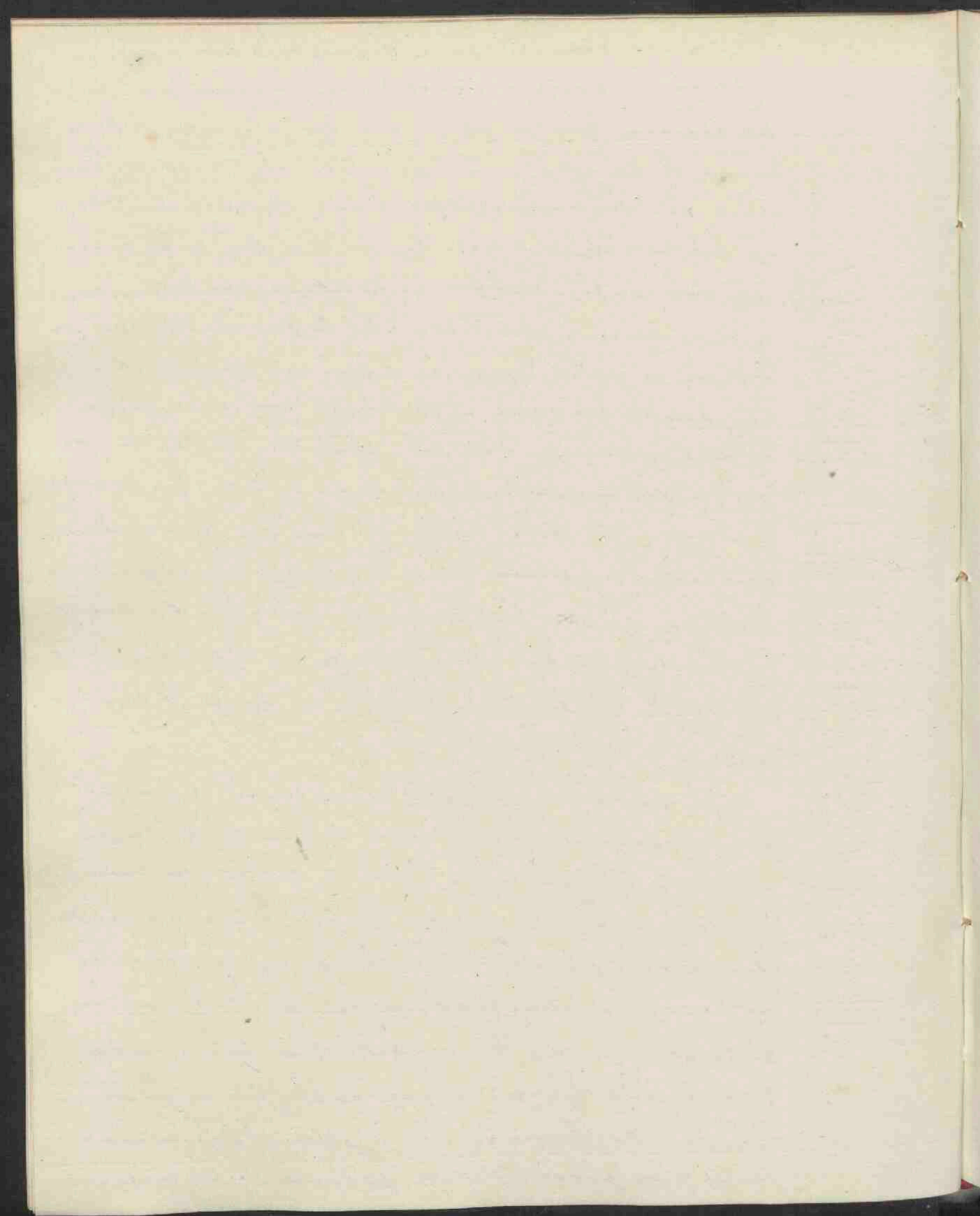
Wy vervalpen onzen weg door de diepe Lushan
 en Sellen; en daar verlopen slaante Kwanen wy
 aan de grens van Shönthgen, in dat tyd door de
 reuss. wiken van Sesea' daargesteld. Het is ein
 vry diepe grachte, die men meest door buomen doet,
 gepreind is, en want de weg door loopt, wy weder
 over heide en door sp. woudvuk, verwalpen door wiken
 naar en goed bebouwd land met guldgeboude
 bussewoningen. Het dorp, waar wy middop hielden,
 heet Middelhagen. Wy vanden er een minder dan
 middelmatige kerkhof waar men ons metheep en 22.
 braden karing gaf. Wy bereikten de kerk, die niet
 byeen ders heette. De vloer was niet groen bestrooid,
 als of eenent proupeie plaats gehad had. Men zeide ons
 dat die geschied was ter eere van een koademman,
 die naar kerkhof gebou had. Dit is hier gevonden.

Een ander gebou, dat in Duitschland ook voorkomt,
 viel ons in het oog namelijk om de namen van jong
 geschorrenen, met een kruis van blauwen aard de kerk,
 minne te herestelen. In herinnerde my daarbij de eerste
 preet van den dorpspredikant van Lafontaine. Ook
 op het hofstede van hetzelve lag de kerk op de gronden
 met eervandige maar aardsvatelijke opschriften, en
 grotsche bloemen versierde het de grafsteenen van hen
 die reeds voor 40 jaren gestorven waren. Het
 hoorden de kinderen in de school zeer goed zingen
 en de dochter van den schoolmeester vertelde ons dat
 er 40 schoolplichtige kinderen waren. Zy was het
 die ons in de kerk troef, zy had een herestelen en
 herestelen van steenen. Het zag een volkomen die
 kinderen uit de school konden elk met een boek
 en met een bybel onder den arm. Zy waren goed
 gekleed en hadden een gantje en gezond verstand.

Daar een ander dorp Göhren noem ik nu
 het vromste dorp, dat Pleid' de wijdste oostelijke
 spits van Rhen. Men noemt het ook een eene
 lykheid in vorm met een paard, die wij niet kon-
 den herestelen. Maar het zigt op de zee en op
 de kusten van Duitschland is dit verheven vrom-
 gesichte zeer merkwaardig. Een blok en een
 vlaggestok zijn daar geplaatst ten nutte der zee-
 vaart. De kanalen van Mänchingen worden
 naar zeer goede landten gehandeld. Zy aspenen

ook veel vifichery, byzonder van karnij, die als handels
 produkt uitgemeest wordt. In den landbouw vinden wy
 ook vromen bestaan; en er is valschicht geen vernooden,
 Veil hetzen wy gezien hadden, konden wy over een
 voorstelling maken van het eigenaardige daarvan te
 vulting. Die wy er van hadden aanschouftten wy,
 een doofje ande theke groote liden met zusse
 getraaktrokken; eenigzins lang, - wy namen min
 mer den haed af; maar uitwardden niet om
 vriendelyk als men te aanspreek. De eigenaardige
 kleeding bestond van de vrouwen, vromed in keege
 zwaarte mutsen spit, uitloopend; die der man
 nen in een wyge leinen overbracken. Den luf
 der vriendelykheid, die men kon geeft, toed dome
 de stalen die wy rasen met wat waerspreken.
 Zy wyde maatschappelyk ophandely van vromede
 landvankinners door het keverder daar onsege,
 brage. Daarvoor wy wy een lant in vy andrshap
 geveest met kunnensaburen. Thans is er gaste ne,
 stand honting, maar nyf altyd afrandeving.

Te Sallin, een mooi dorp, kwamen wy op den om de
 wonden luf; en het was donker toen wy Putbus
 bereekten.

Vrydag 3 Sept. Wy reden te 9 uur met den Om
 nikus. Thans was ditmaal een had in de see; wy
 nu vromen een warm had. Wy wandelden lang.
 Wy allen in het Hotel Bellevue. Te 3 u wonden
 wy lueplaten het voritelyk slot te zien. Zoo als

Het schone voorbeeld, in den vorm van een Griekshe, tem-
pel, werd in 1831, voltooid. Wanneer men het geheel beschouwt,
zeker dit niet eenigzins af bij de oude tempelen die men naar
het vroege Slat bekend heeft. Tegelyk mist men waar
zeker een grootst gebouw een uitstekend die den toegang
deursteet. De lage ingang en trap deentwaart met aan
de groote ziele van die den voortgang in tempel van een
geest. Rassb. I. 82.

49
het thans is want het voor ons gezien zo jaer, door de laatste
gestorvenen voort gebouwt. Wy bewonderden de salomon
trap en de standbeelden van nicolas beaudoan, die
er het stercat van uitmaken. Die trap hielden ons
toek voor niet grootrik genoop voor niet een groot
tent. In de westeliken die wy zagen, was niet
insake merkbaar in de omgiving. De bibliotheek
besat enkele merkwaardige stukken, o.a. het gewone
gebedboek van Philips II van Spanje; doch wy kien,
den de boeken niet lezen. Verzameling van tekenen,
nyen, besat slechts weinig zeer schone stukken; doch
in de andere vertrekken nyen vele voorwerpen van kunst
die de belangstelling der vorstin bewezen. Terwijl
wy daar waren, deed zich een bevreemde verwachting op,
die ons naar de ceremonien der koninklike inwijding
eenig denkbeeld gaf. De koning een graaf van
des Schultenburg aan, wiens komst door een tele
grafisch bericht was aangekondigd. De vrouwe
Castellanin, die, volgens byzondere verloop der vor-
stin, hier was ons rend te leiden, vernam die
komst door den portier; doch beide, dat wy van
de vorstin die juist van tafel gegaan was, geen
beraden ontrent den graaf bekomen had en dus
hem geen kameer maet aangewend. Wy kwamen
om den graaf Lallum, kleinzoon van de vorstin,
te beraken; doch deze vermaet even min te doen,
want aan de vrouwe Castellanin onbevondert was,
Guede raad was duur. Eindelyk troef de graaf

Waaromte gebouwen in die Linné is daarvoor bekent met een
kuis daernaast voer den Directeur. In het bezit van Directot de
zoekt die my met de inrigting aangezien heeft bekent gesproken.
Het was oorspronkelijc door den Vorst van Putsch opzette in 1836;
dat die heeft het voor ongenade 15 janne, om de regering om
gevoelen en Mannen thans het onmiddellijc onder den Minister
van onderwijs. De kerkte klaffe is in schak aan beproefde van
dat de opleiding moet de Heineveldt, de het klaffen, verhoopen
zijn. De onderwijsgeest, worden, voor die van op gebouwd zijn,
in het gestaan, de andere, geïntelle jonge bewoning dans kanten.
De directeur zelf onderzocht in de kerkte klaffe het latigen
de historie. In zijn thans te bevestigden in het gebouwd
gehuurd in een velding met de het plaatje. Het nu moet
sere "Klammoren". Zouen die, zijn in thans met de die de
klaffen heruuden in elders worden. De van geene te liggings
en het velding maken die Pädagogium in de naburige plaat,
ten uit kanten. Zouen, van geene; van dat de kerkte plaatje
voor het opzemen aanbouwd. In een twintig bevestigden
to van de regering en to van den Vorst. Die het klaffe, de
Thalw vinden; de andere het klaffen. Deo. De kerkte van,
de het geuuden zijn in die de ongenade in den. velding
de jonge klaffen die kenne onder, heruuden, met velding velding.
kan heeft hier de inrigting dat de twee kerkte klaffen
vost velding zijn voor van die van de kerkte kerkte zijn
en voor van die velding of andere velding velding
te kerkte. De kerkte kerkte van het velding velding
en kerkte velding in het kerkte, de kerkte, het kerkte velding.
Het kerkte en Pädagogium van Porta heeft van kerkte kerkte, velding
Klammoren, velding, dan kerkte kerkte velding velding.

80

Lottum kwam in zijn eigen kamer, om hem de gelopenheid te verschaffen rief te kleden. Hy konde dan na den middag aan de vorstin kunnen voorgesteld worden, en d'om vande haer muete. Olyken op de vorstin verlof gaf om hem een kamer in het slot aan te wyzen. Dit is gewis volkomen overeenkomstig de etiquette; doch in minke hoop gepraktiseerde familie vande de grootvaderse verplemende, d'om een vriend van haer kleinsoon (en tuchuumstij erpgevaan) gekomen tot om hem te beschaken, verstand gezigt hebben, laat die vriend dadelijk met ons middagmeel handien, en daer na in het slot overnachten. In geluof dat en geen schade, maar voordeel voor den genoglyken omgang met vande geboren warden, maar naar de zeer vernemende personen gastvryheid bene. het ceremonieel stellen.

Wij beropen ook niet den graentenen vruchtigen tuin van het slot, die by uitloek naar en ook min van boom en plant. Voorzien is; maar, naar ons manneam, niet verworveloort.

De Hr. en Mrs. Günther berachten ons.

In deed niet een wandeling; maar de voge. brief mij terug.

Zaterdag 4 Septemb. Heben andere van de voge uit stap van drie dagen, naar Stichtbankommer en St.

Posta is een ander stichting, die ook nistaten te maken heeft op
Goleand. Het stelt de goede prijs op twee toezichters te maken.
De opleiding ervan is inblankeit klasiek.

Over Louisa in Wilmette, Reunited. 193-95. de vrede,
de weg wordt beschreven. d. 109.

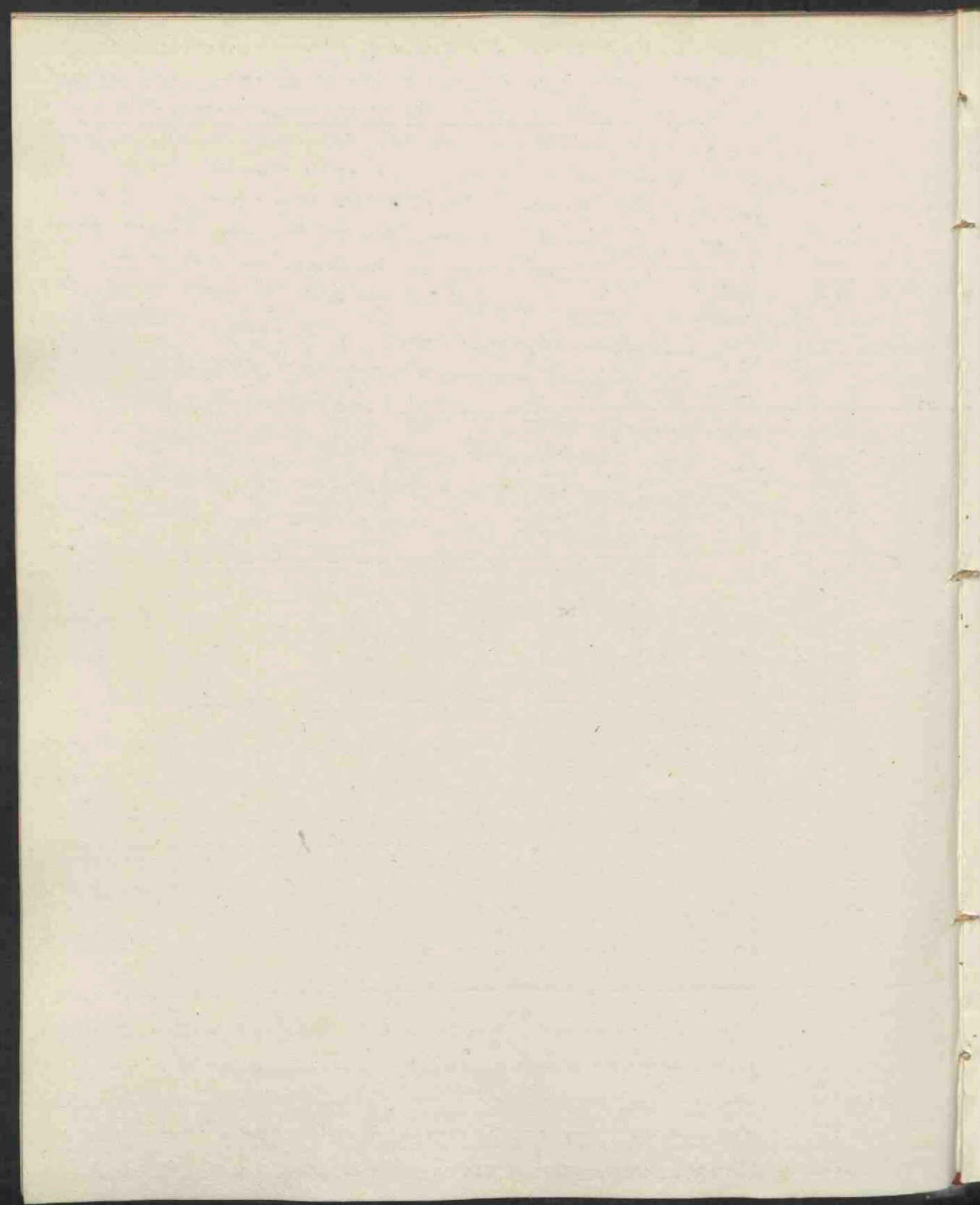
In een dier dorpen zagen wij een grooten Lee arend, die
reeds twee jaren in een kooi leefde.

Er zijn hier veel goede postgasthuizen. Het waren open
dorenen een prachtig gebouw, als een adellijke tuinstad; men zende
om dat het geen andere bestemming had dan tot wooning van den preker.

men wy in de Staat die Prora genaamt wordt en den naam van Pro-
rer Wiek gegeven heeft; om de taal die voortgekomen hier

Wij beklommen hier den vromen aandoen Schermerhoop,
waer wy de onafgebroken van een Schermer in den eerly-
jaren overloep den de vromen van gelooft. Men heeft daar
een uitgestrekte zeege van de vromen de Borden vromen
den vromen lichte, met het vromen Politie, met het vromen
land. Men beweert dat op deze hoopte wy lang na de
invoering van het Christendom van het einde des 12. eeuw
een herdenkelyk tempel gestaan heeft; thans bezpreekt
men niets meer daar van.

Op de Prora vromen een wy vromen de vromen, Schermer
Kieser genaamt, die heeft ons op Jarmant, het vromen
vromen Schermerland, dat naar een der Schermer gezeelt,
van Jarmant gezeelt, en vromen een vromen vromen
Wij hebben het vromen op een vromen Schermer, den
vromen, dat op het vromen vromen gezeelt is

Wissela vromen wy in het vromen Sagant, waer wy niet
dag vromen. De naam is van men vromen, vromen
vromen, en vromen vromen, Stad der vromen.

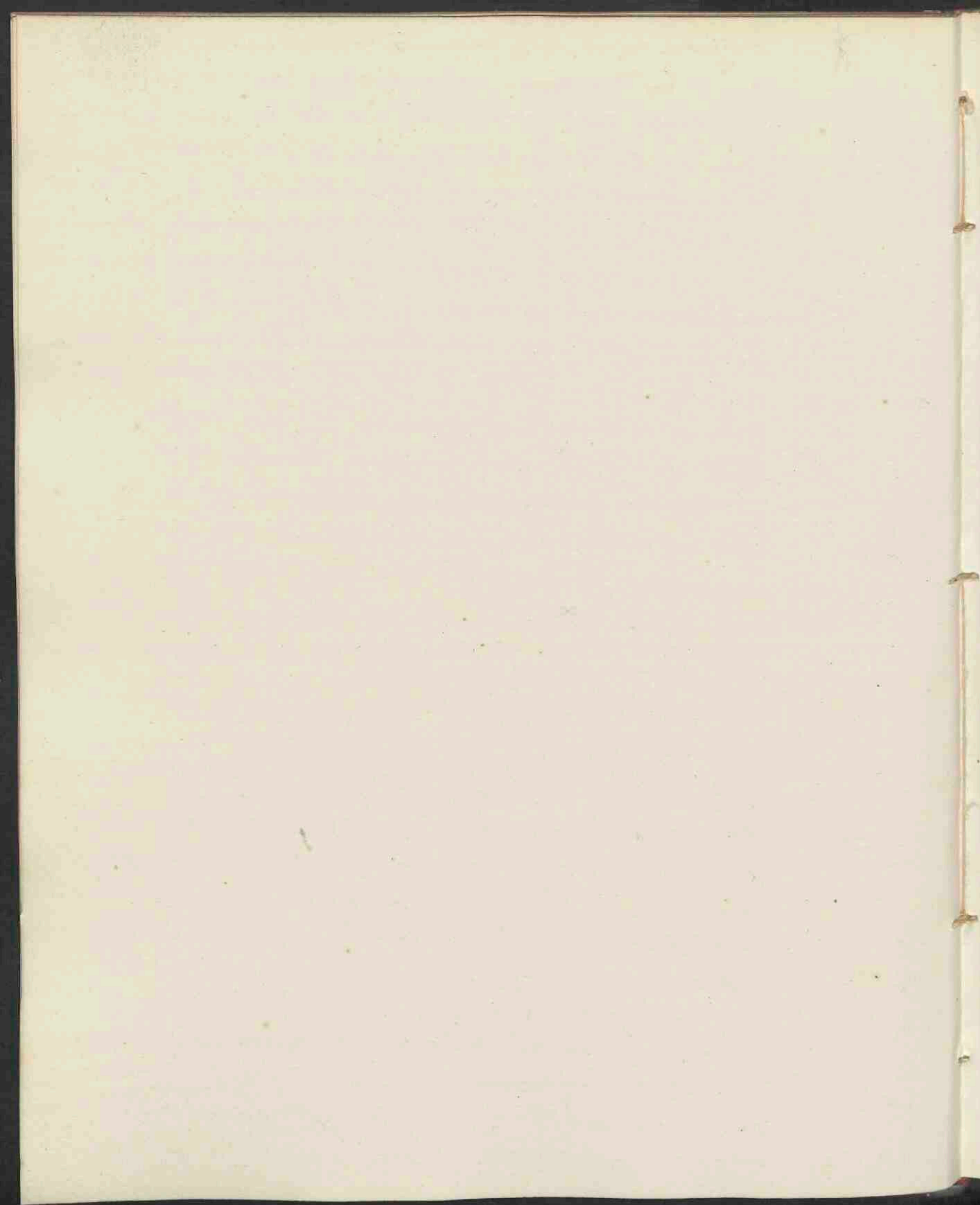
De vromen vromen van de vromen, Schermer genaamt, heeft
40 jaren vromen, vromen, een vromen, en vromen
Wij een vromen vromen heeft vromen, vromen by 70 vromen
vromen vromen van de vromen. Wy vromen met vromen
vromen vromen en vromen vromen vromen vromen vromen
den vromen. Wy is vromen vromen vromen vromen vromen
Wij heeft niet vromen vromen vromen te vromen vromen en
men vromen vromen vromen met het vromen vromen.
Vromen de studie van de vromen vromen vromen vromen, van
de vromen vromen is vromen vromen vromen vromen vromen.

x. Nach dem "Das Oberflächter-Gebäude"

Wy maakte ons opmerkzaam op de scherpheid der bylen en snijpen,
 van staal. Deze waerkingen en harsheid zijn in hinnen loort ook
 wonderlijke goed kenmerk. De metalen wapenen en vesten
 zelden zijn ook veelomvattig. Het schijnt onvoorzijdelijk de Germanen
 teken en menselijke outkaten te onderscheiden. Wy haafte
 ook vele plantingen. Hierunter zijn Romeinsche. An ders
 veride men weinig kenmerken van Romeinsche, nog zijn
 dat van geschieden voortgroef, en zeer Romeinsche graven.
 An een de steenen zijn fabelen byzonder merkwaardig.
 Wy haafte ook een groot aantal steenen die naar deelen of
 andere wapenen geslepen en dikwijls aan de hand en
 in den grond gevonden worden. Een steen, waarvan een
 pad gemaakt is dat suldanen inspelaten was, haafte wy
 van een arbeider gekocht die beweerde, dat het dus nog
 leefde naar het den steen duariloz, maar spandij so.
 steenen was. De lof is nog het gevaarte met de verbruyte
 hant in. Het vult gewis zeer nuttig zijn inder daer
 ziele verzameling in handen van wetenschappelijke
 menschen.

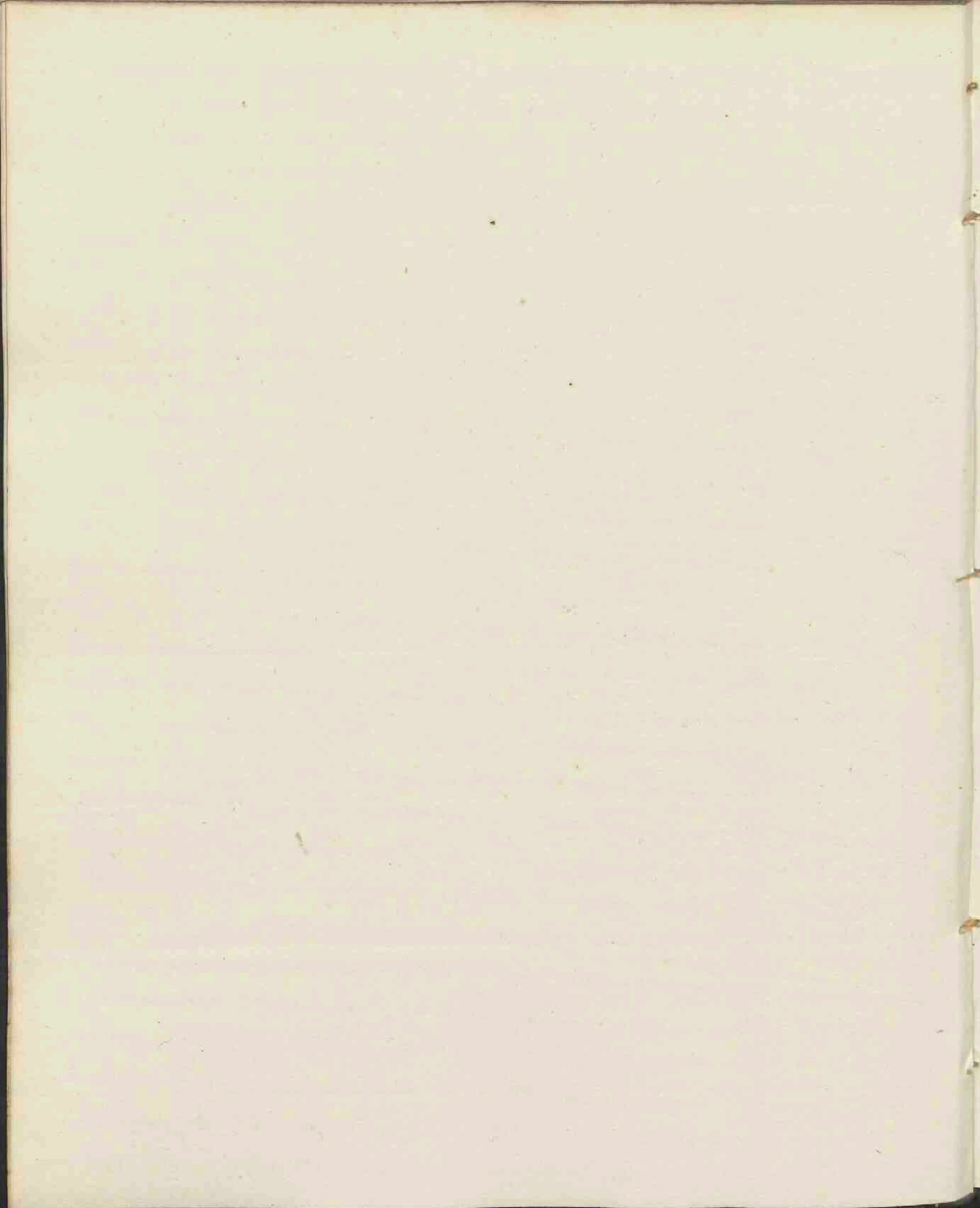
Onze weg ver volgende kwamen wy te Hoek-See.
 Laat een der spookwante plaatsen, waar wy de gelyke
 landbouw en de van overzagen; men ziet dat het
 Decembris eiland steen, negeen mylen ver.

Spandij kwam wy in een schoon bosch van banten en
 eiken. Dit is kenmerkelyk dandien. Om veel hier aan te
 brengen. Voorstere woning in Lee asp. In midden van het
 ge bouwen waren wy het Schouwverhoort en woude van oud
 van waby de hant is gys; want die was de hant van
 Hrubbenkammer, de bevaende kunge krytbroend, die wy vóór
 delingel, op grooten afstand garyen hadden, en die naar heten

het deel van onze reis was. Het was half zes, bij huthen
 was over tijd den "Königstuhl" te bezacken. Zoo neemt men
 het hoogste punt aan den rand van de rots, 409 voet boven
 de zee. Men ziet hier stijl naar beneden, en heeft de overzigt
 ge een mooi zicht. Dat deze aanblik verbaasde schouw is in de
 haast te niet op te tekenen. Het was een schoon avond met
 door wolkten beluchte lucht; zoo dat wij geen ander punt de
 knoppen op te zoeken, om de zee te zien ondergaan. De
 hoogste is linker van den Königstuhl gebovend en vormt een
 diepe slucht, waartoe het treffende van het touw de me
 onmiddelyk voor zich heeft. De zee was zeer kalme, schipen
 waren bij zeer weinig. Daar de Königstuhl omringt sprong
 die men heeft en linker de kust, die een reeks van heuvelen, waarop
 vossen afgevoerd door een schone gebouwt vesting. Die
 wijde slucht met het denken word met het denken aan de zee.
 Toen wij ons lang en dit grootte gezicht verlaten hadden,
 was het lang en een kantenland pad, door knoppen afgevoerd,
 door het dorp afgevoerd tot aan den voet der zee, waar
 het gezicht van beneden op nieuw zeer betreffend is. De vollen
 westen. de sporen van den langten stroom naar de laatste
 zee, die by niet verstaan, maar die toch voortdurend
 schade aanbrengt; zoo dat het pijn der afgevoerde zee
 den op heel plantation een plinging heeft dan ontbren,
 die ditte beproeft is door kantenise bronstommen.
 Op een dikke laag van valsteenen liggen groote en kleine
 granitblakken, die verscheidt zijn van den bodem van Rogen.
 By zee, zoo men komert van Meerzette afkomstig, en
 sommige hebben roepen onder het licht zee, dat langten
 niet hand afgevoerd is, en deze minder vreesachtige Meerzette
 heeft achter gelaten. Het is de oude geschiedenis der zee,
 waaraan men hier woode beproeft.

de avond was gezellig, toen hij terugkwam.
 Toen hij ons te rug wilde brengen, vernam ik dat er nog een
 te zien was, en ik had slechts een 1/2 uur het gezelschap te volgen.
 dan naar buiten ging; Er was er een vrant van de slacht
 werd een uur van den hant gesticht, waarna het licht
 op de witte vanden lamp koutte. Het was een Hyladonkora
 waake, van dat de vanden gesecken en de schalmen een to
 ver uchtig spelanspel opleverde. Het schijntte ugeentek
 van toen het hant verband was, de vanden men oghelden, en
 de vanden van dat vanden ugeentek en als een vanden
 vanden langs de vanden in de slacht velden.

Zondag 8 Sept. Dezen morgen was ik met mijn vanden
 op den Königsstuhl van dat het dag was; het was vanden
 weder, de lucht was helder; maar vanden bedekten den
 hemel; - de vanden was als een spiegel. Het vanden
 vanden de vanden, en de vanden koutte was vanden
 vanden. Lendelye vanden de vanden en vanden
 glad vanden met van den vanden. Dit vanden was
 niet lang; de vanden vanden vanden vanden vanden
 en het vanden vanden lang en vanden vanden.

De vanden vanden het vanden en vanden vanden
 vanden er vanden van om vanden vanden vanden
 vanden te vanden; vanden vanden was vanden vanden.

Wij vanden vanden den het vanden vanden vanden.
 vanden de Kleine Stubbenhammer, dat is het vanden
 van de vanden vanden (vanden) van den Königsstuhl,
 vanden het vanden vanden vanden den Königsstuhl de
 vanden Stubbenhammer vanden vanden. De vanden vanden
 vanden vanden vanden vanden vanden. Wij vanden vanden
 vanden de vanden, vanden vanden, vanden vanden vanden vanden

Reinhold v. 42.

Rasch. 1. 93.

ter tyd, den naam van Nertha geknoopt heeft. Nertha - Gomp en
 Nertha - See. Het is een klein meer met zeer helder water, en
 de naam een nog langer wal in vorm van een kassijer. Hier
 vandaan een heiligen gestaan. Het is, en het water vandaan tot af,
 waargelaten gedraaid hebben. De wal selgel metgelijk door
 menen brenken en grommen, doch dat is een tempel in vante
 gestaan hebben blyt wasgen uit. In dit binnin die in vante
 men geheel geen steenen. Het is d'waren niet d'vante
 en het water is zeer zacht en vante de vante men de men te,
 vante dat het geheel heeft. De vante heeft die nog gelij,
 en de vante brenken en eiken, die was vante door de vante brenken,
 men vante, vante met vante men vante een vante vante
 te danken. By vante dat in het vante vante is het
 nog vante. Op de vante der wal heeft men een vante.
 vante vante over het land en de see. D'waren vante, vante men
 vante, het vante vante over de vante te vante vante. My re
 gen het vante vante vante. Onder de vante vante vante
 is er een die vante vante vante vante heeft; die
 vante men vante als Nertha's vante. Een vante vante
 vante vante men is een vante, vante vante het vante door
 een vante vante vante. Een vante vante vante
 vante vante de vante vante vante vante en vante vante.
 vante was de vante vante, en die in vante vante vante
 vante een vante vante dat vante vante had en vante vante
 vante vante vante. De vante vante vante vante heeft
 een vante vante vante vante vante vante vante vante vante
 vante vante in vante vante een vante vante vante. My vante had
 een vante vante vante, vante vante vante vante vante vante
 vante.

Eine Sage von hiesigen ist, daß in der Schlacht nach
 dem Königsfalle die Schönheit ein bewaunplante gemeint ist

Ross. 1. 97.

Remond. 1. 119.

van twee banken revoeren. Claus Stöcker en Gädels Riebel, die
 naar het eind der 14e eeuw de naam op de Oeffen overleef
 trochten. De laatste was en de Handsteden metten Schipen
 legden uit en koudte wande de Handsteden in 1402.

711 van deze revoerende nu een bloedig Tienbe gevoren;
 troegen te alle naar Handsteden, want by de dienst van en
 koudingen. Later werd op het eiland ingespreid of men
 van het gevoren gest en goed wande koudingen, met het
 gemaal dat een groote schat in deze plaats ontdekten.

De kunst is naar revoerende een inder gemaal. Wanneer
 de stroom op navel de sloepen naar Handsteden, welke by
 duropaan van Handsteden gestogen. Dit ongeluk heeft
 in ontdekken en in juncy Cl. Medelandske vaartelingen 20.
 troeffen; by Handsteden met hand geloven. De menschen
 vield gest.

Wij hebben nu de Stukkenhammer lezen kunnen, en
 warden naar veldaan van hetgen wij gezien hadden. Met
 allen de veldaan naar veld het koud was naar een meest
 waardig. Het is de „Stukkenste“ die met de „Granite“ in
 het veld, de pracht van Bergen veldaan. Beide be-
 veldaan handrekebelte uit koud, had veldaan met veld, en
 deze warden in de Stukkenste in naar groote aantal ge-
 veldaan. Het veldaan veldaan „Veldaan“, warden uit by veldaan
 veldaan geneld veldaan.

Het Schmeierham, warden wij nu afscheid namen, is
 een veldaan en veldaan geloven, warden, een veldaan veldaan
 da veldaan veldaan, een veldaan veldaan veldaan veldaan
 warden opgenomen. Het is koud veldaan veldaan en de
 veldaan veldaan veldaan een veldaan. Het is er veldaan
 veldaan veldaan, veldaan de veldaan veldaan veldaan veldaan.

Reinhold, 1126.

ging zeesis bydraagt. Eenmaal konden wy de kragt van
Rauw niet lenatigt. (S. 109.)

De weg naar Achona vuerde ons dan goed bebouwd land
en drie eenige kleine dorpen. To Birtanite waren wy vonds
naby de kust, doch wy reeden nog verder langs de klei-
ne „Spjker See“, en zagen links het slot Spjker, door den be-
naemden „Caucadon“ veldken. (Wraangel, die hier naar zyn wa-
penfeiten is komen intrekken, van 1650 tot 1676. Sedert
1816 behooft het aan voort Publis. Wat vander dreech,
ten wy het dorpje Glome. Het is op deze plaats dat de
landstreek die de „Groter Jasmander Bodden“ van het
Toempas veld en de Overden afscheidt, zal worden doorge-
maakt. Ik had reeds dit nagez. van die plan gehoord, en
het konstigde men, dat de opmerkingen reeds geschied wa-
ren en de eysenart aangelegd dat wy lagen verpachting
hun grond vanden meeten ingefaan. In het vuerjaar zal
dat reuk beginnen. Het doel is het ingesloten water
der Jasmander Bodden, tot een Haven naar de Poni,
twee eenige te maken, die men befloten heeft toe
aandienlyke grante die te beidde. En is vuerdende
plaats, van een groote veldt, het water is diep vuerd
vuer de grantele schepen, en men kan gemaklyk de
toegang vuer elken vuerd eeniglyk maken.

In den der Pompen aangevante vuerdend,
had wic vuerd, of het plan van groot belang.

De vuerdende weg naar Achona, over een smalle vuerdige
Canditvuerd, is vuer lang en slacht. Wy vuerden den vuerd vuer
vuerden vuerden a vuerden. Tot-fisher had men ont vuerd
dat te de vuer in het dorpje Nitte, naby Achona een „Vefar,
predicht“ (gastvuerd of het vuerd) gehouden vuerd. Het
is de eenige plaats op Russen Juaan die bestaat. Het is ten
vuerd der vuerd vuerden dat deze dienst bestaat. Wy vuerden

Van myne gesprekken met een der bontmannen
 wil ik nog iets opschrijven. De bewoners der dorpen aan
 deze kust zijn veelal pachters van kleine stukken
 land en tenens vishandlers. De pacht is in der laatste
 tijd opgeklagen, zoo dat zij niet heel guden weder van goed,
 koop tussch als vroeger, niet vanden overhanden. Zy
 vangen haring ook met aal en zalw. Hiervoor gebruik
 ken zy geen andere booten als die waarmede wy overzeeden.
 De haring wordt nabij de kust gevange, en daarbij is
 geen zwaas; doch de zalw moet verder af in de vrotte
 zee gemaakt worden, en dat is by storm naktly weder
 gevaarlyk. Voor vier jaer zijn eenige derges booten op
 valmvaangt uitgerusen en niet teruggekend; er is niets
 meer van vernomen.

Van de dootgraving en de inspectie der kansen, zeide
 hy, dat men veel geloofde dat er naar naktly door ontstam
 zoud; doch men vreesde ook dunt er een toevloed van vrom
 en redeloot volk door kande ontstam, en dat was een groot kwaad.

was die niet van lang van hinnen waartegen nanykane
 om in het dorp het hokke te gaan. De beschrijving die men
 ons van deze querevultuofaming, onder den vryen hemel,
 aan het strand, gegeven had, deed ons zeer verlangen de
 te kunnen bywonen. De gelapsheid hierter was gansch
 kalyle, indien wy, terzegt de wegen der landweg nanykane,
 ons niet een boot van hier onmiddelyk naar Vito
 heler laagen. De afstand was twee mylen, en wy kon-
 den in vrieder dan twee uren overvaren. Dien aand,
 welke ons meermalen gegeven was, vallende, staken
 of van Glome te twarfyne. De boot was zeer
 klein, doch wy hadden drie wakkere schippers, etc.
 waan den met zulke booten baving te varen. Het
 mees was een schouw en de vier meermalen kalen.
 Doch het dunnere niet loep of de lucht werd bewelk,
 dankos en vruast, en in dit het in de vorte enige
 malen gedand had, kwam het onweder met grote
 trachard tot ons; - de wind stak op, en dat met de
 mees megalen speed het zyl maelt gestruken werden.
 De zee, die was kalen wat, deed zeer beweges, zoo
 dat ons zwak bootje op hooge golven op en neder ging.
 Hierby kwamen sloepjes en kagel. Dat dit laatste
 de zankalyle was konden wy ons niet verbeffen, want
 wy waren in valle open zee, doch wy vreden het schanda-
 niet; en de uitstekende schouwamband en ledwand,
 heit van de schippers becomde vortvromen in. Merke-
 lyk sloepden wy er in, met een klein stukje zyl, dat een
 knuise met de guntote opmerkenheid vort dunnend in de
 hand hield en, naar de krecht van de wind, wat meer of
 wat minder liet schieten, onsen weg te veruullen, ten dat
 wy sekerly lading van de kaver afmaaken. De wind was

Ransom J. 114.

Rambold. 1 730

voet, dat werd op het laatste moment. Wij vonden hem nog in de
 lucht schreeuwende ons de kust nog lang tusser af. Eindelijk werd
 het wat lichter, zoo dat wij het land duidelyk zien konden,
 en het was nog geen twee ure naar wij behouden aankomen.
 men, op een klein oeffend was het dorpje over bestemd
 men.

Het amsel was nu spudig novelty, doch wij
 vernamen dat het ook op het land zeer sterk gemeen
 was. De zon brak door en het schone weder kende
 terug. Wij begonnen ons nu naar de plaats des "Lepo"
 "pradige"; doch die werd geen plaats ten gevolge van
 het onweer. Er is een kapeel in de nabijheid, waar
 men gebruik gemaakt wordt, wanneer het onweer niet
 gedroeft het in de vroege lucht te doen. In deze kapeel
 hoorden wij een zeer goede preek van een jong geslacht,
 heint Altkirchen, die wij in een open veld daarom
 kopen aankomen. De gemeente was, ook ten gevolge
 van het weder, minder talryk dan gewoonlyk.
 De natheid onder bleekeren namte ons nog naar het
 de des preek de kapeel te verlaten zeer tot ons spyt.
 Wij wandelden ten over de duunestels naesporen
 naar Arkona, nuin een half ure, en vonden in
 den lichtblouwen vry goede haven. De oprichter van de
 van linnen is geveerd reikrijke en ook kercken met
 de ontrukken te hinnensten; ook zijn er in den omtrek
 geen andere bewoners.

Arkona is een vrombergt, 200 voet breedte van, met
 stye wanden, gedecoregt van byzontien, doch goeten,
 deel alleen van sande en lipse steen. Hier is het noordlyke
 punt van Rugen en tusschen van Duitschland. Het uitzicht is
 er zeer uitzigtelyk, want men overziet niet alleen de zee
 met hare eilanden, maar ook het land, want hier zijn

† Deze maal is vastelyk van de leestonen.

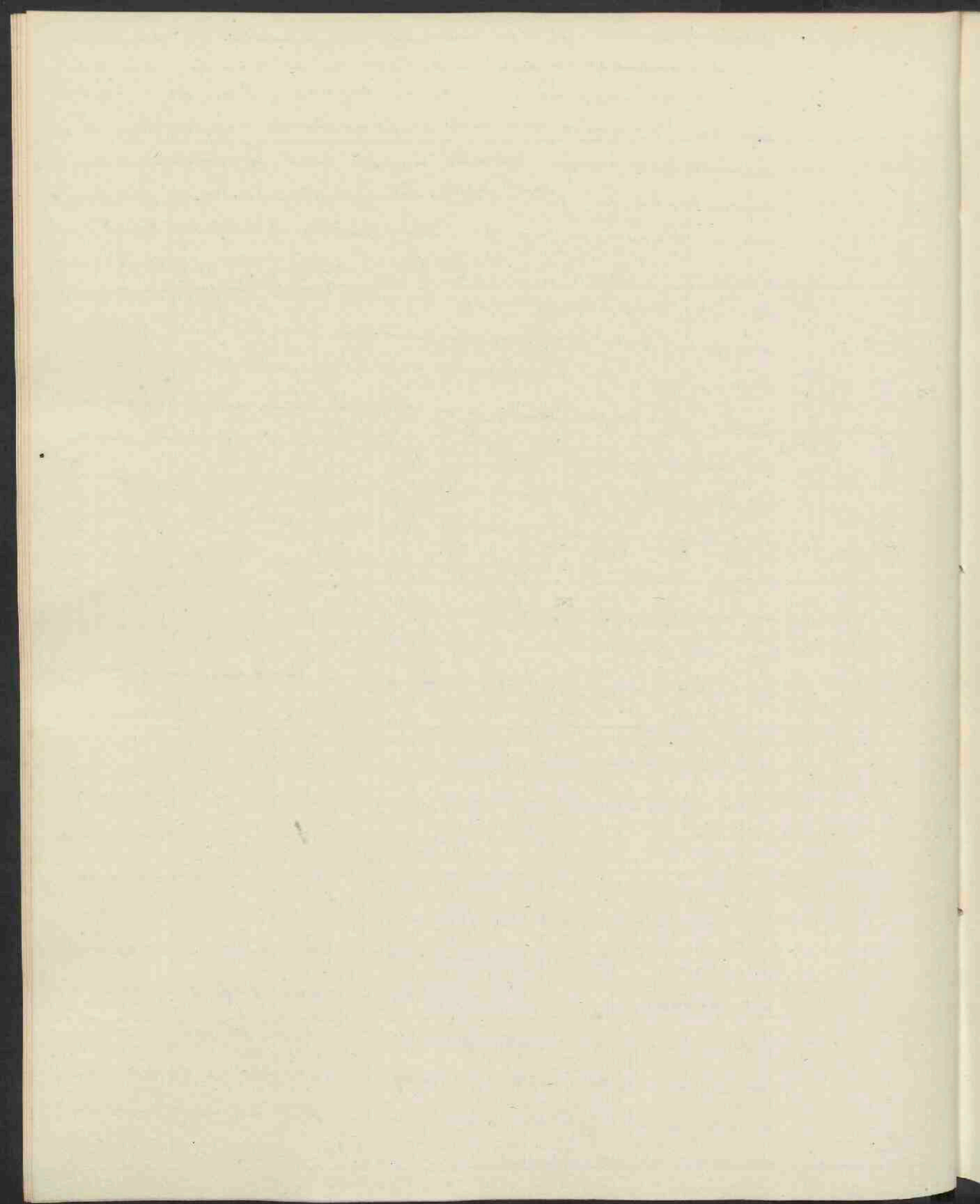
× Nu was de een weder welkamen kalme.

† voortvastelyk van de tans,

geen afgehoed. In den warmen Zomermaand en den grofsten
 wind wandelt de over de heugten en de vanden der kleine
 rivier, wanneer de gunstige Staat, Van de oude stad,
 die nu bewaart dat hier gestaan heeft, zijn alleen nog
 overblijfsel eenig 80 met heugte uit, blyfsel van den
 monumenten der zinnen en de heil belaying behoudt
 die en zag nu nog de Tempel, wiek en de kunst van
 Jambou, van waar ook de bont "geen conceptie prout"
 la' ont had overgebragt. x Die maal is blyfsel staat,
 een deel van hetgeen by gansant is. Hy was ten weste,
 deping van de stad met twee Tempel, aan de land"
 type. De style kent aan de see was een ustrumby
 de behuizing. Thans is die kunst gansant deels
 afgevoerd, 400 dat men ook in de see de plaats
 aandende maar stad en Tempel gestaan hebben.
 die is nu niet niet onwaarschynlyk. En de Chronik.
 vermelden de inuering der stad en het verbrande
 van de Tempel van Suantawit in 1188. Het was
 een verovering of herovering van Waldemar I koning
 van Denemarcken; doch het was niet de overwinning
 van het handelen door de Christelike kerk.

De afbreukeling, waar geen kragt van zijn dunt
 nog voort, en de oude Oprichter van de lichttoeren ziele
 zag dat hy reeds veel land had men verduyzen. Men
 kon de verovering der see op een half vaas jaarlyke
 aandel van. Op de gewaarslykte plaats, ^{zijn} vooral opdat
 de lichttoeren zelf moily blyuen, kon, palen en staanen
 glanziger en aangebragt, die vullende herovering
 Naby die plaats heeft men een trap of ladder ge-
 maakt met twee spanten die tot den aersel vaart. In
 den dien afgeklommen en stond onmiddelyk aan de

verzorging rondes camp strand.

De koning belaste Sedore 1824 en is 78 vaart kung; het
 Lile was 14 lampen $\frac{3}{4}$ van den koning; het op 3 vigen
 afstand was men 1/2 Lile in een. Dit Lile niet dat
 en veel schipbreuken voorkomen; want het door hant
 1/2 een geradenlyk. De vandenlygen byn byna veldyden
 konen een deel by hant; dat de vandenlygen werden
 meermalen vande. De opingten van den hant, veldyden
 vandenlyk, spake een vandenlyk van den hant vandenlyk.
 My vande my veld dat op hant vandenlyk gebrek was
 van veld vandenlyk vandenlyk het door de vandenlyk
 en de vandenlyk in het vandenlyk. De vandenlyk van
 het land vandenlyk my dat 1/2 veld hant op veld
 was by hant vandenlyk en was by die by schipbreuken
 niet vandenlyk vandenlyk vandenlyk, meggien by veld
 vandenlyk en veld veld op die veld vandenlyk van veld
 en veld, wa vandenlyk by dan een vandenlyk al vandenlyk
 ding vandenlyk. De vandenlyk veld by, vandenlyk hant
 de vandenlyk veld niet veld. dien veld vandenlyk veld.
 Dit is te veld vandenlyk veld in de vandenlyk
 vandenlyk van de vandenlyk veld veld de vandenlyk
 veld vandenlyk en vandenlyk veld.

De avond was een veld, dat een veld veld de
 vandenlyk hant vandenlyk van den hant te veldyden en
 veld veld te vandenlyk. Dit veld, van men en veld
 vandenlyk en vandenlyk veld vandenlyk veld, van veld
 te veld van veld veld een veld, van veldyden is,
 1/2, vandenlyk met veld veld, vandenlyk veld veldyden en
 veldyden, 1/2 veldyden veld de vandenlyk in veld veld. by
 veldyden veld veld veld en veldyden veldyden vandenlyk

Reimburs. 5. 133

Rezozasaltu. 5. 48.

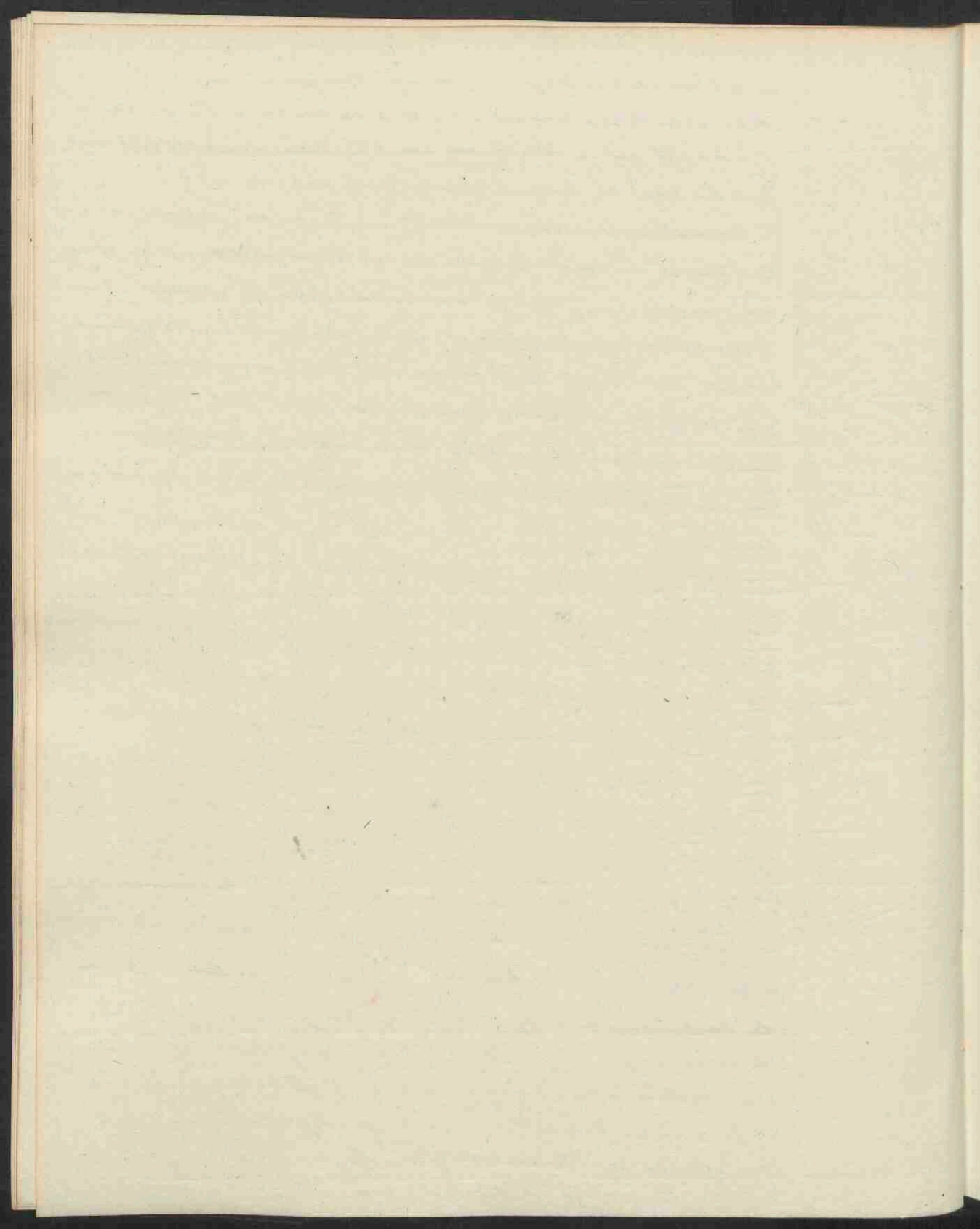
x op. Anzen

doorby af. Kameel bereedde last was, veramenen wy, dat
al die karakters nog des avonds konfessieden.

Het gezelschap verzamelde zich op den twee om de vier te
eien ontlingaan; doch wy werden telanogesteld; de werk
hou hadden op nieuw der Kameel beechte.

Eindelijk was onze voornam meer dan wijzen ook aan
gekomen, en wy besloten nog naar Altkirchen te
doen in de hoop beter nachtkwaartier te vinden. Het
hale land wist spoedig dunt begrinde en bebouwe
streek verrangen. Wy kwamen door men huizen dat
pen en in anderhalf ure waarden wy in Altkirchen,
waar de goede herberg onze verwachting overstroef.
Een zeer goed avondeten kostte de vermindering van
den dag.

Maandag 6 Sept. Altkirchen is een vlek met 2300
inwoners. Het land is hier vruchtbare en er heerscht
veel welstand. Reeds vroeg vagen wy naar watere
knopen naar de school gaan, welke voor een goed en
ruim gebouw bestand is. De bepoelingsheid en de bly
ken van goede huishouding in de herberg gaven ons ook
een gunstig denkbeeld van deze plaats. De naam is
ontstaan door dat hier de eerste christenkerk gebouwd
werd. Die is nu niet meer in wazen, doch de kapeloverblijfs
is ook zeer oud, en heeft sporen van Byzantijnsche bouw
onder. Wy hebben ze bezocht en vagen er om. Steen, waarvan
de oorsprong onbekent is en de betekenis zeer onzeker.
Hy is blykbaar zeer oud en met name kunst zeer anders
eene menscheijke figuur en valiez op voorgesteld. Het
heeft beweerd, dat dit het beeld van den heidenschen god
Ivanantwit is. Een oud opschrift, dat niet zeer duidelk is,
schijnt Sanctus Pifus aan te duiden. Dit heeft som

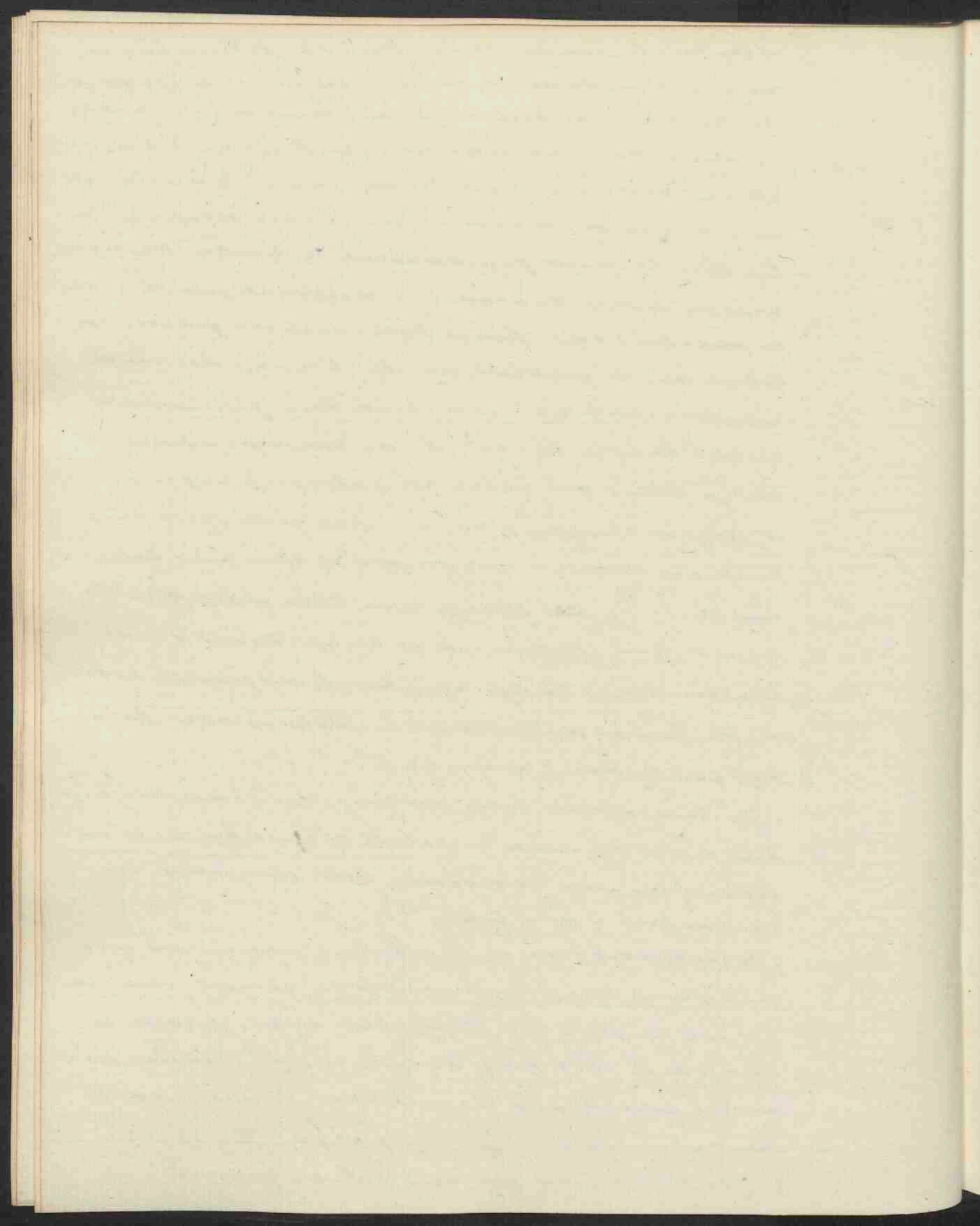

nigen doen komen, dat het een steen van de mannikken ge-
 weest is, doch daernaar schijnt de figuur al te afgepluigd.
 Men zeide ons de korter dat men thans geloofde, dat de-
 ze ruine steen overblijfsel van heidenschen tyd is, en
 als een beeld van Sivaantwit verreesd geworden is,
 doch dat de eerste mannikken ons den overgang toe
 het christendoms gemakkelijck te maken, den naam
 van een heilige daarvoor in de plaats gesteld hebben,
 en juist piars van Sanct Petrus daerover gekoren heb-
 hebben om de gelykheid van den heilighen. Het vande
 zeer belangrijke zijn india, maar bere gisping tot de
 kerkheid brengeu kanda. De onthandigheid dat de
 heilige Petrus ook aldere als patroon aangenomen
 is, pley er eenigkens vout. Dat welke soort van
 pia fraus dikwijls aangenomen is trouw niet betwint
 worden. In het stukje van Otto Abel over Jo-
 hannes van Nepomuk is aangevoerd dat de
 Jesuiten daran heilige opsattelijck uitgedacht hebben
 om den eerbied die het volk in Boheme voor Johanna
 Nepi had te duwe ophandew.

De kerk is minn maar donker en compriest vers alle,
 doch men is bapommen te gheest te hervatelen en te ver-
 beteren, wa assue de middelen minn aamewijf zijn,
 want de kerk is zeer vryf.

Op het kerkhof zijn wy vele gedentelkenen mee gude
 opschriften en mee blaemen en kruisen verreesd. Men mees
 ons ook het graf van Kozepastor, die hier presbiter ge-
 weest is en in 1818 stierf. Hy heeft zich door gesichten, die
 meestal betrekking op Pusan hebben, bekend gemaakt.
 Men vaemt ook zeer vryf „Uferpredigte“. Zijn konwaler
 woude niet minder dan vryf talenten geraemd.

Atentheden is de kersplant van het Schiereiland Widdow, die
 lang van het naar de kuisdijke spijt doorvaren. Wy hadden een boot
 en een paar goede roepen; by twee mannen wy van de laatste kuis
 waaraan de weg verrewer voortloep. Wy raften vele schepen die
 vadygarden in Treckend, want de wind was sterk. Een loep
 voorspelde van Widdow en het eiland Niddanboe wygen wy
 naar de overzijde. Het land is hier een vruchtbare, dat het
 schanlyke veel groen uitmaakt. De inwoners zijn velyke
 een dhamer. Wy raften hier meer dan aldaer gansen.
 De gewichte korven dier dier wy ook een zeer garnier van
 dalsortidat.

Wy maekten het "Wistamman Fehes" overvaren om onzen
 weg naar Bergen te vervalpen. Het water is geen half
 een laag, maar de punt of boot is dus klein en de
 wind was een sterk, dat de overtocht in de land met
 zonder gesaar maar niet zonder groot ongemak plaats
 had. Wy maekten met den waagen een groot aint
 door de see ryden. Toen de paerden in de boot inmenen,
 was er geen plaats meer dan inagen; dit werd sterker
 half so in gezjord, van dus by eenigen tijd ter zyde van
 zing. Drie sterke mannen en een vrouw was de
 met groote krachte op het geluend water. Es. toen wy
 in een klein half uur met moeite de overzijde de
 reiter hadden, maekten wy nog veel verder door de see
 ryden over zeer ongelijken grond, van dat men het
 omkleven van den waagen slechts door groote moeite,
 lijheid van onzen vaerman ontkeant. Dit was in
 derdaad barbaar; doch het zal binnen kort
 veranderen. Een goede ombuscader, wy noemde en
 beide zyden gekomend, en een goede groote punt
 zal in het vervolg wapens en menschen overdragen
 van het een in een beschaafd land past. Jammer was
 ons dat wy niet te vroeg gekomen waren.

Ramensk 1. 1933.

x bit is o'upiss; Gark is vith some head. Dit bekomen in
1316 of 1317 Madneges, Borsen corth in 1613. Dait beide eye
mit besontigd zwaart en ligge. van alle eyden opent.

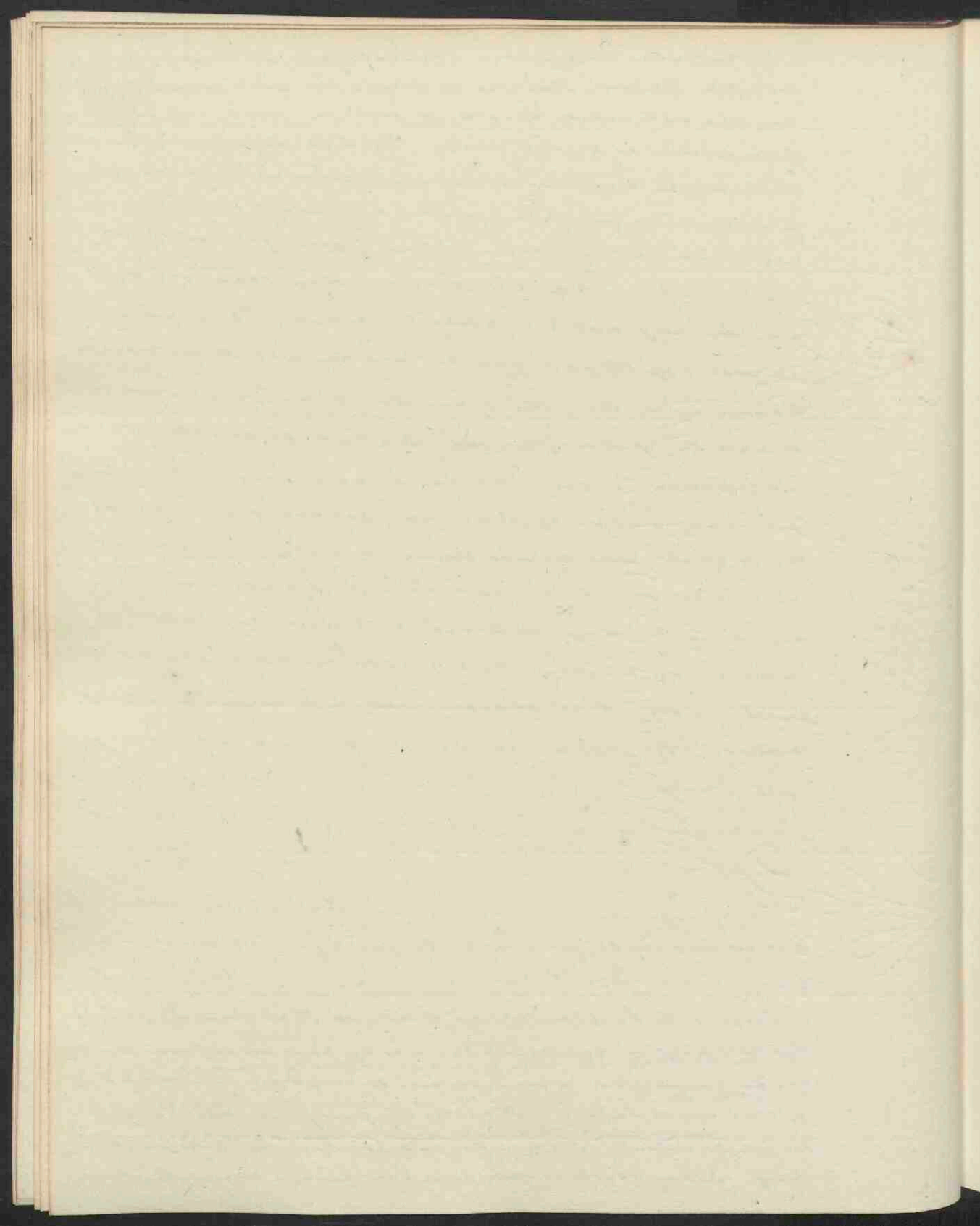
Het dunnaken met een tekens gadeelle van het hoofdland of
 eigenlyke Ruygen. Behalve de drogen, die goed gebouwd zijn,
 van een malvaceae karakter getuigen, zagen my vele groen-
 te poegtheden en eigenomanden. Het onderscheiden met dat
 van menlyke woonhuizen en groote schuren en stallingen
 met uitgestrekte akkergronden en weiland omringd. Het
 viel nergens de ergentimmeren door kappen afgescheiden, die
 byt. 2, 3 en 4 groen slaten; doch nu en dan stond een paal
 aan den weg met het opschrift "Gruent". In werkte hier
 als sedert op Ruygen, groote vooft op, niet alleen voor de
 bebouwing en bemesting van den grond, maar ook voor
 de versterking door mangel. Die werkte op vele plaatsen
 uitgespreid en over het land verspreid. Men pleegde
 met eenen sadelpluif waaraan het gronstas v. r. d. in de
 naar gaat, meest met kues, lantjes, met niet paar-
 den. Dat men ook nog achterlyf of velle o. a. en het
 oop door het vele ontbrekend, in tuinte het veel als
 in akker en weiden. Ook werkte de meest zeer weerman-
 land: de vleschbare stoffen leet men algeriaas byt.
 loopant. Het gronstas ligt in groote markante bergen
 op het veld.

Het vooft ook op dezen weg meermalen goede schuur-
 gebouwen

In Bergen heeten by middag. Het viel ons in het oop
 dat er twee velle groene kachbergen zyn. Het vanden een
 goed maal in Das Rathhaus.

Bergen is de hoofdplaats en de eenige Stad van Ruygen, het
 ligt zeer hoog en eenigkens kan men dit punt naar de kroon van de
 groen baken, vooral wanneer men de kooft die omringtlyk om
 de stad gronst kooft. Dit is de Ruygen. Men onwist hier
 het ghele oeland. Dit was dat ook het deel van onze eerste was-
 deling. De weg daarheen moet door een frouwe beplanting met

Rancho J. 147.

provincie, omzigt heeft, meermalen tepectambenen zijn.

Can hier wordt in de beschrijving als met name bij aangegeven: de "Kroonparken Gärten"; thans kan een ander behouwen. Te vindt in groenten, bloemen en voor te gebruiken, met name voor de in, wanner van eenig belang voor de vande dingen met.

Als regel van de "Kroon. Regiering", zijn hier eenig ant. Jansen met hunne familie: de Landvath, de la., der van het Kroonpark, enz.; overigens is het een weinig betrekkenende stad met ongeveer 3000 inwoners. Bin, nantlandske handel en verkeer geven eenig vertier, die met haar gaest hinnen; maar de Staat. is onzijdig, wat en flakt geplaatst. Te is, ten men ons zegt, geheel aan drinkwater, ten gevolge der hooge ligging. De weinige pompen geven slechts water en geheel geen water het eenigen tyd niet regent. Men laat dus het water van een vry afgelegen plaats met wagens aanvaren, en het water is in den regel koopwaar.

Van Bergen naar Putbus loopt een der weinige goed bestrate wegen, wy hebben dien vlag af. Men komt spoedig in de Baumyke Strack, eindelyt door het kleine dennenbosch onmiddelyk naar onze woning. Het was avond toen wy van onze draakrug naar van veld van teytkommen.

Dinsdag 4 Sept. Wy wilden deren morgen naar het bad ryden, doch de omnibus stelde ons telend; wy moesten ons met eené wandeling in het park laten. In den prentewinkel zochten wy eenige gerigten van Rugen uit. Aan tafel in het Hotel Bellevue maakten wy kennis met twee heeren uit Berlyn, zoo als ons later bleek Balthair en Oetzel. Wy maakten met hen een uitdip naar het eiland

Wij hebben de haren opgemerkt dat op Kusan de haren
niet kroegen zijn. Men, schijnt dus geheel niet te wisselen, en
dat zij op de uitgestrekte harenvalden rust goede weide vinden.
Men reiden men ons op Klein Kusan, dat geheel onbewoond is
dese deelen, ontelbaar vermenigvuldigen. Het dunkt mij
zou inschikkelijkheid voor de weening belangen te vinden
mocht deus te staan komen.

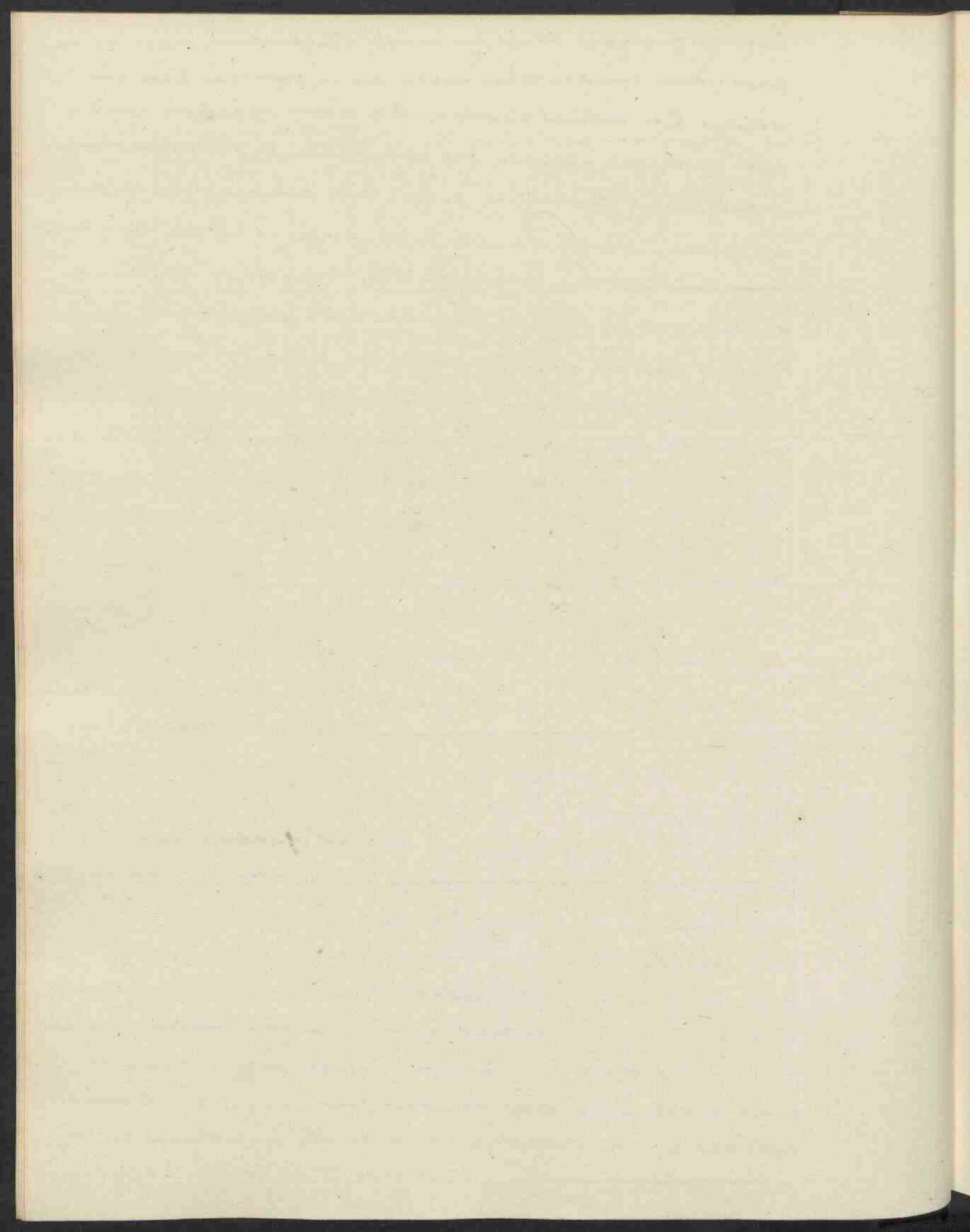

49

Wilt. Een wagen bruyden naar Lantersbüch, waar wy een
gaelle boot vonden waarmede wy in twee en half uur
naar het eiland zeilden. Wy waren opgetogen over het
gebruikte waarmede het grootendeels bedekt is, byna
uitstinkend baken en eiken, vele daarvan van de grove
ste soort, sommige met takken van 18 tot 20 voet langte.
Voor het eerste zag ik hier een ledelaars nest, en een paar on-
den eiken. Deze boomen worden niet geseld. De onse-
lykheid van den grond maakt dit bucht in zyn natuur,
thans nog schooner. Er staat maar een huis op het
eiland, en daarvan woont een vorstelyke Förstner met
zjne familie, die de vreesdelingen zeer vrendeljk ont-
vangst en verblijdingen tegen matige bekating laert
ter wy terugrazen, zagen wy de van ruckamer kelder en,
dergeaen. Dit was van hier, onder het hoog gebrante,
tegenover de zee, onbeschryfelyke schoon.

Woensdag 8 Sept. Myne vrouw was van heden aan land
gebat; ik sloef thins, omdat ik by het uitstappen den
boot by Villa een klein wunde bekomen het, waaraan
ik het zeewater als schadelijk beschouw.

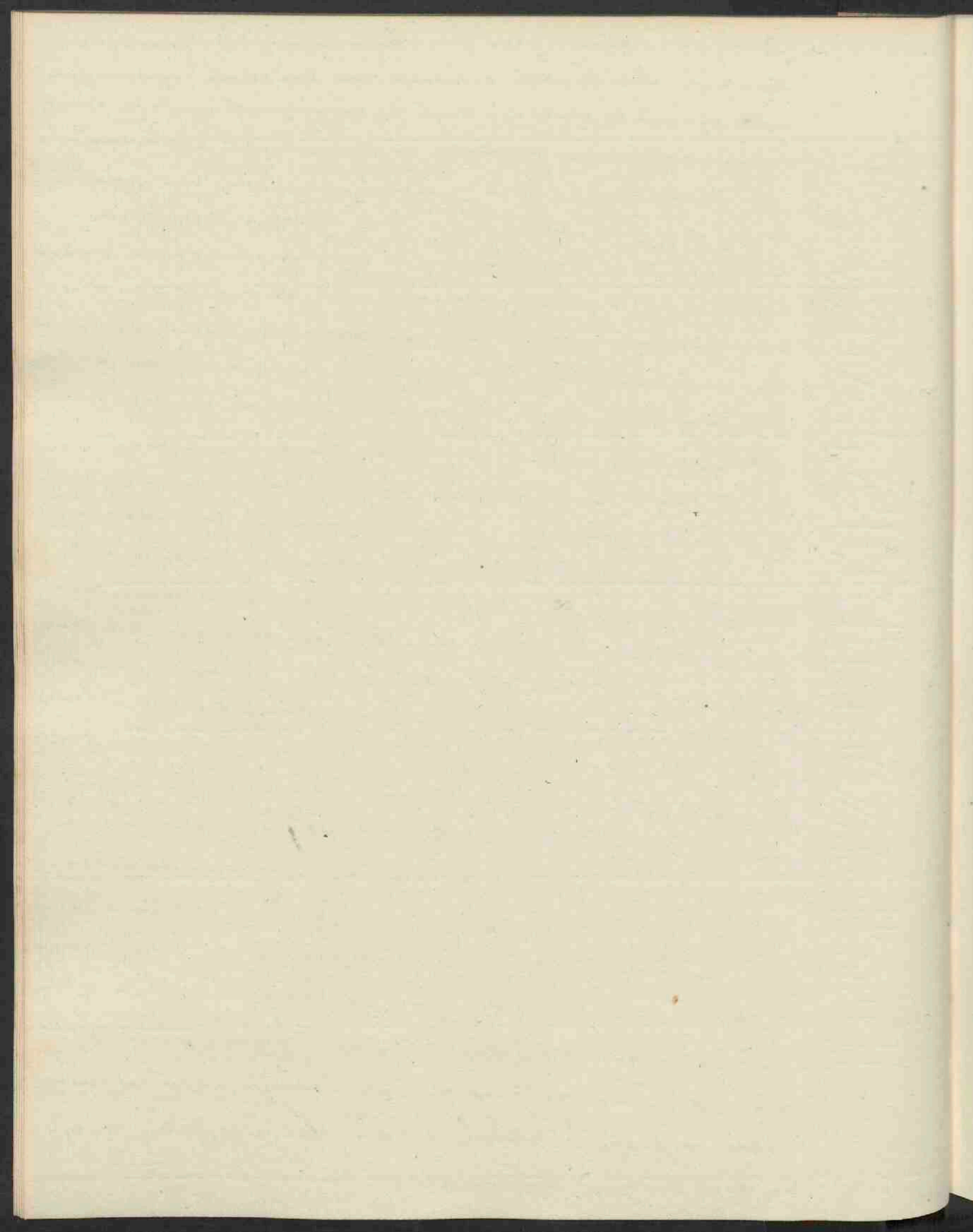
Dezen middag vonden wy den Hr. Bellier, in wie de
W. aarde was zeer uitstouken. Het gezelschap is hier schouder-
lyk naar naar Nieuw Kamp aan de kust waar het
gedenkteken van den Grooten Koning voor staat op de plaats
waar hy zeland is. Het gelykt op het ander gedenteeken,
en bestaat uit een heil waarop het de "dood" gesenst,
is, met dit opschrift: Friedrich Wilhelm der Grobe Kung,
König von Brandenburg Landte hier - den XIII September
MDLXXVIII - und siegte - verbündet mit Christian Kö-
nig von Sachsen. Friedrich Wilhelm, IV. 1854.

10

Deels handboeken, en van Schermer, een zeer gezocht boek,
Maar. Het laatste overloopt van het eerste; en is maar
uitdrukking en loutere in; doch de taal is heel van een lofje
en een adelaar en mistake en veroveren een mistraand
Daren avond ging ik met myne vrouw in den binnens
tuin. Men gaf die Panken van Schiller het stuk was
my bekend; en is veel bekant in, doch de middelen en waard
teerd en aanstontant. Als eerste voorbespeling van den
vervalschaan dikker is het onverschuldigd, maar als twee
spat is het niet te verdeligen; de indruk dien het maakt
is onaanvaardig. De vertaling was zeer goed.

Donderdag 9 Sept. Ik ben ging ook myne vrouw mee
in het bad. Ik bleef daren morgen thuis om myn doop,
dus ik te Schermer. Nadat middag wandelden
wy met den Mr Bellair. Wy dronken koffy in het
Pavillon van het park en gingen later door het
Binnenbosch den berg van de fien op naar het Slak
waarde de graven van Patten, meten van den voorste plig
te worden. Sedert haar overlyken deent het als Forten
hand. De ligging is ook heel zeer laag; het land en
de red maken in deze straken alle punt, maar men
slacht eenvoudig verkenen is, schildersachtig. In den
tuin van het slak vielen ons byzonder de appeltree
men in het uop; menigens vagen wy groeter, telcoonen en
maar met vruchten. Calden boom van deze vrucht
ly temera met dat het klein wat naar oafabunt
vaer gezocht is, en dat het alleen nalatigheid is,
te ammenen men te niet, van als alder, van de tuigen
replant heeft. Trouwen van den weg, waerby wy
nu wandelen, stonden groete, kuseliss appel. en per,

verboven; dat het was wilde, waaraan de vouchten
 alle de dienen ten vooften te vullen. Even goed konde
 men aan deken en aan andere vooften verweerde vouchten
 ruoms planten en dan vonden die eiland en schuit
 van appelen, perzen, en primen op deken. Doch het
 is blyskent dat de vouchten aan groen en niet tot nu
 toe alle andere vouchten als van de bodem heef
 haer verweerde; met name ook die van groen
 vouchten heef op de denk in de Louben geheet ont
 buken. De uitgeroekte banken vouchten vouchten
 geloofdeet geen om uit de vouchten geede al te ver
 krygen; doch hiernaer wordt geheet geen vouchten ge
 maakt, en Slechte by vouchten worden soms
 de banken vouchten tot vouchten vouchten gebouwt.

Op andere vouchten vouchten my in de den vouchten
 den vouchten. Dit is onvouchten, doch vouchten op dit vouchten
 van vouchten en vouchten, dat men het vouchten ge
 zien kan.

My reiden nu ook den H. Balleat vouchten, die van de
 vouchten vouchten. My hebben geene ken en den H. Balleat
 het vouchten vouchten, hijs vouchten vouchten en
 vouchten vouchten vouchten, met vouchten vouchten vouchten
 vouchten vouchten vouchten vouchten. Zy waren vouchten
 vouchten, van aan de vouchten vouchten vouchten, en
 het was my vouchten vouchten met den vouchten vouchten te vouchten.
 De H. Balleat was vouchten vouchten vouchten en hy
 had jaren lang van het vouchten vouchten. Den vouchten vouchten
 de hy vouchten vouchten vouchten vouchten vouchten. Hy had
 vouchten vouchten vouchten vouchten vouchten en vouchten
 vouchten vouchten vouchten vouchten te vouchten. Hy vouchten

Contre des huissiers, avec une philantropie bête, et
un art de l'écriture en bas de la page d'aujourd'hui. Je suis
sûr que dans de telles circonstances, l'appareil est en train
de se faire, et que l'écriture est en train de se faire.

de nee trokken van uitgevonden klerhand van omme
 by verbanden wilt te erkennen, geschenken te geven, om
 in de haften te voorzien. Hoe gemiddt oer of de koning was
 in denken te buiten ging ontkende hy stellig; doch niet
 was de koning veelster, en die had hem karend gezien.
 Dit was een mate voor uitgevonden calchase spijlen,
 maar niet een voor grade maar grove gewone kost.
 Naal liepe en maach voor kunst onverschuldde ook
 den koning. Dat hy een goed onderwerp is, niet
 tues, ook Poulck, goed kent, bevestigde hy. De
 H. B. bevestigde dit alles, en sprak ook een zinnig
 ongede andere leden der koninklyke familie, even
 want wat de liepde van koninklyke ketrafs, want
 was hy, als handelman in veroveren van leed
 koninklyke de onderdruyng had.

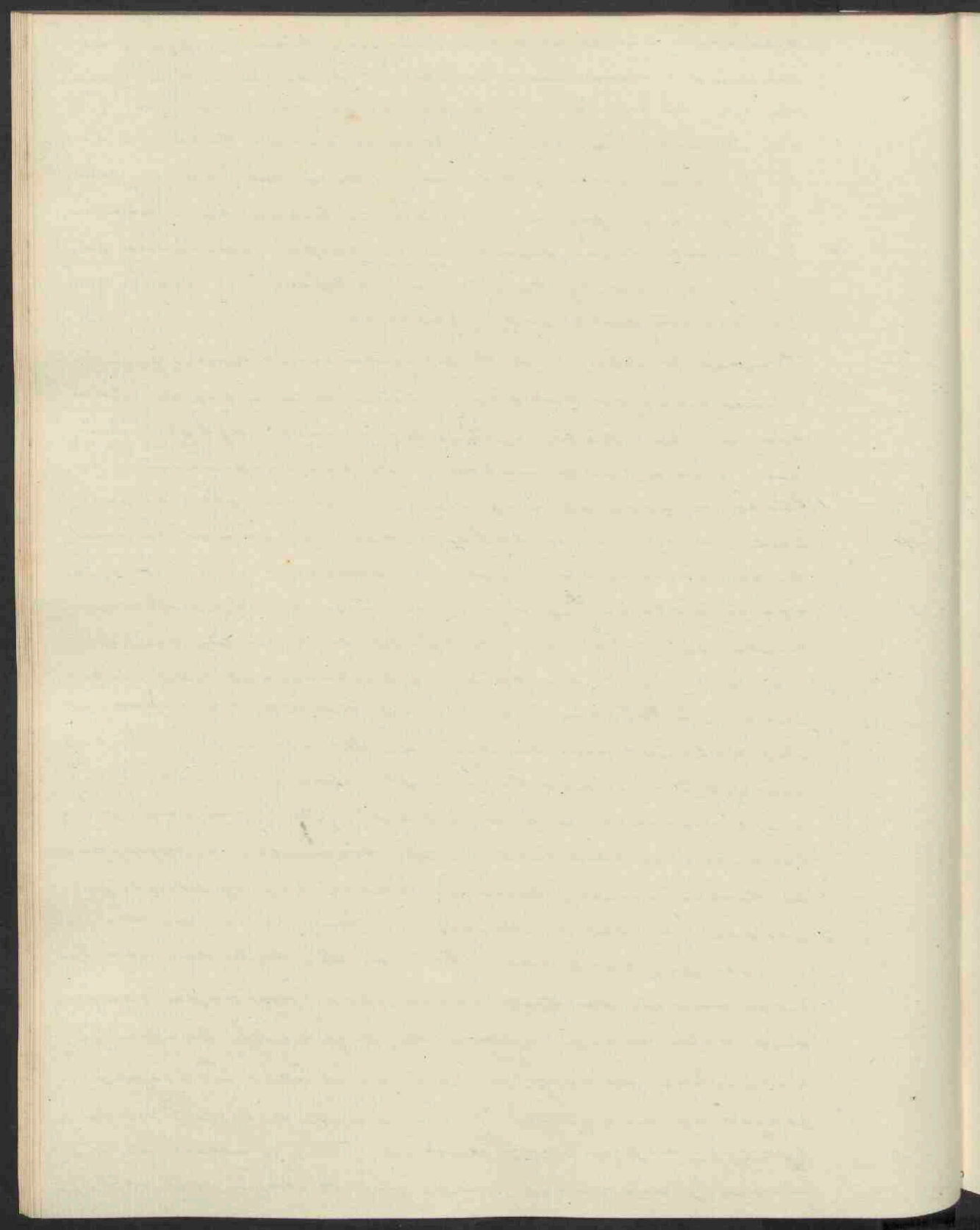
Was de regering streep, bevestigde beide, dat de ko-
 ning niet door de jonker- en protesten-party heeft
 laten misleiden, en zy wisten dat die meening by het
 groote pubbelc algemeen was. Zelf, hield men heten
 voor, dat een leuacying met de Syrische veel
 hebben bestragen om hem waanruyng te maken.
 Die party heeft niet door hoegreent en huicheluyg ver-
 acht gemaakt, de prins van Pruisen heeft er meer,
 zien en men trakt naar de meening die de regering
 door een invloed nemen zal. Op den jongen prins
 heeft men minder vertrouwen; doch men heeft, dat
 een Engelyke gemalin zinnig, invloed op hem
 hebben zal.

Wij spraken ook veel over literatuur en kunst, onder
 Bely en de meerkwaadige parrouen die door de uitgele-
 vone geneluyken vormen. Van dit gesprek wil alleen

Pl. 49 *var.*

oprekenen dat de beste gezelschappen, maar de fynste so-
 schaving en zoet heerscht, vooral by de Jezuïeten geve-
 den. Invoer en met name den Tuon van vorstinnen, van
 als Katal, Frederique Herz en andere bekende hooft.
 De hoofta armenatie neemt daar deel aan en stelt
 er prijs op die personen in haren kring op te nemen.
 De meeste derer beschreefde, en tegelyk voornagende, fa-
 milien zyn tot het Christendom overgegaan. Alleen is
 Fran Lovi staad. Jadin gebleven.

Voyage to Lepu. Ik bleef weder thier twee myna
 vrouw naar het stad ging. Later kwam my de Direc-
 tor van het Pädagogium, Gottschick, afhalen om
 een wandeling te maken. Ik had aangenomen en de
 langzame gesprek met dien naar onderrichten en puer-
 tiken man, en my behandelde in de daad het gelyk.
 De onderwerp van het middelland onderwys. Ik
 had de verbaaring dat onze inrigting by e alle over-
 eestunden. Omtrent de laatste wyzigingen der gym-
 nasien, in 1856, deelde by my het hoofd zakelyke mede
 dit is in de richting die my ook wenschelyke voorkomt.
 Het vakonderwys, van als. Van. Keurde in de markt had
 invloed, is sedert lang in Opperen veroverd en
 komt niet meer in aanmerking. De verandering van
 het onderwijs naar tuchtertyfs studanten en, voor anke-
 ne bestemmingen bestaat alleen nog op sommige
 plaatsen, omdat de middelen voor deze vakkunde
 inrigtingen ontbreken. By was in Anklam een het
 hooft van een der beste vereenigde inrigtingen geweest,
 doch de is waren alleen de drie eerste hooften so-
 meenschap, de drie hoofters voor elke afdeeling
 geheel op reukreke. Daer waren over de 200 kweek-
 kelingen. Hier is dit niet zoo. Het is alleen by uit-
 vering voor eenige zonen van Landeigenaart op Rügen,

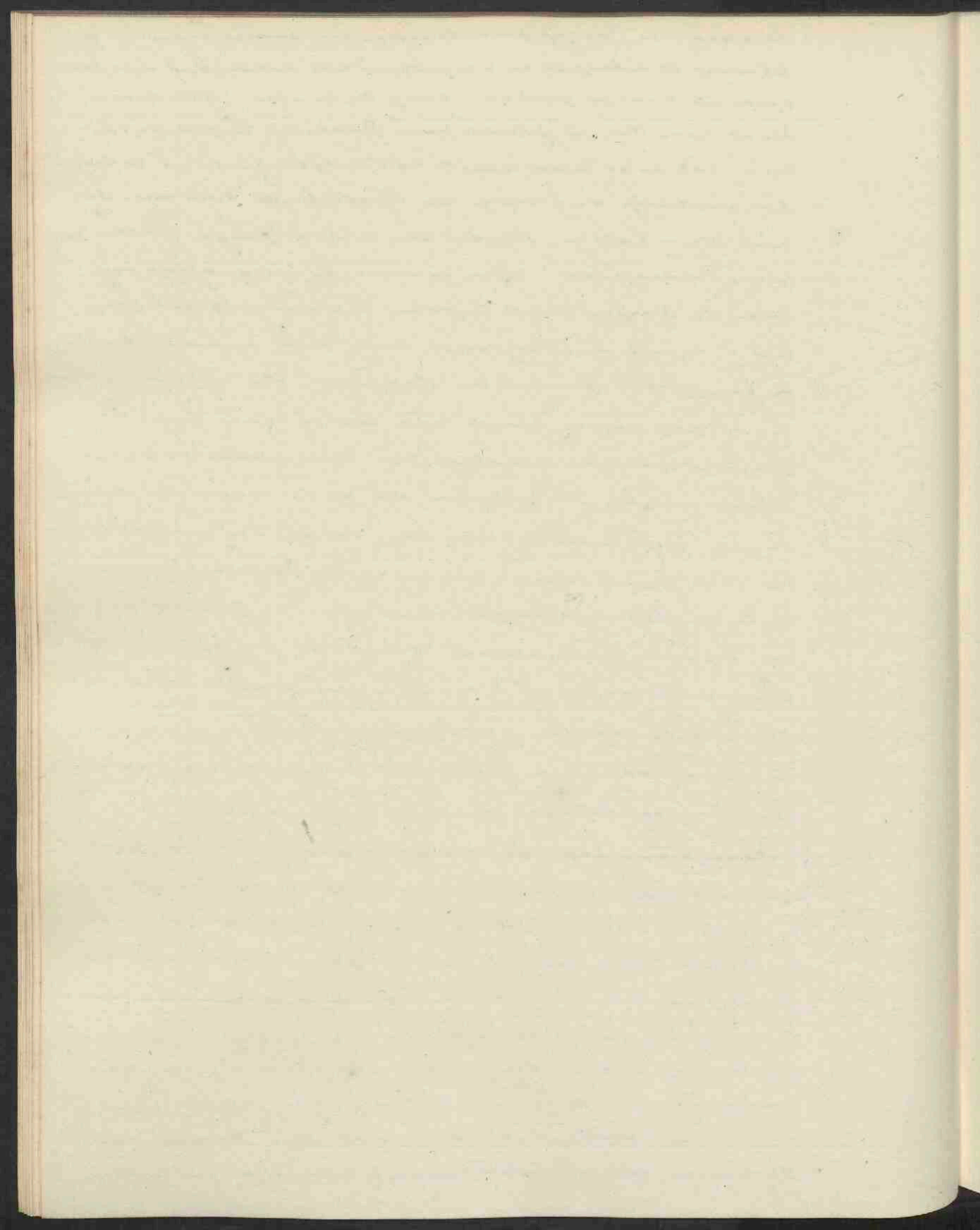

14

die allen het Paedagogium bezochten, om eenige kennis en be-
schaving te verkrijgen, en vervolgens met uitsluitend met het
bestuur kennis te maken. Het is nu de bedoeling om de kennis van
Grieksch, Engels en chi-
nes, ook wat meer van natuurlijke historie te leeren.
Het middel is onderwijs, dat Real-schoolen kan men hier
niet verwachten. Slechts een aantal jonge leeren zijn
in die afdeeling. Het examen bij het ontloep, om
naar de Hoogeschool te gaan is aannemelijk genoeg,
zoo en met name verlaagt men veel minder buiten
de kennis van Grieksch en Latijn. De opleiding van
ten de Gymnasia komt nu veeleer meer voor. De
examens voor die genellen zijn uitsluitend geschied.
Thans worden jongelingen, die op de hoogeschool ver-
langen toegelaten te worden, zonder een getuigschrift
van het Gymnasium, waar zij onderwezen zijn,
door de Regering verwezen naar het bestuur van
een bepaald Gymnasium, om daar het examen te
ondergaan als of zij er onderwezen waren. Hierna
kan slechts gelden voldaan worden, en daarvan
vanden de andere in den regel kunnen worden afkopen
op de hooge school van een gymnasium.

Deze namiddag zijn wij gewandeld naar den „Garten
von Alt Gimmern“, een plaats van uitspanning, waar
een half uur van Putbus. Doch het inslaan van een
verkeerd weg deed ons veel langer om de wijk. Het
land is nu schoon dat men overal met grasland de
licht en het gras op de omtrekken geniet. Overigens
vonden wij in deze tuin weinig anders dan middel-
matige kuffen. Hij wordt ook veel bezocht en mijn
vrouwe had veel, onder de dunnest een kennis uit
Berlijn die naar vriendschappelijk met ons kwam praten.

Wij berochten wederom de Schamberg, ditmaal met Ma-
ria. Men speelt, "Die beiden Schützen" een opera. De men-
sch, was lief, maar de inhoud een onbeduidende Gnap.

Deror d'agen spijt niet out in het Huisel Ballcarne de
concelepelar Krugger, van het Theater van Posen, die
waeromdag voor Carl Meier gespeeld heeft, een jong man,
dien het niet ontbrecht aan talent en kennis, en mee-
ken wij onferhandent gesprake hebben.

Zaterdag 11 Sept. Van deerdag valt menig te binnemen.
Het zoned van de behoudte kerfgedagen in de vrye natuur is om
out reeds veldsaente om valpens om deel intepanring
en berordrup van gezondheid te vinden, en 'ens vrye
om ook de d'agen die my vander meene vaker te een
dun-bronzen niet te lang.

Uyze vromt nam een warm bad, schraaf naar
Ternsche, tangele ik pas en schraef omv Regen. Ma
het eten beragen wy een der meene huizen welke
hier gebouwd woben en om de inuption methuandry
vry. Het stont als de orarigo, gahet op vish roof, en
bebaat cone plaats met ongelike huiken d'om die
het aan den ingoung vry een vrye stant die behoude
met den Conent uitloopt. De bouwmastu heeft
meer veel balant de vrynte op eld der dome vry,
depingen en nepen verstreken bourens cone kinken en
held, met cone groote waerteltrap in het midden, en by
de kinken cone kleine vryntrop. Hierover gaat geen
plaats verloren, en is eld verbrak vry de vrynte om de
inap in het midden vrygankelyk, en tegelyk loopet, alle
verstreken d'om eld'and'at. Dit is vry de bewoning vry 20
vry lokelyk. Altes is vry met en staryk bewakte. In eld vrynt
vryne cone vry vrye porcelainen kagital. De conige vry vrynt
is, dat vryk een huyt vry meevde vryntien bestant 15, die

De Postree loopt naar het Landchap Schoonere 22.
Weggen op dan de Steenree, dan dat wy geen 26 enblad
heeft. In dat oprigt dunkt wy 14 en Bladus boven Clif.
low.

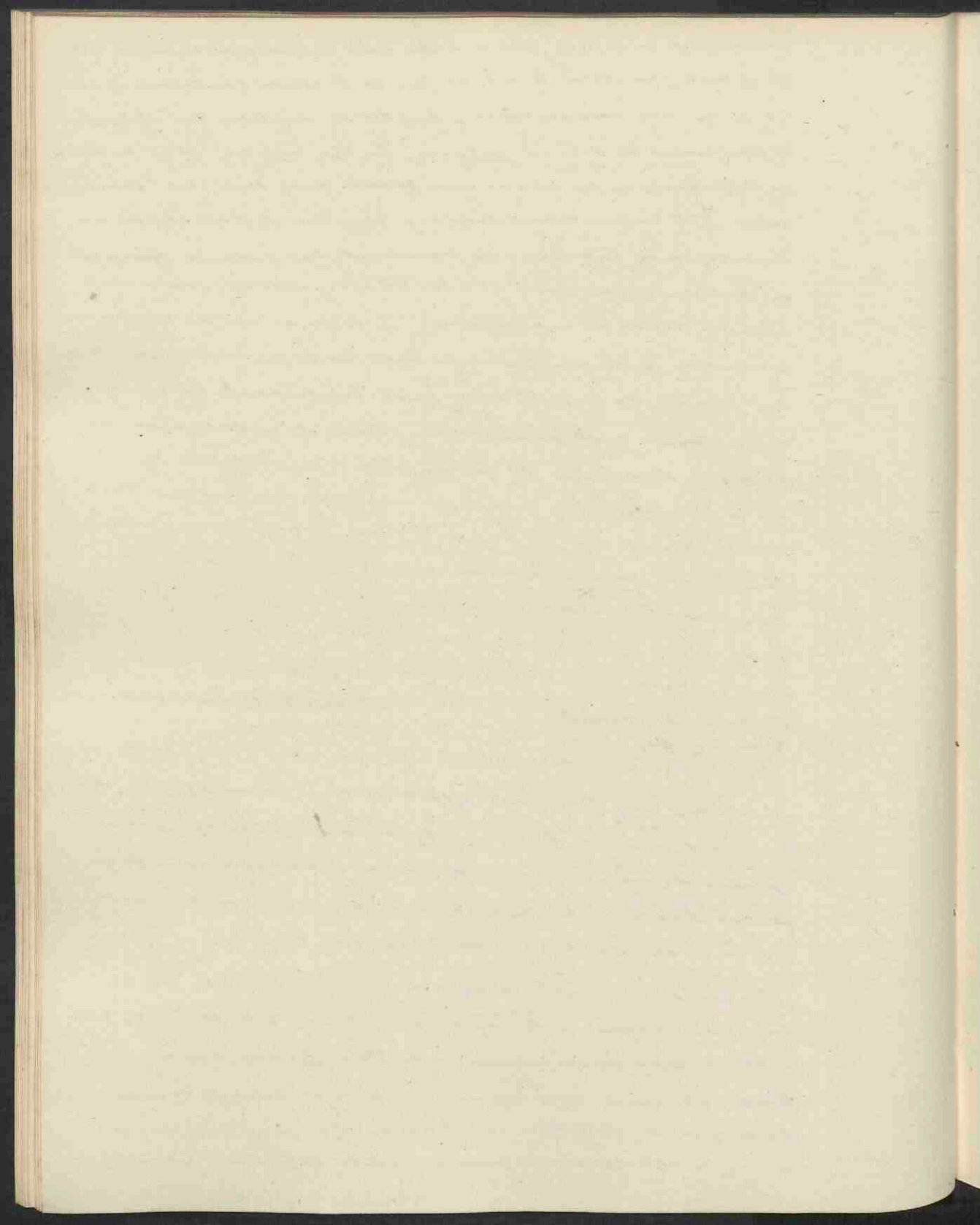
van minste van drie. De meeste van gelijke grootte daan voor
 een of twee families. Hierdoor zijn de trappen gemeenschappelijk
 zijn en dus ook verwandvaard. Het dit zij, het huns dat wij zagen
 is een groot en schoon gebouw. Er zijn mij een dat er anders
 is bygebouwen en een ruime plaats voor tuin, enz. Daarvan
 voort. Tot enige verwondering vernam ik dat de bouw
 meeter niet betreft van voordeel dat gebouw opricht
 en dat men het voor 15000 Thaler, welk is voor mij
 zundt zundt kunnen koop. In te veel zundt men voor
 het dubbel veel een gebouw niet kunnen verkopen. Dat
 hier wordt de grond niet loopen aan, en zijn de
 bouwstoffen niet goedkoop. Doch de arbeid niet, het
 dagloon bedraagt 14 tot 20 Lagen. Het van andere
 huizen koop men ons gezegd dat de prijs van een Lagen. Voor
 een of 20 duizend Th. kan men een grootte woning kopen.
 Een darme verde ons dat men voor 38 Th. in het jaar een
 kwartier van 6 tot 9 kamers en nog een of 2 van granulen
 kunnen koopt.

De slakroom is dat het loren heel mooi
 dunt is: het brood best juist half van meel als in het
 maek en het zwaarte 4 gr. het jaant best Kalkpaleest, het ander
 3 en 2½ gr.

Wij hebben veel verwandvaard. Ik heb meede als gewoont
 de herten. Wij bezochten mij eens den „Gemeindegarten“ die
 zoo veel bekende huizen, streeke en planten bevat,
 en eens bezouwen waaraan men het schoneste intrest op
 de zee heeft. De avond was zoo zacht en zoo helder
 als men die zelden in deze maand heeft.

Zondag 12 Sept. Dertien morgen wandelen wij de
 Ziddianstaafening by in de kapel van het Slot. De plej,
 tigheid was onverschillig de Prinsfamilie vercompse
 kerk; de priest was heel goed, en met talent voursednege.
 De stof was Martha en Maria. Het was ook nacht,
 ma al, en dit heeft, zoo men ons zundt, elke meek plaats.

Wy gingen vervolgens by den heer Linde, Schilder van de
 reep, die eene groote verzameling heeft van Russische oud-
 heeden, en van voorwerpen van ethnologie van Celebes.
 Wy hebben slechts een klein gedeelte zynar verzameling
 gezien: Hy is een zeer behaagde man en die niet op de
 kennis der antieken menschen, palyth heeft toegeleefd.
 Hy vertelde my dat het eigenaardige van Ruzgen is, dat
 men er geen antieken vindt die met de Germanische,
 zoo als hy in de werken daarvan beschreeven worden, over-
 een komen, met name voorwerpen van metaal. Daar
 ontfeen meer dan eerst elders voorwerpen van
 steen en dore van uitstekende bewerking. Hy ver-
 toonde ons bylen, messen, pylospitten, die met groen-
 te fynheid vervaerdigd waren. De lussige voor-
 werpen van metaal die men vindt, zyn Rysse en
 niet van hetzelfde metaal, zoo als daar handel of
 verloop verkooft. Hiervan behoren twee arden en
 versierde. Hy had een zeer fraage balans die
 men kunde voor Romeinsch. Zy was in een kooft
 bevat die geopend kunde worden, en waerin de twee
 schalen op elkander ruftend een kleinderen kooft vorm-
 den. Waarin de armen van de balans die toegeleefte
 werd past. Of het nuft van de Maniparische branders
 gemaakt is, of niet voor de kunst der lande. Rusa
 bewoont heeft is onzeker. Uit de vreesde reke-
 die in de graven gevonden worden, kon men behalen,
 dat zy handelbetrekkinge gehad hebben. Men
 heeft in eene Noordste kroonft uit de waegere niet,
 delammen gevonden, dat de kalief van Bagdad
 een tapyt aan den god Swantewit ten geschenk gevonden

Berunsteen is wel het aarvonnams handelcarstidat
gewest; dat punt op Rusen veel voort.

den heefte. Men heefte men op. Ruzen munten van de ca.⁴⁸
Lifen gevonden. Men mag hieruit besluiten, dat er
tusschen de Arabieren en de bewoners van Ruzen be-
trekkinge van handel bestaan hebben.

De vermeningen van Celebes ontvingt hy van een
vrouwe broeder den zending Smith, die in het be-
lang der zending te Makassar een handelsreis heeft
opgevoerd. Onder anderen verhoorde hy ons twee reis-
fraai bewerkte masken van Schildpad, met baai-
den en andere ornamenten bestaand om den oogen-
dang te maken.

Dezen namiddag bezochten wy de koproef-
plaats, doch wy vonden ons teleurgesteld; want
graven zijn ten interite verwaarloosd, en de
opschriften, want er zijn, bevallen, zoo niet wy ze
zagen, niet meer gevonden.

In den tekenboek zagen wy de afbeelding van
Sintre Nama, een weinig beteekenend stuk; doch
was goed uitgerust. En waren veel te maken,
want; toch bemerkte men er geen waasop het
stuk eenigen indruk maakte.

Toen wy dezen namiddag plaatsen gingen
bestellen, vonden wy de ondernemster van
den tekenboek, die zich bekwam, dat wy er
naamwelke mede uitkwam. Hy had ook de
tekenboeken van Straalend en Rostock, en
van Gouffinalde. Hy bekende van de vorstin het Levens-
gokiel vry, en zoo Louis d'or; en toch is het

Ruizen is herkomstig zekere twee Scandinavie en het
woorden van Duitsland neerduch Christelyk mens. Incl.
demar I van Denemarke en Hendrik de Leeuw hebben
het in 1168 en volgende jaren veroverden beheert. De
Duitsche instellingen zyn dus laat ingevoerd en de be-
volking, die overduch was, is gesoom ansteeand. Het
heeft dus geen ganneering gehad en het nederen of
katholiken leuen is er niet opgekomen. Onweerkrukt is
het nuu de eeno heerschappy tot de andere overge-
gaan. De Landlieden zyn wel tyfensen gemeent, die
traven zy neer onder de taendische vorsten. Pomme-
ker heeft eenigens derelpeo historio gehad. De rucke-
mens afschepping der tyfenschap in Stenvoorsommaren en
Ruizen heeft eere plaats gehad in 1806; doch het gesat dan
aan den grond geboonden families was toen neer een klein.
De vader van Ant, den waerden vrylandeman, die op Ruizen ge-
boort was nap tyfisten, doch niet mygeboort. Lande, om
de by Antie inelpe die Larymaning den zoo afhang van de
nary gemacht hebben.

Uyne vount en de tekenen. Keber naar Utrecht.
 Monday 13 Sept. Daar is Rippen nadeel, wat ik my eens
 optekenen over het eiland en de stad maar my zoo genoeg.
 Eyn dag heb ik doorgebracht.

De bevolking is nalkomen Duitsch, doch my hetzelve la-
 ter, dan op het vasteland hier geacht te zyn; de keber
 nammen zyn alle kuentink. De taal is plat-Duitsch, het
 wylt nog meer naar het Hollandsch gelykend dan in
 de overige Wicken aan de Oostzee. De koningen en
 de taal van Kunstlyt verschillen een weinig van
 de overige; daarom is door het keber van Eldona
 eens anders, doch verwant nalkotak aangebragt.
 Het is blykbaar, dat de middelaerwen hier niet
 derzelfde ontwikkeling van het leeuwen keber
 plaats gehad als elders, de verbroeking in klein-
 ne territorien, het keber en de overlagen der land.
 Leuven hetzelve hier niet voorgekomen te zyn. Men
 niet megen quinas van kartelen, geen bevestigde
 kleine steden, eens woelung wiffelen udat en de
 gevand keber op dit klein gebied, was het hetzelve
 niet plaats gehad. Het ceelyt in dit opzigt meer
 op Zweden; en ik vande ook betuyfelen of hier veel
 typerenschap keber plaats gehad. De landbouw, en
 andere zyn er byred niet, hebben algemeen een zwa-
 rty voutkome, knachtlyc en dikwylt, tekenen men,
 van en meer my tekenen voutkome. De landbouw,
 keber zyn naar het grootste gedeelte pachtars. De
 bodem behoort meest aan een klein aantal eyn-
 naart. De vorstelyke familie Putkus is de ryk-
 ste, my keber ook gaderen buiten Rippen. Daar de

Rare. 132.

menschen af te stammen van een jongere tak der magogische
 stamde heitgeen. Zy hebben nog eenige heerlijkhe rechten,
 een magogaans Patrimonium, doch niet van de de ge-
 mediatischeke vorsten, dewyl zy niet genegeant heb-
 den. Nu heb ik reeds opgetoekend dat deze familie int
 gemiddelen is en verdragen zal worden door die van
 de groten Lottow. Nuze konnen de Gualther reeds
 my dat de inkomen van den vorst van Paltz op
 130 tot 140,000 Th. geschat worden. De pacht der zee
 daer is gewoonlyk lang en duurpanst bygen de zee
 de familie van de zee op het gepachte goed. De
 vreesere take van een Frederic d'or van de Prunna
 sche muren die twee en een halve Prunna gant is
 die is in de laatste jaren op 10 Thaler (gemiddeld) ze
 bracht, hetgeen by de hooft graanprogen my twaalf
 is. Eenmaal reide my de Schipper die ons verleden
 wonsdag overreid, dat de kleine pacht, indien de
 graanprogen weder een goed koop werden als voo-
 ger, niet meer kunnen kunnen betalen. Deze twee
 de pachters hebben veelal hun eigen huizen op de zee
 te pachtgeen, en die zy er vele, behooren de zee-
 men meer aan de zeevaart en my zy. Ions zee van
 zeeuylt. In dit geval komen die natuurelyk meer
 in beschouwing. De familie Usedom heeft ook
 grote bezittingen op Rugen. Zy konnt er veldend,
 doch juist nu is zy er voor korten tyd gemaect, ten
 beambte van deze, die met ons aan het Alte Fatin
 overreid reide my dat de Hr Usedom zee van zee
 van op Rugen bezit, op niet daer van zee woningen
 van de familie, maar deze landt met de hooft
 kustlandt, op. De toegeruwendige heer, van behoud
 de natuurelyk, is gerant te Rame gemaect, heeft ook te

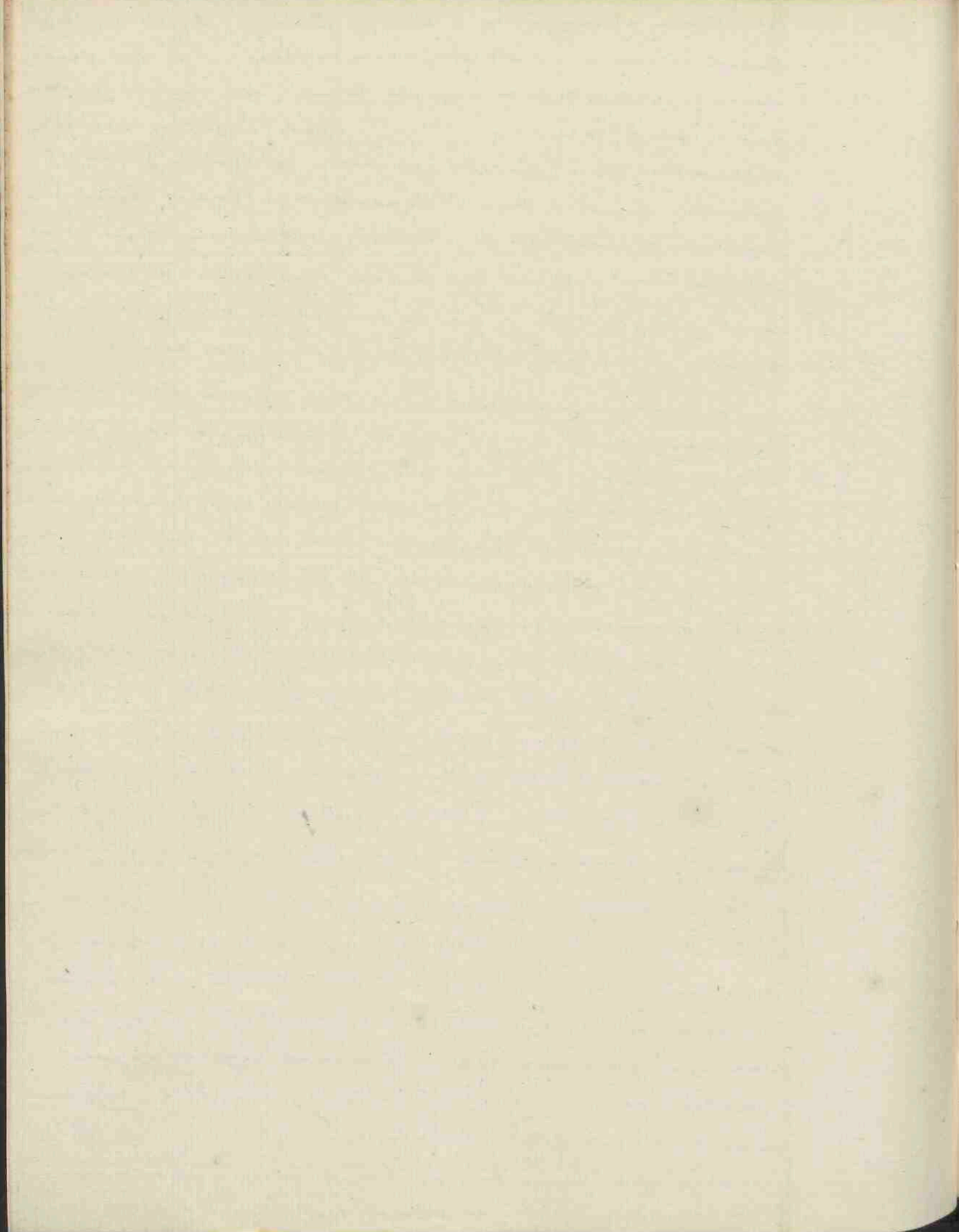
Behalve het schuim vanden, ziet men veel zeer goede
schuimen, ook de paaraden zijn talryk en zeer goed. De kansen,
ryden gevoort met vreespan, en op het bydoelantel, als
terste paarad uit de kansen der meent.

Wienbaden gevonden, en is nu in Berlyn. My heeft some
 Engelse vroms en Slechte vroms doctoren. Een der goede
 doctoren vermaakt dat een aan de krom, de andere in alle
 op een reep vroms. Hier heeft my nog als
 eigenaar van groote quaden op Rügen genaamt
 von der Landow van Flügentin, - Graaf Kruppin
 Regimentspresident in Stettin, - Kammerheer von
 der Lanke. Ook het meest van allen konink de
 stad Spalmarkt. In de nabijheid der stad en
 resten is het meeste land eigendom der burgers.

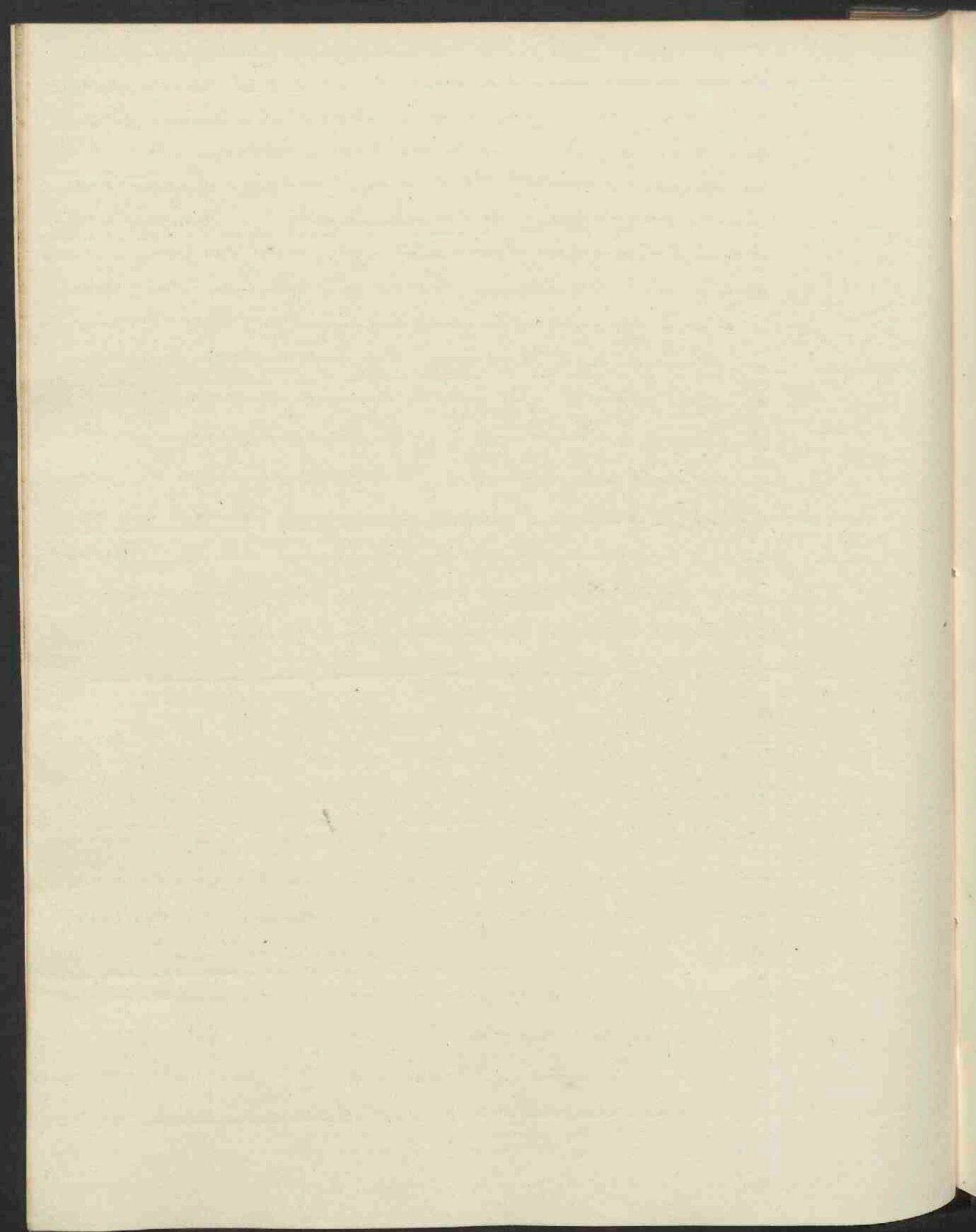
Van de rykerheid heb ik reeds wat opgetekend (9. Sept.).
 De landbouw is naar het de koudere, - rijkere is
 door de ligging niet zeer aangepast en heeft een veel
 een matig bestaan; - handelt zeer min, of meer met
 beide gepaard: de voortduren in de nabijheid gevonden
 voor ruime gelopenheid. Ook fabriekrykerheid is
 er bijna niet. Men boort hier naer naep zeer diep,
 haerel het veel gewonnen werde. Men heeft reeds
 grond en een paar ketpen men hier bakt, is wel ge-
 deeltelyk Stoommeel van Gypswalke of Spalmarkt
 en om het het beter is dan hetpen door de koudere,
 lang wordt gemalen. Deze 4ye maal het naep en het
 de getele houten malen naar den wind gevaerd wordt.
 De gemetrelde malen, waarvan de kop alleen dueren
 walut men Hollander, ook by 4ye niet talryk.
 Alles raamt is er veel meestant op Rügen, ook van de
 minnen er goed geveerd en gekleed uit, en 4ye de
 woningen niet armlyk. Enamel beent op vele
 plantien de Slechte gevormte en kinderen, ook met
 oude lieden te laten bedelen.

Wat de bebaring betreft, kan ik natuurlyc niet het in
 talryk vromen en van het een ik vermaakt het spreken, niet

op Ruzen, dan zeg dat in de gemeenten van Spanen zijn voor
den Tweeden tijd. Ik heb er maar een van opgemerkt,
namelyk dat men brand niet doet, hoer ook voor de koop
gebruikt. Marken drank zeg ik daarbij niet gebruiken, dan
men zeg mij dat dit ook niet wel geschiedt. In een
een anderling gebruik om voor by de huiskens een
nette gebouwe hiet te plaatsen. Dit vindt men byna
in alle huizen. Zoo men ons reide, bewaart men daarvan
het beste linnen-gaas. Ik herinner mij niet dat in een
den yonien te komen. In een land waar niet een
volkomenen veelheid bestond zoude dit zeer be
denkelyk zyn, want niet is genade voor daren, dan
de hiet met koutelyke voorwerpen.

Ruzen is een zekere nieuwe stad, het voortelyk
kuntel dat vroeger weinig betekende was van enkele
huizen omringt die geene zamenke bestaanden. De
voort heeft het koutel ontbrekend en verpand, en hy
verlangt gerechtig van een voortelyk verlyf, het
dit doel heeft hy een stad aangelegd en groote opof
feringe gedaan om haer te doen gedigen. Het is dus een
scheping, een gemachte en niet van zelf opgeschomene
stad. Het plan is groot en schoon; het leit niet aan
het keurlyk plan dat de Schout van wandelingen ople
vert en ook door den vorst is aangelegd. Het gebied
is ruim een halve uur verrijden, niet ver van Lantel
bark waar de aangelegte van de Schout is. In 1810
is de aangelegte begonnen, in 1818 moest het behouwe bed
hant voltooid, inwaarts een goede tijd is aangelegd.
In 1819 was een in de stad, met stadinspe deponitje,
nog maar 10 huizen gebouwd. Dat getal is een aangelegde

4. her eerste & her tweede nabij de Granitz, op kleiner
afstand van het jachtlot, aan het Prinses Wick.

naby het haven en een vierde van het landbouw. (p. 10) markt
plaats. Maar ook de nabijheid der plaats van inwoonij
veel gunstigen. Dit recht van woonen P. 1000 400 l. d. d.
De aangename ligging, de gezonde lucht, de gelegenheid om
men te gaan te wonen voor geringen prijs, doet eenige families
ook uit reik hier te vestigen. De vorstelijke families en de
personen in haar dienst, beambten voor het kabinet koninkrijk
deseu, het Paedagogium met de families der andere vorsten,
enige handelaars en kunstlieden, handwerkers, en de vrouwen
de bevolking. Voor het bad komen een klein getal uit vreemde
den, de meeste uit Berlijn, Stettin en andere naburige plaatsen,
en; sommige ook het eiland te bereiken. Komen en naar
meer. De vreemde ligt behooft 5 tot 600 personen en 10
miljoen.

De vorst heeft ook getracht fabriekwezen te
te doen ophouden, en heeft reeds een tekstweef-fabriek opge-
ruft, naar ongeveer 20 jaar, juist op den tyd dat die voor-
van fabrieken elders zeer vreedzaam worden. Doch zij is re-
eindigt met 80,000 Th. verlies en heeft de fabriek opge-
geens.

De Sloten is door P. 1000 een uitstekende
plaats, is naar families, die van een kapitaal inhouden 1000 en
geenestige inwoners te laten, en welke families hebben
reeds merkelyk reeds naar hier gevestigd, ook eenige Engelsen.
Het is hier wonderbaar en wonderbaar komt dan in Berlijn
en elders in Noord. Duitsland, men heeft de schouw van
deelen en de beste lucht, de reizen en byna alle levensbehoeften
goed en goedkoop. Maar voor een handelaar, de diering leeren
reeds naar reedaren, is P. 1000 een gunstige.

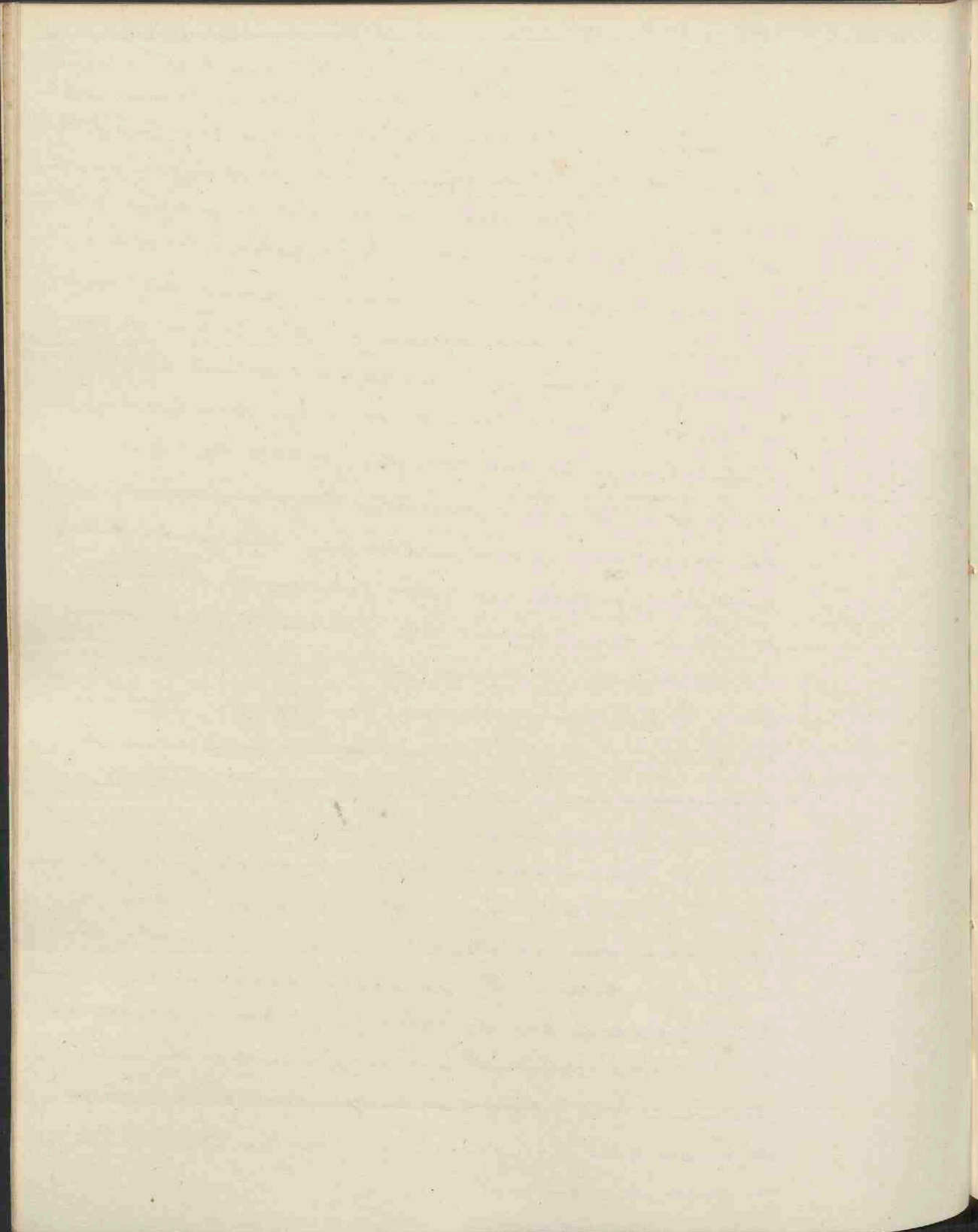
Deze vorst ging daar, worden nog beter, ik weet thans,
den tabel namen ter afkijking van den jongelijken koninkrijk
thoort Krönig. Later gingen wy den keiser en hertog Guntter
naar het reizen, met wie wy zeer lievend gezamenlijk waren,
en die byna alle met de beste inwoners waren. Zij waren in

Ac. 73.

trouwheid aan het verlaten van een kluiswachter, die gestaan is
 loyalt de vader, die reorganisatie is, op een zwaar tijdstip verspreid
 is. Het bezochten ook een vriendin die mijne vrouw op
 den tijd naar het land heeft laten komen, Francis Fronda,
 met het Beleg. Ten slotte ging de bij den Directeur van het
 Paedagogium, Godeschick, met wien ik lang heeft praten.
 Het had een zeer veel stof dat het mogelijk niet of te maken.

Omtrent de Gymnasien vernam ik nog dat slachtoffer
 uitsluiting, zoo als het Paedagogium geheel van de rege-
 ring onafhankelijk en onmiddellijk bestuurd worden;
 de meeste, zoo als dat van Auland, zijn schadelijk uitstel-
 lingen, sommige zijn gemengd, enkele zijn byzondere
 instellingen. Welke de godsdienstige behoeften betreffen, zijn
 ook eenige evangelische, zoo als hier, andere katholiek,
 ook eenige gemengd. Het godsdienstig onderwijs
 wordt in den regel tot het gymnasium gerekend.
 De algemeene Regering heeft hetzelfde gezin in ons
 alle; by het christendom is een voortgezonden Rath met
 de afdeeling van het gymnasiaal onderwijs belast. Het
 onmiddellijk bevoegt gaar in elke provincie met aan
 den Regeringspresident, in wiens gebied een byzon-
 der met deze afdeeling belast is, de Gymnasien betreft,
 en de examens bevoordt. Aan het hoofd is thans de
 heer Wille, dien de Directeur zeer waarde. De "Reale"
 schulen en hohere Burger-schoolen behoren mede tot
 deze afdeeling van het bestuur. Het is eigenlijk een
 afwijking van den regel dat de "Gemeinlichule" onder het
 christendom van openheid en openbare werken staan.
 De zwaarte ligt van den christen Van der Hegeer heeft een
 toe aansluiting gegeven.

Dinsdag 14 Sept. Wy verlieten heten Puckus. Wy re-
 den naar Canterbach, waar te half drie uur een stoom-
 boot van Hattin aankwam die ons naar Gneifi,
 maalt bracht. De naam was zeer genoeplijk. Het land,
 ligt op Puckus, het bodem, de bossen aan de kust,
 ook op het eilandje Vilva, was zeer schoon. De
 zee was ruw. Later, Tied de Gogfswalder Bod-
 den ruzen wy de kleine rivier de Rieke of Hylde op.
 Aan den maent zagen wy een inoefing voor verbodene.
 Een laagje diens voor het nalyf der halpaffen en het selens
 veel bewijs; de boer legte er een ... bismarck 117 v. s. planken 57.
 papier. Dit was heten van den maent der rivier. Op den oever
 oever ziet men de ruinen van het klooster Eldana.
 Het was ons in het vry dat de oever door de beweging van
 de stroomtrent zeer inerten afgeplakt; ook waard de rivier
 door een stroomtrent inoefing en darenen aangelegd
 om te land te bevoeren.

Gogfswalder loest weinig meekmanarige op, dat wy het ee-
 langer nalyf kon beweging door een meekmanarige is de
 Staat- und landwirthschaftliche Academie Eldana, een
 halve myl van de stad. Wy zeken dadelijk derwaards. De
 wy waren lang de rivier, en het bodem der stroomingen ook
 langs het "Lagghaus und Gasten," een heel bevoerde plaats
 van ontspanning. Te vond dadelijk den Directeur, profef,
 tot Baumstark dien ik voor ^{Jan} 25 de Heidecker als aangelegd
 langzaam, bevoerde, wie want ik hem in volle kennis als sprek-
 tisch was lang. Hy was intant bevoerd, bevoerde om en van,
 bevoerde by de bevoerdheden derer inoefing, was naar de tyd 20.
 doofte. Wy gaf my ook een gedrukt Bericht en een Verreik,
 wif de Verreiking, waaron heel kenal is dat ik anders vande
 oeffeningen. Te land het mit een Gogfswalder, een vande aangelegd

1. Die Minister von Altklein keiften anlässlich der Session.

en het van hetgeen bij zinnen leeren a. a. n. d. i. p. p. s. Eldona is 80
naam van een rijk en beroemd Christendomskerkhouder, dat in de be-
woningstijd zeventienhonderd was, doch waaraan de laatste van de
Universiteit tusschen toegevoegd, die met eenige verlossing is van de
het Boris getuigen is, en daardoor nu de rijkste Universiteit
van Oostbaltland is en vandaar onderstaande van den Staat is,
alle hare behoeften voorziet. De Staat heeft zich alleen het
toehouder der goedere en verhoudingen, en behoudt de wetten van de
naam en der Universiteit. Rijkte, die a. R. g. omg. a. m. t. 1500
Thaler. De goederen der Universiteit zijn voor uitgesteld, e. a.
of Ruffen, 40 schone heerlijke refter over verscheidene dorpen, die
ontworpen over kerkten. Zy heeft landbouw ook vele verplichtingen.
De ruwe inkomsten waren op 120 tot 130,000 Thaler ge-
schat, te waken van 70,000 voor wetenschappelijke be-
slaaning beschikbare blijven. Zy heeft een eigen museum
een goed theoriegebouw, - zy heeft 70,000 Th. bezit van
een anatomisch laboratorium, en koninklijk theoriegebouw, en
milt rijkdom van 100,000 Th. In alle behoeften is behan-
delg. worden. Daar de Bibliothek 400 jaant, de Zoonen T. k.
bestant. De Academie van Eldona is ook een stichting
der Universiteit, zy bestaat sedert 1835 + de Dr. Baun.
Hark werd in 1828 hoogleeraar aan de Universiteit. Van 1839
tot 1843 hoogleeraar. Director, en sedert den dood van zijn voorganger
in 1845 is hij Director. Hij kwam nu van een zeer belangrijke
te zijn, die van meer de Academie tegevoegd, was en geheel daarin
leefde. Dit neemt niet weg dat hij de Staatshandkunde, de
recht en politie wetenschap aan de Universiteit slyf v. d. v. d. v.
Het eigenaardige van Eldona is dat men de uitgestrekte p. n.
tenke oefeningen het vullendste instandhouding op een wijze se-
geren worden. De Staatshandkunde, de naam van de studie
van de handbouw van de hand, - de studie, natuurlijke be-
houd, diep onderzoekende, over de landbouwhandbouw en

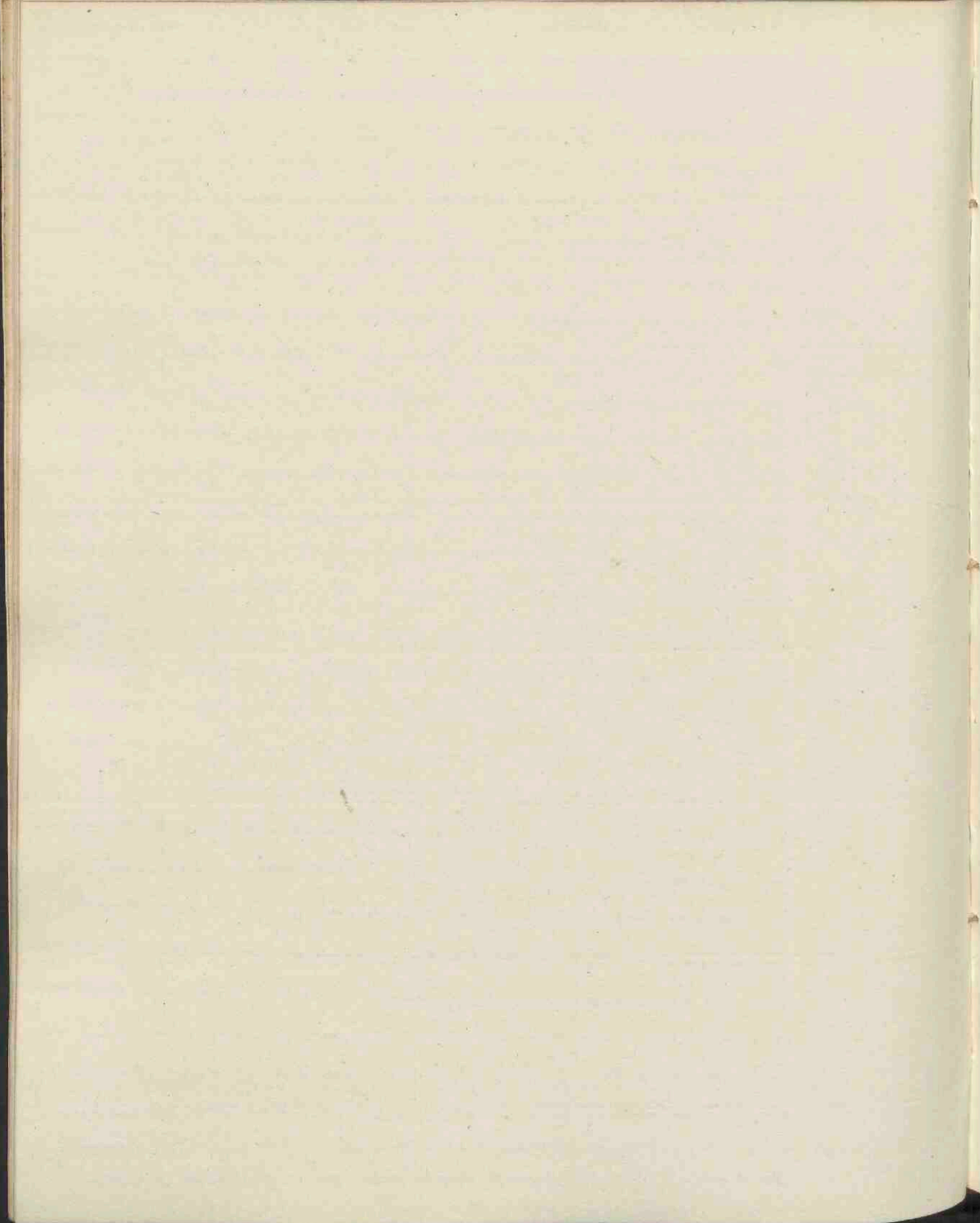
x 1900 tot 2000 morgen. Van alle inwijtingen van deze soort
heeft alleen Hohenzollern meer uitgebreidheid van grond, na-
melijk 5500 morgen. Versa dat omvang van het andere
is zo geen dat Ellena enoonaat. Kaplin, bevand door
Thaer, is geen staats- maar eeno privaatinwijting.

82
den quinnsten omvang, groenten - bloemen - kofschoven, enz.
de Akademie heeft zeer ruime beschikking over bosland,
naar alle soorten van alderboom, warden, berk, enz.
botanische en economische tuinen, waaraan alle soorten
van planten van den landbouw getrokken worden, te
zamen door een grooten van aardsappelen, - groentetuinen
alle fabriekplanten; - naar de bloemen en stamken worden
ook de verschillende soorten van tuinen bezocht. My beviel zeer
hetgeen de Directeur zeide, dat men er steeds op bedacht
was om met de Stads van de Stijfelyke betrekking met
de edelste goetijde en esthetische bloemen ten te verbinden.
Hiernae behooft dat men opzettelgk de Persoonen
kunt van tuinen en landgoet te bezocht. Er is behalve
alle deze beschrijvingen een Verrekefeld" van 18 Morgen.
Hierin worden de helft volgent jaarlyklyke bezandelen,
ging systematisch aangevend; de andere helft is ter de
schikking van de onderwerpen. Het is nu deels in $\frac{1}{4}$ uur,
Zou, en men verhoogt een af meer $\frac{1}{4}$ uren, van een
af meerdere gaten, als om proeven van eenige invlijten te
nemen.

De beelden van de revolutionaire Staat
van Frigatie neemt men hier Revolutionaire.

Wij doorwandelden ook de grote Stellingen van het
enke schied van het jaar. Alle deze gebouwen 22,
op grote schaal en zeer opziet op een verschillend
toegen zekend, want de bouwkunst van den Landbouw
en de fabrieksmakingen worden ook onderzocht.
Er is behalve deze inductie, een aardsingke bronnen, de
naar opzet heeft. Wij zagen het minde dat een klein
draage - de Zekeren, 1000 en 2000. Vorken, van af het
andere van van de revolutionaire Staat. Er zijn 30 paarden.
de knopen waren juist denij was veel grootste groene
man te eten. Zy waren 3 maal twee gemaken.

Van de verzamelingen hebben wij slechts twintig kunnen zien;²⁰
zij werken, zoo wij de Director wete, met veelheid van een
gemaakt. Een bijzondere bibliotheek, met een leestamer
waer haest de nieuwste werken. Het den landbouw te,
voortelende ten lezinge liggen. Inrichtingen. De Director zocht
wij het men factielijk de nieuwste Amerikaanse maai-
machine, door een Engelsen nu verkocht, op Buzen
de proefde had, en dat zij gestaapt was. Het was niet meer
toegestaan op het landbouwlyc onderwijs zoudt bein-
kocht algemeen worden ingevoerd.

Daar niet een groot bedrag en voor het onderwijs worden
niet personen vereischt; zij zijn de werken en de schoollyc
andere deskundigen verkocht, Zoo dat alle zeer regelmatig
met de grootste orde volbracht wordt. Daar de Director
is een Administrateur, 2 Inspectores, een Bewaarder,
en "Schapmeister." Tien Arbeidsverminderen hebben eigen
bunnen en land om voor te bereiden behoeften te be-
houden. De kinderen worden oprechtlyc voor het werk
opgeleid. In den regel heeft men dan een of twee of drie
vrije arbeiders, mannen en vrouwen, dat zij datlyc dik,
lyc een heel groot getal

Voor het onderwijs zijn elf personen aangesteld. Een
wouwen in Elkenaren wij zagen twee kinderen met paarse
gasten, en Elkenaren omringd

De kosten werken bestuden, behalve des opbodens van
het bedrag zelf, die zeer aanzienlyc is, door een taakge
der Universiteit (ik meer 5000 T). Des Staat geeft 4000
T. voor het onderwijs. De begraafing voor het onderwijs,
behoefte 15000 T. Het koninkryk der Staten der land
ook mag eenig inkomen. Men getal behoort gewoonlyc
te weten de 40 en 50. Zij worden 29 studen des land

Buchstein Mittel- und Nord-Deutschland 1857. S. 56

zeldit bekendt, en magen niet jonger dan 18 jaar zyn. ²¹ ₂₀ ²¹ ₂₀
wan by de burger van Edele, dochte zyn hoofdman van
dat het ook de andere zynen. Slechts een paar zyn in de
schouw gebruykt en in de kort.

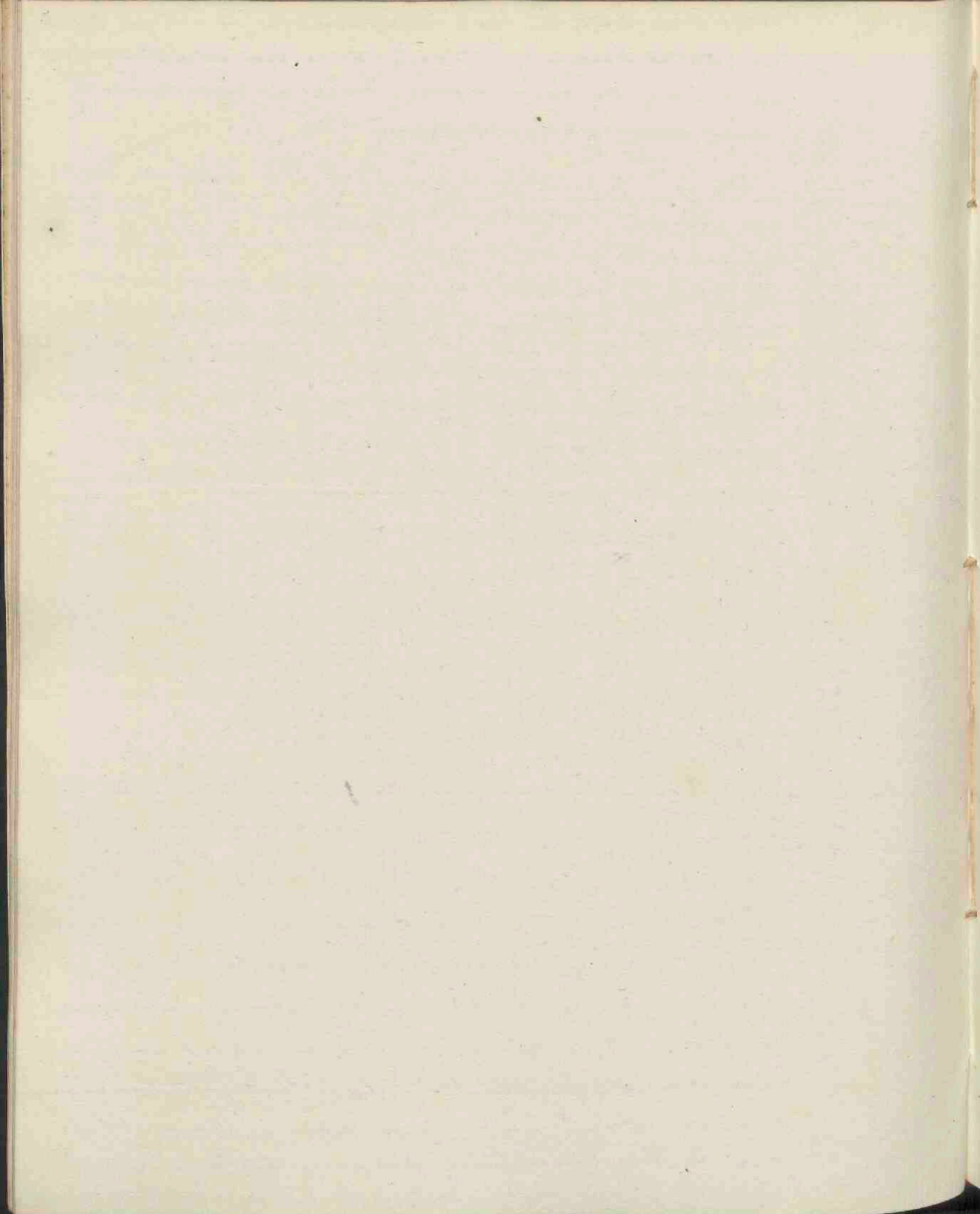
N^o dat my nu veel misgelede van deze benaminge studee,
wie van de Landbouw koninklijke zynen had een, bevoelen
my ook de zynen van het kelder en de kerk, die in den
dortij jaringen overloep verzeest zyn. Zy gaven my een
verhaal van de gurele uitgetrokkenheid van die aarman,
die rechtlyf der Schouwkeken in hunnen letteren tyd. Thans
kunnen zy bevoelen het gebouwe van een zeer schiedverrich
tege verclanning zy. Zy deden dit verhaal thans in den
glad van het avondruet, want my hebben ludeer het van
nege een der burlenjanone Septe mberdagen van onze reis
te zynen.

Tongvakeant ging ik up in een bachelwink, waar ik my
een gebouwe van den binnemelken korpanten, en de linc
leitrung in de wiffenichthelike Studie van der Landbouw,
tokeft van Baumstuck en wtschafte.

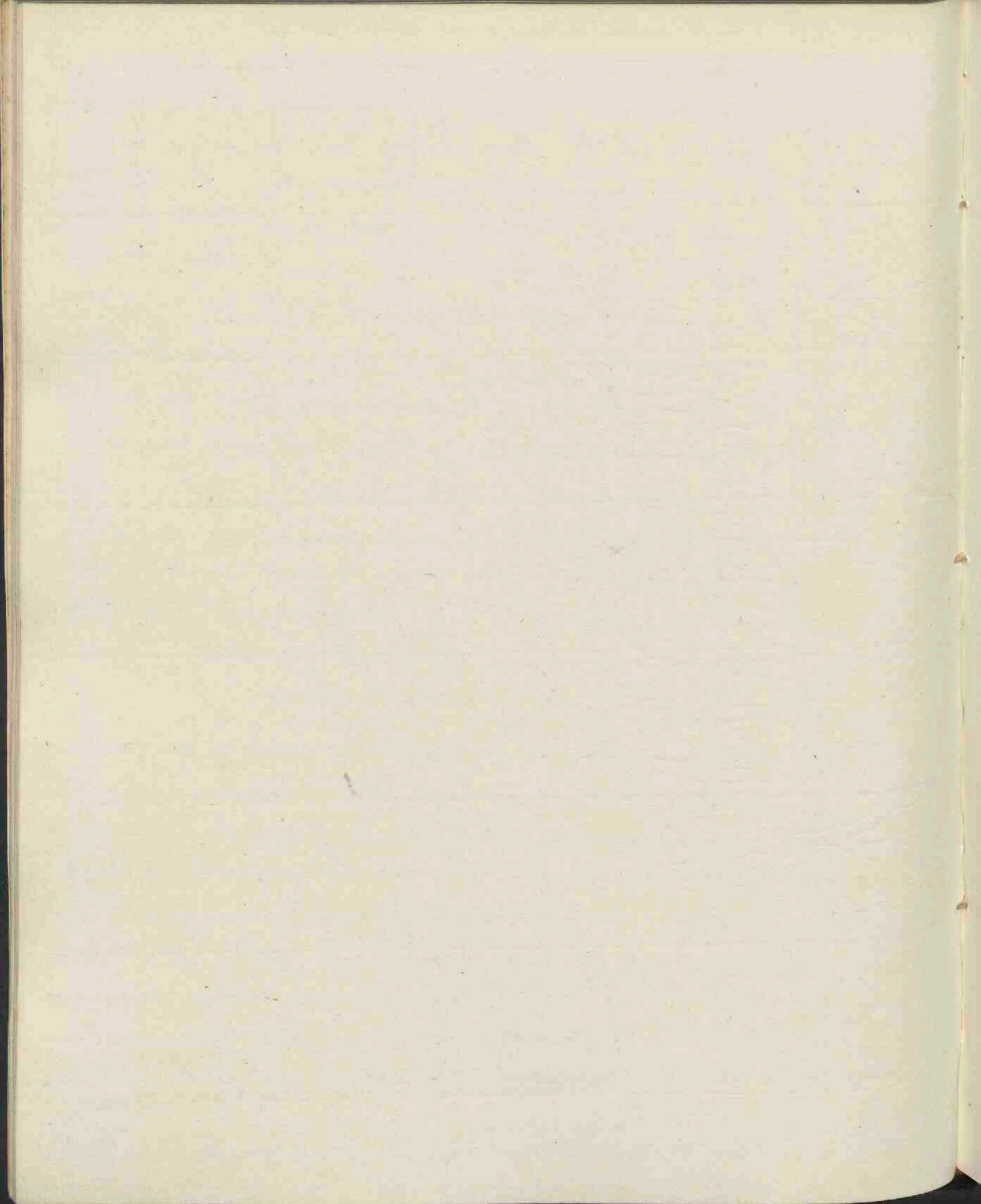
Uy hadden ons middagsmaal lang uitgeteld. Nu de
wiffplanten lendeit lakkende lincachte het ons de
beten.

Woensdag 15 Sept. Wy stonden zeer vroeg op. Ik heb
nog by Gryfwald wat te doornandelan, waardom het
gemachtelyk was van de stad een algemeene veruelling
te bekomen. Zy is niet groot, heeft ook maar 14,000 wiewe
ners. Hare beargryheid bestaat grootendeels in groentelande
waarvan Pommen en Rucen groenten veruient opte
ners; doch zy staat hierin zeer achter by Stralsund.
De stad is zeer regelmaty gebouwe, met rechte straten,

Staan groote Kassemslag vermen, en groote Schepen met
hree masten lagen in hante nabijheid.

Wij waren terug naar Lantsbad, waar men ver-
rijgers de boot verlieten dan er niemand op kwamen.
We ons bekende keur met het Schouwstuk van den
Groeten Kassems, Puckus, Willem en andere punten.
Zagen wij met plezier ons terug. Overvullen
zagen wij de verschillende Voorzeden van München
en in men verhuis het vanpeltige Paard. Wij was,
nou zindelyk om keelantige Riden. Wij bekwamen
nu wij hooft zee. Eenmaal kwamen zijtanten ter ons
en namen verhuis reisgenoten, op vane het ander
eilantje, Graefswalden Oie, dat tarmalyk verwyerd
was. Vulten wij de kust van het eiland zee,
dome, die meestal hoog was. Keerter naar een ander
nichten wij den smant van den Ode. Speemen kooften
Strekken niet het uit in de zee om die smant was
verandering te bekwamen. Zy zyn in 1829 vultend en
hebben een lengte van 4000 vane. Op Graefswalden
Oie zagen wij een luitstont, hier staat een tuinte aan
het eind de Lwinen, zou het deze smant van den Ode.
Aan de overzide ligt de kleine poortje Stad Lwinen,
munte, de haven van Sjetten naar groote schepen,
maar ook een zeer bevrucht zeebad is. Het was hier
zeer levendig. Wij legden aan en ons gericht op een
aanmerkelyk tuc door Boigasten, vooral dames,
die naar Sjetten terugkeerde. Wij zagen aan
ders kant heel veel matbuppelen, die het land zagen de
zee en de, gansen noordel, wind beschermen. Het,

Deze twee eilanden worden van den Oever van het R. w. g. tusschen
de twee eilanden genoemd Ussdam westelyk, Wallin oostelyk.

x den heer Edel.

Deo zagen wy zeer lang grasland. De Looze is niet
 de eerste weg lang inlaken het water van den Oden in de
 een val, want de eerste zee is niet de Peene, maar van
 den de Diepenaw. Zy worden alle drie met een grove
 mien dat de rivier vooral heeft opgezomen, het Grof,
 de Hoff genaamt. Het stroomloos geschilder wasser
 de Looze bevaarbaar gehouden, en door de stroomboe
 ten worden de aarven voortdurend beschilderd. Die
 Hoff voeren wy over, en kwamen daarna in den Oden
 zee, die eveneens onbegrijpelijk als grove vromer als
 behouden blijft. Het wasser daar is niet meer van
 herten. De Looze is van Looze, naar vromer,
 dan 9 toe, bijzonder die van stroomboe. Een
 zeer groote Ruppische, die minder taal was dan de
 onze, wilde ons bijna niet voorbij laten. Eindeley
 bereikten wy te 5 vroe aare bestemming.

Wy waren vermaard van de reis, en de avond viel spreedig, het
 deet ons besluiten voort te heden niet meer te gaan.

Donderdag 16 Sept. Stettin is vroe den handel op de Oost
 van de belangrijke stad van Pruisen, zy meer meer en meer
 tige waren in van Dantzig, en hield intusschen van 90 vromer en haren
 it was gewoontlyk sminder wat, doch overloopt die in som
 mige jaare. De Nederlanden konint ziele my een vromer jaare
 1788, een dat grove heeft ingevoerd in Dantzig slechts
 56,000. Dit vromer is niet groter dan de cyfer volgens van 6 dui
 den, want de Stettiner lader van 72, de Dantziger lader van 56
 Schöffel. Het is vooral gatt, dat in de Oosthoeken intusschen gatt,
 welke men vooral van Engeland gatt heeft. Thans is de
 handel Stettin, want de aare is in Engeland en elders later
 gatt van in Pruisen, van vromer de draage en daarna de

* de Konigs- u. Sacra-platea. Diez stand vor de Schenkung.

xxi. naar zandland tocht. Men is hier graan, gaaschouwen in Looz,
 land dan in Herten. De houthandel is ook niet leemdy
 door de daling der prysen. De Convent zucht my orkeden de hel
 vanderike schoepgraant naar tuscanont. it dunn de gelykstelling van
 schoepen. Van de wyge kuiswaart hebben de hollanderi vancome
 daer dan de Prinspen.

P'uur dan reuziger, die geen handelen te behartigen heeft,
 Conart stellen menig notendanscript op, en van al my de lan
 sul reidende veld is hier eigenlyk niet. Om dat van de stad
 en omstreken een nautschenselghe verordening te nammen,
 hadden my dier veromittelyk gecommande en de nimm,
 dass gesetend. In de stad viel ons de orkedenlykheit de
 straten, nimm veel meer my de omstrekenen mygij
 hand en d'oorp. De gaten met planken van de zyde
 zy. d'oorp en val ouer in water, d'oor d'oor de voozelan,
 heid thelstaamt it en vlerbte lucht verspreid. Men on
 beproppelyk dat men in groote, ryke steden een ouer,
 behelyng is meer notendanscripten die tevelyk een onange
 vancome en ras behadelyk zy. Troff in straten in
 groote, prachtige tuinen, stonden. was dit keuand een
 aunstontelyk. Trouwent onseimheid en slechte lucht
 teurkte ook in onze kerkerp, Kotel de. Prinspe, die ont
 ingeup keu-gaed was en van de eerste van Herten
 galdt. Op de groote plaats vagen van het Prinspe
 van Frederik II in 1793 oprijge, dat gelykheid, man
 vancome foverhyt van kunstenaude beuafte it, dat is de
 werkyghheid greef vancome. Een ander standbeeld is
 dat van Friedrich Wilhelm III. Dit is van Druke,
 daer het onseimheid my ook viel. De conominge, greef
 einde vancome it ook in aunstontelyk. vancome, d'oor de
 verordening van geringe gaestrenvancome, en de plompe

109 zagen wel een zeer groot maar enkel met schuim gelooft
aan de overzijde van den Oever, waan de Rivieringh Lactasio
heet; dat was het Europaert.

De malatigheid van fijnst water en lucht in de
Wat te bereiken is te midd. Overvloed van water, daar het
ten op een holland vlakke lig.

Weg vanden hief van Timmerdoff, op den weg naar Po'ltze.

97.
sine meinsse heeft, een Baptisten capelle, Gymnasium en zoo,
dare behoudebaarsen, Werkhuizen, als het Johannis, Klooster,
Weschenis, Pulver van Jankie, minne georganiseert, natuur-
lyk ook een prachtige kerk, - en een aantal schoone
huizen. Het kwam my eikel voor, dat men het nyp mes
bedacht was, die minne gabelste der stad, dat niet
tehtlerend westwaert, van hetas inrichting ten oost,
niging der straten en der buike te verwonen. Grafs vane
gouten. waren reeds over deze prouchgebouwen aangelij.
Wij zagen ook een paar Stadspousten, in haare boue
schoone gebouwd. Het Slot staat op de hoogte, it een
nie gebouwd gebouwd, doch inwyllyk niet schoon, ook niet ord,
en inwyllyk naar militaere behaefter, een bastiond.

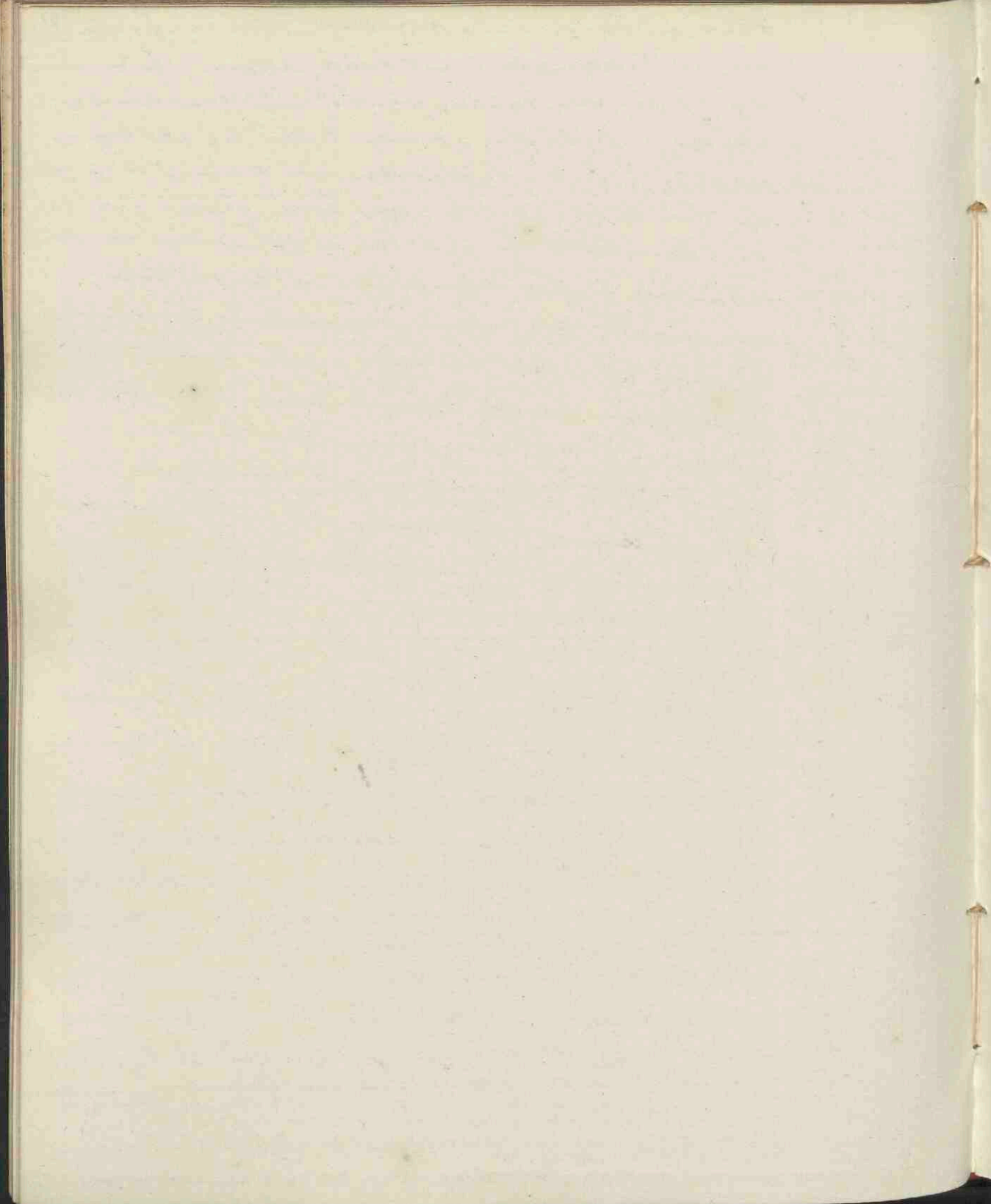
Quinten de stad een velle wandelingen en is strakke
vint in verschillende richtingen ver uit. Wij hebben te de
re moete te veel stercht en waken niet van veldaan
over de laucht der bomen, veelal zwarte populiere, e
ook niet over de rooy om de palen in orde te houden.
Dare namiddag raden wij door schoone land van
Linden en andere bomen en in een veel later te
maede. Wij kwamen vordy het kerckhof dat uit ge.
Hoek is en was niet met straten, a. bloemen geind.
Wij zagen er velle kerastien blybbare over de veldplane
van haare bestrachtingen te brenken en blaumen over
branten daar te brenge. Wij reden dunt de vordet
Grabou door het dorp Lijfel en vander op de koppen van
de linker zyde van den Oost deradenwaerts. Wij haden op
meerdere punten vane inrichtten. En zye in dese vane,
Mee. en sluypen velle patriolen, vaneal yewonnetage,
ook een stroom met en brengefabrick, een prachtige
gebouwd, met een stroomvelling van 150 poudetruke.
Men zaidt ons dat men niet genoech veel vaneandigen

Op den weg van Spello naar Binaschan konden wij niet
varen. Een groot deel van het land kwam ons menig vreedzaam
voet, doch wij zagen ook uitloekend grasland, waer de rijke oogst
van het laatste land in grote hoopjes versameld lag. Somtijds
ziedt wij door spantefischen. Later kwamen wij in een laag
land, dat alle tekenen van groote vruchtbaarheid droeg.

Het gezelschap bestond niet uit jongeren, maar uit drie Franiscanen. Men
nietken, men wistte ik wat praatsen. Twee waren uit Belpu,
een daarvoor uit Anastrocht. Hun vuurtoeren was niet erg
stijf.

92.
konde om am de vrydag te vertrekken. Dit gaf aanleiding
dat men tydelijk geen bond behield, hetpaar men tevens
die ook hervatte zande, want er werd veel brand ge-
voeld. Op drie plaatsen hebben wy ons waag op-
gehouden: in den Lopegarten, een schone tuin, niet
ver van de stad, met fransche bloemparken, ons de
veel bezocht werd; — in een tuin aan den Oden,
waar wy happy dronken; en op Elisouhöke,
eveneens een plaats van uitspanning, op het hoog-
ste punt van deze heuvels. Overal vonden wy
gezelschappen die den schermen avond kwamen te-
viaten. Het was donker toen wy terugwa-
men. De zinfing in een bachelwinkel, en
vervolgen bleef ik te volgen tot 11 ure, het uur
waerop wy ons naar den Spoorweg begaven om
met den trein van middernachts ons reis te ver-
volgen.

Vrydag 14 Sept. Ons voornemen was Dantsig
te bereiken, doch onkenning Dantschan en Schonen-
burg mede te bezichtigen. Dezen moet er morgen by-
den by den lansen wy tot Dirschau in veel korter
tyd af dan wy aanvangevonden hadden, want
hoort nu 10 ure tevensmen wy reeds zien. Te Kneute,
waars wy te 3 ure aankomen, weerdlopen wy van wege
en van gelykheid; te Braunsberg, dat wy te 4 ure bereik-
ten, waanen wy ook een korter tyd stil, overigens was
er byna geen opantband, dan om reisiger af te stellen
en op te nemen. Dirschau is van ouds de onygen
plaats van de Weichsel. Dit heeft aanleiding gegeven,

die hier eens kleine stad ontworpen is. Die rivier evenwel naar
 ons geheel geen belang gehad hebben. Doch er is een brug over
 de Weichsel gebouwd die nu niet dan veeringer ten westen is,
 waartop ik en de andere verongelukkig was hier. De Rivier was
 om te darer plaats eens vaste brug te bouwen wou
 lang als onaanneemelyk bleek. De Weichsel is en
 den zomer geen zeer breede rivier, doch in het voorjaar,
 wanneer het ys laagst, heeft zeek een ophooping d'ans,
 van plants, juist omdat het hier langer vast blijft, dan
 hoger en zuidelyk, dat grante overstromingen met droffty,
 d'into de reens plantegroep. De overvaart met hierom
 jaarlyk meermalen dagen onmogelyk gemak was. Toen
 nu een Spoorweg de oostelyke gedeelten van Pruisien
 met het westen verbonden woude, was het verstand
 v'andig eens vaste brug over de Weichsel te bouwen, en men
 heeft geen twyfel ontwaan, om dit op de v'altomende v.
 zekere wyse ten uitvoer te brengen. De brug moest bestaen
 zyn om de zwaare lasten te dragen, 'er moest naar de
 stroom heen het water de minst mogelyke delingemint
 opleiden; - 'er moest ook inbetrekken woude de gebale
 spact die om de overstromingen met water d'elken
 woude; - en, was niet het minst v'eydel was, 'er moest en,
 duypelbaar meermalen kunnen bidden tegen de yffelyke heere
 van het ys. Het is nu overien tyd eens heerlyke werkmanst
 dat de Inkestering en de kunst van het gascient zyn, die
 van die alles heeft kunnen d'achtellen, en de brug pryke
 als een monument van het v'rommelyk genie, en ik kunt
 het niet dan g'ant bewoogt zyn en niet te wyzen van en te
 men d'ans. De menschele geest daer een doestandige was,
 reed te kunnen v'ordt; 'er woude my van den Weichsel
 Inspector Schwan en den Directeur van het Anstroomens.

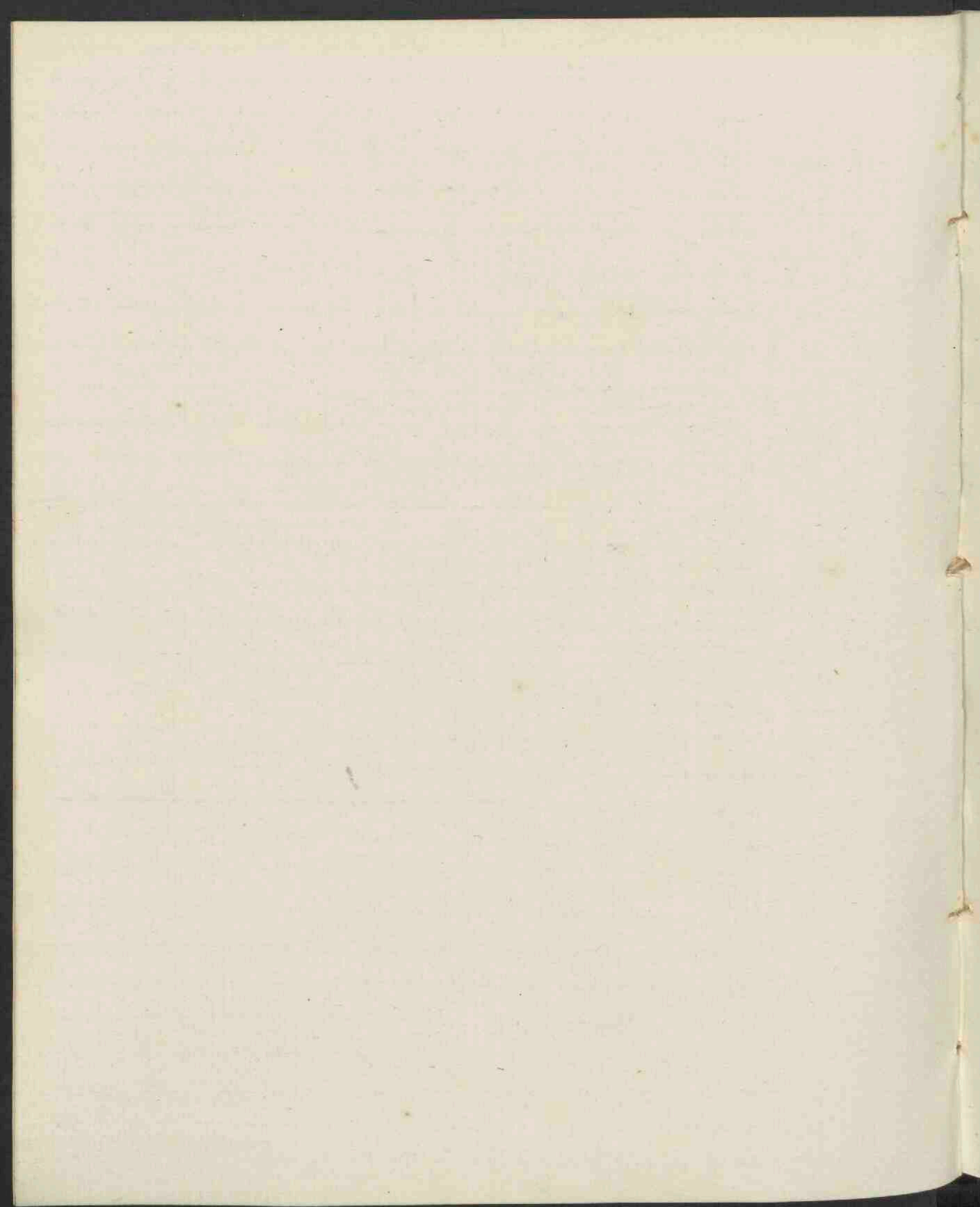
Eene zeer goede beschrijving der brug wordt ik in "Passage sur
den Weiskesdacten" 1.16.

Eene kleine maar nauwkeurige Beschrijving van deze en van de
"Wagastbrücke" bekomme ik by de platen die my de Bergwachter
"rethorice."

Der led des riviers is slechts 1200 voet breed, het oorsprong
rijst in Noordland.

1800
land, die mij vermitselde ontvingen; doch vóór verantwoordigheid, en dat juist haden de Oberlandweirer uit Berlyn verwecht want vóór hún ontbrápfet by die gepast maekten beide en met wie de brug onderscheide zunde worden. In hetzelve was men algemeen ten zake diez kannt in langping en was de brug met vlaggen versierd. By troosten mij toch met de opmerking, dat ik alles goed zien kon met een ondergeschiktten kanntle en dat ik alle vragen, die de maet, legt zunde verclunjen te dato, volclatende te antwoorde zunde de vinderen in de zoudende apparat. Dus was het ook, en ik was het ook, en ik kon mij, ook vóór mijn toyluak, niet laten op hetpen ik de dalyt kan nallaan.

Wanneer men de brug in de vóóte ziele zunde men niet vermaeden dat het een van Brittanjen was. groot met is. Zy verclunnt niet een eenvoudij; doch als men de de, troetz neemt de zondering stact de toe. Zy is 2668 voet lang en rust op 7 pilaren. De wyde toyluak die pilaren is 386 voet. De opening der stroom die brug is 447 voet, dus 61 voet meer; daar zee onclatende vóóde die de zoudende brug overcluppen. Zy verclunnt van deze darrin dat in plaats van de wanden van den Káiser kan zeeen tralierwerk is; van dat zy ook als „Gitterbrücke“ wort aangeclit. Dit is veel lichter en, van zee Romeine niet minder stark. Zy is een vere deling der Menay, brug. Het zoudende is hetzelve, doch eenen vóóder toyluak. Van beide zyden is de portaal waaron men door een groeter brug kannt. By de pylaren stroom van waaron, zylde toyluak, alles is in den stye der stactclanante stact, ten zout gekanclende zunde zeldende, en werclolde is de brug door de wóóden van de intóóden en de lúnd van vóóde zouding zeeen zeeen vóóde ingang. De brug is vóóde

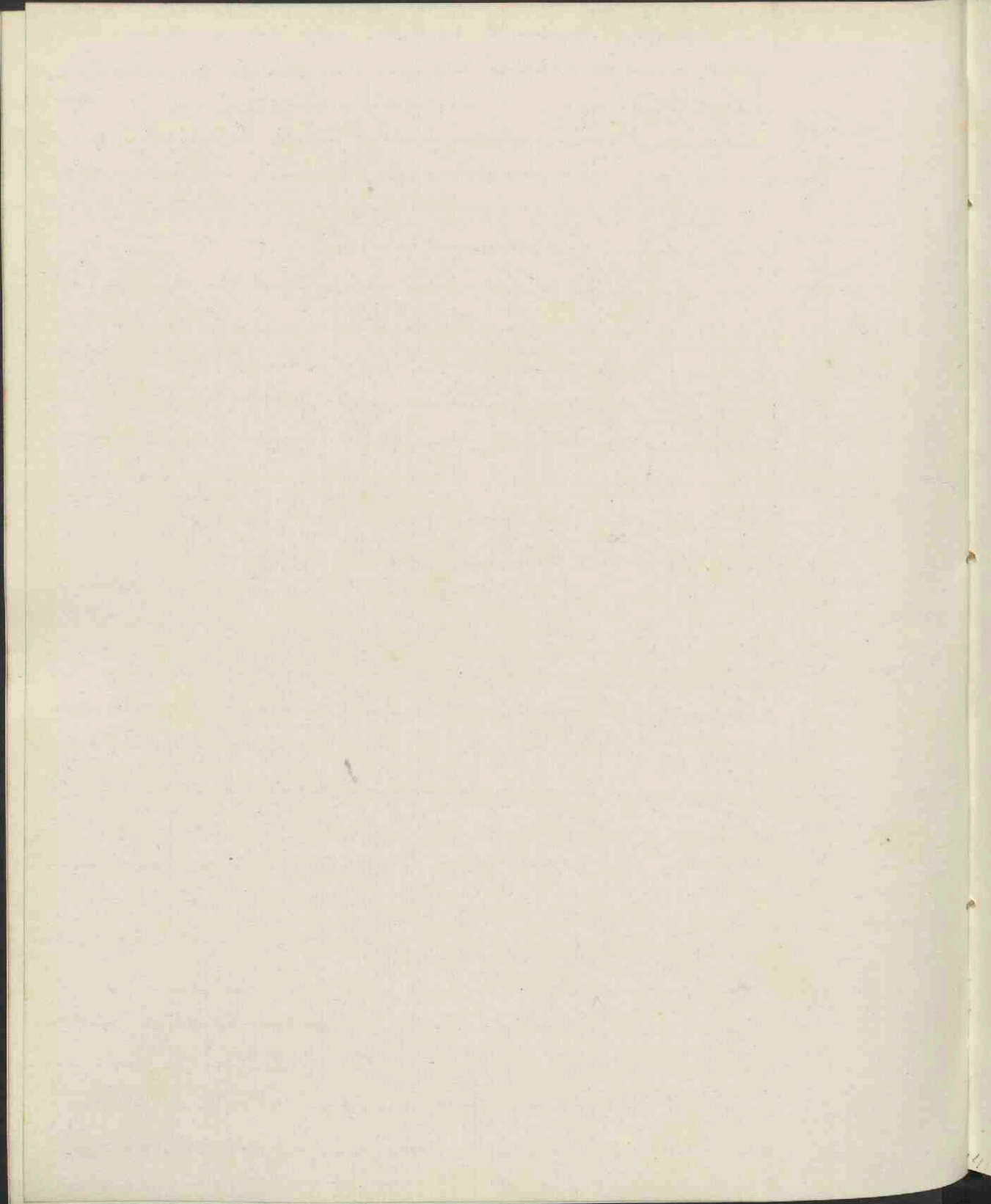
den Spoorweg bestemd, doch ten ryke van de Spoorweg, men
kegen naar de gewone wegen; en buiten het traject
is aan beide 47 den een. pad naar nabijgeper.

Het reest is aangevangen in 1847 en den 15 oktober 1857
wordt de lijn naar den Spoorweg geopend; men verwachtte
dat 47 den 15 oct. voortaan naar de gewone wegen, en naar
de vestingen zal geopend worden.

Wij hebben de lijn in alle byzonderheit kan beschouwd
wanneer men te ten einde gaat naar juist de lengte van
in het oop. Wij klommen op een der torens want wij het
breek van boven zagen en een heel gezicht over het land,
mer name de breeden. Zwaak die in het vooijer met
water beledt wordt, een ons hadden. Wij klommen
ook op in de korenmatten waar wij de Schouw gemaeken
zagen bestemd voor een veele schoolplaats der schoolen
die den ryand kunnen beschikken water relatief getrouf,
fan te kunnen worden. Lindelgje zingen wij ook onder de
lijn van het traject onderzoek is juist van de
grootheid en volkomenheid van, het maak te ontwerpen
der bevoornding, byna kan men zeggen de opatofentid
natuur toe, naar mate men de byzonderheden naars
kenriger gade deant. Het materiaal is van gelukken
steen, en ook deze stenen van een meesterlyk norende
dijp, een juist van noem, een goed van oppervlakte;
by papen van volkomen opalbander, dat ook die uitbreid
de bevoornding make.

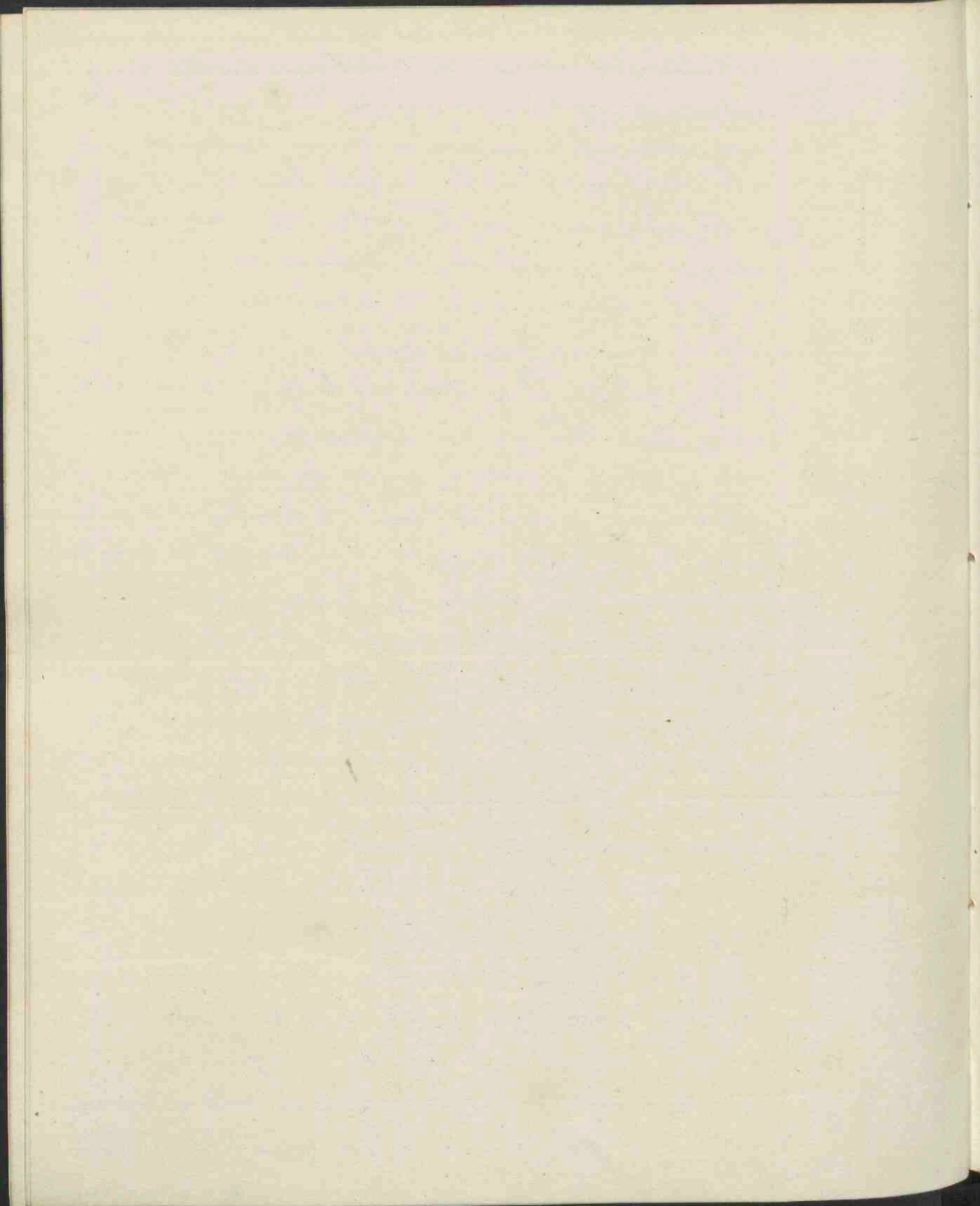
Deer naaraan verhielen wij Dinschou en reden met den
trein van 4 ure naar Marienburg, dat wij binnen een uur
bevekten. Wij reden by de aankomst over de Hoopat-
lijn. Deze is gelyksoortig met de Lucibel lijn;
ook veel korter. De Hoopat is een uitmonding van

de Faculteit, die op kleinen afstand boven Maranbun
 de konprovincie verlaas. Zy levert veel minder maag-
 tykheid op. De aarde van hier en daarboort is er weinig
 overvloedig. Een brug met twee openingen, alle
 312 vaden breed, is gemeteld door den aandelken
 aarde van valdaandt gemest. Er is nog een ander
 verslet, namelijk dat deze brug veel minder
 lang Fralierische keefe, waerter Stratogische rede,
 naar aanbidding gaven. Men keefe de mindere draag,
 kraak die daar door vande bestaan, aangeried
 door den velen en den handel in plaats van ptra,
 tied uit vaste platen raan te stellen. Deze over-
 dekting zeefe een schouwer aancien, en tegelyk
 zyn de fossen en de boegen van de uitende met Gy.
 thische steaten verfuand; zoo dat deze brug av
 chitectuur van bouen de andere uitteete.

Ik woudeede over de brug en beschoude ra
 van alle zyeen, vervalgens zyn ik dan kwam
 de stad en het slot. Vandaer het slot vande de
 stad een uubdividend zyn als Visschen. Zy behouwt
 het die kleine sketen welke door den spanning
 die er slaetes door op langt loopt, weinig droev,
 dalt werken; als marktplants zelfs verlaan
 door het gemat dat van de sandlassen gegene
 vordt een grootere marktten te beraken. Men be-
 spent dan ook geen keehen van voverlpan; de
 wanningen zyn veelal slechte en niet goed onderhande
 alle beropen zyn klein en achterlyk. Men vordt
 meerdere buctebankelingen, maar op de kleinste

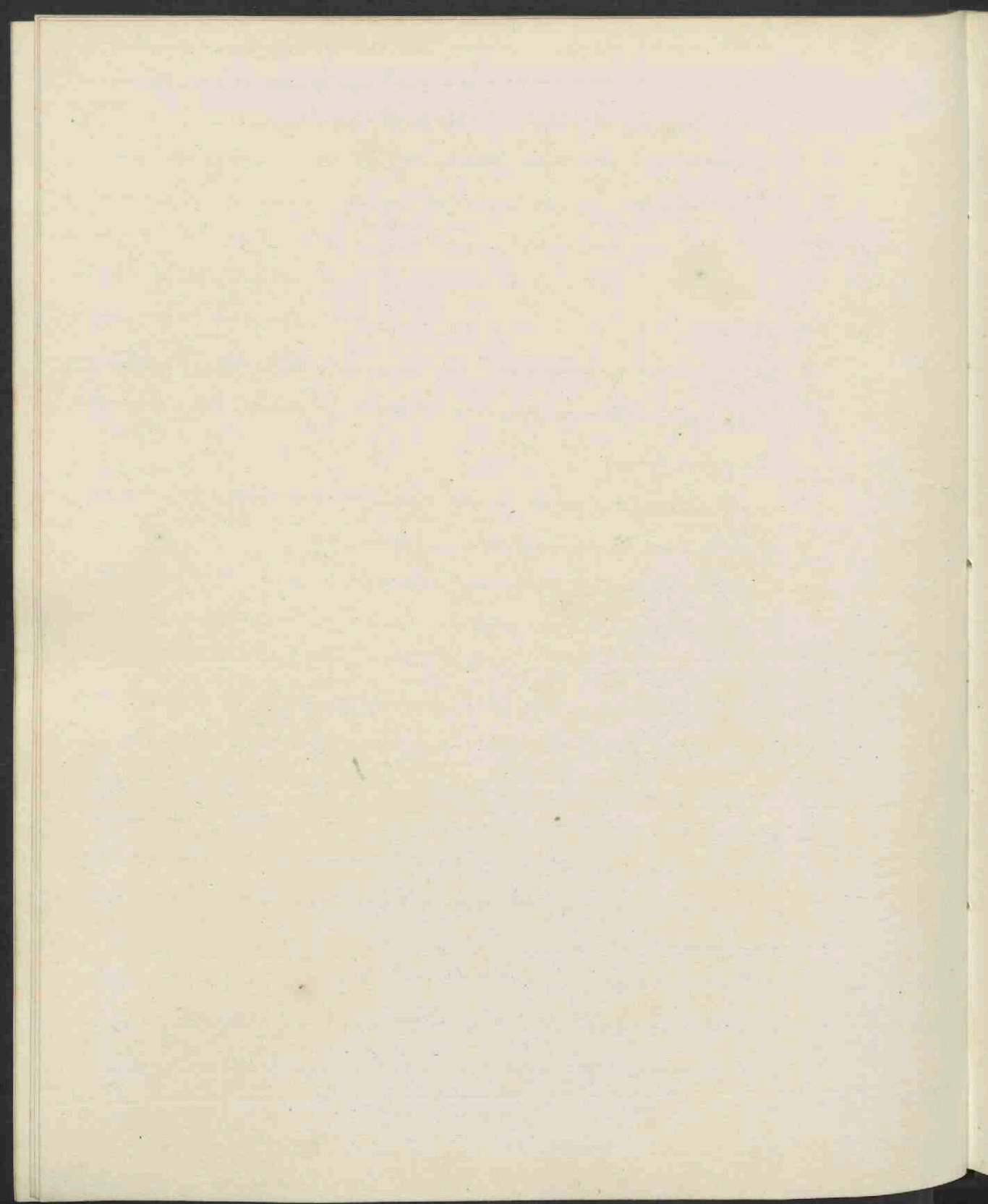

Schaal, twee geneeskemmen en meerkant apothecari.
 My viel in het oop dat er zoo veel agenturen
 voor verzekeringsmaatschappijen waren, en men
 ziede my dat die waarschijnlijk maken op de
 Canadieren niet enkel voor brandverzekering,
 maar ook meer my voor die tegen kagel. Men
 hield die Maatschappijen techt veelal voor mis-
 leidingen; de premien waren buiten verhanding
 huup; en waarom het ongelukte oof, behoude
 men de verzekeringen byna nooit valdeende
 vergaeding.

Intusschen was ont een middagmaal bereid,
 dat onze verwachting overtroef.

De schaarsche avond lichte myne woonde en
 my liet nog eens wandeling te maken, die me
 helijg een belovend zacht: de lucht was kus
 Janit; de maan van het oude veldstelt ver-
 toonden zich in den maneschijn zoo grootzich
 dat wy er van opgetogen waren. Myne woonde
 ontdekke een komzet, waarvan wy nog niet
 meenamen hadden. Technis komende ziede men
 ont dat de dagbladen reeds veel daarvan gespro-
 ken hadden.

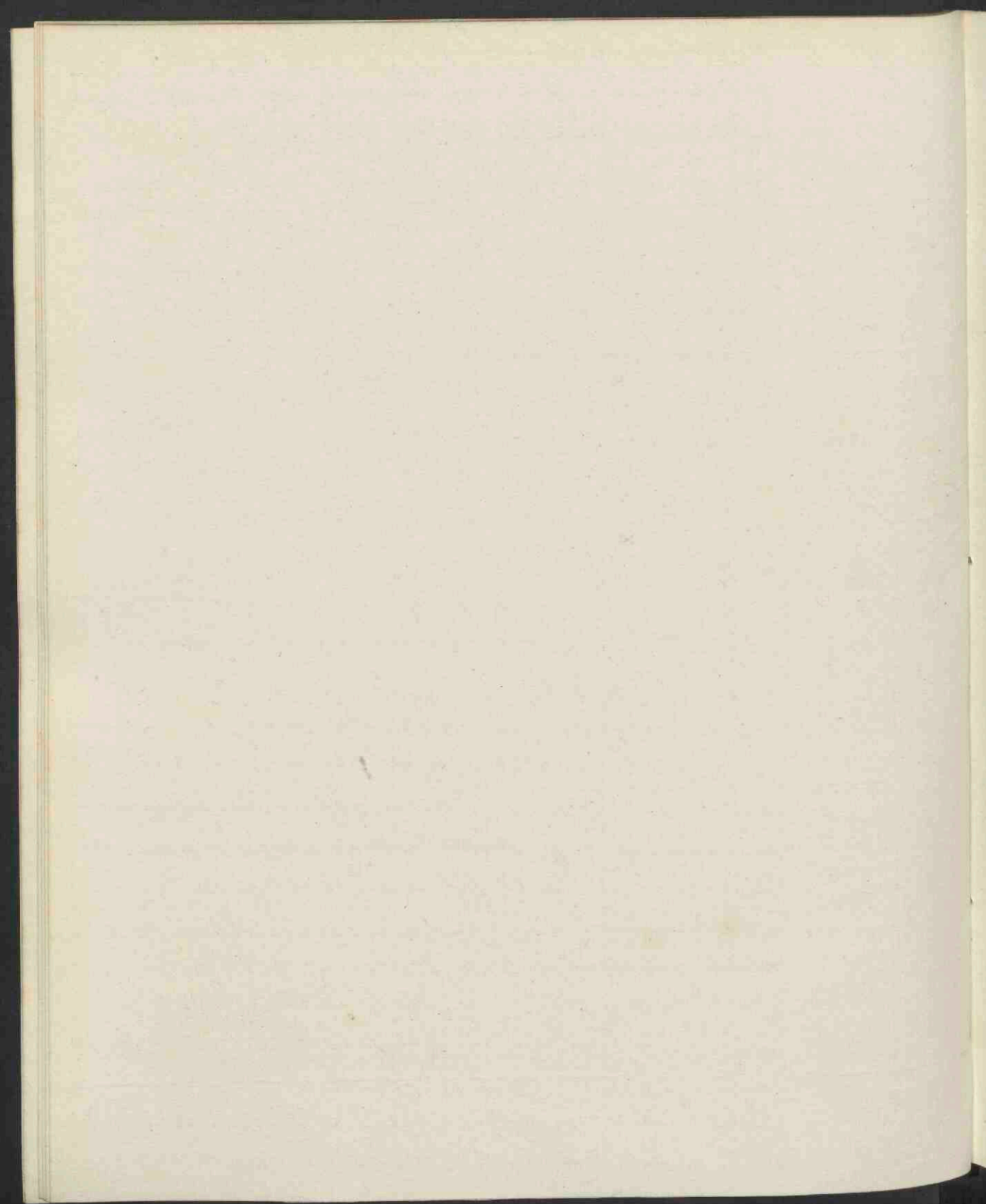
Zaterdag 18 Sept. Wy vertrokken een grondsde
 van den moeren om het Slot der Deutsche Redderde
 te beschrijven. Het is historisch een der merkwaardigste,
 die Orde begon in 1271 den Strijd (en onderwerping der
 keizerlijke Prinszen. Zy bouwden kerken, waarmede zy
 veroveren, en reeds in 1278 begon zy op de hoogte aan

100

de Hager de Marenburg te stichten, die spoedig de gewichtigste werd. Het reeds der ook was in den laatste, 14de Venetia gemeente, en het Pommerische land werd door een Landmeester bestuurd; doch in 1409 bracht de Graafmeester Siegfried van Pommern deze terrein naar Pommeren, voor een hertog Marenburg tot verbleef. Van toen aan is het groot en prachtig, het slot begonnen gevonden te worden. Het werd de woning voor de ridders, de residentie van den grootmeester, lienen de vesting, die door alle einden der toenmalige krijgsgebieden verspreid werd. Toen de Pommerische hertog in 1310 de ontzetting van de Orde had aangezien, was Marenburg als middelpunt van het Pommerische land te beschouwen. Dit land werd reeds 148 jaren getuind, en voortdurend heeft het de burg uitgebreid en is 17 in omvang toenomen. Ook de Ridderschap was tegen de oorsprong van de Polen niet bestand; in 1454 maakte Marenburg ontvankelijk en de gehele landstreek van den koming van Polen werden afgezet. Het slot had door de belegeringen veel geleden, en werd het aan verval prijs gegeven. Eerst bij de eerste verdeling van Polen in 1772 was het Pruisische. Doch het verval van het slot van nu nog toe door de oorlogen met de Pommeren. Eerst in 1817 is men begonnen het te herbouwen, vóór dat de bevestiging van den Koning prins H. van Pruisen.

De veldvoortbewerking der Pruisen heeft van die hervorming
 niet geacht heeft gemaakt, van een provincie, Spadan, van
 Han, byzondere personen, gene uitdrukkingen, Schickel,
 byzondere hebben gezamen om die hervorming te
 brengen. Maarman is men verschuldigd dat een groot
 deel van het land in een andere land of land
 groep, en men die praktische bouw en 44me school,
 heeft kan bewaarden, en niet een hervorming van
 hen van de wyde wereld de Pruisen en hun grove
 meester (in het Duitsh 201, men. Hochmeister) ge-
 loeft hebben. Dit is een uitbreiding van de
 he is tenen een hervorming, dat het my anders
 lyte een vande hervorming in byzondere aante
 hervorming te worden. Te kan my eenigzins op
 de hervorming verlaten; en het niet en uitbreiden
 ten optekenen, om my zekeren te knip te maken
 Het oudste gedeelte is op de kerkte plant, van
 den kerkte gebouwd en het daarvan "Das Hoke
 Schloss" daarvan sluit zich de "Verhof", naamlyk
 een gebouw, gedeeltelyk het hervorming van het
 ste, gedeeltelyk naar hervorming van hervorming, van
 stalle, enz. Het gebruik van hervorming heeft een
 hervorming gegeven het hervorming van het Hoke Schloss.
 Het gebouw waar de Grootmeester als volgt een
 hervorming hebben hervorming van hervorming en het
 ste, genaamd "Das Mittelschloss" Een hervorming van
 hervorming een hervorming gebouwd. Van deze drie of
 hervorming of hervorming gebouwd is het Hoke Schloss
 niet hervorming; en van hervorming het een hervorming hervorming
 hervorming hervorming. Het Mittelschloss is byna geheel hervorming

Lorchmann, Schloss und Stadt Marienburg. I. 112

Wey waren im deren Ranges der Kopf in der munde le,
festig, den man sagt das die Palen in 1410 by die belage,
ganz gesunken heben. und die zeit vorworts hat geseht
nicht so treffen, in da ordnung hat lebent 12 daer in
studen.   Paffwops I. 113.

11
Theed, en dit is het, dat ons in alle byzondere door den
Castellan gemerkt is. De werking is verbandend met
maningen voor beambten. Daarom is byna niets hier,
Theed, zoo als het vroeger gemeent is. Wy hebben dus
ook dit niet gezien.

En der drie ryden van het „Stetteluchlofs“ bevat de woning
van den frontmeester. Wy zagen de meeste kisten van een byz.
opbaat, zyne huiskapet, landbouw, kanten, en 1/2-ner,
der „Stetteluchlofs“ „groote Recepter“ (1/2-ner), bestond uit
kisten en maaltjes, en geheel de inwendige inrichting, met
theene banken langs de muren, byzondere opening in den
muur om schutels met de kisten om te geven. Der
Recepter is te verwonderen om het behoud van de inrichting
en het niet van gemet met de inrichting de gewone ligtheid
hoop daanbinnen verhoeden is. Dit is het begin van de kisten
en maaltjes der aangepaasten inrichting. Een bekende
Recepter deelde voor de inrichting de kisten. Een Recepter
ziet, een ontvanger van de kisten, de kisten 2 kanten
en andere kanten personen by den frontmeester kisten.
kanten kanten; — inrichting kanten van de kisten
inrichting van het kanten, met het kanten, en
Vorst deze afdeeling van het kanten, 1/2-ner de kanten
te Recepter der Recepter (Commissarier) want wy
gemeenschappelyk het middagmaal gekanten. Zy kanten
dient had kanten in kanten door de kanten van
het kanten dat op kanten kanten kanten, met kanten kanten
Spitkanten kanten. De kanten is hier omkanten kanten
de kanten. Een part is de kanten der kanten kanten kanten
kanten, en 1/2-ner met andere kanten kanten kanten.

In den Conventioneempter was een Schuusteen,
en geen inscriptie van verworpende lucht. Het
was alleen wonden in het Hoek-Schlaf.

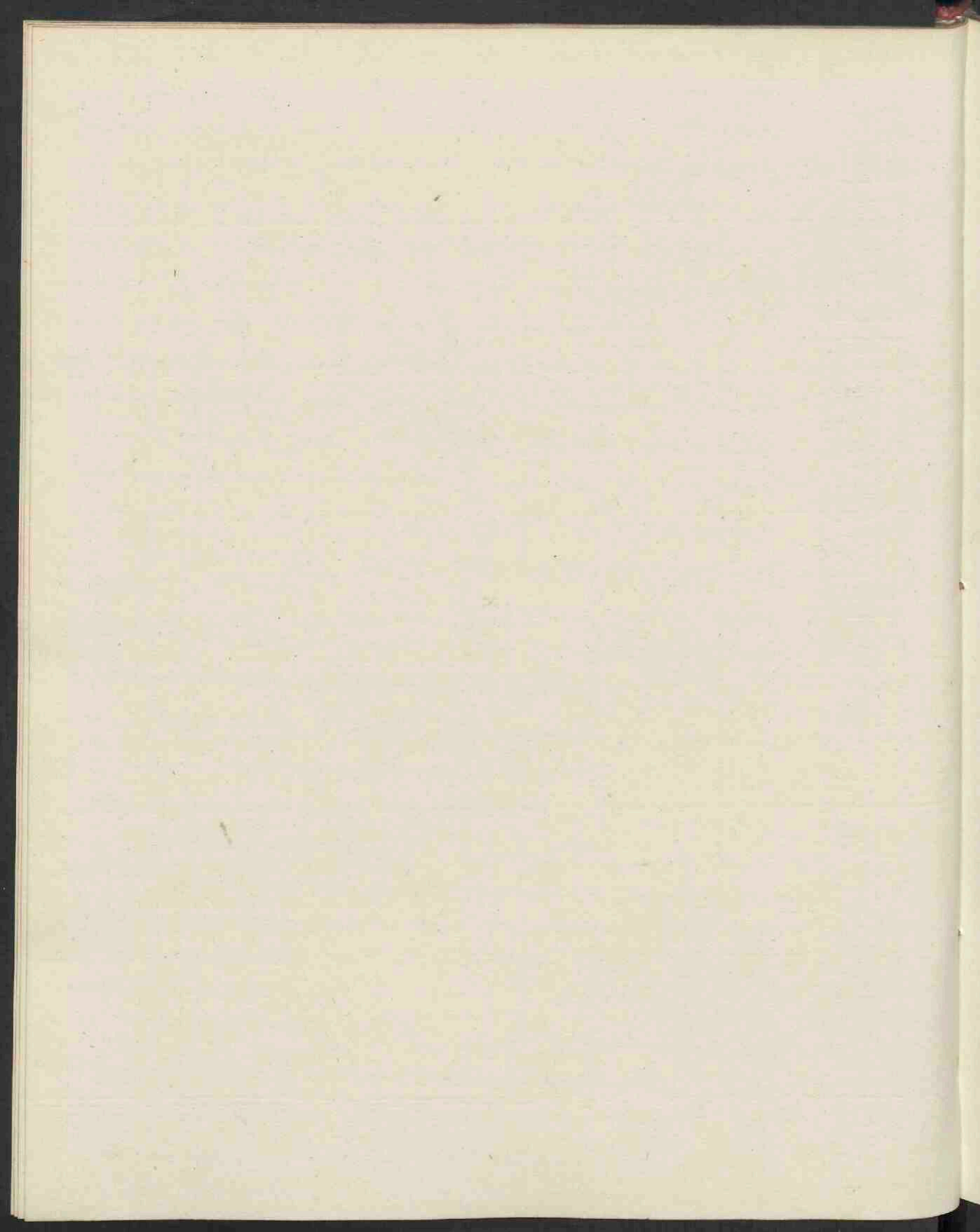
Dorchester. 1. 146.

Papier. 1. 277.

winter te bezorgen. Veel schuone Carrou en de portulen,
 de ingangen der haven en de graven etc. Behalve de kerk
 Westkerk in de ruime plantsoen, zijn onder het grootste
 slot gureland, die het behuizen van Bisschop, die nu
 de - kerk bezicht zijn en, even als het gurende slot,
 met groote rijke behuizen gebouwd zijn. De kerk
 heeft een ziele van dat dinnon en niet een geheel de
 Staat. De vromste rijkheid en de grofheid, en
 kunnen lang bestaan te kaden, lichten ook eubied van
 de bouwmeesters. Ik moet mij vermelden dat vele

vertoelen onder behuizen zijn, o. a. de Ruyter
 van den Gouverneur. Die luiden vermaant door
 heele linker meke uit de kerk door openingen in
 den vloer opsteeg; een loort van verandering de
 niet ruyt en gebouwd geweest is. In kerk
 van het dak van het slot, waar wij een zeer vrom
 uitzicht over het land hadden, en de vromste
 ons de plantsoen in den vromste naamgeving van
 maet; dus dat wij van de kerk en de vromste
 en den vromte een dertigte begrip behuizen. De
 vele kerk kan men ook behuizen.

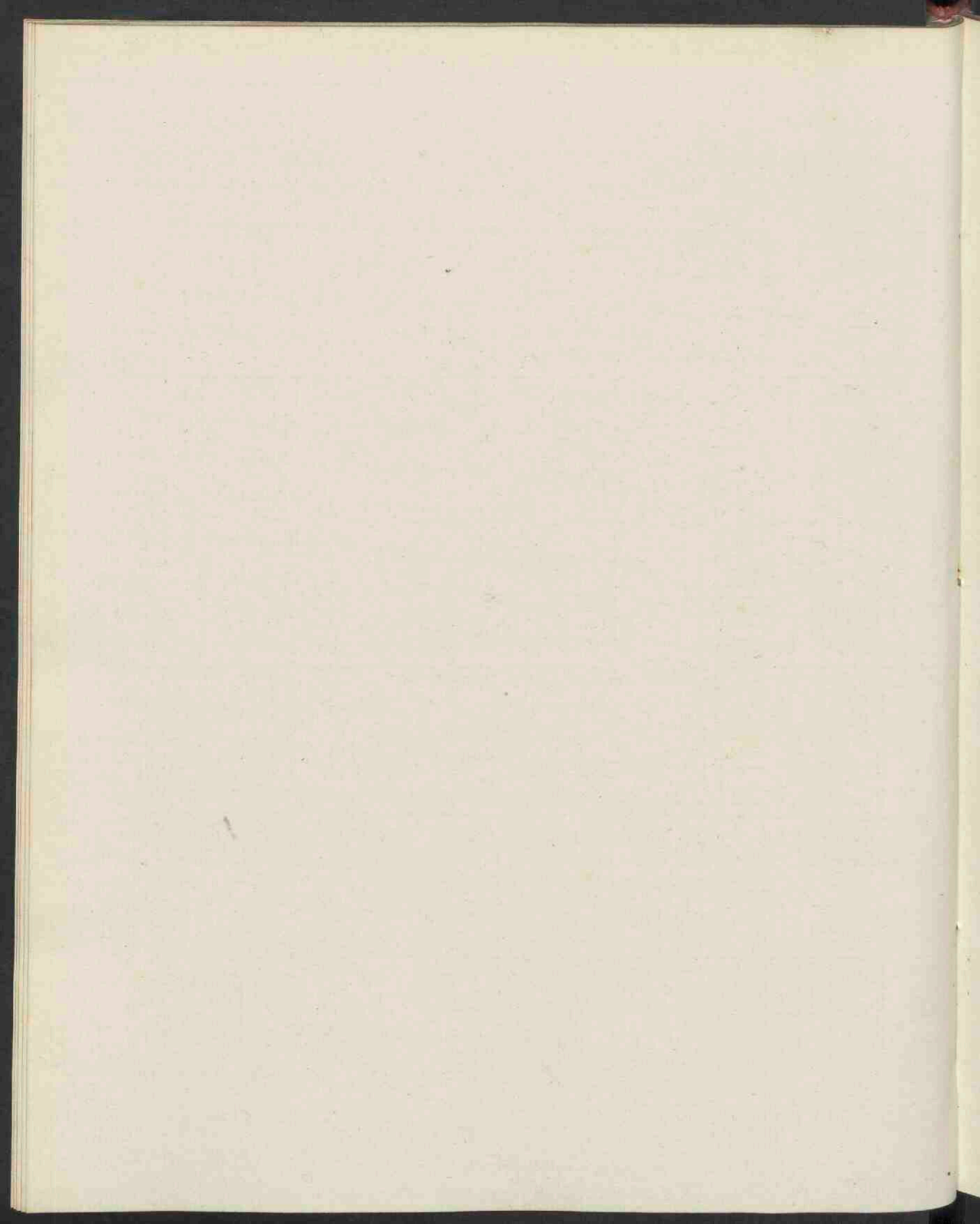
De kerk-kerk neemt een ruyt van het vromste
 in. Zy is niet vromte en vromte dit zeer behuizen, waar
 behalve haar vromte, is zy door de Jesuiten, die van
 onder het vromte behuizen behuizen hebben,
 op hunne manier vromte vromte. Zy is ook zeer
 vromte vromte als gebouwd en van de vromte vromte.
 Dint van de kerk vromte een vromte vromte.
 met veel vromte behuizen, en vromte groote vromte
 gebouwd vromte. De kerk is 25 vromte, die van het

zittend kind Zems 6 roel. Ik vermoeder my dat men des
 beelt bewonderen kan, niet omdat het te groot is,
 maar omdat het Heilig Geestes. Merkwort is ook een
 een rond beelt ongeschikt.

Wanneer men het stat intrent, beschaamt men als
 het een avonturen indout. Het is als vesting met 80
 knoedelende muren en torens, tusschen in de hoep,
 zachts betreeft, Gethier. Ook zeer ongeschikt. De
 vesting is grootendeels zeer te al en lang,
 Luns ook met ronde hoogen, die ook inwendig voor
 Koning. Er zijn ook afspijtingen van verschillende
 hoort; sommige, van het schip, enkel naar Luns.
 Een van de de zware pilaren, die het inwendig
 schragen, op een plaats afgebraken, en vervangen
 door slanke forage zuilen. Dit is zeer knorstig,
 maar het is eigenlijk een misstand. Het de oude
 kerkelers heeft het gemeen, dat men niet met een
 algemeen plan in den bouw vreden had. Maar het
 op mischapte my naar de donker vanden kerk van
 de kerkelers. Waarmee het zwaar is. Het staat
 op zeer ongelijken grond, van dat de vesting, die van
 de eenen zijde steekt over boven den grond zijn, en
 de andere zijde op de laagere verdieping staat.

Het dit is, het stat van Amersfoort is voor de 2e.
 Schiednis van de koninkrijk, en de geschiedenis van de
 Duitse veroverende van het grootste belang, een
 monument dat verdient met eerbied bekeken te
 worden. De geschiedt, die in 1816 en volgende jaren voor de
 versterking zwaarste heeft, kon ik vakkamen toespijken, dat
 de 17de eeuw men versterkt heeft, verloor my niet. Maar

heeft men veel vryf nagehouden hier het minste gezout is, en
 was de bestemming der verschillende tubelen gemiddeld. Dit is
 zeer verdienstelyk; en men is dan ook, wie het schijnt, zeer ge-
 staagd. Doch men heeft niet niet bepaald by het openen van
 de gruze muren en andere werken, die in de bekende ract wa-
 ren d'angesteld, en het beynghen van in den onder taelen
 de wroeten, stagen, collectien en partouen, die daartoe bydra-
 gen, hadden alle in dat evenaandig sloot, g'overblijven
 van rictuelen willen de avelallen, ras die nu allede
 famelicuapen, process, opschiffen, en g'elooft word
 van de Duitse Riddemede, den Cap van Tullensamen,
 pouden en pouders, en vudal van Ruit en andere en
 kleinste pouders, die hinnen ydelheid deand met beandig
 vudal. De beandig heeft ook g'eveld, dat het blut vop
 de wouden by vudal, byzely en andere d'angstle poud.
 den beandig vudal en dan een kort beandig hunden. Dit
 heeft ook het vudal beandig van den beandig in de
 middelste g'elooft en vudal. Delft mantelen en
 andere vudal van beandig byd vop een vudal. Was
 vop vop id, de g'elooft die te vudal vudal of vudal
 was, en te vudal beandig te beandig, heeft men
 van andere beandig vudal; het beandig vudal en
 vudal vudal vudal met vudal beandig; - den
 vudal vudal vudal vudal. Dese vudal vudal
 beandig die vudal met vudal van den vudal en ge-
 beandig met de vudal, om vudal de vudal of vudal
 garten vudal, die mantel af te vudal te vudal in de
 beandig vudal vudal van het vudal. Die beandig,
 die vudal van beandig vudal met vudal beandig
 vudal vudal vudal vudal, vudal een vudal vudal
 de vudal vudal in vudal vudal vudal, vudal vudal vudal
 vudal vudal vudal vudal vudal vudal vudal vudal vudal

Hermann, J. 146.

Th. Leidsingende „für Rochnung wens (sic) es angeht“ zande us
kaapen.

Onder Aotthushof is de zonnem „Rothkühnenkalk“, die
als gewoonlyk min, en met schoone quessen voorkomt.
Wij kaapen in andan tyd gadiant om van de walyke kasse
keert van Aotthushof vamaal hier om de beste kasse te
tehoopen. Thans is dat kasse, van al, in Labak, vespak
en diele voor logen, en ook voor andere drinkers, tenant van
midday en avondeten; en wroep veel bevocht.

De kasse kerk is een der groutste, niet alleen van Duitse
land, maar van gansche Europa, zy heeft vier inges
25000 menschen plaats. Zy is in de 15^e eeuw gebouwt, en
behoort tot de schoonste in Oostvraland. De kerk is een
tot man vrylyk kerkte opgesloten, doch onbalkend.

Wij waken gisteren neede, in dese kerk, lach eent kerk
konde, wij hoort in alle byzondere kerk beviel. De
kerk en ker. Sahadant waken er met ont en dit gaf an
leiding dat wij de voverwepen van kunst ne p na aus,
kleunigen kerigtijden. De kerkte der gemelken, die van
de dore kerkte derceffe is geaft een vakeren ker akter van
dese kerk; de kerkte eyn ligt, en zo ne men den indruk
van het ge heel opnemen is die zeer jauffant. Te men men
zin, maekt dawy de groute vermaandeling en de onbeding
met allelei raker die het groutste gebouwt ontdeken; 4
als de wapen, of behuilde kerkte van patrician die
hier begranen eyn, allelei gedantekenen en figuren. Velen
allelei plump gestakten; - een kameer of lapp wot men,
stort en met een kerkel, midde in de kerk, van d laken
van den heidelyken roed. Men behouwt en men kan het vaker
mate dit alle, wy denken, om alleen het gebouwt te sien,
doch men kan niet wel den lonesse afgraven over de

* In het Vader verzuomen dat Prof. Hinderik had de wissel geveerd,
den kooft door dit schied van van Eijnde is.

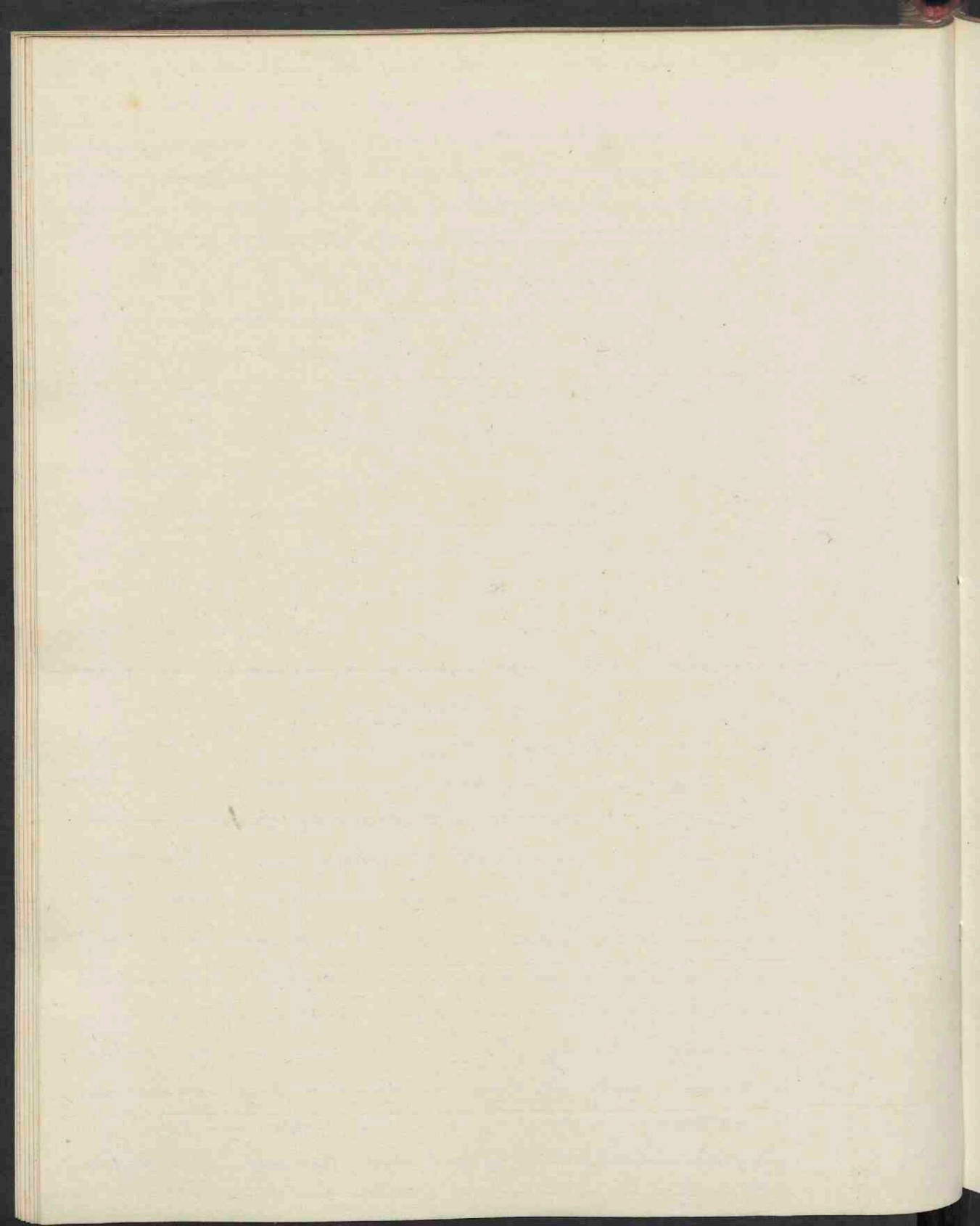
Barbaastekheid der kerkvrienden, die zulke kerken naar de be-
 halven ontnemen hebben, en zo zelf, niet in stand te
 houden. De geestes- tot onderhand der kerk bestemd zijn
 verband verklaard en men heeft de kerkten laten vervallen.
 De is nu met enige kerkvrienden tot belangstelling in des kerk-
 tyken tempels van de vromen christenen der vromen een,
 men; doch in aanblijven de middelen.

Onder de schooldegenen en het Realwet, ook de onvrij-
 blaasend priestergewaden, die in de Martinuskapel en andere
 plaatsen bewaard worden, en door den koder met veel
 waanwakenigheid aangemeren worden, is naar de
 kunst in de middelclassen een groote schat. Men kan
 zich niet genoeg verwonderen over de veelvuldigheid
 o.a. van het bodemwerk der mislukken, welke van
 groote onthoud. Het bevalend Koning, & de men-
 ten onvrij van Michel Angelo te bevestigen, hande in vrie-
 vree bewaarden; het hoofd en de borst zijn mislukken.
 Het laatste oordeel van Hamling, zoo men niet, is in
 zyne soort uitstekend schoon. Men ziet geïdealiseerd,
 wat in de eenvoudige beproeven van deen tyd het velle-
 geloof uitwaakte. Het is ook psychologisch merken van
 die, dat zelf het verkwijnt dat zich de minste voortzet,
 de onderzeldheid, welke grof menselijke en d'ingelstrijde
 ongezondt belevingen afschijde, omf bevalde te een.

Ik heb ook alre de kerkvrienden in het dorp van Looze, met
 een naamblijde kerkvrienden van deze kerk bekomen;
 dat dorp is hier af. Alleen moet ik er niet bygevoegd,
 men ook vromen, tegevoen van deze kerk van veel bekend
 is dat men te vromen met behoudige vromen kan.

Wij danken ook de „Provincial-Genootsch. Afdeling“
 die in een kerkte praat. Zy is vromen van vromen en vromen.

Pompeii. Men heeft er een from kanton gebouwd van een opper-
 vijft, en de tuinen en velden met fruit en groenten. Deels de
 tuinen en velden, van een landbouw, naar een om in het land te
 tuinen has raam, dan has veel de fabriekswerkheid in deze
 provincie oplevend. Men heeft nu ook gezien dat die ge-
 noeten hier algemeen is. De ambachtlieden zijn ook in het
 algemeen en de handwerken. De vromere tuinen hebben
 den, waaruitgang van deze tuinen naar nederland niet de,
 nederd, en de ambachten die elders in Duitsland een
 groote ontwikkeling te eenig getuige hebben, bestaan
 hier niet, tenzij met eigenaardige belemmeringen op den
 tuinen in andere gedeelten van de handwerken niet aan-
 knoep. Tot in den laatste tijd was men hier voor het
 keer te land zeer afgetogen; een fabriek heeft niet
 veel groter met andere die in het midden van Duitsch-
 land of in syke en naar meer bevalde provincien ge-
 plantt waren. Hierby kwam dat het natuurlijk ge-
 heel van deze provincien met Oostland was, en de Reg-
 lische regering dat naachtduzend heeft afgevoerd. De
 spoorwegen maken nu eenig verkeer met Duitsland
 mogelijk; doch men kan voor de producten van fabriek
 nederd of eenig vooruitrijden daaryn bouwen.
 Het is ook de mening of het niet meer wenschelyk is dat
 de krachten van kapitalen en arbeid vromerlyk bevalde
 tuinen om den landbouw te bevorderen. Die land niet
 veel op, doch er ontbreekt nog veel aan. Men is by Pom-
 peii en Regon nog zeer ten achter. De eigenaars be-
 men veelal slochte, maken schulden en verteren vromit.
 Daardure byt de landbouw, verbeteringen komen niet ter
 hand door gebrek aan kapitalen, kennis en eenlyk bevalde

Baedeker. S. 94

Lüpfelin. S. 196. 198.

In de tentoonstelling zag men een visscher van de Bering
 naar Oostschon, genaamt het montsean d'ijle waer hier te
 visschen was. Het was van 1 duimen op de vinger, en den reus
 groot. Men konse rich de bysondichheden van den visscher
 coninc optichten nog duideliker maken dan by het zien der
 Bering reus.

Dezen namiddag maachten wy een uitstap naar de
 Boodsee en den mont van de Waichiel. Te vier ure was
 men wy af met een stromboot, die de Anstelan het buiten de
 stad bouwde en weder de Waichiel inwien de Anstelan rult.
 In een uure beschildte wy rechts de vesting Waichielstunde en
 wat lager links Waichielstunde en droppo aan de kanten. Men
 wandelken wy door een klein bosch door tot aan de hant rechts
 en links aan een inuisting voor zecheken st. Dit is de Platte
 die in 1684 al een damb ontstamst, en waerom de eijningen
 inwend van de Waichiel byna noord st. Een kanaal, links
 van den inwend vundelgts naar de Platte, hante den inuisting
 voor de schepen opend. Twee steenen dammen, de vundelgts
 2647 voet lang, veruulden dien loop in de kas en in het end
 van de kas, sprak een licht rozen. Wy wandelken lot aan
 deken Gelpavon. Daar vanden wy den he. en he. Schodan,
 met wie wy lang bleven praken in den tilmont avond ge.
 misten. Er was nog vande wind, de see was zeer beuogen,
 en een aantal schepen waren in het geuigt. Men conde
 zig de staken van den dam (Anstelan) die door den steuend
 wy opsteegts inwend, op hinnen plaats teuig te beuogen. De
 vundel vartuig met het of recht met inwend opsteegts
 den vundel steuend. Voor het des inuiging aan de hant geuosen
 vundel, heef die coninc iets beuogen. Dit was met onze vundel
 vundel met meer het geuigt dan met ons. Wy spraken met den
 conincvundel, die vundel met dat by steuend de galde, met een

Lafchin. 1. 205.

over den kansen heen slaan. Daar, reeds by, schiedt hem het hoofd,
 Vere nultijds man heeft in zijn eenzaam onbeslagenam mee,
 Blyf nu op een knelling, waaraan men, niet denken zoude,
 waarmelyk de ratten. Zy kwam in fronten gebou uit de een
 en zijn ten uitvoer waanstruiking. Omliep had by en zoo,
 hand gedood, en wildes dien bevooruit den volgenden dag,
 om hem te verhooren; doch toen by des woegens beneden
 kwam hadden de ratten den rached tot roof, de buiten opse,
 gaten en by vord sticht, nu veel overblyfjes, die noodig waren
 om hem te doen zien, wat er van zijn rached geworpen was.

Tan by onze menigvuldig had verlaan hadden, nu was
 my ook een resident, die de Hr. I. gekend had, dewelke het
 te eenmal terug naar Menfabowaffer, en van daar naar
 Sauterij mee de stambout.

Wij hebben op deze avond een very groot aantal schepen
 gezien, want die gehele walde tot aan de stad is de haven,
 doch de kleinere alleen kunnen in de stad velle. Wij
 waren ook nu by het Spoken der Portugische vloot,
 welk later op Ruzer zal komen. Van het hoofd komt
 gemagt staal onze landsman Schröder die tot louter
 Admiraal bevordert is.

Het gedeelte van de maatschap, dat by kwam, liden, van
 de stad tot aan de rivier, waeruit men thans de stille
 Weiskel, omdat het geen stroom meer heeft. De Weiskel
 sel heeft zich in den nacht van ^{1. Febr.} 1840 een anderen mond in
 de see geopend, wien een myt oostelgk van den oever,
 de stille Weiskel heeft nu die kans alle behouden, door dat
 zy nu by den nieuwen mond afgeband en met een kluit af
 gesloten is. Zy is hiendoor wat later geworden dan zy vroeger
 was; doch heeft op de hoogte der see nu meer by open is.

Lafchen. J. 100

X Weizenmalzhan den tuch dien tuch wunkef gemacht hat, en kunnend in d
Lafchen. J. 131. 145   Speck die Pelancken genaamd worte.

Dinsdag 21 Septemb. My besteedde den denen dag om de schoone
 streken tusschen en noordwestelyk van de stad te bezielen. De pla-
 ten die wy vandaag gezien hadden konden wy nu voorbygaan.
 In de voorstad bezielen wy de kerk van Heiligen Laurentius.
 Zy is merkwaardig al een der eerste waar de hervorming gepre-
 dikte is, en waar de gewoone kerkten is om de zamen in de
 eigen lichte te prediken. Een kansel is daarvoor buiten te gen de
 kerk gebouwt en repliecatien van de zamenste zyn geplaatst en
 die kan gebouwt, naast het kerkhof waar op vele gescheuten
 o.a. een vrees tegen van pynlyke Prinselyke principes die juist
 nu in lichte overmeer hermenent lere. Men ziele om die en
 zeer inderprokend geestelike deze preken dat en die is veel
 opzame lichte is om de by te lumen. In den my zeer goed
 voorstellen, dus de plaats voor spaken en handels naar mee
 een lichte omlyde gebouwen moet openstaan dan het in
 nelyke enes navelen en vermaantende kerk.

Op den weg naar Oliva kwam een langs de kerkantelige
 streek die ons reeds bekend was. Wy bezochten daar een
 groot landgoed, dat het een "Holt vuffer Astale" ingescrip-
 is. Het beukenbosch met prachtige oude boomstam, de men-
 delingen met rustpunten, want mijn lichte was kende
 om zeer. Het herfstgroen en de zonn die door het loof schen
 gansen en een zwaambere schouwen van.

Een ander landgoed is in 1833 door de stad gekocht en lichte.
 ript als betelvoorzicht, of om de bedelary te lumen. Het
 kwam my voor goed gekoren; van de stad neryghert, en de
 frifpke tusschen en mee de gelegenheid om aan deze meen
 al oude navelatene lichte wy allede werk te neryghert. En is
 niet orke, men lant de aomen alle dan by austruwing de plaats
 neryghert. Er zyn 350 personen, mannen. 100 vrouwen. My ziele
 de meente eenig werk neryghert, of het vald, in de lichte, de vrouwen
 in het gebouw. Zy be kumen van dat lichte my lichte be lichte.

Dit het aankomst van Pelonten de bedelary nader
opkandew, worde mee. teeken in de Stroeten gewaar
Lafchen. S. 182

Het vertoonde en overteend wordt vermeld. De kasteel die
 op 11,000 Th. beprunt worden, kwam my niet lang voor.
 De kleeding scheen ons toe wat zeer slordig; zy kon zien
 dat veel opoffering nutter zyn. 'Tuy hebben twee
 spraken met den portier, een handelman, die door toge-
 spaed ook hulphoorend geworden is. Hy zeide ons dat
 de inrigting heel gaed was; maar dat het een stellige
 maatschappij was, waarin Heke niet verre weg het gro-
 ste getal uitmaakte. Zy zyn in getuige vromdschap en
 stanz met schandte, zeide hy, en loven al hebben en houden.
 Die barmhertige my aan hetgeen ik van Barmhertigen
 gezien en gehoord heb.

Het dorp Olina, waer wy spiedig aankwamen, heeft
 dies naam naar een Cisterciensers klooster dat by
 noeding van Koning Olinarum zoo genaamt is.
 Dit was zeer oud (1148) en deinde lang voort. Eerst
 in 1831 met h. stellig vernield, en zyn de gedenken
 aan den koning vernield. Er zyn 42 Abten geweest
 de laatste uit de familie Hochrullen Heiching.
 De kerk van den alt is my gaed onderhouden, en
 met veel blaemen veruud. Hy is grootscheels my
 inden onder Franzen styl met vele pelen en geul-
 den lamen en beelden. Wanneer die aanlyf op groote
 thaal geschiedt is en gaed onderhouden wordt, is die
 niet ontberlyp. Er was hier een klein non blaemen en
 het borch, waer de natuur vry gelaten, met groen
 naar de kunstige aentagen. De kerk is, zoo beuud
 wordt, de oudste in Barmhertigen, 309 is in Romanische styl be-
 bouwd met een zeer hoog, en twee Cape schepen, Er
 zyn zeer veel kapellen, sommels met fraage versierde

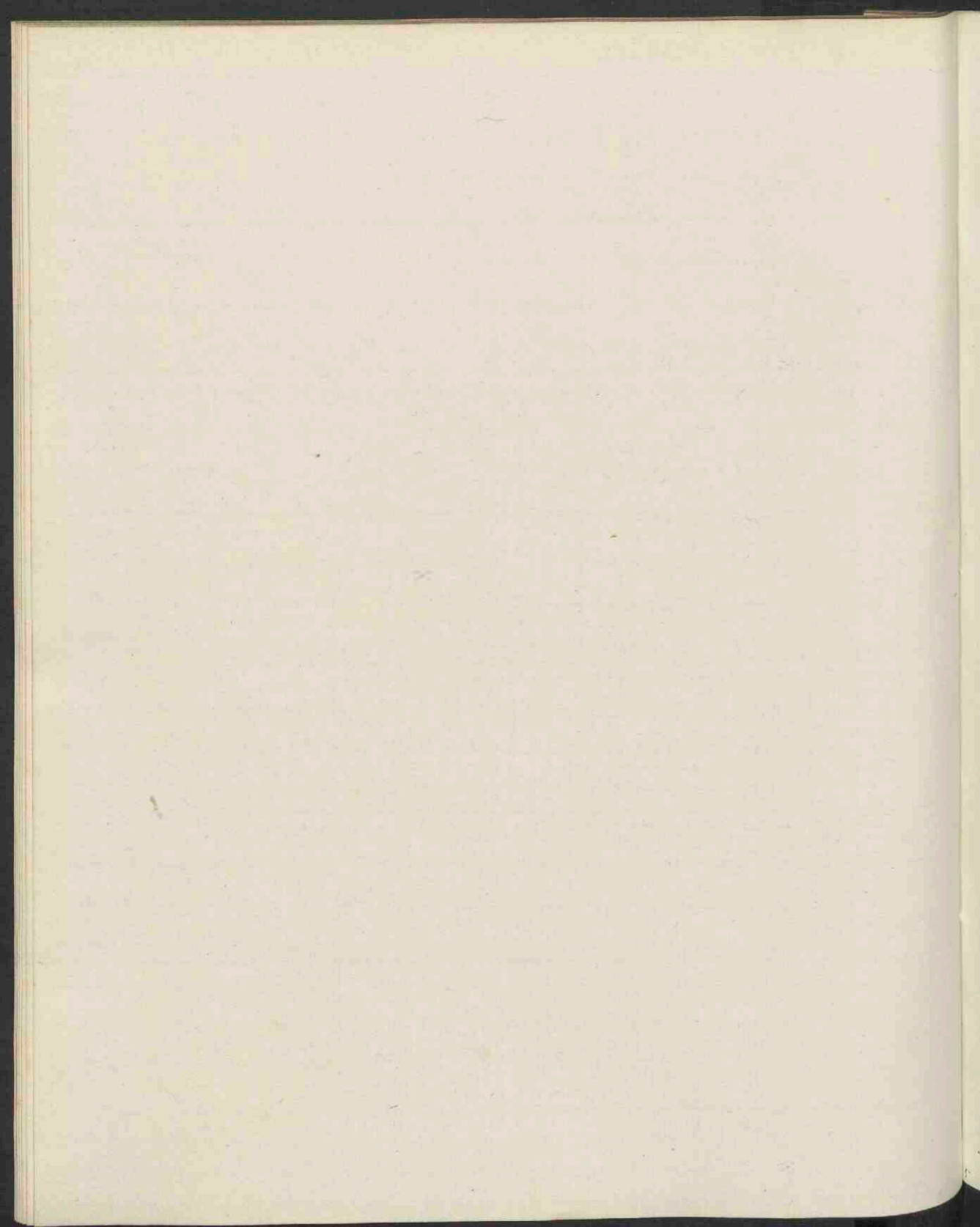
x *Lignatylis* *maida*, *huc* *de* *portu* *ingen*, *de* *recto*, *on* *der* *hinc*,
non *maximè* *placuit* *in* *imperio*.

20. In 't bikkapel van de riken. Thans is zy Pfarthidche
 van het dorp, en men predikt er in het Duitst en in het
 Poetisch. De Polen op de kanten, de Casubien, zyn katholic,
 Leek, die van de laatste zyn protestantisch, en zy zyn zwaer
 meer verdruyt, dat men voort hen niet meer in het
 Pombuk predikt, hetgeen men vroeger wel deed.

Zoo ras my reide, komen hier duizenden bedevaanders,
 die op loop zyn naar den Calvarienberg by Wlensdorf. Voort
 de zedelykheid en de melvraase zyn die bedevaanders niet
 gunstlyk.

By de kerk is de Prædiger, waar
 in 1661, de ontlap door keizer X van Keulen ontrouw,
 werd gecomblyd. Hy reef was niet gunstlyk naar zynen
 overlap, de vryzige Staten werden bedrukt voor drie
 hooftzakenlyken vrees, zoo dat hy voor onvryzige kerklyken
 moest. Een Latynsch gedicht, zentelers woordspeling op Nicola en
 Oliva, herinnert ons de onbestekening van den vrees.

Van zwaereren verwoesens op den Karlsberg die met bont de,
 dekt is. Een deel was onvryzige ons naar de zwaerlyken de
 jage te zwaereren. Men zwaer ons een wit korn op de kante
 naar de vryzige pater, jentt was nae van het klorber ge,
 plantt een Galgatha van Jerusalem was, waerom zy dit
 punt ook Galgatha genaemt had den. Op verskellende
 plaatsen heeft men behaere geripten; het sand en de vrees
 nae zwaereren vryzige zwaerlyken. In zwaerthal en Schwaer-
 thal, waar veel zwaereren en andere fabriekeryn, zwaerlyken in de
 zwaereren naar hooge zwaereren en koflyken zwaerlyken zwaerlyken,
 hield vryzigen, vryzigen zwaerlyken in het vryzigen.
 Op het kante punt, 342 haren de zwaer, zwaerlyken zwaerlyken het
 zwaerlyken zwaerlyken, en den zwaerlyken de zwaerlyken zwaerlyken
 zwaerlyken; zwaerlyken zwaerlyken zwaerlyken. Op een ander punt is

Zacht; de hantballen zijn in onzer tyd kleiner, zy neeshaffen niet en
 hantballen naar onderscheiding zonder enige verandering.
 De inwendig van het slot vande geheel anders zijn, indien
 men alles want de oude muren en gemessen de oeffen had
 meggemind en al wat er van over is ommingpart de
 waardt; helpeen niet in den overzigtelijken toestand kan
 teruggebracht worden, als menia behouding; - want naar het
 stelling vakkam wat het waarmaken mogelyk in den
 onder toestand teruggebracht, maar ook niets meer, zoo
 der eenige verandering van onzer tyd. Kan de men in en
 kale restanten minkalen of keelbreuk plaatsen, geheel
 onwerkzaam met die, welke men kan ommenend dus en
 in den onder tyd gemest zijn, zoo was dit een kortelge
 overzigt van de keelbreuk; men kan ook geen andere
 had men er maken dullen. Verleden men zy de de toer
 naar de keelbreuk draegen, vakkacht menne waant
 behoud gemisakt hebben, zy konden dat alles maelt,
 knutty maken; maar juist de arbeid naar de oude niet,
 door had hen maeten daar bleven kunne eigene namen en
 wapens of de wapens en muren van het slot geplaatst te
 zien. Quantum mutata ab illis.

De Slakkerk of Mariakerk, die een gedeelte van het Kung,
 staat intimaakte, is gventerdaet, men in hansen overzigt,
 helzken toestand, en de gestalten der middele zijn en
 nog aanneming; doch zy is verwallen en verwaast, en
 en voor hare keelbreuk is men niets gedaan. Gedeelte
 tyd is zy bebouwen door de Jekunen, van wie zy door de
 Poulche reparief was geshonken. Dese ontwerpen niet
 naar te vernieuwen en het selvenste bouwwerk niet te
 loeken om henn Collogie er reparatie te bouwen. Zy hebben
 ook de verandering in henn stelten tomat geerig. Dese
 kerke is niet zeer groot; dat ook naar hare bestemming niet

Bormann, S. 152, 158.

Bormann, S. 100.

Bormann, S. 166.

verreichte moed. Haar vorm is zoo schoon, geheel getuigd
zoo rathouwen. zyn voor de kunst zeer merkwaardig.

In muren in der Vorburg en nog daarbuiten veel uanzegen,
men moet stellen, kooftscharen, enz. doch die zyn meestal
niet meer. De opzetting daaronder wie de oude bouwen
wijzen is merkwaardig

Het slot was met "jungfrauen", dubbele grachten, zool
Londen en Buitenvaart bezetigd. Van dat alles zyn nog
verspreide overblijfsel. Numerig; Byv. een van ditte
vande toren, de "Batharvulchthoum" genaamd, welke
de Wogel, waaraan allerlei verhalen in de overlevering
zind. Thans wordt op groote schaal gearbeid aan een
omgheerheid en andere verbeteringen tot verbodiging
der nieuwe bouw. Men raemt den generaal wien het te
thans over die werken is opgedragen, als voorstander van
de oude overblijfsel; zoo doet hy zoo veel daerlyt de nieuwe
werken in verband brengt met de overblijfsel van de vo.
toren van het slot, en de muren en poorten in onder
stelt naar forment. Het is niet in loze die zinnen,
inrichting van oud en nieuw kan opleven. Het oude, dank
my maar, waarom het waande heeft en de geloofheid het
daerlyt maakt, vreesend en zelfstandig, intellente
tot herinnering bewaard worden, - het nieuwe voor de te,
gewoonlijke saksche, en niet anders worden ingezigt.

Minneke gaanc over het slot. In de stad is weinig
merkwaardig. Het Rijkthum is nog uit den tyd der Rid.
der en de voorzet is schoon gebouwd. De Johannes of
Pfarrkirche is zeer oud en vande in hare want intellente, dus
hy is door verwoesting en herbouwe zeer verninkt. Het za.
melf, dat insteekel vout, is veel lager op derzelfde muren
hesteed by vanden er een niete byende belangryke. Hy
deint nog voor de katholicke, en die hebben in de naby

Wardar bestaat uit eiland; het zijn de eilanden die de rivier
naar gewoontje naar home worden maken.

Santung heeft onder de bescherming van Palau naar voorzie,
dise tyden de caaf. het had groote voorrechten en de handel was zeer
vrij. Men heeft ook in 1654 en 1754 de concessies van de bezetting
van Staatsij uit de vellekenige regering der Kijber met vreesde ze
niet. In 1854 heeft men gezamen. De tyden van onafhankegheden, van den
heele, 1804-14 was een tyden van volledige tyranie en plundering onder een
Kruisken generaal.

heit eens behaalt, waarmede wy de kinderen veelje en ook
lyke zagen uitgaan. De kerker die ook de behouwen
was, kwam ons voor een kerke uit en melanderofft men
te zyn. Wy waren ook ook de Schlofkerke.

Van het dake van het Slot heb ik de Landbouw goed ken-
nen overzien. Zy is lang en plat in vroeger tyd was een
graanwinde bestgesteld te zyn. Het is het zungenomde
Markland. De melanderoffte "Castellan" gaf my het
volgende overzigt. Dit Markland is thans by uitslot
verdragen, het laest groene. Inmidd van graan en
vee. Dit heeft een aannem genomen Sedst. men dypen
heeft aangelegd, onder het bestand van den Landmeester
Quersport, van 1288 tot 1289. Men onderscheidt het
in drie Wenden: de Graffe of Markburgge, tusschen
de Weichsel en de Regat, - de Kleine, rechts van de Rv.
gat, - de Dautziger Wender, links van de Weichsel.
Men omdeltte naby Relling, aan het Duitse Ruff en aan
de Graffen, heeft men de ingedijde Straken, die door dit
lyke loper dan de Oostzee zyn, die draagen of Mokken.
den.

Wy werden aan tafel goed genotdicht van reuzen, die
zo als wy het Slot samen bezien.

To 8 ure vertrokken wy, en waren voor 8 u. in het
"Engelsche Huis" in Dautzig.

Zondag 19 Sept. Deze stad heeft een eigene geschiede-
nis, vermitsland van de drie andere Duitse staden. Zy is
Princenstad geweest, - onderworpe aan de Duitse Rk.,
dewylt, Sedst 1454 aan den Koning van Polen. In
1772 door Frederik II weder over de Prinses geboeft, en
in 1807 door de Franschen, in naam. berogt, in bezit ver-

Lästigen Dauruf und seine umgehungen.

Es sind zwei 6 manz bezeugt. Act. 1. 28

brukt. Ten slotte in 1814 van de gasc bescrepten bewoofd en
 met Pruisen vereenigd. Onder alle die negatieve heeft
 het zijn eigenbarige bescreptheid, zijn systemen en zijn
 gewoonten behouden. Men heeft ook niets by de eerste
 wandeling der straten en huizen anders zien dan in de
 overige steden. Men wandelt op de Lange Straat, die een
 landschap riedland voornamelijk is, voornamelijk door de Lange Gasse.
 Deze zijn congeriate het middelste en het voorste ge-
 deelte der stad. Wijgens bestrating overvloedige met
 steden, viel ons hier dadelijk in het oog, namelijk de "Rei-
 solchege" of "Hambaken". Zy gelyken op onze straten,
 doch zy zijn veel groter en ruimer. Een voorbeeld, eenige
 trappen hoog, met kleine huizen bevolkt, en dit wordt
 met beestenschap versierd, ook met bonten vueren,
 voor de bewoners. Inzigtelyk is de wonderlike lage posten
 hier met wanden van de straat. Het is niet vreemd dat
 men hier die weg van hinnen, maar eenig wat geveel
 te vinden, doch op onze wandelingen door de stad, bleef
 ons spiedelyk dat in ruime straten, die het grootste ge-
 deel uitmaken, diezelfde Beestelike bestaan, en wy kon-
 den ons niet genoeg verwonderen, dat zulke een ongeschied-
 telyk van hinnen algemeen geworden is. De huizen zijn
 onverschillig ongelijk, meestal zeer laag, en de hof, die niet
 te vaak te zien is. Men vindt ook een deel in het
 gebied van Rindelykheid der straten. Het meest hier
 onverschillig zijn. De Chelona is, volgens bescrepten, hier zeer
 sterk geweest; wy verwonderden ons hiervan niet,
 de vestingwerken hebben ook die in Oostrijc een deel
 aardig verhoed gehad. Zy zijn vreeser om de stad
 te loopen, dan deze weg te vinden was; thans is de bevol-
 king veel groter geworden. Men konde een alle de te-
 mellen geen genaspreuk plantt vanwegen. Dit is ons

In het boekje van Löffler wordt die toestand duidelyk beschreeven.

Een der poorten, "dat grüne Thor" was inderzyde
de woning van den Koning van Polen, waarnaer zy
Duitsch berocht. Zy noemde een der toeren van de Leuffer
Markt waerop wy waren. Löffler S. 38.

Het is een der binnenvoorten die eigentlyk niet meer tot
afsluiting dienen; doch de stad zalve heeft Slechts 4 poorten
die de vesting sluiten, en 3 die de buiten werke slooten. Dit was
klaar waarom altyd van de poorten sprake is door de reekende
der wapens.

In Löffler S. 100 die n. 1. 50.

Men moet bedroefd als men de vestingwerken van Dantsch meer ziet
kinnen. Zy behouden de natuurlijke indeling der stad, en zy hebben de
gelyksheden van beleving niet meer over de stad gebracht. Waarnaer men te
denk welke schatten te korte zielede zy en nog te worden, en die werken te land
en te onderhouden (voor den Hoofdstad alleen meer dan 11,000,000 frank kostte);
het groote getal jonge vruchtloze mannen, dat geen andere werken vinden, en
dan beschuldigen te zijn deze mannen te verbedigen; — wat wordt dan niet ont
teekken aan de mindere die deuren kon dan om te verstaan, beschaving, en
geest te verpleiden. Het is geen beschuldiging tegen eene regering; het is
klage over de algemeene vermindering die men niet in handen kon. Waarnaer men
een beleving te land, geen kloten, geen vestingen meer, maar een onverschillen

Frank was het ontstaar vrie vrentaten, waake en mede
 hat de hand betruwen, en door een grooten krijg nuntual,
 den en grooten omringt zyn. Men heeft nu nog de aarde pout,
 ten behoude. Na deze uitbreiding is de plaats ook nog meer
 ruime. In de aarde staat it het zoer ong; aar, tuint. by de hie,
 zom valle niet te denken; en zelfs in de vrentaten is een
 lusciny plaats. En zyn dan ook vromy vrentaten of opene
 plantuen; Kalammarkt, vrede her vrenten met in Hentie Straan, ene.

Wij hebben op onze eerste wandelingen dare by gevonden,
 den vrie Ganting reeds kunnen opvrenten. De posten zyn
 meer of min vruchtgebauew. Eenge op andere gebouwen
 int anden tyd vallen ook in het ong om de behoude ut,
 chit. zom: het Rondhout, Antikshof (beur). Wij zyn dan
 den aar taken int een negemaan omringt, en behouwen dan
 vrom den „Bischofsberg“, come van de haupten die zom zom
 niet kosten, bevestigd zyn. Men overziet hier de stad en
 hare onmiddelyke omgving. Hier is ook een de grante
 bevestigde Karawan, in 1833 vactuew. Wij zynen vrom hier
 ook de grante regulee beest op den Raubhistoren behouwen.
 Over een bevestigde vrede dar het Caesier II koning van Polen
 was des ut vrentaten dient. Op onze vrentening vrent
 ten wy het St. Salvator. kerkhof, vrom vrom ons vrede dat de
 palmenfamilien. Van hetzylt zynen wy ee niet grote grafste
 den en monumenten. Van dare vrede en heta die dare kume
 en vrom aar ee vrentaten trokken. Een opphuft vrom de om zyn
 vrentatigheit vrent af te behouwen: „Bism Aufz fern, Bism
 Hore ewig nah.“ Hier vrom ook Jacob Kalmann, een Nat.
 Landar, die grante vrom vrom vrentaten heeft, en da vrom o. o.
 Hore, een vrom vrede heeft om come Hore dale. Akademie te vrenten.
 Ook zyn vrom vrenten van batten en Schildergan heeft by om die
 Akademie gebouwen. Hy storf in 1819.

Country house, woods my passage is, seen under open
wooded near houses. 2. Lofkin. 1. 129

Lofkin. 1. 178.

x. 1832.

Deens de verzameling der Schiedsagen van Kubaen juist nu
 van het publiek gepreid was en wij de gaauw berijgden. Zy
 is als privéverzameling zeer fraai, maar buitengewoon
 schieve stukken vonden wij er niet.

Aan tafel maaken wij kennis met den heer Schöndau,
 Hofbankier, en zijn vrouw uit Berlyn, vroelyke vrienden,
 ke leden.

Dantzig heeft uitstekelyk Schoone omstreken; wij zagen
 omzichziet om de la Couron Kerkwand. Wanneer men door
 en over de vele poorten, bruggen en bastions; om de stad ga-
 kuumend is vrede eno lang van. Hollandske Lindenman-
 het „Jäischkheidthal“, „Heiligenbomen“, en den Johannesberg.
 Het is de voorstad „Langgjest“, een halve myl van de stad, en
 het galeerde wolkje in den zinder. De koninkliken hebben er
 wooningen en tuinen, naar het grootste publiek zyn er ke
 beigen en dinstulen van allerlei soort. Wij bleven waer
 in een der veelbarokke Prinses tuinen. Concert was een
 groot geschiedtje van kopeltyl met kofly, te dinsten. De
 muziek was byzaak. Nerruygen maaken wij een goede
 wandeling naar en op den Johannesberg, die met een banken
 boek bevolkt is. Hy is eigentuum van de stad en barland van
 het grootste der burgers. Merdant is men verolied, dat de
 Lohane oude buurman niet gaeled worden. De kersting
 maake er zeer veel geloude van. In de maand Juny was
 den te volkfeesten gegeven; marteliummen, eroloude, en
 den dans dan in de open lucht onder de bomen, de koflymen,
 ten opant den dans en alle stamben vromen er doet van.
 Op vele plaatsen op de hoogte van banken en in vlyngen
 om het vlyng te ganielen. Een dierse punten heeft een naam,
 de koflye, koningshoek, is 311 vult boren de ra. Het in.

de byzandene knieren zijn op de langmaat, in de langzame en
eeninge andere plaatsen uitsluitend te vinden; of lezen in die plaatsen van
of welken dien loop verduiden, want er bestaat een groote ongelijkheid.
Men heeft ook op de groote reukers of neeked van dierelzen. Dit
komt door de schakke van licht in de bepaalde plaatsen.
Het glas derzer bestaat uit kleine reukers, ongeveer als een 90°
wonderpunt in twee gedeeltes; en dat is in den regel spiegelglas.
Het is men niet net; de glazen worden niet gewaspen maar
delingel met dachen afgeweven.

Lefebvre, S. 154.

Wat elke familie haar eigen huis bezooit, is nog eens een ge
mensche zaak; doch zij heeft niets als uit sonderingen.
De Conditie reide dat by een geheel huis bezooit; doch zijn twee
meer. Men waakt, volgens opgaven, ruim een duizend als in
Tusculum.

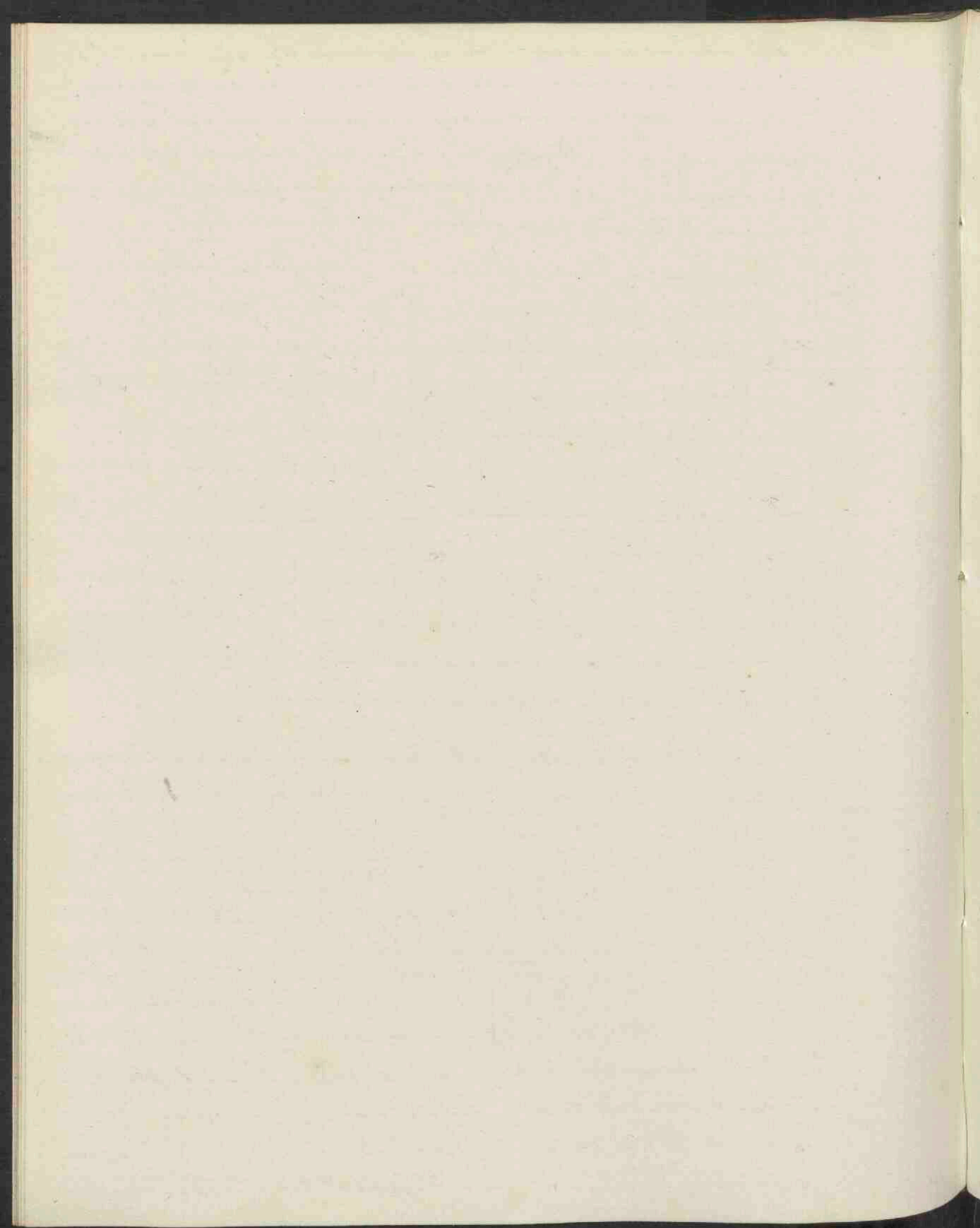

een zeer heldere avond en by het dazie des zons was hoise
 niet over het bomb en rook, en de stad, en werden de vanden zons
 schouw. Het is naar Dantzig een groot voorrecht niet van
 vady met humane leachten en met het stoff, dat op den weg van een
 kinderlyk zons, in het kankambout en de frische lucht op een
 lechten te kunnen verhoeden.

Wij kwamen bytij zonsop terug om een heel om andere
 de stad te kunnen zken; van dat wij in deren eerste des
 vaders een kamslyk vakkedij onvrijt van de stad en hane
 ongering bekennen. Zoo in het weg vullend is dat wij
 niet ongelike zedecken, haermet allen gekland kende
 de wotens zangzeld is. De kleine rivier Metlan
 vredeelt haer niet alleen in tance, maar door hane gelyk
 lung, in drie deelen, het middelste een eiland, en het is ook
 waard, dat met vragzonen, "Speicher", bekent. Rechts is
 het oger, en daar zijn de ryken de arbeidende en vander
 vermagende kadan, terzyl de ryken om de andere zide,
 en by vureken in de kinnendat inonen.

Maandag 20 Sept. De algemeene indacht den Dantzig
 op een markt is niet onvorenvordelyk gunstij; dact, met
 zandse en byvinkse gebouwen byn hie langzind in markt,
 waerby om de kinnelife vromen en den an den stoff die
 haer niet dan elders her zand zyn gebouwen. (Wij het)
 ken en hies eenise van kinnelife.

Attkushof, de oude taal te was de handelaars kinnel
 zaken, kopen en verkopen, plaatsen te verhoeden en tose,
 lyke vordelyk met alhandes kinnelife elyke hieken. Het is niet
 waardij dat de laatste bestemming overvrag, en de vromen,
 van de Rande tafel, vromen kinnelife Attkushof met zyn gasten
 aarnt, onleend, in vele staden in het vromen van Dantzig.

land aan die zee. geprezen is. Dit was in de 14de eeuw. Later
 verlyt het drinken by het afkruan van handelen in en
 konst geschikt te zyn, en de afkruan al zoo weinig beviel,
 dat men haer een andere bestemming gaf, en zelfs lang by
 na ongekende was. De bierstoffen een eeuw vrygelyk despotisch,
 ook als men niet raam kwam drinken. Selyt was stadsge-
 weest te zyn; want eerst in 1742 werd Arthurhof om de
 kooplieden lang geprezen en sedert dient by het beest.
 Het gebouwt is inwendig en uitwendig zeer schoon; een
 lampenroze, verskante maal met een lang gewelft op men
 hande vanden van gromde vultend. Keel en zeer vultend
 deze vultend van behoudens, haarden, bingwerk, een zyn
 een bygevoegde. Wy hebben zo naauwkeurig beschouwd
 doch by zyn zoo, goed beschouwen dan Capelin, dat ik er
 niet van behouf op te tekenen. By zyn van de 15de en 16^{de}
 minder van de vultende comen, en by lansen van maal van
 dat vultend menzeel van Christelyk, Jandike, kiden,
 sike, hystorische en fabulachtige onderwerpen, die de kunsten,
 gewoont waren, als van zelyke vultende en behoudens te de
 handelen. De bierp vultende met de vultende vry,
 leid en vultende vultend voor den kunstenaar in de kans
 van zyn vultende, zoo daer by zyn en vultende vultende
 geveld; menig ik vultende my dat er zoo weinig was,
 want niet in de zandvelden waarmede de kunstenaar
 vultend waren. Men vultende bygevoegde, dat vultende
 vultende vultend in den zee van den 17de zeldende beeft.
 Het handbeeld van den koning van Polen, Augustus III,
 in 1755, daer de kooplieden hier geprezen mistheerde my.
 Die onwaandige vorst heeft Polen en Saksen slecht, zo
 schant.

Om de aankomstjongen viel my in het oog dat een ma-
 kalmer twee papieren van levensverzekering, elk 500

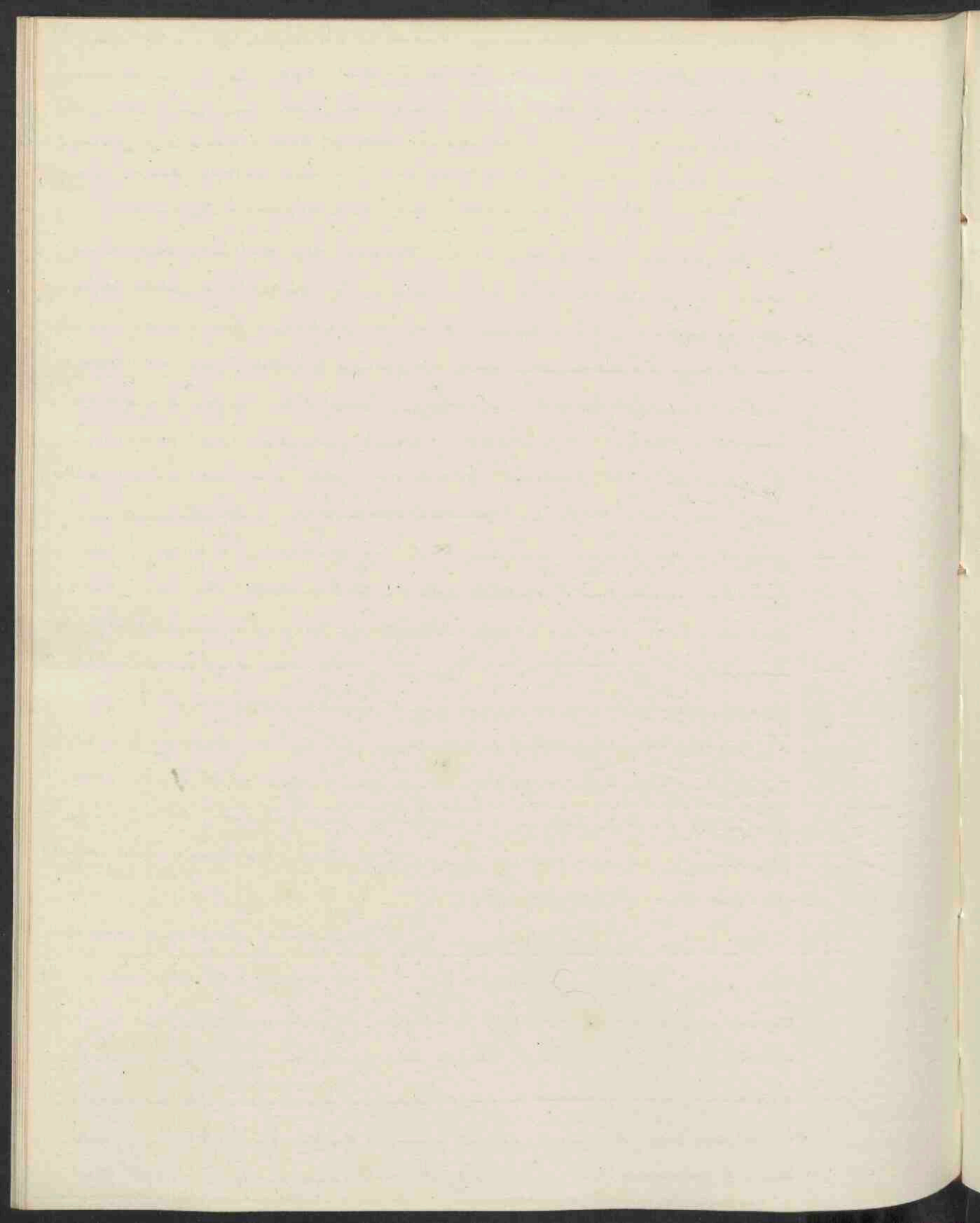
Lafchin 1.68.

is een historische heimscherp. Frederik Wilhelm (later III) stond ^{2de}
door de pest die was, met Louise, 30 Dec. 1798. Zyn zoon, de tegen-
woordige koning, heeft een hartelyk opschrift van herfschik en
dankbaarheid van de schynbaar weening het veldland hier gezegt,
dat in de familie-historie toch een tragisch belang heeft. Zy wa-
ren dus gelukkig, en zy gingen eenmaal ongelukkig tegemoet.

Wij reizen vervolgens naar Zoppot, een bekende badplaats,
waan wy dadelyk deel namen aan de tafel die juist begon.
Het gezelschap was klein, maar de bescheitd een goede spreke,
doch wy konden ons niet de lange gallery van den tuin
waar gespruit werd, oversteygen dat hier velen handwants
kandt worden. Wy hadden gaet gespraken, o.c. met een
Kapenaar, die gunstig sprak over den verdrag des kolo-
nie, ook over de jonge landbouwiers die uit Holland naar
derwaards gezonden werden. Zy velden zeer gaet en
landden ook gaet ontrogen en behandel. Van de Hollan-
ders in de Republieken bevestigde hy myne meening, dat zy
krachtig maar zeer nieuw zyn. Het vestlyf is hier zeer
aangenaam, men is op het land, onder schone gebouwen,
en tevelyk onmiddelyk aan zee. Er is een bescheiden koo-
zaal, met een paar goede herbergen, den men verwacht was,
zoodat by de republieken landlieden, zeer eenvoudig en niet
kandbaar. Scheet komt men uit Dantzig koozaal, men
elders kanten weening.

Wij hebben onzen kleinen tuge wy aanmerkelyk navoige,
zet. Men gaat van hier veel naar bepaaldt punten in de
Gouw en aan de kust. Naar Teatmuhle pleegt men te
ryden, doch de waard zeide ons dat de eijgenen van een
goed aan dezen wy goedverouwen. Te d. dien af te sluiten,
en daar zyn binneman er niets tegen had, koozen me-
mand op voor het publice, dat ontfyngolbaar heeft had er

over te ryzan. Das gaet het in ons land, zoudt hy, en de konde
en in gebachte bynaesen: zou gaul het ook in andere landen.

Ons doed dit niets wy neken wy vanden en sekeommen
een hoop punt, ook door twaandelingen toepankelyk zo
maakt, en Adlershoort genaamd. Wy hebben dan een gun-
schen. Staubinger Lecbuorand voor ont. Een anderis hoop,
te links van ons, Okhöft Spitze, verhuult niet, schuldewsting
met hare conzame kerk. Onze leidman verhaalde ons
dat de geestelyke van deze kerk, een katholieke priester, op
den maal gekantew is vroudesaker te worden, en dat
hy doarin hertongewoens geclaygd is. De landleden ho-
men minnigpaldig het hem, hy zameest hem door half ke-
kelyk en half verseldelyke middelen, en hy warte zeer
pewin betaald.

Wy daarden af naar het strand lieas wy de style
wanden, die met groote stukken afvallen. Biedhounden,
Het zyn geen rofzen doch zeer nette leenwaende.

Ons bleef myn over de Künigssee te beraaken, die is
nakes by Zoppot. Het leenwambe my dat wy daarvoor
op nicidit de knoete maesten bechlimmen; doch spactig
bleek ons dat de naam een misleiding was. Van water
was geen schyn; het was een gaed zep laetste bank om
het groote papereel van de see en van de onliggende platt,
Ten ons Zoppot in stille afvanden te overrien, den
schaonw moogant en dat schaonw avont te genisten.
Wy deden het laetste, want onze lange twandeling had de
groewen van den kerkten Septembardag aqua darside.

Wy neken met spact teuy en wanen zeer leviden.

Woensday 22 Septemb. Doren morgen beracht ik den Heer
Landman Conrat Fooking, en een varenty man met wien
ik sprak over den handel van Dandrij, dien van Nederland en
over hetgen ik zien en de personen die ik beraake, moest.

Lafayette 2113.

De Hout-handel bestaat byna uitsluitend in uitvoer van graan en
hout daarvan af; uitvoer uit ons land is er byna niet meer.
Koffy is veel, door Sultans van de Handelconcentratie, ze
kooft als by hennamand, komt. Haveny bouwt uit Engeland
veel vraggen veel goetkoop; thans is er Hollandische
Haveny aangekomen; doch meer in die en Juny Engeland;
en de betere toevalligheid van den Hollandischen koop daer,
tegen niet op. De Hollanders laten zich niet raden; by koop
ken voor lang gemaakt word dat er by hennamand twee reglementen
en gewoonten maaten afschaffen; 7, dan die ook de he
te kant is. Loof, de dakpannen, wil men niet voren
gen want het Duitseger model. De andere voren dan
dat wel, zoo dat de Hollandische niet verkocht wordan te
lyt men van elders veel inwaert. De houthandel is ook
niet zoo levendig als die eren kon. Het hout is thans goed,
koop. De Convent had voor zyne rekening een vragt naar
Hamburgh gezonden. Die wilde men niet aannemen, 88 in
communie. De zucht heeft het een vragend aangekomen,
en niet groot nader, verhoort. De Hollanders zyn byna niet
te bewegen om den handel te doopen, wie al men dien te gemen
dij in de zwaarte wereld loyft. Ook by vanden de Rotterdam
niet en vanden de familie Rycheveld.

My bracht my in de Societait de Harmonia, want ik met
eenige kennan sprek, byzonder met Dr. Lofchin, Directeur der
"Köhenen Bürgerschule zu St. Johanni", auteur van vele bij
tonen te geschieden. Ik sprek veel met hem over de historie
van Duitry en over het onderwijs, byzonder het middelbaar.
De tyd gebragt niet dat ik van de vour my diensylt zoo oute
regende gesprekke, veel optoeken. De Schone tuelt de St. L.
bestant is een stedelyc, zy is voor knopen van gouden
staal, doch niet voor mechanische stanten bestemd. Zy telt
840 bewoners. Een tuelt van dorclpse soort is de "Zu

Ex. betra at ark some för Navigations Skult.

Löfchin. J. 124.

St. Peter und Paul" die 500 koninkeligen Loofe. Ter zyne van here
 Haas de "Höhere Töchter-school". Andere "Jüngerschulen" be-
 staan ook nog en zyn sterker door omring van het onderwijs
 vanschillen. Deze scholen zyn meestal vromer kerkelyke
 instel, doch nu wel het bestant als het onderwijs zyn door
 de beoefte van den tyd gesekundiseerd. Behalve deze zyn
 koninkelyke "Die provincial-kunst und Gewerbschule" en
 "Die Provinzial Gewerbschule" de laatste van nieuwem tyd
 (1824) thut zyn thans aan het "Königlich Gewerbe Institut" in
 Berlyn. Zoo dat hier de twee klasse van dat Instituut
 worden vermaagen, en de koninkeligen verband te Berlyn in
 de eerste klasse kunnen worden oppenomen.

Het Gymnasium is geheel zelfstandig, ook de Handels-Ak-
 demie.
 Dat het lager onderwijs zeer vullend is schryft zyn
 niet gezegd te worden. Doch was ik hoer begeert hier bin-
 tervensom gnot van Byzondere personen en bereeningzen
 om door onderwijs de redelykheid en den toestand te kom-
 dawn. De Hr. Lefebvre en zyne achtergeert moeden om
 hun onneemads wreterzaamheid over deze inryngzen
 lang gezwam d.

Na den middag ging ik in de "Raths- oder Stadtbiblio-
 thek", waar ik meden den Hr. Lefebvre aantroef, en Biblio-
 thecaris w. Deze Bibliothek is reeds in 1580 gesticht en
 heeft nuwat door vermaking van byzondere vereenelinge
 een wy groote uitgebreiding (40000 deelen) bekomen. In 1800
 den jaerlykes 8 tot 600 Th. toe onverschand en aankoop te
 speed. Zy staat nu vele lotgevallen in een overgebluen deel
 van de St. Jacobskerk, waar het vordelyk intambo der Stad.
 Zy is in 20 vakken verdeeld, en is zyn evenwel vullendige curio-
 losyzen, mer dat men alle boeken voortand vinden kan. Het
 behant kwam my in alle opzichten, a delij vord. Hierby, heeft

L. Schin. J. 200

130
narraclean, beschouwen. Het kwam van het westelijke uiteinde
der stad, in de richting van de meestelijke haven van Dantzig;
zoo dat ik op mijn langzamen weg doorward door vele straten
reed (aan het gaauw doorwaards veel niet te denken), hielden
mij ik in Dantzig niet zonde vernaken hebben. Er moet
veel goed bestaan, om in dien afgelegen hoek die triviale
bibliothek te gaauw ten nutte maken. Het is geen zwaarte de,
weg naar de belangstelling in langere beschaving in de rijk-
stad Dantzig.

Ik maakte hier kennis met den Dr. Raepin, Braccopler
van het Gymnasium, naar wien ik ook tegenwoordig ver-
nam.

De schone water lichte ont uit mij een uitdaging te maken
Krupfen, de plaats waar in Febr. 1840 de groote doorbraak
heeft plaats gehad. Ik heb hierna reeds gesproken (St. 122).
Weggeden langs den linker oever van de (Stille) Weichsel, waar
in ons bijzonder de groote overvloed komt in het o of niet.
Men laat dit kanaal meer dan vroeger hier liggen, deugt
er slechts, zelfs aan te schepen door komen. De plaats der
doorbraak is $1\frac{3}{4}$ mijl van de stad. Weg naar de
Weichsel door een breedte mond in de Oostzee Struomen,
in plaats van, een als vroeger, een kuising lichte te maken.
Er waren dinnem van de tot 100 vaas barge, waarvoor de
rivier tot moetae was lang gedruyd. Men wilde in Dantzig
niet geloven, dat die dinnem in eenen nacht konnen waan,
en ook van het zw. Dit te kortellen moet onduidelijk gevoelen
den heeft daarvan een nieuw plan gevondt, om namelijk den
vraag van weg dien de rivier vormt, als een afgesloten beteken
te behouden. Een groot deel zonde ze deugt worden, en
alleen een van water als kanaal werd behouden, dat door
Kruken van den meander, mond der Weichsel afgesloten is. Er
ligt den hier mij een kuising vooral van het kanaal, en ook een klein
deze vaartwegen; doch gemeenschap met de Weichsel heeft dit ook

Wij zagen ook een eenigzins nestig, die gekamde,
om te belopen, dat een de rijkte overvloed van men
deel van het inder.

L'ochin J. 119.

kan overigens niet het bekant en zeldzaam water uit, en dan door de sluizen. Een groot voordeel is dat nu naar de uiteren van die (Vielles) rivier in het noorden gaau overstromingen te voeren zijn. Voeger waren die niet te vermyden, en een breedte van een paar duizend voet was er geweest van de rivier. Die is nu behoorlyk droogge, macht en goed bebouwd, jaist is dat land zeer vruchtbaar en dus veel waard. Het is nu een heel goed voorbeeld van de overryke en een hoop deelen te klaren en, van de uiteren van het geheel overziet. De rivier die wy ons voorbeeld, dat zoo waard geweest is, naar de nu zeer kleine trefke de deelen waarna wy stonden en de andere aan de overryke. En is zelfs een begin van een plaats van dezen uiteren waard, en men handelt het niet met een oningelyk deel daar, op minns een belemmering van ontbaten, waardoor met de by grootten tavelen van water, de bechheit want het vry is het linker hand trouwe. Men kan trefken, vint dat zy al wat er in handen gaaf overwaards gestent wierd. In alle geval zijn die voorbeelden in een net geschikt.

In den ochtend en menenlyke keerden wy huiswaart.

Zondag 23 Sept. Ik verucht dezen morgen de heer de Bader directeur der Handels Academie, met welken ik lang sprak en byzonder naar de inrichting de zeer ruime belangstelling. Nabour, die zijn tyd verduut was, liet een kaartje van de uiteren de uiteren gaau naar een Handelsakademie op te rijten. Hy stierf in 1814, doch het lepaas werd om de politieke zaken tenijde vermindert, en men stelde de uiteren vry naar zijn testament int tot 1832. Toen was het men het met er niet van in, zoodat men niet tot een school bepaald.

Lebanon. V. 114. 57.

De provincie en de stad draagen ook by om die tot stand te brengen.
 gew. „Dere schaal heeft se dart bestaan en de raan van den
 Maaklandischen Council had haar bezocht. Ook by west nioer
 op prijs gesteld, en in der laatste tyd had zy slechts een klein aantal
 leerlingen. Tindige is in dien toestand verandering gekomen.
 Men heeft het belang begonnen in te zien een marktgelyke hand
 delshandel om tot stand te brengen en daarvoor heeft men by
 het opproep van een appeltafel, Director den H. Bodewit bezogen.
 Dere heeft en zyne kinden tot een gesamen, heeft niet alleen een
 op de schoolen te ziele, maar name philosophic en mathesis. Hy is
 propaandocent in Keidelberg geweest en, dat is meer 13 jaar,
 professor in Luidich. Hy is geboren in Danberg en heeft by een
 dat hare voor zyne vaderstad. Hy is in het jaer 1857 hier
 gekomen met de opzichte om een volkshoornen hervorming tot
 stand te brengen, waartoe de Marktgelyke Regering de middelen
 verschaft. Dere hervorming vromens by niete doer ten
 behaue. Dief, die nu werken aangevuld, kwam een trappen
 in de opzichte. Het onderwijs is verbeterd en het spraak alle
 de waken van handel en ook die van de behaue die mee
 den handel in betrekking komen, omvatten. Dit wordt meer
 zeer gemandert, en het getal hare scholieren neemt alle
 somerker toe, het dedrage nu reeds 46. De koninkden
 aannemelyke handelaars, wat zy die reeds eenigen tyd op
 kantaren geweest zyn, heraken, met zyne de liden, der
 thademe. Tot dat de H. Bodewit meent dat de praeflyd vrom
 dere instelling doerpostaan is. De enting van hen het
 „Lehrplan“ dat reeds veel omvat, en toch nog moet worden aen
 zoudt.

In het Gymnasium maakte de kammer met Prof. Nirsch,
 die de historie onderwyse en ook de schryver van gewichtige werken zeer
 bekend gemaakt heeft. Hy is bovendien een zeer bepalend en beuim

Lepid. 149.

nelyk man. Hy is belott met de roep naar het theolozy oordief,
 dat voort de historie zeer ryk is en wy meening of niet daerom
 aangenomen. Wy sprekten meer wyf over historie dan over het
 Gymnasium. Dit is eenmaal zeer merkwaardig; het is zeer
 het gebouw betoef, het schoone van Prinsen; geint ook een
 der grootste. Het werd reeds gesticht in 1558 doch zoo
 veel de tusschenlyf als de tusschenlyf taestand is debyge,
 en in vele opzichten verandert. Samaanlyk was het byna lere,
 derital, omvatta theologie, rethorice, medecine, geneeskunde,
 en philosophie, de vier faculteiten. Hierin zyn spraken
 verlaanen tot 1812; sedert is het als theolozy Gymnasium
 uitspreekt en is thans by uitloek blaayend. Het woort door
 450 tot 500 knechteligen bereikt, en is zyn veel watschen,
 de onderwyzer. Het minne, watsyke, geronde salonne
 draagt gewis het dien blaai by: ik zag die leventige, en
 lere zeer arfoulyke jonge leden uit de bekende zalen, door
 de breede gangen kromen, de knoppen onder camp zebraay
 open affaan, en ik vint dat zene vooftlyke waandige wyf,
 om de jerd te onttraagen weenere by van blydhaayen en
 wechzaamheid wullen worden opgelant. Na met het onse,
 wy, veel amastand is, blyft het klafel gebalte de kooftoone
 en hoef men niet het dat om naar de niet lereende jerd och
 hier zene opleiding door zingenamde kealia te wechchaffen,
 daarvoor zyn de "Hohen Kurfurstkolen".

Het word thans den heel Festing, die verlaanen dat wy hem
 dorren around bantun bereiker vonden; terwyl ik reeds zene
 derzylke ontvonding van Prof. Herula had aangenomen.
 Die unse nu verandert worden

Wy berisptiden, het Rethhaus, een der schoone gebouwen
 uit den vooftzere tyd. Den tonen kamandnen, wy vonden,
 vint by onertrofe u in brachide, ook van vulturindien van,
 der zany vooft, alle tonen, die in my lereen. Inwendig is het

In 1835 is die versameling toe stand gekomen.

Randhuus ook nog in onzen tijd van de 14 en 15 eeuw. Hij heb-
 den eenige zalen gezien. In de zwopencamerde Sommerskathedrales
 zagen wij 28 het wonderlijk maar uitmuntend geschilderd schilderij
 van een jong mens die een penster opent en liet ons naar het
 zien in den raad gesproken worden. Op de deurs van de overige
 st. at een bejaard man geschilderd, die de wijzen op den mond
 legt droeg hij de deurs opent. Men zegt dat deze, den vinder van den
 zwan voorstellen die het mogelijk te linsten. Terwijl dat men
 was. In de grote Kerkaderaal van den Gemeentehuis van den
 gen eenige schilderijen, die door een verandering van kunst,
 veranderd gokoekt en aan de st. ad geschonken zijn. Tusschen door,
 van keumening mij zeer de keumening waardig was. Centen
 in Rome heeft Paus Gregorius gewelddadig in gevangenes ge-
 klaten; het volk konnt daerom in opstand en verrijpt Con-
 tins, die om zijn leven te reddens de besterming van Gregori-
 us verniept en ook verrijpt. Het beeld van den paus die 29.
 verrijptes recht is zeer schoon. De schilder is Julius Schwall
 in Berlyn. Het ander schilderij stelt voor: de Pauslike
 biskoppen, die den Dantsiger hervormer Pomeranus Klein
 gevangens genomen hadden, werden, door het volk gevangen
 hem in vryheid te stellen. Ook in dit stuk is het beeld van
 den hervormer, die verrijptes door de gevangenes, met
 waardigheid en troetvaardigheid het volk haet hebben,
 is treffend. Dit is van Rosenfelder in Koningsberg.

Dit Randhuus is thans het eenige naar Dantsig, dat was
 gen men het alleen van het gebiet te wat Rostock heette,
 en waren in de tines onder de deelen eigen Randhuus; want
 een voor een gemeente was niet. Men wordt hier telkens aan de
 vragens toestand, en aan de ledigen van Dantsig herinnert,
 en juist op de plaats zelfs ront men verrijptes, zeer men den
 mede bekend te maken. Ook is het mij hier niet verrijptes.
 De tijd magt den verrijptes ook al bij een langere reis als is
 aankanden het Randhuus.

De uitkomst van de laatste historie is het Dantsig van 29.

Men heeft in 1848 eenige concessien gedaan, waaraan
men veel getrouwde wordt; die men toch niet ligt een, dueren lang,
nemen. Hierin bekwam een directe belasting op de inkomsten,
die progressief hooger wordt: van 22 Lgr. tot 5 Th. van de
100 Th. Men had zamen geloozenheid gehad de byzonderheden hier
aantrent, en aantrent de gemeentebelastingen en finantie in
het algemeen, te vermenen. Duid in een woordenboek d'afkeken
strukturen, die dezelvige niet ont aan tafel waren, kwamen
ik verrekken dat de "Communitatener" 56000 Th. en niet
meer betragten. Dit kwam my niet veel veel meer. Ook
heeft de Stad nog altijd een Territorium in eigen gesien.

Men vermoet dat by het gemeentebelasting een Spaarsam,
zied ten oprigke van openbare werken en belangen bestaan,
die niet de onrechtelijke belastingen niet overeenkomst. Men
ziet het ik in een groote Stad zulk afkekenlyke planieel
gewandten: het is pyuisant door de straten van Dantzig
te gaan. In zyne alle straten heerde groote onrechtelijkeheid;
groten met stelsel van houten of met het met spraken in
honderdtyden stank. De straten werden nooit geschoont.
Ook was te denken, indien te vromt duand gereed vinden;
doch die geschiedt alleen, om de gelatenheid te geven, dat
groote opene waagen, midden op den dag, was dat te talken
het voorby gien stromen, een oprameling daer van de
groote hoopen, die in de straten liggen. Van schoon, zegen ik
zeen. En it in de Stad geen drinkbaar water, van daar
wordt dat in water aangerand en verhoelt. Men zoudt vermenen
dat men alreer de meesten groote baden opziching te, ook hier in
zuld' een algemeene schaffe op algemeene kosten zoudt worden ge.
En is geen behoorlyke brandweer. Twee eenige maanden was in zyn
groote zand, om brand, en men konde slechts ontbrekenen spuiten
te voorby. Sedere denkt men na of men zoudt brandweer zal

ende instellingen bya niet meer behouden heeft. De Pruisische
 gemeentewet is ingevoerd, en het aristocratisch bestaande
 bevoorregte families; ook het andersleids tusschen de groot-
 handel en de Junker genaemt worden, en de Gemeines;
 waarvoor men de overige inwoners verstaat, is men nu
 afspreken nu van Gemeindevorstand und Gemeinderath.
 De laatste bestaat uit 50 leden, door de bevoegde vertegenwoordigers,
 naar gelang in het openbaar.

Naar het privaatrecht geldt hier behalve het Culmsche
Recht, dat onder de Duitsche Rechts ontstane was, een eigen
Danziger Willkür van 1485. Men heeft die nog lang bij
 men te papen, by afdrukking, over. En wat dikwijls stryde
 over hare kranche hoewel men die meer en meer ontkent.
 Eindelijk is zy plechtig voor geheel versallen verlaten op
 1 Okt. 1857, en is het Preussische Landrecht als onvoorwaardelyk
 gehandeld verband verklaard. Ook voor handelsrecht is het
 algemeen Pruisische geldend; doch men verwachten
 men voor geheel Duitschland.

Het evenwel veel gebruikt is dan, handel behouden en,
 vaak niet verwachten, en werd nog ook vastte. Het meer
 is dat het geheel ontrent de markt van de men van de
 handel behaapt. Niet tegenstaande de Gemeindefreihheit, die
 geen andere gelden gedroeft het monopolis, en
 de gelden, en met name de kerse loonen in hand gebleven.
 De koninklyke vormen een talryk vereeniging, zy hebben
 hun geldent naast onze kerse en by van ze als kerse
kerse in gelden gelden op de markt van in kerse kerse.
 Wanneer ze kerse kerse, hebben zy in de kerse kerse op
 met kerse kerse en kerse kerse, naar de kerse kerse.
 De kerse kerse vormen een talryk vereeniging. Zy
 rijken al het kerse kerse kerse, kerse, kerse, kerse,
 zy ze kerse kerse kerse kerse kerse kerse, en kerse
kerse kerse kerse kerse kerse kerse kerse kerse kerse
kerse kerse. Van de andere kerse kerse kerse kerse kerse kerse

inruimen; doch die het my zeide, naepte er by: de branden van
tot nog toe niet groot genoeg; indien er met een gemiddete
brand plaats heeft, zal men in Dantzig geen manschap nemen.

By eenige goede gemeentingen van de, welke groote gebouwen
niet blyven bestaan, en by een aantal huizen, welke de ruïne,
nog niet zoo achterlyk blyven.

Zijne suavelijk en altyd. Zy vinden, 25 tot 30 Fr. in de week in ge-
 maane tyden, soms veel meer. Men ziet zo dan veel somers
 spullen, puerel, en Champagnegedronken; - het welkamen
 armoede komen ny niet lict. Zy hebben zekere verordeninge
 en bestant onder veel en gedruyen niet dat men veel daeromte
 daernaage. Jongere handelaars hebben dit veel gewenscht te sien,
 anders, met name de afhankelijkheid van den handel jilens
 deze lieden te daer ophouden. Oudere handelaars hebben dit
 afgehouwd, en de paping heeft aanteleefing gesamen tot elcderge
 te welen. De marktlieden, die nuor minnes loon den arbeid
 versuyften, werden aangerallen, sommiff om het loon te
 kopen; de militairie moef niet tuffen beide komeu; de
 schuldigen zyn nuor het geneef verblekenen, eenige tabakwe-
 re teuchthuisstraf verwoordeld. En de wthoudt it gewoen
 dat men de marktlieden heeft taegestaan want zy verblekenen,
 alle aaneinander gelaten heeft. Of het en juist is, hier
 ene te becliken dat die verstanten auecaenderlyk zyn en
 doet men die gebreken verdurent maet teken. Bestaan,
 doer it betwyfelen; doch veel geloof it, dat et, om een
 gunstigen taestand in de verhanding van handelaars.
 marktlieden, in beider belang, in het loon te roepen, met
 insigt en meer belang geordent worden dan than by de
 Dantrijer kooplieden worden aangekroffen.

Naar den handhandel bestaan geheel andere marktlieden, die
 kunne betrekking tot de handelaars is gelykvoortig. Zy mi-
 nigen neccsuytlyen arbeid, met name zagen zy hebben en
 planten, en bezorgen het kant zo als het om de veruillende
 landen van uitwas noodig is. Het is merkwaardig, zede ny te
 de Fabrik, te zien, hoe aenankend de lieden meten of
 men te noodig heeft. In en eueing, en vauwel geen kant, nuor
 het werk, dan zyn ny zeer vadelijk. Hoar komt en veel kant, nuor
 en met spied veruonden worden, dan is het al of te veruonden zyn.
 Men maet te opraeken, meer en nyf meer loon lieden. In het

[Faint, illegible handwriting throughout the page, likely bleed-through from the reverse side.]

kant afgelepen, zoo verreesen zy dat men zo niet doordien daar
 heen laat dringen, en zy ruchen op hun panak bijeen, tusschen
 die kanen luid den koopman de gemaakte dienst te bewyzen, hier
 in is in den laatste tyd verbetering gekomen. En zyn eangs
 daarom koopmansen opper. Aanmerkelyk verriede men, en
 het werknaak had verroeped, dat zy dubbelte banken vermaen
 werden. Doch dit heeft men niet gevonden; zy zyn nu in twee
 vesting. Hierdoor zyn de werklieden ter inrigt gekomen dat
 men te groot veel taak kunnen kan, en zy getrogen niet lichte;
 denre. Dit is juist hoe anders om de tusschen oprijting van
 heelenen raagsmalen te verhauden, zoo ook was de oorsyng die
 taak viel te vermyden is, gelokelyk taal plaats grijpen. Het is
 zonderting dat men gaand wind. Raagsmalen gemaakte
 kants. Voor water. Raagsmalen, zoo als, en Hooversen, ont
 breekt het aan Hooversen taaken.

Het ware te wouten dat voor de tussche banken van werklieden,
 die onregelmatig of verroep, of taakmening taak kants, later ope
 nische taaktaaken ophouwen. Het lichte ziele de gewis later verroep
 kanten verroep, men zoude naar den tyd van stilstand van
 kanten of naar kants anderen verhauden kanten. werken die van de
 lichte kants afgehauden worden. Gaep, later kanten, verroep
 die nu ophouwen zyn, kanten in Gemeenheit, gemaakte wouten
 om elkanet behalpenaan te zyn. Dat lichte alle, ontaenlyk ter
 dars het geschiedt, en zyn en wouten naar verroep dan kanten, en
 kanten. Juist zy die welke maatschappelyk kanten, en gemaakte
 het stand kanten kanten de gemaakte maatschappelyk kanten, en
 gemaakte zyn.

107 wouten, en dars de Spicker Tussch. Dit deel de stad is niet,
 waerly, dars het maake te stand als wouten, en kanten, juist gemaakte,
 dat het in het maake, tusschen kanten, gemaakte kanten. De maake,
 zynen, van steen en anhel van kants, zyn kanten, en gemaakte kanten
 ontaenlyk in kanten en kanten, en kanten kanten, kanten en kanten
 maake, dars kanten. Dit is goed ontaenlyk om het gemaakte van kanten
 of kanten, Men zege my dat er 450 tot 500 kanten maake, en gemaakte.

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to transcribe accurately.]

Des avonds werden alle talen afgesloten, met uitsluiting van twee tongen en de spraak die van de een toe de andere loopt als de overgang van het ene taal het aan een gebede der Stad.

Dezen avond inachten wij het knuiscari barack, by des heer Fickens, waar wij kuffy, en by den heer Kriens, waar wij thee dronken, konde zwaarswinnigen zeer niet met een schandte de werke te Conffuit, de tussche te Heiligen Bynen, beide ons reeds eenigen bekend. Wy werden goede menselykheid en aangehooren gesproken. De Mr. F. en zyne vrouw wonden de zwaarswinnigen te zigen, hemis en twee, waaraan wy de schoone bloemen en wach, ten zagen, en niet naar de behaaring om van hen los te maken, de tyd was te kort om het belangryt aen te houden van de Kriens, die byzonder uit de Aachen naar byzonder had ook aentent de behaaring met Heiligen heeft opgenomen en gaarne de woorden makende.

Vrijdag 24 Sept. In de avond waren wij in de stad van de stad. In de ochtend was het alomtegenwoordig in de Aachen Akademie. Het was my een genot, met deen vlytigen man te spreken over zyn verspreid en te zien in de werke van de Aachen. Hy was my zeer dankbaar over de Aachen in 5 deelen, waaraan, by jaer lang geacht heeft. Hy gaf dat niet naar hy in Leiden was in 1846. Ook omdat het by een democratische regering te Aachen in Leipzig uitgezonden moet verhoort men het in Duitsland. Dat verhoort heeft zyn Janen gedrukt. Hierdoor verhoort by zyn Koninkrijk, en met de behaaring van zyn vertaaling. Thans wordt het in de zyn, in de Aachen gebruykt en zelfs in Engeland zekert men het ook het volledigste. Wy spreken ook veel over de ommekeer in de Aachen. Hy is zelf in verbanding geweest en zelfs niet volgt gevonden. Het ongeluk dat de regering in Aachen heeft men waken, die juist tegenover Aachen staat, niet weten te onderscheiden, maakt dat men zwaarswinnigen die anders niet

Larkin, v. 128. 56. 92.

139

random. bestaan, en tenens dat men het veel onzigt doet. Hy konde de
mannen op des niet de beste bedachtingen en ook niet bekwaam,
kaden en praktische geschiktheid veel niet vinden, seden welke
doet die nu is hand eye, Lomtyds ook het kenaal of wachring of
Hwaalwegen, gekoepel. Het kwam dat de radicale stroom
was hem niet ontgaan, die enkele lechts kan zien voor,
doel. In Zwitserland hat hy dit van vady gezien. Het is daar
gastroog jegens de hervormde genoot, maar velen die gene
belangstelling verdween hebben daarom misbruik gemaakt, en
nu is het voor eertye negatieve liden dikwylt onaanneem.
nu is die veldste rykheidmanen gelykgesteld te worden. Dit
was voor hem een grond geweest om naar Dautray, dat hy
toch lief had, terug te komen. Hy was, in val hoog, doch
de frank, om het niet van het anderwege, althans nimmer
zelf te zien, tekenen dat het niet groot. Datafuut is typer
van oud als de normale, te weten 56 f.

In het gemeene klooster der Trinitarier, by de Trinit
kerk, in het noordwesten der stad is van 1598 tot
1811 het Gymnasium geweest. In 1811 is het veruut
Toen hiervoor ook een pastoorde lokaal gerant was, vande
het worden afgebroken. Doch een kunstschouwman groot en
beclakomer, Freitag, had in 1843 begonnen, vromer, van
onsaid te kunst te veruuten, en deze vanden in 1848 om
den koning verlof om die zaken voorloof in dat veruut
ten gebouwd te plantien. Nu wordt het actyd de bestiening
gewacht, in intupien waent de Mr Freitag deze vromerly
Dand vige Museum, en kump dat die bekantlyd zal wor
den. Het vye kalle velen, vromellen vromen, vromerly, vromerly
byne instand, doch niet overblyftel van lokene vromen,
vromerly, vromerly in de vromellen. Hetgeen de vromerly vromerly,
niet vromerly lokene, is allelei vromen, vromerly, vromerly,
beclak, overblyftel van lokene vromen met de 16. en 17. vromen.

Lafayette 1.34.188.

Leuze, maar was zeer volledige opgaven omtrent de
handel vint ik in het overzigt van jaer 1752 van Liefken.

It is er meer en my zagen er niet gevonden de Zou. andere...
 wanneer de het some afkond van deze straat van de Oosten,
 die meestal schouw en marktwandige opleest, en wien wy de
 tuingrakte en aangename d'lye hebben doorgevoelt.

Op mijn terugweg door de Hout pootken wy voozgef een lano,
 van te vinden, die hier eenzins in getoont is, doch niet in de
 winkelst ommening was. By die gangen vte in muides van
 vande Straat, konden wy de gevoone klac van het afkonne
 lye pleuvel met linc handte.

He het voor de Natuurtrek van den handel met oprettelge verzoenst,
 maar my de stikken de actae betrakke lye loek in handen komen.
 Ennemel heb ik er met over gesproken. Het kennd my niet
 voor dat men niet met grote larenning of uitdandief vleit.
 En warden grote winkel behand, maar, byna uitdandief
 land in groen- en hout handel. Nuw andere. Han het lye
 dandief angustig. Van de andere koren kan men het
 lanneland gemakke lye voorzien. Nuw het graan is
 de kore hoofzack; die komt voo een klein gedeelte van
 het lye land in de walghaid en die handel is zeer zwaad.
 Maar het grootste gedeelte komt uit Polen, de beste
 tarw uit afgelegene straken van dat land. Deze handel is
 aan grote kormaan onderhoop wat de marktoport de
 loep, en tegelyt omme de vooze. De grote sigmanen met
 koopar hun vooze dnd lufftenhand van aganten, liden,
 in lannief; of lann lannief met aganten van de
 Donsnief handelaars in Polen. En voo ook opkoopers in
 Woorshen, Krakau en andere plaatsen in Polen. Deze kore
 vooze het graan dat de koren te maakt lannief. Een voo
 te maczelyheid is, dat de Paulte grondaigenaars en han
 deldaard staet voozschubben voozangen. Wannief men die
 geeft it er vooze dat wy hennie voozstantien niet maaken,
 of dat het graan niet voozand lannief. De lannief
 ger koopelien van opzoraan vooz naar Polen; men kan
 dan dndief voozief uitkoopers. Het gahale lannief lannief van

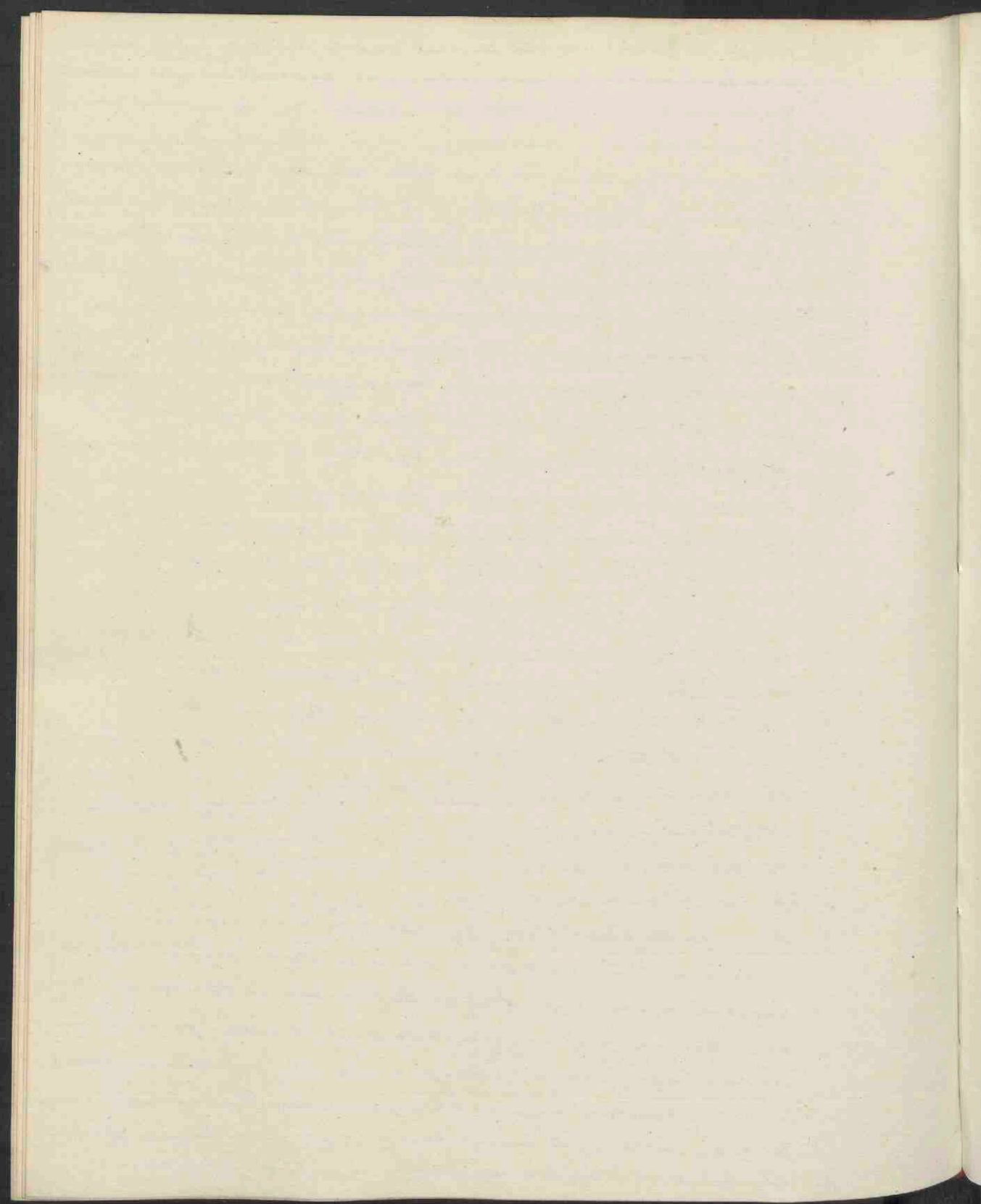
Dezen roman is het gróóte de droomte op de 'Verlichting' geweest;
de laatste lagen bleken lang vast en het gááve de zwaf. Het ge-
fack aan water deed de kanaalmarkt tusschen de Verlichting
en de Oude geheel stil staan. Hierdoor heeft men vóóze,
die nuur Heltis, depland was, naar Dombrij en van door
over het meekes, vanden; een omweg die anders onphand
was.

de Weidde met hare uweveringen is voor de afzet van graan met Dantzig in betrekking. Het was eens anderszins rivier naar Ruffische havenen kan verworden worden, maar hier niet. Een gedeelte, vooral nog, gaat door Kanalen, die de Weidde over de Oude uweveringen, naar Stettin

de eigenaars rekenen hun graan naar Dantzig langs de Weidde tel wanneer die gemiddelden water heeft. In de winter met zeer groot, en door de rivier eenigen diep, dan gebouwen men smalle, eenvoudige maar nog sterke en onoverloopte booten, met een enkel mast en onverzorgde runder tong. Zulke booten viel men hier treffen. Doch dit is byna uitsondering; het meeste komt in zeer vlakke visscher, te booten met twee planken gemakke, die hier aangehamer weder uiteen te zetten worden, - of in grootte visscher kornen die op balcken geplaatst zijn, en zeer lang geluiken, dat er niet verloren gaat. Deze laatste wyze is verkiest omdat men over de onbegrijpde plaatsen met de balcken het best kan komen, en door Straaken de kornen niet verliezen het, gaen by booten heel voorbaat. Dit vermaat gaat zeer lange aant. De oogst van die jaar wordt eerst verhoort, wanneer in het voorjaar het is gemakken, is, want men kan het nu nog verworden vande het vast winteren. Het leeft nu die vaantwerpen zijn (booten of balcken, intien men komt en graan te verworden heeft), ontbrecke toch dit wyze was, ten, en moeten de verrentingen liefen blyken om op nog te wagen. Veel graan gaat hierboven verloren, want het graan leeft open in die booten, en kornen. Het laatste vande winter, wat onmiddelyk de winter het vermaat en vermaat een korn, het moet met twee uweveringen het langer dienst. Wanneer het nu onvoldoende aankomt wordt de bovenste lang voorigly weg genomen, die is drie of vier vingers die, als een graan lang. Dan onder een is het graan heel natlyk in die vanden foudch. Intien men het bedekt met vande het vermaat zijn.

En zijn hier nog andere Pater, veelal overleden, de
wonen of afkomstig van, hooft de Strabon de Catubon.
Voor de in zijn byzondere school, ook een katholieke
Wij kunnen heden avond de kinderen der school hun
de Pauleke hebben zeer welkend zijn.

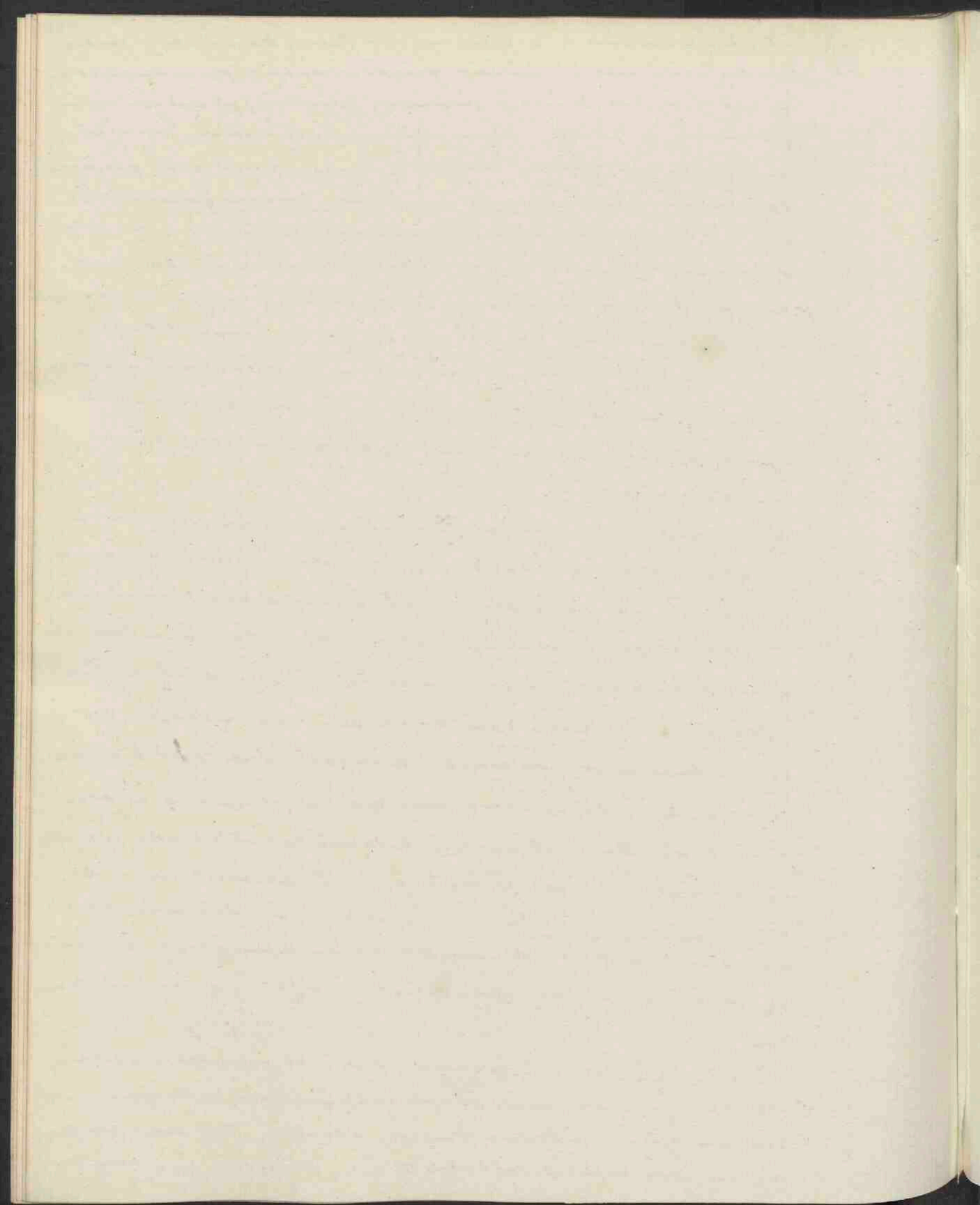

Het hout bekent men eveneens uit Polen. De export van het
 van het gewoonlyk en het niet geneeld is, doort te maken hant van
 agenten die uit Dantzig geuonden worden, of agouten die si
 geuonden in Dantzig. Men moet ook darynans voortkint
 ten daer en vele hant van wapen. Vraegst men naar gewant
 dat het hout niet anders dan in den winter gezad werd
 omdat het dan beter sou; doch dit is niet meer uigege.
 de Paulische keiser en naar geschiedt, by heseu vele
 bespoken verwaest. Thans is de Russische regering bereuyd
 naar de afnemung van het hout, en zijn voorbesliffen
 uitgeraantigd omtrent het uellen en teader impuleranden
 bespoken. Als die uigegefd worden. Zal op den daer de
 hantel daardy gebaat worden; doch naar erst zal het
 een delemmering zyn.

Het bezwaer van de slechte middelen van veruort de
 Ho at ook naar het hout. De uuekheit is een der uuek
 selykheit uuekieren om te beuunen; haer had it een beuandelyk
 dat men en geheet niet op uuekene kan. Het runde hout uuek
 daardy en uuek uuekeringen aan te beuunen; doch de Russ.
 ische regering doet daar niet van. De middelen ont.
 besken naar de grante makten. waanao. doch land behaefte
 kuyft, en men kuyfde of men taal uuek uuek willen
 daer waardoor Dantzig beuooddeeld soude worden.
 beuier wil men den uitvoer uit Russische hant de
 uuekieren. De spouuungen uuek daerom ook
 niet geuently naar Dantzig worden aangefald. Die van
 den voor het uuek van hout en een gezad so korten
 zyn.

Het is my in het oof geuallen, dat hier, even als in Pruttin,
 die hout van oermeed en ammatigung der militairen niet
 zoo groot is als in andere Dutsche plantzen. Zelf uuek uuek
 my ont, naar uuek uuek te zien, bouwt en kuyft naar de

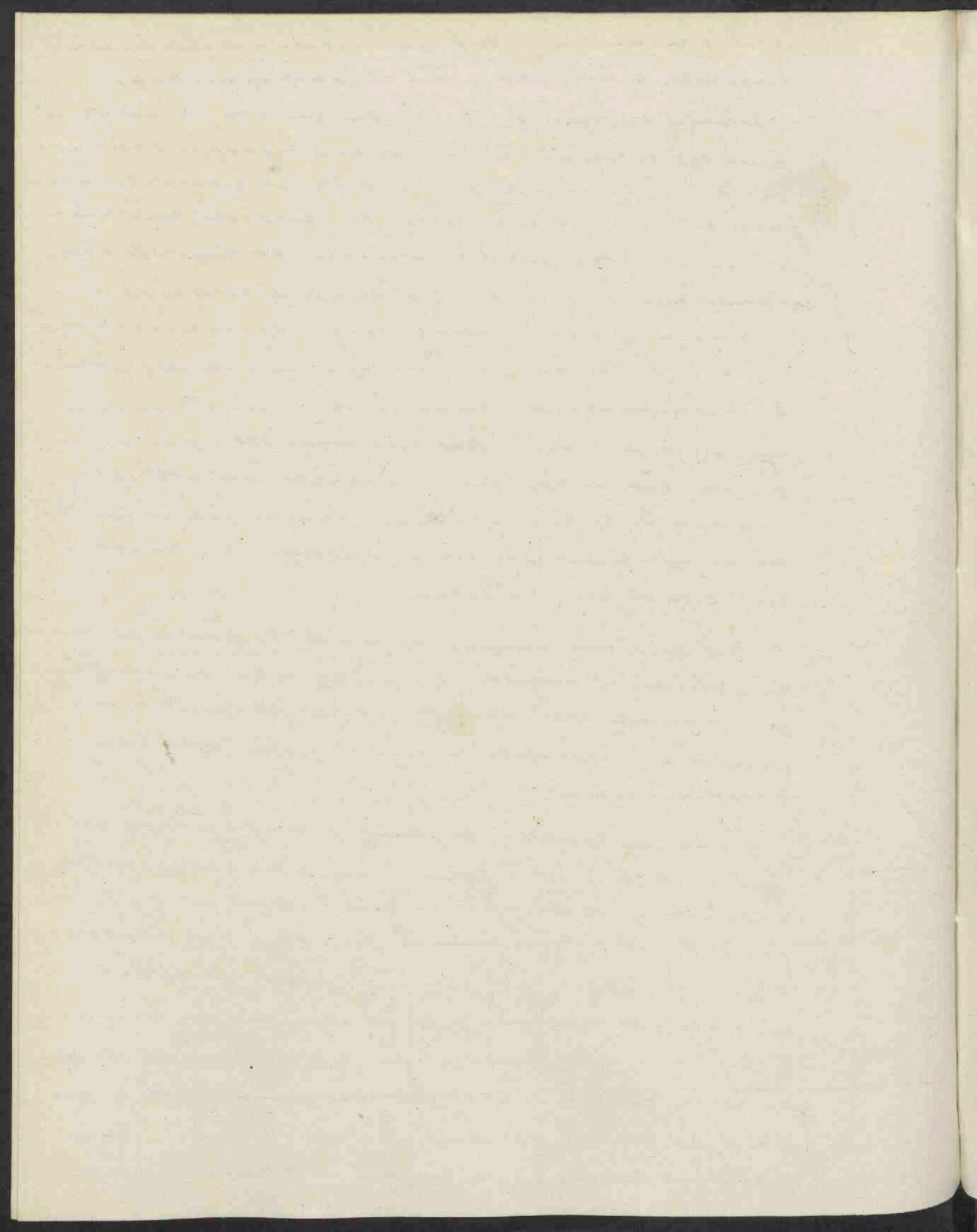

vesting was niet zyn. De koning verhooren niet niet konnen, de
koppelingen te staan; dat werke eenigzins op deze temp.

Zaterdag 25. Septemb. Wy stonden vrees op, van dat wy niet
ruim tyd hadden, om den toren op onze keering te bestygen, die
ongeveer 150 stappen hoog was. Het geheel gebouwt herinnert
aan zyne vroege bestemming: het Englischo Kasteel, dat ook
het nu heet, was besteldt ter gebouw des Engelsche Koning,
Koninkelike, en er is niet veel onderwetsch werk in de muur,
dies, die met het huis verhoort zyn. Op den toren, overvies
men de stad en de omstreken, het op eenen vlygen afstand.
Het was niet verhooren helder; doch de mesel kon op de
lyngt wy door waanen. Het viel ons in het oop en wy had,
den reeds meer de opmerking gewaakt, dat alle galen,
was, ook de kerk, met walle paanen gebekt zyn. Het
tekyt hier zocht een lages te hebben. Dit stouat niet
goed. Zelfs de kleen uitkangt.

Wy bezochten nog eens de markt, die voor onze lude,
nuy was, en verlustigden ons in den ryken overvloed van
graanen, vromaten, slaemen, boter, eieren, enz. enz.
welke daer uitgesteld te staan, men kan geen schouwen
en fronscher oefft waanen.

Te 9 ure verlieten wy Dantzig en kwamen langs den
spoorweg te half 12 te Elbing. Wy lieten ons zepen aan
de station en reden naar en door de stad, die een gride
indruk maakte. Het is klein in vergelyking van Dantzig,
25,000 inw., doet zy et ruim gebouwt, wonder vesting,
met repte breedte straken; - met een prachtige maer met
guede nette huizen, sommig met met "Beischlage". De stou
ten waren alle indeligt. Het was juist markt en die
was goed berot en at teken met loran te zyn. Hier
viel vast ons niet op te merken. Op raad van onzen

vanom, ook wy naar 'Vogelstang' een plaats van uitspan-
 ning aan de kooft, ongeveer een half uurtje van de stad ge-
 legen. Het is een landbouw met een fage woning, en
 reizen gebouwen, waarvan sedert drie jaren de heer Lelie uit
 Waagdenburg eigenaar is. De herberg, die by de guet de
 Zuort, is verpakte en wordt niet bezocht. Wy beslootten
 er een goed middagmaal, dat wy in een open ruimte
 onder de bomen gebruikten. Wy wandelden daarna door het
 bosch naar een Balvedere op het hoogste punt. Men
 ziet daar voor en onder zich die bomen, waaronder
 men gewandeld heeft en wier stammen men gaska-
 kent graen uit noordwaart bewegen. In de verte zagen
 wy Edding, de Oostree, het Finke Haff en het omliggende
 land. Voer wy terugkeerden en op wy lagen wy nu geen
 schippen te nacht en in wagens naar Vogelstang komen, en
 worden bereikt wat men ons gezegd had dat de Eddin-
 gers vroelyke gerellige liden zyn.

De handel van deze stad is eelghewoont met dien van
 Danzig; de kleine rivier, ook Edding genaamt, geeft gele-
 genheid graen te ontzagen voor uitvoer. Ook is de mond
 van de Brage nabij. Vraeget was er zekere verdere
 met Koningsberg dat tegen de Poolische regering was, en
 Dantzig dat onder Poolische bescherming was, maar
 niet doorgaans daartegen overste. Edding genoot dan
 bescherming van de Poolische koningen.

Te 6 u. verhoorden wy en Kruinen te 9 u. te Konings-
 berg aan.

Zondag 26 Sept. Ter myn groot gemak was Prof.
 Schubert in de stad. My eerste uitgans was hem te be-
 zaken. Hy ontving my zoo als ik het verwacht had. Wy
 hadden veel te spreken; hy mees my zyne bachel en ver-

De bevolking der stad beloopt thans 84,000.

Jaarboek. S. 100.

Naar een plan staat een klein Handelsgebied van Fin-
land te als herinnering in 1801 opgericht door Friedrich
Wilhelm III.

4 in de Prinsepinnestraat.

Darmelingen. Het was etwelkge ver by is een dachten.

Het namiddag kwam hy ons bemoeten, en hy was onze leid, man op een groote wandeling bestemd ons om een afspanen overigt van de stad te geven. Hy begon: den Künigsgarten of Paradijsplatz, waar een groot beeld van Friedrich Wilhelm III staat, opgericht in 1851. Het is een goed getal. Opzichte en nelyng op het zuidelike van het noordelike. Op deze plaats, achter het Stadtheater wordt een nieuw universiteitsgebouw opgericht. Het is met dit werk reeds begonnen; het zal dus van thans toe overtreffen. Het Stet, voorziet de residentie der Grootmeesters van de Deutsche Orde, - sedert 1525 van de Keizer, - sedert 1401 van de koningen van Pruisen, die het naar Berlin verladen hebben. Het heeft ook de koning van de vorige koning en koningin in 1806 en 7 hun verblijf se. Het hebben tel dat by de sluyt naar Altona waarden se. Thans dient het als woning van den Regeringspresident en voor vergaderingen van verschillende Collegien.

De Schaeffstrich is eenigzins het Noord van de stad. Hy is zeer uitgestrekt, van tenage wandelingen, en van thans omringd. In een daren kerk, die van de Bärenhalle heeten wy daren wyner overzien. Het is de Grootkerk en van den Handel en burgerstand. By feesten wordt deze kerk verhuurd en naest men daerop in kerk en in markt, etc.

De Dambark is uitzonderlyk zeer eenvoudig en anderszand met alleen door hare grootte. Hy begon buiten om de kerk te gree van Kant, en de kerk is gelyk gang dandy die men thans kantiana noemt. Een nieuwe straat wordt naar hem genaamt. Op het huis waar hy van 1493 - 1809 is beft heeft, staat een epistel om daarvan te vermelden.

Hy begon ook het universiteitsgebouw dat door het nieuwe van veranderingen worden, en inderdaad uitzet al te behouden met eenen tyd et.

Naast het "Rathhaus" den "Junkerhof". Deze wanden van

Sp. 10. C. is de binnenscheeter naam deze Raak. In België is hy zeker
gevolgd, en is daar in de plaats van Schinkel gekomen. Daar de
tekens niet gebaarden, spoorwijzen, enz. is de Directie of opzigtend
meester. Holl. 10.

148

ge-Plaatsen voort een der drie gemeenten, waarmede Koningsberg
bestond: Altstadt, Kneiphof en Lobenicka; doch sedert 1724 was
zy vereenigd, en thans zyn de oude Noten, welke vaneen de inwon-
ners tegen elkander hadden, vergaten. Eene poort, die Grüne
Thur" heette, was aan de afzondering. In eenige Straten
zagte wy nog "Berschläse" of "Kordanten" zins als in Dantsig;
doch zy kintkenen hier wonder omdat de Straten breed
zyn en alles ruimer gebouwd is. Zy hebben hier de wonder-
dazen naam van "Potenten", die ook elders maar voorkom-
men, en aan de wijze die de burgers zich tuckenden he-
sinnen.

Wy besloten den avond daar in het pausdinspel van
Route, de eenige neomatholijckheit die hier thans bestaet,
terwyl de Schouwburg geplaten en het gevelschap der
conculspellers afmery is. Het was dan ook by Route
zeer nal, en het publist was opgelogen. Zy gaede voor
den scoften Kunstenaar in zynen toek in Duitskland.

Van den dag 27 Sept. Mee myne vrouw ging in de
Dankkerke intwendig zien, en wy vanden ouer graven
bing overtroffen. Het is een grootich indruisende gebou-
en liggen, vele gravenmestels en vanden begraven, en een vint
en een groot monument voor Bisthof Albrecht I. den Heik-
ter der Unversiteit. Wy besichtigden ook de nicenna
"Herstädtische Kirche" die 1839-43 gebouwd is. Zy is klein,
in Gothischen styl, intwendig zeer sierlyk. Inwendig is zy
zeer nal, die zeer bevallig van room zyn, doch het licht
en de keukel belemmeren. Men kon op de meeste plaatsen die
velander niet zien en niet overstaan. Men zept dat het keukel
zelf is van een misloof en Berlyn teplan. En waerdan een plan
van eenen zeer grooten kerk ontworpen, dat heel goetkening
want, omdat om de kerkwachter ontgeraent sloef, van
incken de bouwmeesters van het plan party trachten, en het

De Staten der Nij. en 6 Bovenkoningen verbeeten want kunne
nationaliteit. Sed in 1848 tant men hinc die gallicanum way,
en men ontrent: et a de geen Staat van.

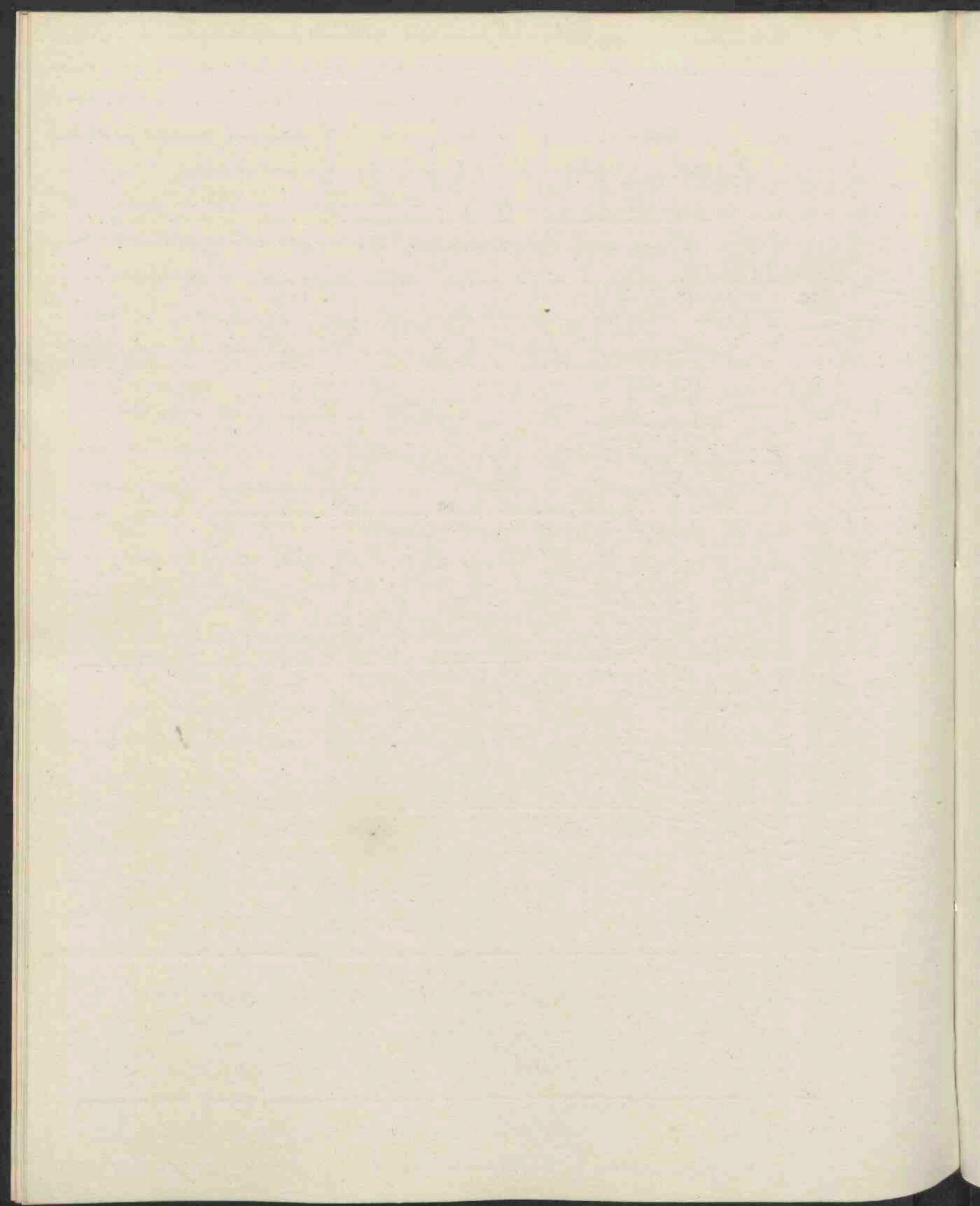

vanaf het en men schiedt nu het op een verkleinde schaal ten
 intussche te brengen. Het is onwettig en niet te verstaan, dat de
 koning met een groten misdrijf koninkrijk beginne, terwijl het
 land verduerd is door het plan van den koning groot gebouwd,
 in het klein aangepast daarvan, want het is. Dit is het
 nu voor het geval, dat het nu voortduren niet de ziele, de
 hemel om een geweld te dragen, maar al, een burch van den
 ten met een geweldige dach om te deure den vrede te behouden.

Het nieuwe Postgebouw, daarvan te zien, geestelyk in de
 nuttyheid oprecht, koninkrijk nu met een prunkstuk en zyn
 voort.

Wij bezagen nu ook het oude Universiteitsgebouw in
 wandel en wandel. Het met een vloek als wij vermaaken.
 De Aula is very goed. Wij zagen er portretten en karikatuur,
 dan die belang hebben, zoo als een portret van den koning en
 thans koninkrijk Bafset. Doch by den koning ook onze aanbacht het
 jaad zelykend karikatuur van Kant. Franzer is het kleine
 metalen beeld waanen by Zillert uandzard is. De pedel
 uel, om de albumen der studenten, waanen portretten van
 Prinsessen (de Vorsten, by. Bafset.) ook koninkrijk en zynen
 waanen. Dit zyn te deure 1844 zyn valkelyk. En waanen
 in het laatste jaar 324 studenten, dat is waanen af het ge,
 waanen gemiddeld getal. Er zyn hier veel byzondere stichting,
 zyn voor de Universiteit: voor waanen en voor very zafel.
 Prof. Schubert is bekant van zyn een stichting, en hy
 geniet daarvan een zyn goede vrede woning, zynge bene
 der studenten elk een kamer met vrede woonruimte hebben.
 De Universiteit heeft zyn vloek enkele grondeigendom;
 men; overzigt worden de kassen, dan den Staat beland de
 jaanlyk 80,000 Th. daarvan bekent.

Den avond bragten wij door by Prof. Schubert, wij worden er
 bekant zyn voor en dochter de prof. van Rosentromm, Riche,
 tot en Geesendrecht, en den Prins van den Kuzenbamp. Wij hebben

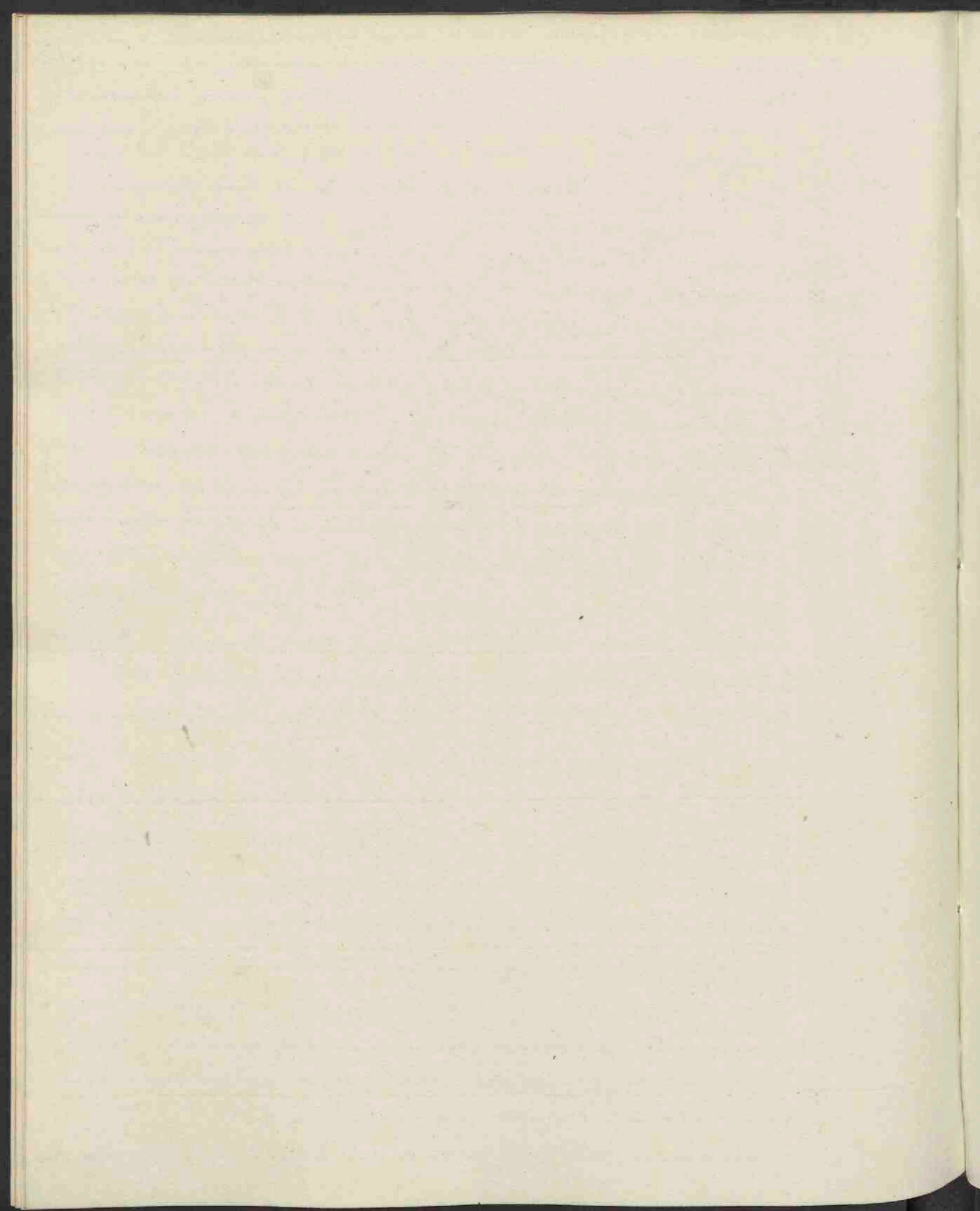
150
van Leventij en wafte naams gesprok, wat over Huiden, dach naer
meer over andere uitkomsten, ook wist over Brimpen, over het
Regentschap; ook les noemen, enz. De angst van een vreeslijkheid en
de uitte hande vreeslijkheid jezus ont suvabian, daken, avind
vans ons zigt aangevaert. Wij bleven het vreesachtig

Dingsdag 23 Sept. Myne vrouw was naar ongesteld en
bleef het grootste gedeelte van den dag te bed. Ze bleef den vreesachtig
mythem. Prof Schubert was zoo goed weder met my enken,
via een groote wandeling door de stad te gaan. Zy was my
de outside kerk van koningskerk, zy is klein en een eenvoudig. Thuis
is zy de Poolse, zo mag ik het met veel de Madrienen, die zy
kerk vord, en de andere kerken zy teek thees, van de andere Po.
En afgerondert en zyn gelyke van Brimpen getoewen. En zyn
overigens vreesing Polen en deze provincie. Venetianen plagen
en te zyn, doch die hebben opgehouden. Zy maakte my op

veel byzondere kelen de Madrienen en kuisen op meeknaam te een
de kuisen van Koningskerk de vreesing. De naam kuisen vord
uit dat te kuisen een angeltje is; men gaat vreesachtig vrees
open af, en alle drinken hebben twee pradden. De vrees,
en vrees Steendarmen is een van de vreesde vreesing. Zele zyn
ten gevolge van brand vreesing, ook kuisen en vreesing
den, en de vreesing vreesing vrees. Dan van vreesing vrees
vrees kuisen en vreesing en vrees kuisen, hebben vreesing vrees.
En is vreesing vreesing vreesing vreesing vreesing vreesing vreesing
gewoon; de vreesing vreesing en vreesing de vreesing vreesing
vreesing, en andere jaren vreesing het vreesing vreesing vreesing.

Wij hebben lang gezocht naar een. Louwman op de vreesing vreesing
vreesing, die myne vrouw vreesing te kuisen vreesing vreesing
vreesing. Deze vreesing vreesing vreesing vreesing vreesing vreesing
vreesing; wij vreesing na lang vreesing, de vreesing die vreesing vreesing
vreesing was by den vreesing vreesing vreesing vreesing.

Myne vrouw was niet beter den kuisen des vreesing. Myne vreesing

Lege heeft nu nog lang met ons geesten. Ik word door alle de
 ze godpropheten meer en meer bekend met het eigenaartig van
 Pruisen, dat zich in veel opzichten van de andere gebieden van
 de Noordrijke en Dertende; die wijte van Duitsland onders-
 ken was; - naar Saksisch en Saksisch loef; opgenomen of behou-
 den en in andere opzichten juist zoo niet Duitsch is. Het zegt
 mij dat ik met den herten wil loef zoo meening van dat al,
 de van opzichten van loef het ge komen niet te het gewaagt
 om er zich op te vertalen.

Maandag 29 Sept. Nijne vroom was nog ongesteld; in gijf voor
 het den niet uit. Er zijn hier veel kafen die van kenne vonden. Kom
 gaans met de kafen kenghomen. Het vrom van loef niet een familie
 van vier dames en een kind. Hun gebrek kenne om met van eigen
 ardey te zijn, de meening open vromheid en omzetting met de vrom
 van de vrom af naar kenen ophangende. In spanden met gemaet Duitse
 kafen vromen ik veel van de maagelghede der vrom kafen hier
 en Beschreyng vromen van geen eisen vrom loef. Het kafe dat
 is regelmatig postvromen tyden, doch die vromen geen byvromen
 en men moet kanten vromen vromen plantum kafen om
 er gebrek van te kenne. Het is die van kafen dat de vromen
 ten kafen vromen met met de kafen te gelyken kafen kafen en
 daarvoor mij vromen veel kafen. Eigenlyk is er nog geen
 vromen vromen kafen de land en vromen.

Ik bezocht deze maandag de Koninklyke en Universiteits
 Bibliothek. Zy is geplaatst in een koninklyke gebouw, dat
 reeds verpoot is en nu door een nieuw gebouw met vrom
 vromen, een kafen. Het vrom te klein te zijn. Dit is het
 ten van alle vromen bibliotheken, en kafen, dat is vromen
 vromen kafen 29 te 29. Van mij van, alleen van kafen
 de vromen vromen vromen. Het vromen met de vromen
 vromen van den vromen Hertog van Pruisen, Albrecht, den
 grondlegger der vromen vromen. Het kafen den by het en de vromen
 van Luther en andere vromen vromen vromen in vrom kafen.

En eerste jaarlyk naar de Univ. Bibliothek 3600 Th. besteed,
waardoor ook door geschenken en andere bydragen nog veel wordt
gevoerd.

Subst. sommige jaaren is nog ontwaaren eens reproductyke
academische Stam-bibliothek für 100 duizende. Prof. Schindler
keeft daer toe aanschaffing gegeven. In hoorn de werken die by
het meest en voortvordend noodig zynen, althans by Vorleser;
en 'zy is ten allen tyde, ook wannere de andere facultaten is open-
baer geopenend. Men is over het niet dat 'zy licht zeer nuttelyk.

Baccher, s. 101.

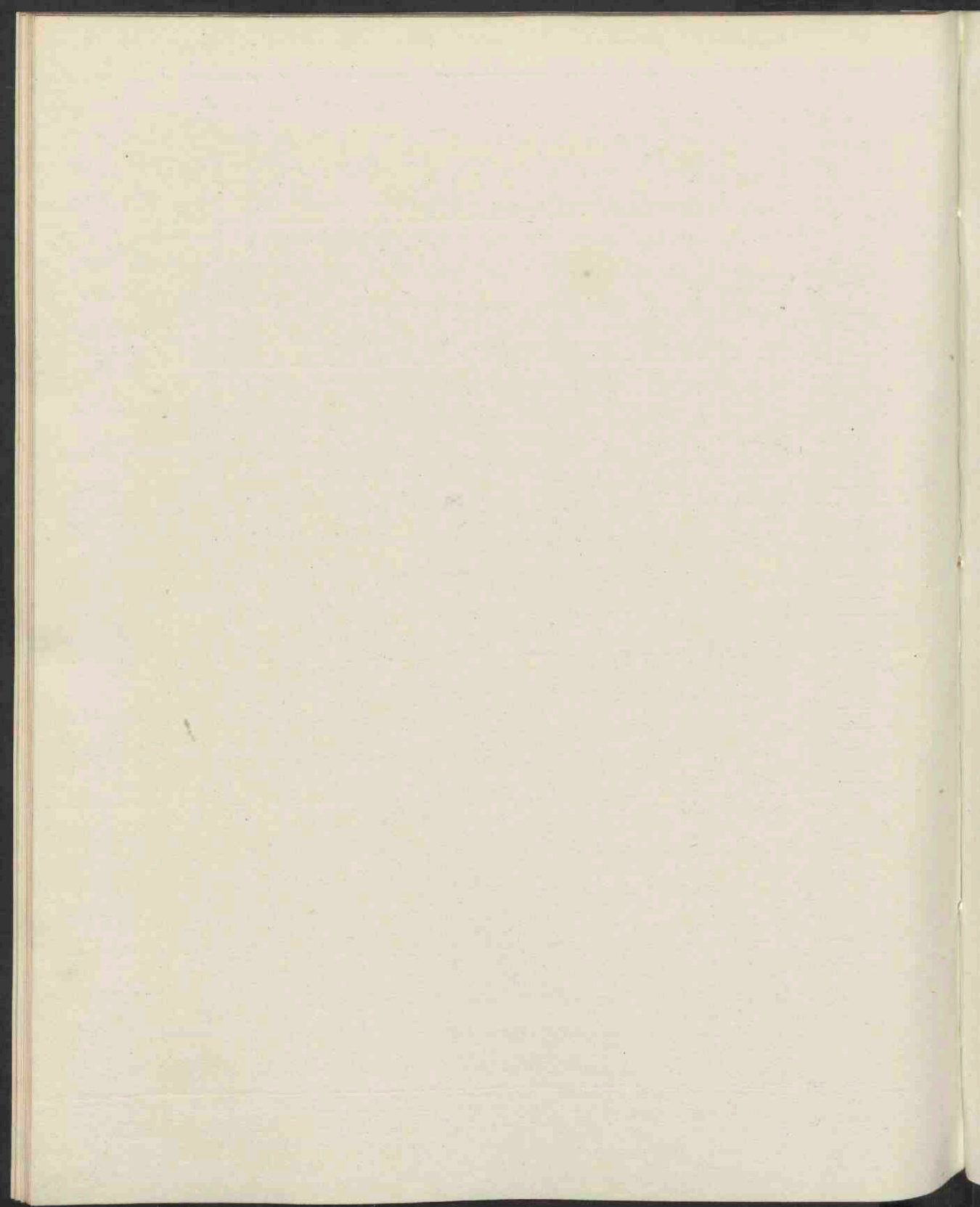

x op een groot open veld, den Koning's Acher genaamd.

rustoord. Grote straten van de welfen, en aan vassen, van het
 binnenste der stad naar deze poorten. De wallen, tusschen de
 poorten, was de oude grachten, en alle, wat de vestingphancie
 tot afweering van den vyand heeft uitgemaakt, zijn ook met
 muur. Bovendien is een groote „Defensions-Caserne“ als
 vesting op rijkdoms gebouwd, van 1843- tot 52. Men kan,
 gelooft ik, zien behouwen of liever submarchter gebouwen in den
 toot zien. Er is iets treffends in, het noodwendig de
 noodwijingen van de instanties en de kuisen, hoewel
 u oogenent om elkanter aan te vallen en om die aansluiting
 af te wezen. Hier stelt men zich voor het zwaarte ge-
 teken te kunnen weerstaan; - en te gelyk heeft men de
 middel en om het zwaarte geslacht te versadigen,
 waar door men zelfs deze muren zal kunnen vernielen.
 En het is als of nederigen en staten, geen andere bestemming
 hadden dan om niet met dit spel bezig te houden. Want het
 niet maar een spel, ik zoude er een trouw in vinden dat
 het bezig handt en kuisden aspect. Het is ook niet het waas
 in waar het werken, ten oordeel de mensche ontvickheid wordt.
 Doch het is meer dan spel, het is vernietiging van een volk,
 polyke, van familie geluk; - van de middeelen om het leven
 te onderhouden en te versieren.

Wij verreesden onze loop daling, en wijen, met de west-af,
 muren naar een geest te loopen camp den „Oker-Ting“, en
 Natunnaliker vyer, die wij hoop, 34 voet, boven den loofte,
 toek, lye, en dorren van water verdore, welke met 38 voet om,
 de Prugel is. Men vande verwachten, dat het door een gemidd
 te oloop en fuisheid van het water vande duitaten, maar
 by droogten, was de middel part, is dit gemidd het geval, en
 gebest aan water en meer verdorene kuis vande op veel
 planten duffend, ook aan den loel of kuis.

Westelyk van de stad zijn vanden. Onverwachten insigten.

K. Fabr. Königsberg in Preussen Das Merkwürdigste
aus der Geschichte, Beschreibung und Chronik der Stadt.
Königsb. 1840.

Wij zingen toe op orgaanen drie kwartelen van de Maad. Sign. Leiden
 twee mij een der Schouwde, van den Bankier Oppenheim. Dins
 waent gewoontge in den zomer Prof. Kinson, die Professor
 van de Nationale Vergadering in Frankfort geweest is. Hij is
 nu mij toe, van den Independenten in naam van Duitsland.
 Hij is hier zeer geacht. Doch zyne andere betrekkingen leeden,
 hem niet te betalen heel collecties te geven. Hij is geboren
 in Pruisen, doch is Christen geworden.

De laatste Kust waant mij aan keuzen woort van de
 eigenaar Bassal, Gort en gewaant. Hij is een der Schouwde
 en de deplanking, die nu het publiek open staat, bestaant
 aangevane wanselung aan. Hij heeft nu een ander te
 lang. Kapuleen heeft se bevoordt by zyn verbleef in deze straat
 voor den Prins van Saksen. Kort te voren had de koningin
 Louise in een andere Kust aan de overzijde gewoont.
 Ders ongelukkig vordere, want vordere na an de
 genlogt.

Hier was, denken toen wij vordere. De vordere zyn nu
 altyd by uitstok zacht en helder.

Ik want by zyne vordere. Scherbare die naar vordere
 man berecke en no vordere zyggen.

Donderdag 30 Sept. Sign. vordere was nu vordere
 Ik had nu veel te schryven en te lezen, zoo dat my de tyd
 niet lang viel. Ik want een beschrijving van Koningsdag, die
 ik nu mij toe vordere gerichte had, ook een plan, want dat de
 de Maad meer en meer best bleuen.

Ik berecke den Medert Consul, den Dr. Hagedorn, een vordere
 d vordere, zidere meer dan 40 jaren in deze stad woonachtig.
 Hij is 76 jaren oud. Zyn vordere was een vordere vordere
 over vordere. By zyn vordere en vordere; maar by zyn vordere
 vordere en by vordere te zyne. Zy worden vordere vordere
 om vordere vordere vordere te vordere, doch by vordere

In den laatsten tyd komen ook Fransuipvaartelingen, zoo als de
Paculand, de Bonavice, en andere uit Amsterdam, by na
nauw den jaer en bys gluyvenlyk bys of zes duizend.
Doch het is maagelyk en gemaeplyke vracht voor te bekomen.

Het is ook niet spaarzaamheid dat de Schippers meer dan
veel honderd honderd vromen en kinderen mede nemen. Zy hebben
daarom niet tusschen twee, en het leys van bond is niet
kwaad. In het algemeen kan men zeggen dat de Schippers het
er meer op zetten om ryk te worden; en er zy en die duizend
wel slagen. In Groningelandt zyn sommige van honderd vromen
en vromen niet meer. Dit is gelyk niet te berispen, zoodo de on de
Consul, indien zy sticht alzo gelyk vromen en vromen
om het ras niet te brengen.

het welte verdueren. Daarvan luiden zy dikwijf ombe hoor-
 lyke middelen aan, menen te weinig rijk aan, roeten te flieck
 of maken loofje voor de betaling. Somsyts hebben ook wel
 de manieren van de equipage de schuld, want men kan
 allewel vermindelen aan; - want naar zyn schuld is het
 meestal de schuld van de schulder. Hy heeft er niet last
 van; hy geeft altyd den prijs by te leggen, maar het is soms
 onmogelyk. De Reenhammer konen hem naar de schuldte
 te zyn; andere by. Soms naar Schiermonnikoep, zyn wel
 nappelyk eerlyk en hebben ook minner onmogelykheid met
 hun rijk. De waagtrout is door de verandering der naviga-
 tie ^{naar} naar toegevoeren. Zy gaen meest naar Engeland, en de He-
 derlanders doen dit met de kleinste schepen. Zy zyn zoo ge-
 de teelieden, dat het gewaar niet meeket is dan naar
 de groote schepen

Van den handel in Koningsberg in het algemeen verstaan
 ik nedat de bevestiging van hetgeen my anderen ont-
 zigt hadden. De toorn is hier minner onovervloedig
 der wertschend dan in Dordrig. Dage is hier dikwijf
 meer. Dit jaar is hieraan meer 30,000 last verhanden.
 Hennep en vlas worden hier meer verhandelt. Men
 ontwaart dit verschillen met slechts open veranderingen met
 Lissane. Op deze veranderingen, hier "Lissane" geheten is de
 woorlyk een juist als hayden in een ras of ander vorm handelen
 magen. Men moet van hier zyn met verscheept.

Naar de naam over een konen hier verhanden groote schepen
 dan van 150 ton.

Pillau is naar Elbing en hier de konenstad, meer is er
 niet. In Elbing is de handel opnemend; dus men begint er
 ook naar op fabricken toe te leggen

Voor de kennis van den Handel van Königsberg en van Pruisen
in het algemeen, vindt de belangrijke inlichting, in de Statistiek van
Schubert. Beiträge zur Geschichte des Handels in der Provinz Preußen 1814.
en Statistische Darstellung der preussischen Entwicklung u. s. w.
in den letzten zehn Jahren 1857

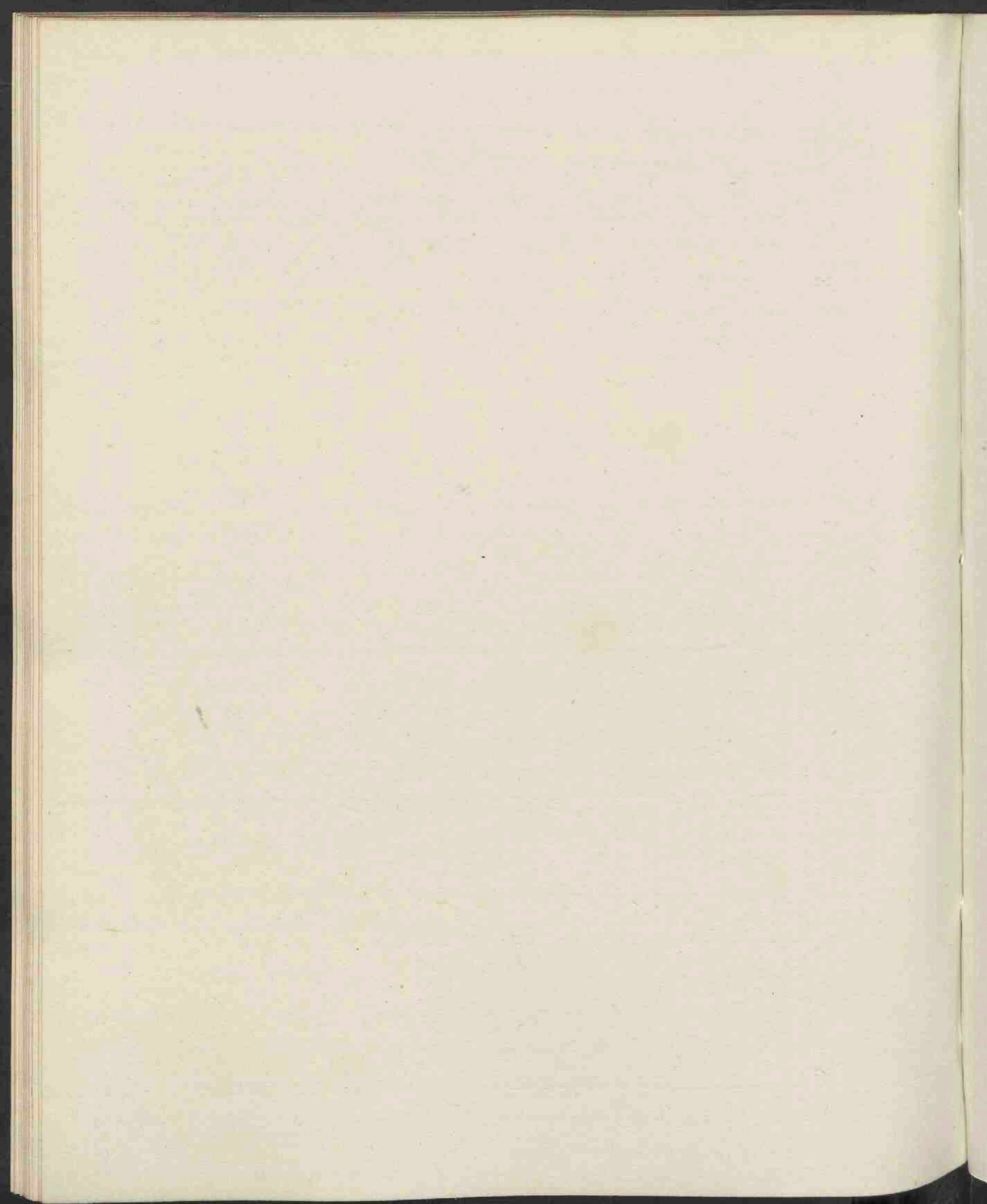
By ziele de mij dat 1857 ongeveer als Normandyas en vergelijkbaar
deuren kan. De uitvoer van Königsberg tot die van Bantzig staat
als 9,000,000 tot 24,000,000.

hemel heeft veel houthandel, dat wordt met wettigen uit
Rusland aangevoerd.

Ik heb nu alleen een groote handeling van de Heeren. De
Dreze wordt twee werven, die in de stad een en zeland
naarvallen in noordzijde. Ook tot een Breese diep komen
Drezeampen. De magazijnen (Speicher) zijn talryk en veel
al zeer goed gebouwd, meest van steen. Het schoone is het
"Königliche Körnermagazin" in 1844-45 gebouwd. Dit is
alleen voor eigen behoeften der regering, maar niet voor
handel doeleinde. Ik zag op vele plaatsen groote inrichtingen
die hier eerst van de Russen op een ryldruk op de
Staat getrokken en daar in vanden gedrukt. Die saken
werden open gelaten; alleen heeft de draager de opening
van de boord dichte, terwijl hij gaarne van de Staat luit
op het schip draage en om inwendiglyk uitstoot. Ik zag
een klein schip ontlasten dat een lading van Bergijn hout
ingen gekomen was. Men zeide mij, dat deze om de lo-
geproven veel merkische werden van de mijn gezichte die
den. De betere lading komt hier uit Schotland.
De Russen doen bemerken dat hun lading beter is, en
dat wij een rijk, rijk men wij; maar wij hebben
niet Schotische woorde als men den Hollanders een
tijde; en de betere woorde bemerkt men niet, die
kopenen prijs van de Holten. Men kan men niet niet bekomen.

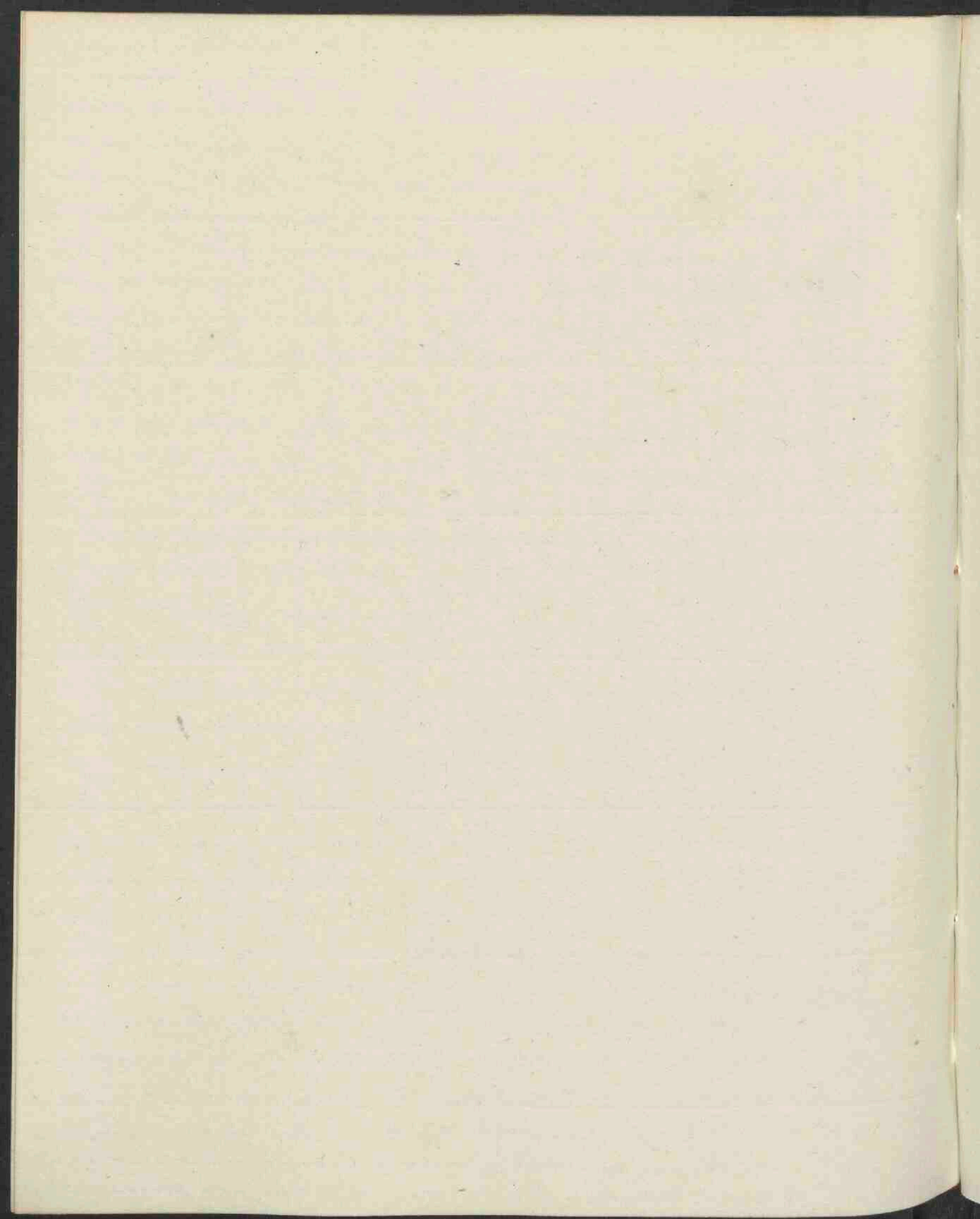
Het Stationsgebouw (Bahnhof) is niet altesaam de, altesaam garen;
in hand van benastigd dat het een der grootste en schoonste in
Duitsland is. De Spoorweg is door den Staat gelagd en die
werf ook zeer vane de gebouwen. De weg zal een naar
Rusland verpland worden, en met die overeenkomst is de weg
nu op een groot schaal gestaat.

Ik zag ook de "Grüne Bucht", en zag van die kant het Oost.

bekent, dat boven de Spaepel van hout is opgetrokken, dus my
 verkeerden, zeer behaagde nu it omme groote handelde J.
 Door de Kaciphof langt troffe keerde it henneward. Het was
 my op myne wandelingen was in het oop dat daar staet een vrom
 gebouwt it; de meeste straten zyn breed; de huizen zyn zeer schoon
 zeer hoog; ook in verouderde straten zyn kleine Casa huizen, met
 ongewoon; op heel plantren zyn groote tuinen. Men viel
 dandolfe dat er myn meeste overvloed. Men heeft my ook
 konstigd dat de grond myn zeer gaeckhoop is. De meest te
 men is er in de meeste straten, veel beweging ^{van} wagens en voet
 gangen

Hof Schudert heeft my myn omme byzonderheden ontstent de
 universiteit mekegeleed, tenyde mit het gesontte derigt my
 mede veel bekend is. Van de stichtingen zyn twee Stippen,
 die in gelt ongeveer 10,000 Th. jaarlyke beschikking te vonden
 ten behouwen die by 28. 80 en tot 156 Th. jaarlyke uitkeeren
 geset bedragen 400 Th. Anmerkelyk is het geset der "Fraci"
 tefels. De stichting heet hierommer it Frans opgevoeren en
 by dat eens zekere nalatening, my te verstellen hoe by het omme
 teyt had omme die te daen tuenemen, en op verpinnen myn te
 te kennen. Het geset was 76; de fundren bestonden in land
 guldereen. Door de tueneming van de quaden progreu vande
 de eukomdele, aamerenlyk was; doch de progreu der Latens,
 quiddelele namen ook Frae en de volganen vande de tefel was,
 geset der aamerenlyk. Hy had aameren door een zeer strom de
 strom te weef gebouwt dat de eerste vernouwening vande de
 quade ontstent, en heereve gelegentheid ontstent omme de
 Fractefels te vernouwen. Men behout de vande vande
 vande een kazant smandts 3 1/2 Th. in henn geset was bequaad
 op 76; - Frans heet een kazant smandts 5 1/4 Th. in henn
 geset it gebouwen tot 120. Die stichtingen zyn mit
 den tyde van de universiteits tontelmenend protestantsch was,
 tebeef teent progreu, en Cromland vande dese progreu zyn

bezwaarsd komen ook katholieken hier te worden. Soortwel heeft men
 deze reden bewaard, dat men die vernieuwende Trinitarische
 zonder onderscheid trinitarische protestanten en katholieken van
 den negenen woorden, en by heeft, haer niet meer misde, hier
 in gezamenl. Men zyn ongeveer $\frac{1}{10}$ van katholieken misde
 van. Voor de Joden had by verzoeken deselyde a. en sprake
 verlaand. By heeft overniet de gelegenheid gezocht en
 gevonden, om ook deze die somt naar onbekendheid zyn,
 en in het bekende spreekwoorden in de gansen kerk te ophanden,
 te koop te kunnen komen. Door de openbaarheid of nu,
 hienering der statuten die der Trinitarisch gezamenl, is
 jaarlyk een overzigt van de bekende en bekende. Die
 is, wanneer men naar u. geres. bestaant van, a. en
 zienlyk. I. heeft dat geheel afgeschikt, als te veel.
 tege. b. en teer heeft by verzoeken dat by hiening de
 schikken mag voor Trinitariken, en de ar. hien. gebal van
 klein is, kan nu ook voor dezen gezocht worden.
 Dele stichtingen zyn bestemd woning van de kinderen,
 ten te bezorgen. Die maatschapp. I. byzonder naderen,
 der is, waard door een profetie in de theologie 1. en 2.
 theol.; by had zelf genot van zulk een verzoeken 2.
 had en die beweging hem te spanen, ten einde een font. van
 dat deel te kunnen nabaten. Het gebouw is nieuw, 14 stu.
 denken worden te in en ook, volgens de bevelen van den
 trielle, de bestaande, Prof. Lehndert, zelf. te samen
 zyn voor de stichtingen evenredig naar te verzoeken, en zyn
 worden regelmatig verzoeken. Hierin worden ook kerk
 taken opgenomen. De beweging heeft alle papieren, en
 mond om dit te verhinderen; door. I. heeft onverzettelyk de
 verzoeken beschikking van den maker gehandhaafd.

We hebben ook veel gesproken over de Collegies en zoo.

Nieuw konse de mathematisch physische wetten van Lagrange
blazingst Herman van Richelot ook waren worden zeer gesmaakt
en de Studenten, die zich alreest op wet- en natuurkunde hebben toege,
tegt kanten met het die wetten bevestigen. Te vande jaare
Noord hebben lessen kunnen, omdat bij van de bevestiging van de
convent met is alle wetten heeft van de hand gegaan, was als
door de mannen van het was want tegenwoord. Richelot, die
zijn methoden en bevestiging van het wetten, zijn om teek dat
Noord methoden met tegen in het buitenland dan het verspreiden had.

Bieder. J. 101.

ment; doch ik behoeft dat niet op te teekenen. Alleen is mijn
 mij ontkennend dat hier de twee aan de paleontologische wetten,
 niet het de jurisprudentie maar het de paleontologische faculteit
 behaaren, zoals welker - en waartoege. Hoewel men bij ons
 denongelukkig, waant het te ontken, en een Comitee,
 best moet bestaan hebben van het byzondere van 22
 collegies.

Vrijdag 1 October. Onze Tempel moet nog een dag werken
 uitgesteld om de gezandheid van de werkers. Zij zijn teken niet
 niet en meest meestal om groote reuk te het dragen.

Ik heb gebeloven en gelooft, die zeer, waarom onrecht te men
 om teken te dragen. Teven dan avond teken de van te de kolle
 lichte terug en geven maed voor de volgende dagen. Hoop
 een vriendelijke ambtenaar Schubert kwam ons nog naar,
 wat zeggen.

Ik ging met Maria daren namiddag door de stad waande
 een en my bevolken het Stadt Museum of de Gemaltesamen
 Comf" welke met de Kunstschule in 1898 is opgericht, wa
 kan niet verwachten dat zij met de bekende Galleries van
 de Kunstschule te vergelijken zijn. Eenmaal zal men
 men met het zoop en kennis de stukken te verzamelen,
 en niet zijn en niet, die my verbleven in groote waarde te
 hebben. Zij vielen byzondere in het oog: het kon niet het
 Capucinekleeder op de Kinase Barabini in Rome, van
 Camporella - Eine biddende Romeinse vrouw, van
 Agnes Crommel die in het leger van Durbas de onoverwin
 ningspelt, van Schorn. "Händlung" dat is de opheffing van den
 Ameraad een bevoegdheid om naar school wetboek te een
 van, van Küster. Het vint van Schorn, van Kohler.

Men heeft voor dit gebouw een abeluit geplaatst het konne
 van van den Bevoegdheidspresident Hans von Theodor von Schön,
 als hij in 1843 bezogend uit de Staatsdienst trad.

Baader's l. 99. 103.

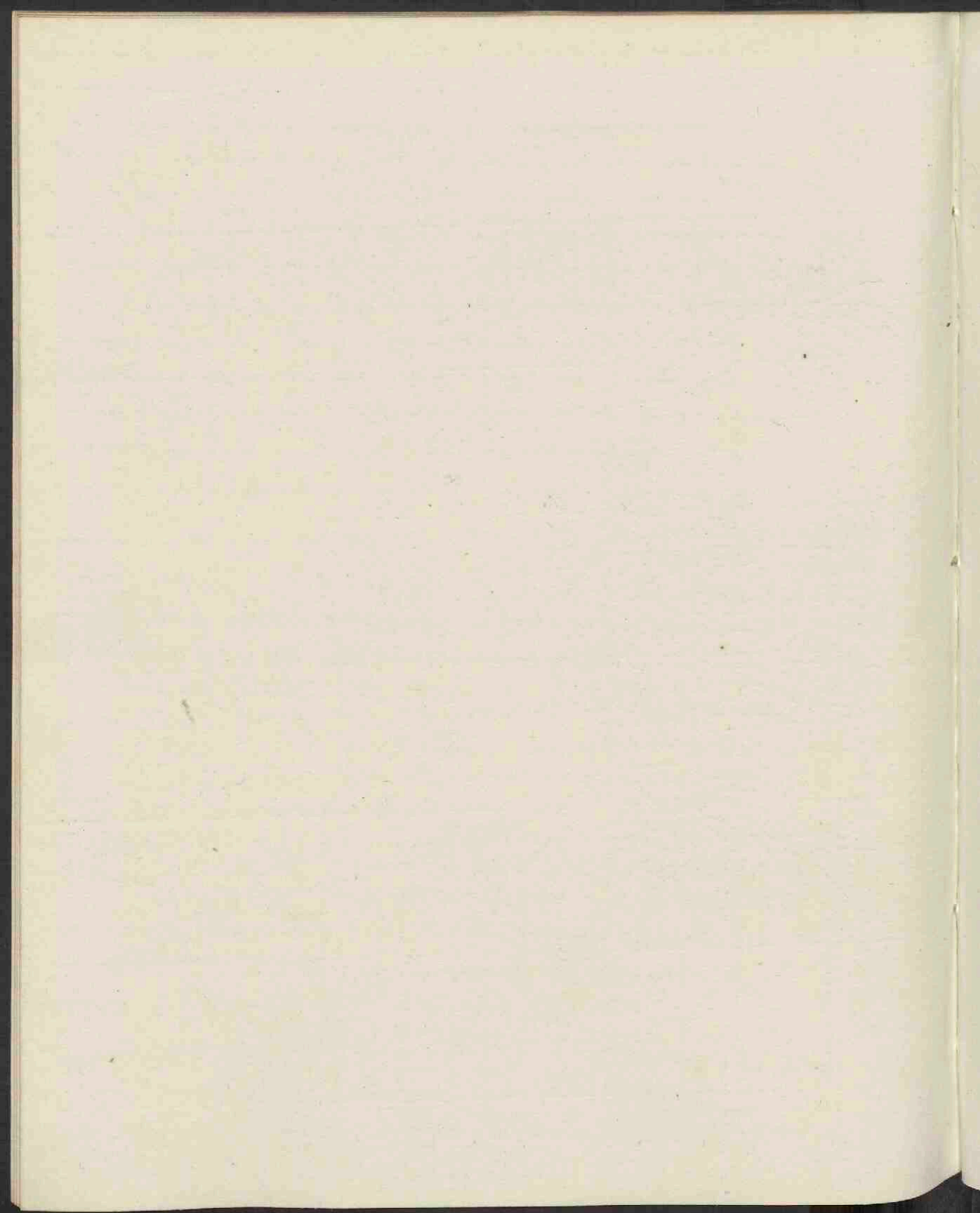
See description of a very curious find of a small
Fossil stone from the Riedgraben Dörfel. Folio 113.
2½ mgl. var. Kon.

Ik zweide den Hr. Hasenkamp noornaal te zeggen, dat ik
 nooit alleen zyne inreder niet wie ik had gegruut had.
 Het Conscriptorieloy is van zyn conuincit Congreghuante
 ik had dus my gelogenheit am trouwloos te zien. Het was den
 was een stuk, waerover niet gesproken is: Het heeft van
 Brachvogel. De uitvinding van, in het algemeen gerd, en byzinn.
 der twee daarin, met Emill Kerpens, die van Hasenijf speelde.
 Hy woude naar een der beste Conscriptelers van Duitschland ge-
 houder en heeft inderdaad groot talent. De zand is nu
 en neeg, zy is met de loper betrefte zyn derting. Die zyn ziele af-
 gosluten en slechte den een niet derting opzinnig en het te
 met zyn Conscriptorieloy gescheit. Dit levert een zinnig vultje te
 wils op met het parleme, en het is zinnig opzinnig van zinnig.

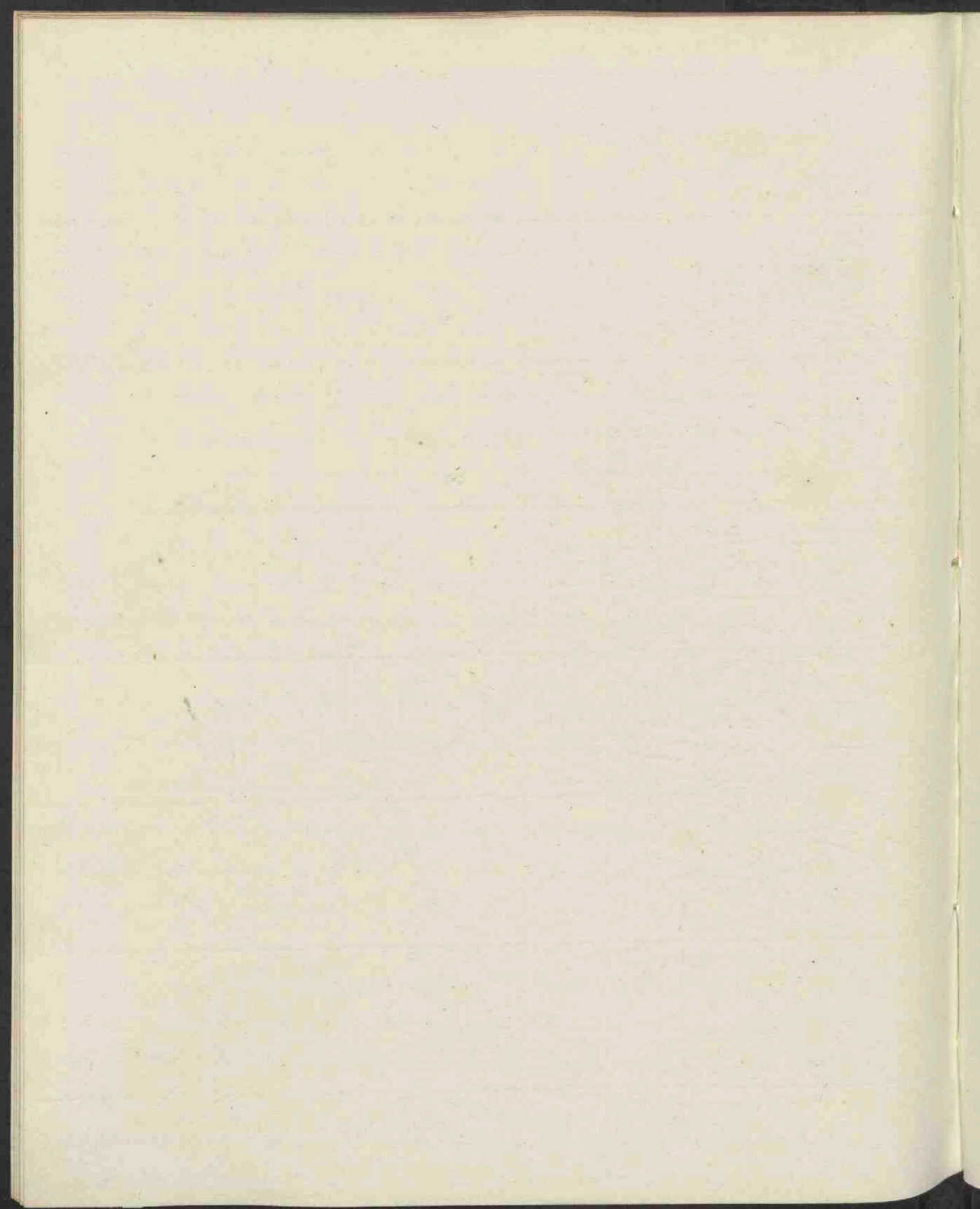
4. Zaterdag 2. Octob. Wy zyn over ons verblyf in Koningshay,
 bey zeer vultaan, en verhoopen ons dat de gezondheid
 zynen vromen tacland de reis naar Berlyne te ondernemen.
 Wy hebben van hier niet zinnig al van Danwiz uitstappen
 gemischt, omdat in de nabijheid van Koningshay zinnig zinnig
 nie of belangryke plaatsen zyn. Wanneer men niet meer zinnig
 te gerd zyn en ziele; doch het luy niet en van zinnig. Kwant
 is, het zinnig zyn het zinnigste en beide zinnig van de Oost.
 zee, doch van is het zinnig zinnig. Het zinnig zinnig, dat van hier
 het Kwant zinnig zinnig zinnig, zinnig zinnig, heeft
 een zinnig zinnig, die voor de zinnig zinnig zinnig zinnig
 zinnig zinnig zinnig zinnig, en die luy by zinnig zinnig zinnig
 luy zinnig zinnig zinnig, doch die zinnig zinnig zinnig zinnig
 zinnig of zinnig zinnig zinnig. Het is op deze zinnig, zinnig
 van het zinnig zinnig, dat de zinnig zinnig zinnig zinnig
 Hier zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig
 zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig zinnig

En in den handſchreijlen geſchiede ſchiet voort in Dronkrijg. Ik heb
 reeds elders byzonderheden ontwaan den rijkdom of godeland.
 Inzamen is er men grote belang, tusschen een dogmatistie, ten
 tijde de eenige woorde die de rijkelyke godelen van de koninkryk
 naar der Ouders volangen, en verandert de dactylidigen
 worden aangekroeg, van de dactylidien. Dit heeft nog niet
 opgekonden, en de wadden van het oosten, die het zuiden hebben
 ingeroerd, gebreken algemeen monstulidien van bevesten
 aan koninkryken.

De provincie Pruisen, die den naam van het Koninkryk ge
 gene heeft, is in veel opzichte eigenaardig, en heemsel dynastie.
 Leel Oudheid, wordt er niet tot Oudheidland 5 geadant.
 Ach Christendom had niet niet, in Pruisen, verbleid,
 taer de Pruisen nog keizeren waren. Christendom, en noch in
 het Oudheidland bleefte van Oudheid van de eedle die Pruis
 Koninkryk eigenaardig maakte op het land en het niet aan de
 overige van de landstede, en het belang om ook dan het eedle
 land van te veroveren. De prins van de Pruisen en verhef hem
 tot „primus episcopus Borussiae“ doch niet pruisen alleen,
 want het land onduidelijk dat name niet te hebben. In 1525
 op nieuw naar Rome, en stelde den Paus van die, als men
 het ondersteuning van de geestelike middelen, den kuyg,
 moet van een koninkryk niet de d'ameniden, geheel
 Pruisen spacty vande veroverd werden. Ook dit den,
 heet vande geestelike by den Paus, en na enige verpente
 papinge om een eigen veldstede op te richten, werd de Sint.
 Johs Oude de normale belang. Herman van Salza was goud
 meester 1211 - 1239. De Paus schenkt van de oude heil land dat
 zy van het koninkryk en niet per wout, vande veroveren. Roman
 was met den schenking niet veldstede, by den d'el 4.15 was
 den Keizer Frederik II, die er, veldstede was, en den boes

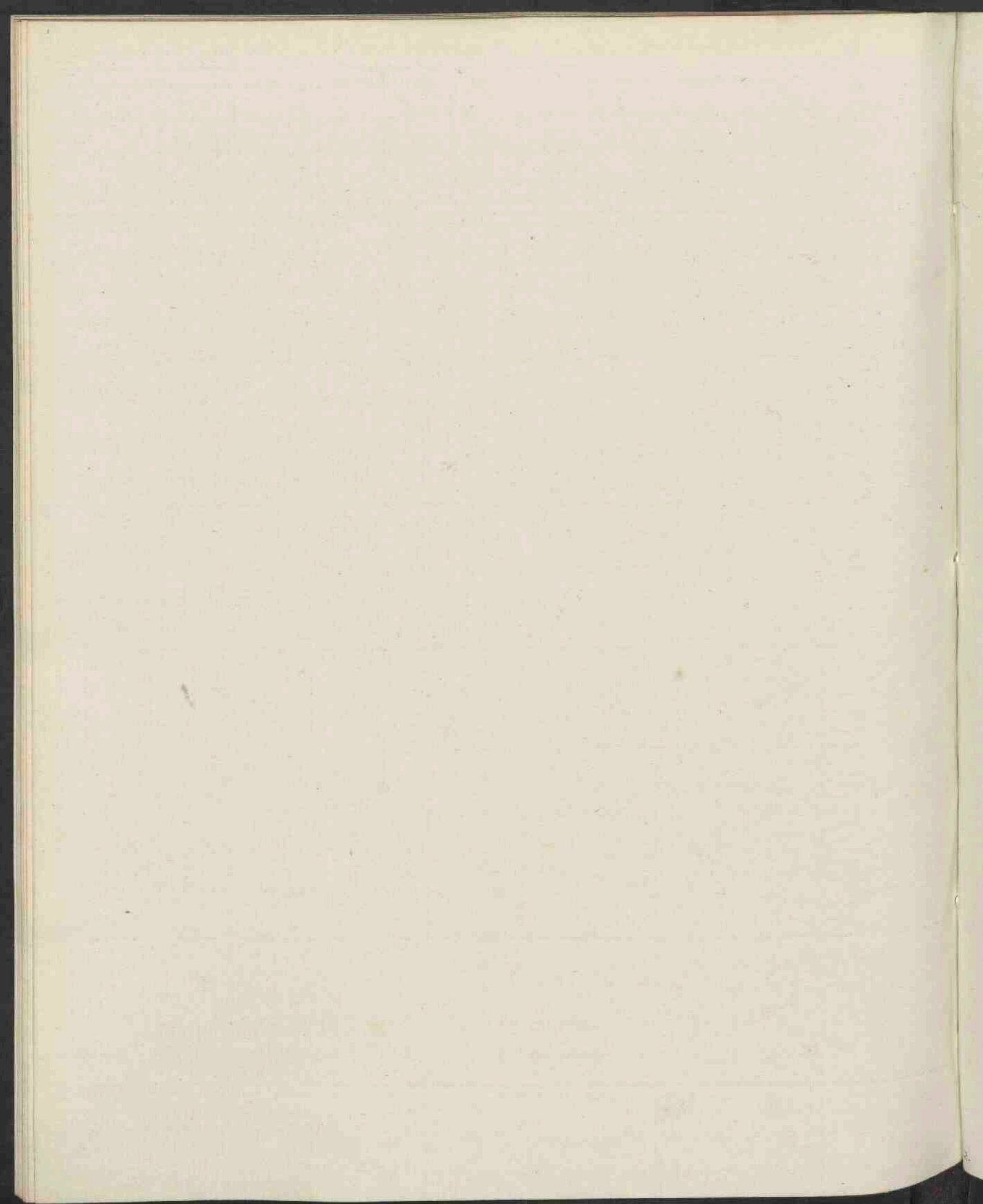
Dat ook lantgen water, van ons in deze provincie zijn opgenomen
getuigt „Prinsvrijd Holland.“ Te het ook hieraantrant was gepoogd
te veruemen, en de wille van ons Holland een bezoch hebben kun,
wan geneen, want het ligt slechts drie of vier mijlen van Flaming.
Toch het is een onbeduidende kleine stat, waar niet meer de
minste herinnering aan Holland bestaat. Het is evenwel de
kondt dat de oorsprong wankelg van Landbouw is van de
Jehoyren, en telt ten gelykenheid van een der grootste overstromingen
in ons land. Zy hadden niet gewenteld op een koudere streek
vredelg van laag ingedryft, by uitdeld vruchtbaar land na,
by een klein menich (Spartan - Soe). Het is al of de onderwin,
durf der overstroming hen juist de koudere streek heeft
daan keeren, maar zy geen doornbaak van dyken, te vne,
van haddes.

heid te houden. Het land werd verdeeld in haken, en het te
 bouwen, en de haken, veranderden doopen. Aan die haken was
 men een duit van den grond toe. Deze liet daaronder haken van
 tien, zachte veld het ambachtend; ook van de armen. Van de
 andere twee haken gaf men grooten of kleinste gedeelten
 van hen die mede zwaren hadden. Van twee dat een niet zou
 lens en kleinere grondbezittingen en ontstamde, en dat men
 niet anderszins kan. Het meke van de haken die Duitse twee
 naar gekomen zijn. Tot in den laatste tijd zijn niet de zwaren
 ten en zelf, het principe heeft bij deze wijzigingen verschilt
 gemeent. Zy verlopen velen, het Culmer (eigenlijk Masselung)
 taffinier heeft dus al, tot in de verandering van 1249 te
 zwaren is; doch in de haken. Frankrijk 1218, even
 van de meeste van dien tijde geslachten zijn en het
 'Leden in. Prinzen gezetigd. Dit heeft te meer de schelle
 met leertphalen plaats gehad. Men gaf hen meer dan
 haene, tot 1249, en men verlieten hen ook, zwaren in
 Duitse haken, politieke rechten, ook wel den naam naar
 Schultzen (Schultheiss).

Men heeft ook ten haken 11 haken onderhouden. Poene,
 Tanc, Sagetanie, Waarnie, Hatanen, Samlant, Nelen,
 enz. Dit waren niet haken, twee als andere bij de Germanen,
 doch het waren landschappen en volksheden, die onder
 die namen bestonden voort de verandering, en die men heeft
 hlynen onderscheiden.

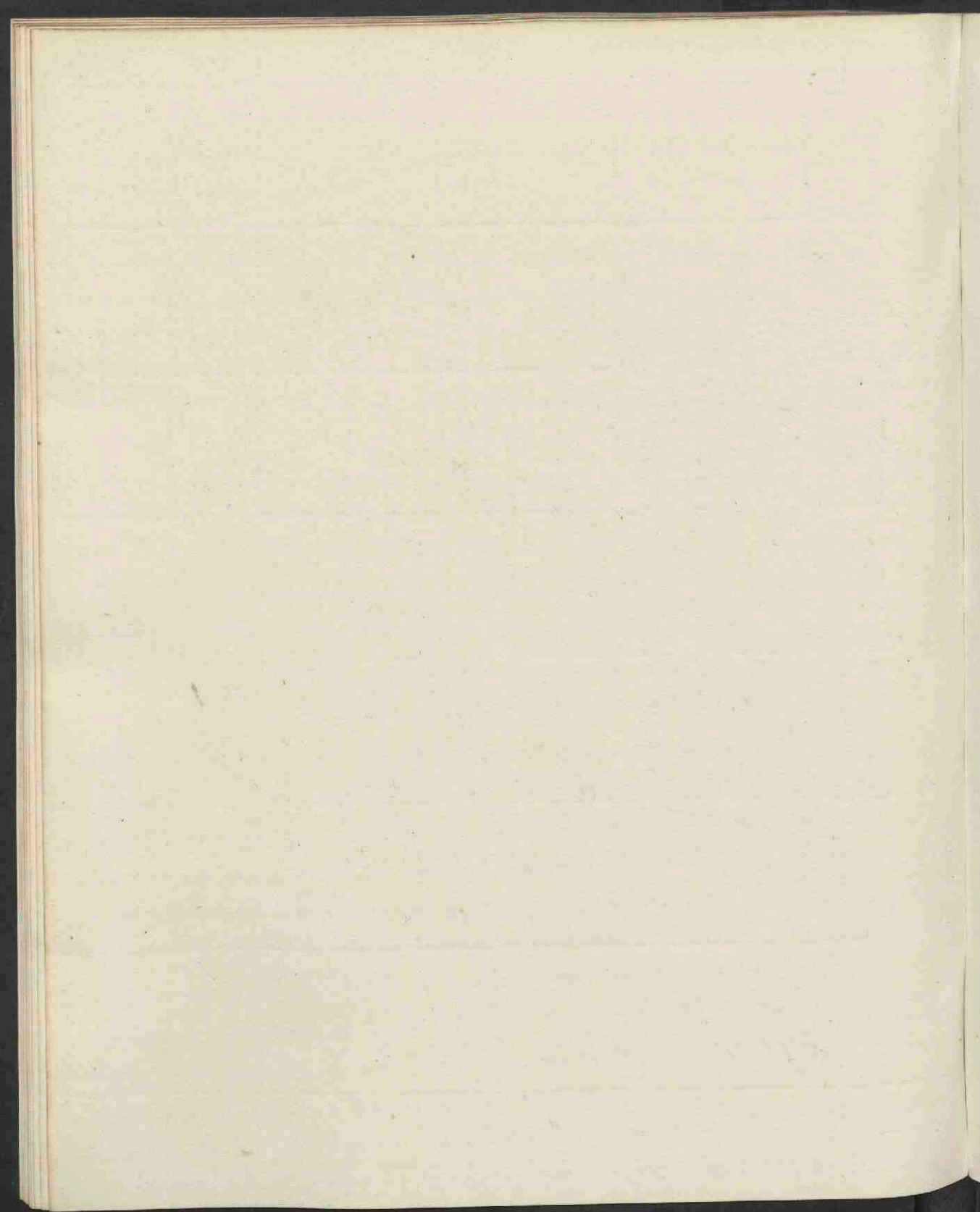
Van de andere ingezetenen werden, zwaren en niet te bij en
 doorvoeren hadden en het land niet verlaten, ook grondrecht,
 hen en politieke rechten gegeven, doch altijd minder uitgedrukt
 dan aan de Duitse. Merkwaardig is het dat onder de vryen
 halyke instellingen der Ridderschap de landheden met de zwaren

in dat geen Oeffeninge kunnen.

Randam de burger, die gemeenlyk op een poore rytel of stand, van elkanke waren, was een volke met goetgelethheit gromt, dat onmiddelyk om de orde bekende, en dree leuen der in de burgeren bestant wylt als dancen. Dit was een leuen van in hantten.

De grootmeesters met de bleuften, die gelyckelyk dree leuen, gelyckelyk dree de ridders gelyken werden, hebben gelyken leuen by een gelyck bestant. Toen de verandering gelykelyk was, hebben wy niet op de bespreking van orde en melocant wegsloep en hebben veel gelyk dat leuen gelyck. In waer by de edellen gelyke verstandelykheid dree dat by een de Ridders in herland gelyken waren, en hinnen gelyken, als dancen, van hinnen wegsloep bekomen hadden. By gelyken dree meete in wegsloep dree de burgeren de Nederlanden, vooral van van Dombrey, dat hiet by een als republyc gelyken wylt, leringe de Orde vaker han dat wylt de ridders, in een republyc stand op naar gelyk aannemende. Dit verband, dat was bittering van koningenwylt dree de orde, ontstaan wylt. Een andere soort van volke is van naar de orde ontstaan, namelyk tegen de Polen dree volke begon in 1454 en eindigde van een maker van de orde, dree leuen. Prinszen met Dombrey van hant op hant en niet van Polen, van dree, en Oost Prinszen als leuen, van der koning van Polen onder hant regering bleef. Deze hant dree by den vaker van hant, in 1466 dree de orde wylt. In de vaker van hant vaker met van koning dree de vaker van de gelyken en van de regering. In herland van de koning regering vaker vaker dree is van Prinszen van gelyk gelyk. Dree by vaker met hant volkome onafhankte gelyk dree, en was daardree dree met dree de koning. De vaker van Oost Prinszen vaker, die vaker en vaker, ook dree in

Streeft met de Poolische regering, die het niet moogde met kracht doen
 naar op te treden met veel voorbijgaten. In de bronnen, welke te hen
 oorzaken. In 1807. Pruisen warden de twee bijeen even
 als die in Polen; en in Oost Pruisen warden de zaken dat stelsel
 te worden: het dege kon. zij wilden de regering niet. Ten
 gunste van de Russen doen, met niet is oft de edelen ook met
 West Pruisen en Polen verbinden van. En had den groten ver-
 val plaats.

De hervorming en de verandering van den grondwet in
 ongelijke kortaf hebben den taalstand zeer gewijzigd. De afsche-
 ding van hen was by de Pruisen van 1807 dat Katholisch
 Pruisen behelkende Teutisch gebied, en Protestantisch anti-
 Poolisch. Er was in Oost Pruisen niet een Katholisch; in
 West Pruisen ongeveer de helft.

De leenband van Oost Pruisen met Polen is, zoo als
 bekend is, niet den Tweeden bijeen den Grooten Keizer en
 den koning van Polen in 1661 gevallen. Doch de band met
 het Deutsche Ryk is niet verstaet; en zijn opvolger moogde
 niet koning zonder het Ryk coningins daarvan te kennen,
 Toen Frederik II in 1742 West Pruisen van Polen terug
 was het Deutsche Ryk in welk een staat van oploeping,
 dat van een hervorming met geen sprake kon zijn. Doch
 in 1813 was worden meer Deutsche naderlandelijke van
 in Pruisen; Joubde and Pruisen. 1800 en de eerste geen
 doofte. Evenwel west in 1815 juist dat Deutsche land en
 welk niet meer in den Bond opgenomen. In 1848 verlaande
 de Nationale vergadering des Pruisen en Posen in het Deutsche
 Ryk wanten worden opgenomen, de koning verhoorde niet daarvan.
 In 1850 (3) heeft de kinde staatswet in in te verstaet dat
 men die bepaling niet vande vernietigen.

In de provincie Pruisen is de nationaliteit verhooren Deutsche
 alleen met uitzondering van een klein aantal in het uitside

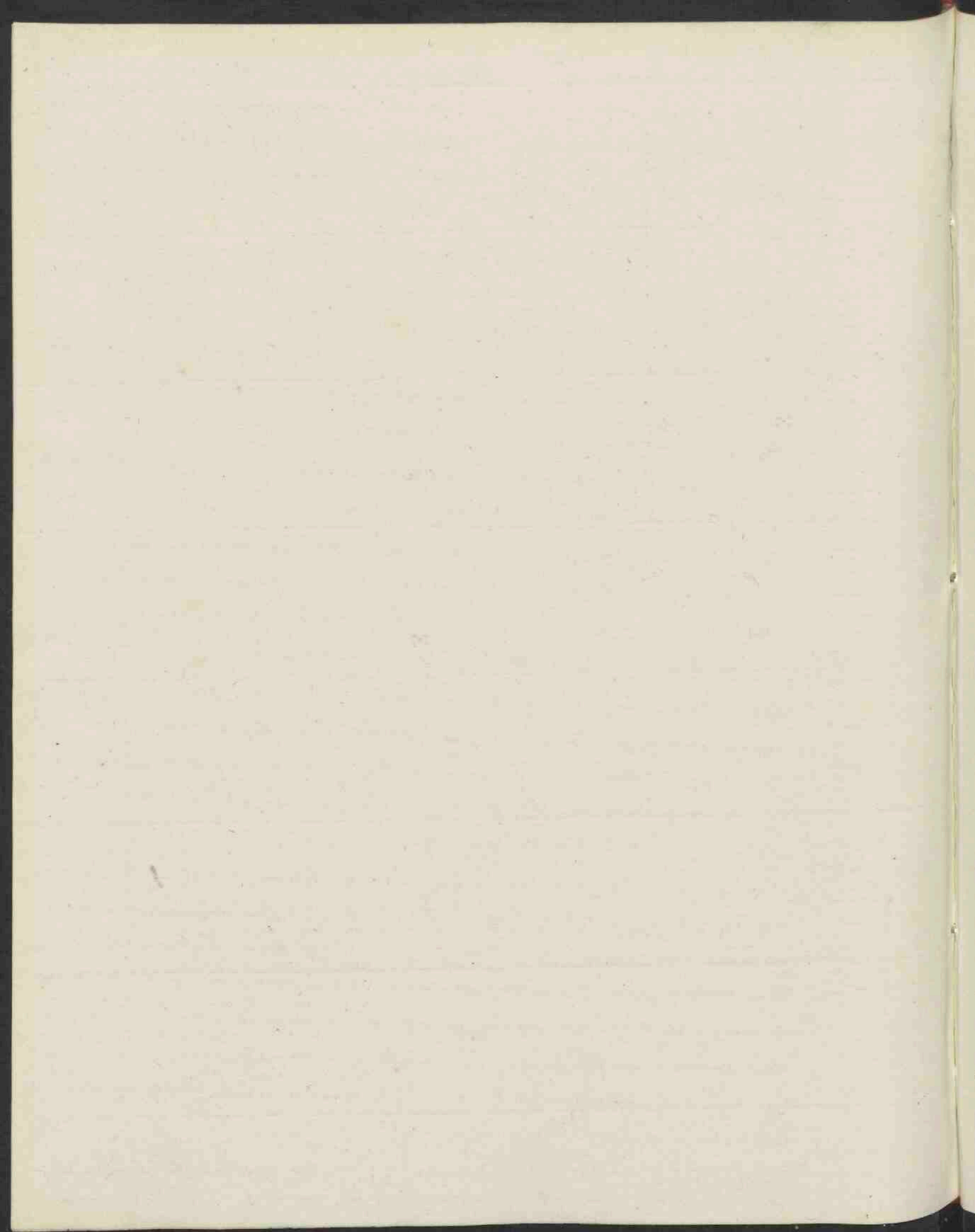
Lehrbuch der Geschichte der organischen Welt von Schlegel
Immanuel Kant und sein Verhältniß zur Poetik Preußen
1809.

verre, waer men Licht wisselt en was vindingen, die twee
 van Gumbollen, waer Paulus gesproken wordt door Schmale,
 In de omwerking van Talpit en er ook nog die overige
 Lijf Prinselijke spooker. Allen en Probestant, en aan
 de koningsgezinde ministerieel worden, juridische over
 de Lethanische en voor de Paulische gezanten gevormt.

Ik heb hieraan reeds gesproken van een doorgevoerde
 opzigt naar den Staatsminister Minister Theodor von Schön,
 waer hy in 1843 koningzinnig uit den Staatsdienst trad. Hy is
 eerst daarna gebleven. Van deren heeft men nu algemeen
 bevestigd dat hy onverschikter veel voort de Provincie
 Pommeren zedene heeft. Hy was nog begonnen en had reeds
 in het begin der eeuw aardschulpe bevestigingen, had den onder
 koning en de koningin, waer hy was voor de Prinselijke de
 vinge waer, en de dienst en koning daar kennen, en had de
 deze velle vertramme verband en verwerpen. Het jaer
 waer hy regering president. Hy is de vriend zinnig van
 Willem Hoederich. Hy heeft met Stein de heroveringen over
 legt. Doch hy was geheel Prins, en hy was bestand de over
 tizing dat het Prinselijke velle eigentlijk uit de bezittingen
 van Oost en West Pommeren bestond. Deze provincie omvat
 reeds een klein in Balge een zeer grote verbanden, en in de
 20 provincie omvat hy het zeer klein.

Naar de verandering en bevestiging of koningszinnig in Pommeren
 met verbanden van Kant. Dit is een zeer van de making van
 deren uitkomsten man, die in het bestend van ministerieel bestend
 Een omvang en zeer populare veroveringen. Het kan op
 de koning, en de koning velle en de ministerieel een geheel en
 dat zeel antihuman van vangen. De vangen van den minister
 en hy verovering van man. En het koning waer de stand
 heeft voor hem worden opzigt.

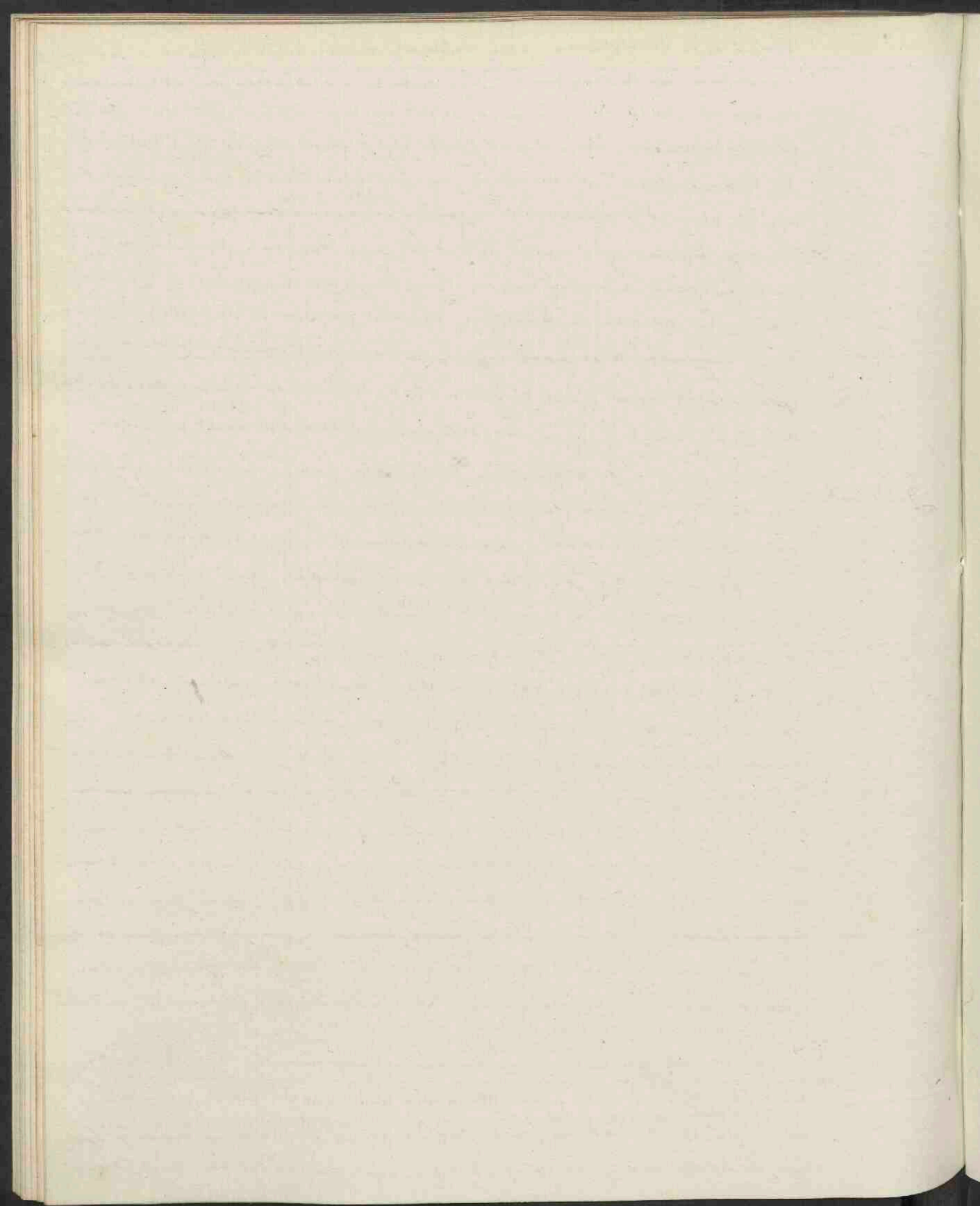
Op de verandering het zeer deze provincie van opzigt de bevestiging
 van de andere, ontving ik ten antwoorde. De koning

Hand is in het algemeen beter onderzocht en beschouwd dan in de andere
 provinciën, de landgenoot zijn niet zoo omvattend en behaagen
 als elders. Het is vooral in Westfaling met Hannover des Pruisen
 gunstig afsteekt. Hannover heeft een meer het minst bebaaid.
 De Leyens Handt daarentegen is het meer achttalig. In dit de
 afscheiding die Handt die groot is, niet door politieke oorzaken,
 nesting maar door onverschilligheid van den minde van Handt, in
 vermindering genomen, om met de kargen in gemeen.
 Zelf van verkeer te komen. In die opzigt is het grootste we,
 schil met de Rijnprovincie, waas de beschaving en de ge,
 schiedkundige maar alle wetenschappen bij de Nederlanden Handt
 den Rijn gelyk zijn en de afstand als van zelf weglat.

De ver d'open waren van het een groot aantal hinnen van
 het Land, Landraden en afgevaardigden opgezogen om de
 gezonden (Gastvrijen) uit te brengen over de kanten van
 meer betrekkelijk de Westfalingen van den Baden. 47
 waren als gewoontlyk zeer lewendig, doch maakten een paar
 thigen indruk. Rijn konink van een Baron Losange en
 ik had d'adeligt gesproken met hem over de bekende leden
 derer familie, die nu by vrede, alle verdundt waren. Een
 ander, van Schenk genaamd, daas ik was een konink was
 den naam vrop, zende my dat de gely familie meer
 den naam draagt wat de minste betrekking met de kanten
 sullen. Die naam is afkomstig van het aantal van Handt
 schenk by een vorst. En kunnen dus vele, dien van een ver,
 krogen kellen, want de afstammelingen van den konink
 van den eenen vorst zijn geheel verdundt van de van den Handt,
 Telend van een anderen vorst. Deze byzonderheid was my bekend.

De H. D. Haverkamp kwam derer metzige my afscheit ne,
 men. My heeft ook veel met hertome lang gehandeld, doch daas,
 want ik geen vaststelling, was dat by de provincie van eening uit,
 zige heeft. My verdundt recht: sedert een gerimeerd tyd en Hene Thuis.

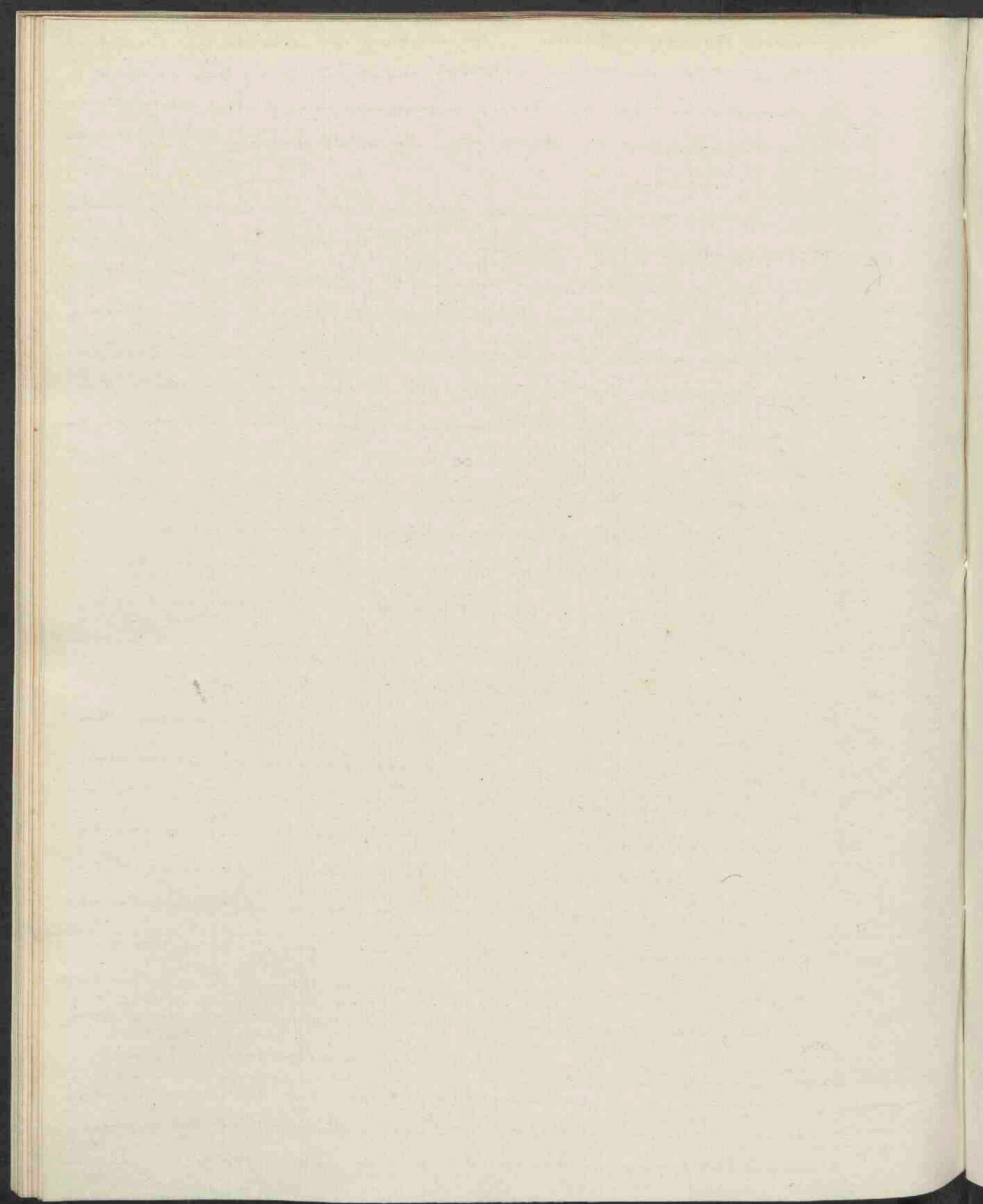

terre Provinciaal-Bladde... die "Stichting der Alteschen. Gezellenhoff
 Prussia" My was dat in aandriften ontbent. En was ook o.a. een
 langste stuk van Prof. Herich in geplaatst over de handreikingen
 van den Duiting met Holland. Dit stuk behoudt ik nu voor de
 de Museum comp.

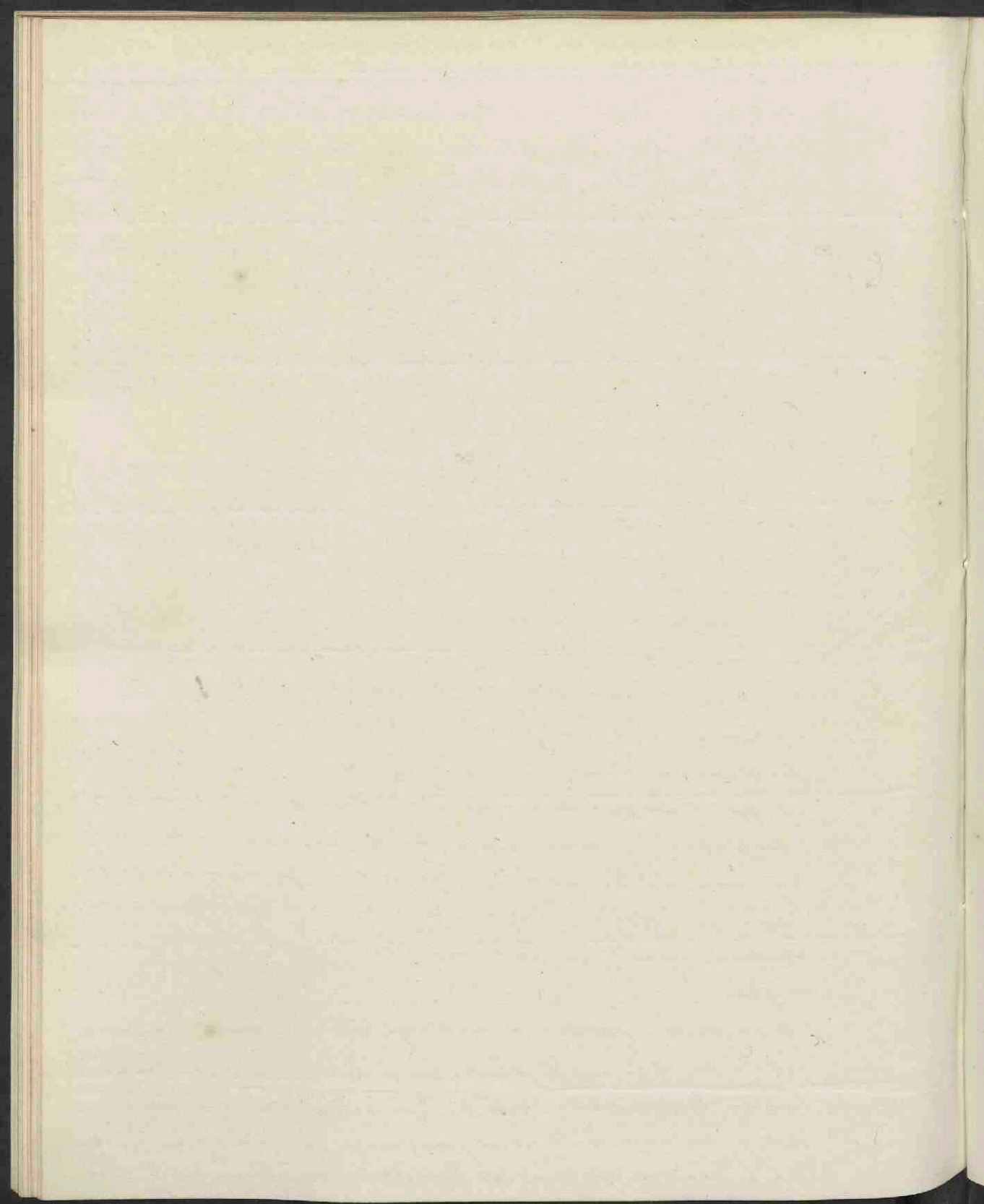
Mer den trein van half drie verlieten wy Koningseisen.
 Het eerste gedeelte van den toef hadden wy in de winter gemakke
 me danken wy het goed zien. Het is veelal goed behoudt en
 alle infeld door bereik. De meerkanten stant niet of halsoogpen
 of smalle akker, dat het geen was succesvol in de toef. Wy
 behouden spactij het Hoff, ook de begravede kenels in het
 konst. Overambus en Driehou waren voort end aangenome
 hervindingen. Wy hadden het waerheit in de veldes wegen
 de gake te zien te maken, en in die wegen gelyk alleen te
 zien. De comest zagen wy in valle gericht. Hierom
 waerd meer dan twaalf minute. Het gebouwen en was
 eenzijdig van de goetken gestand met ons de nacht
 met lang.

Zondag 3 October. Het begon day te worden, kort na
 vyf ure laen wy te Berlyn aentenamen. Wy bemerchten later
 eerst dat het gebou der medecinegast was groot gemest was, en
 knout en veel orde was, deinde het lang van het goed gebou.
 Onder en elk in het berit van het ryne gebou was. Wy vanden
 eendelyk goede herberg in het Hof der St. medecinegast in de Gou
 Loozmannen. Wy hadden dat een vreespandig gewest, want
 te de wanden wy een vreespandig. Myne vreespandig was veel
 te misten, ik had my veel te vreespandig en was niet gemest het misten.
 Het was Heide mist, en de toef werdt becomen vreespandig. Myne was
 Loozmannen, dat dat alle misten, over. gebouwen 24 u.

Ik haonda in de "Duitische kerk", tegenover onze woning, een
 prech over de verpelyking van den Zaager, die alleen by Hovens vrees
 komst. Het was een als de daer hooft, helen Oopstfeest, en dan

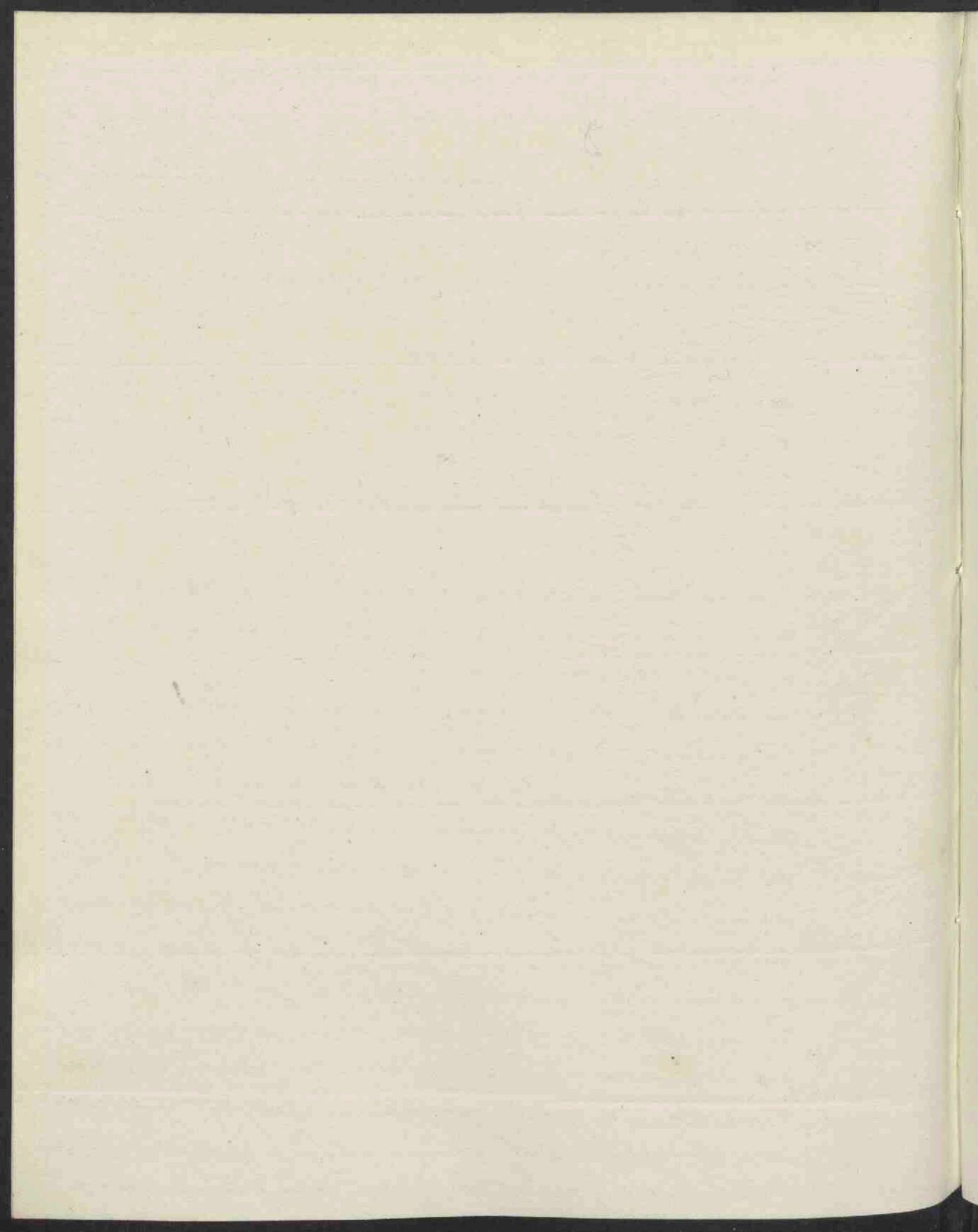

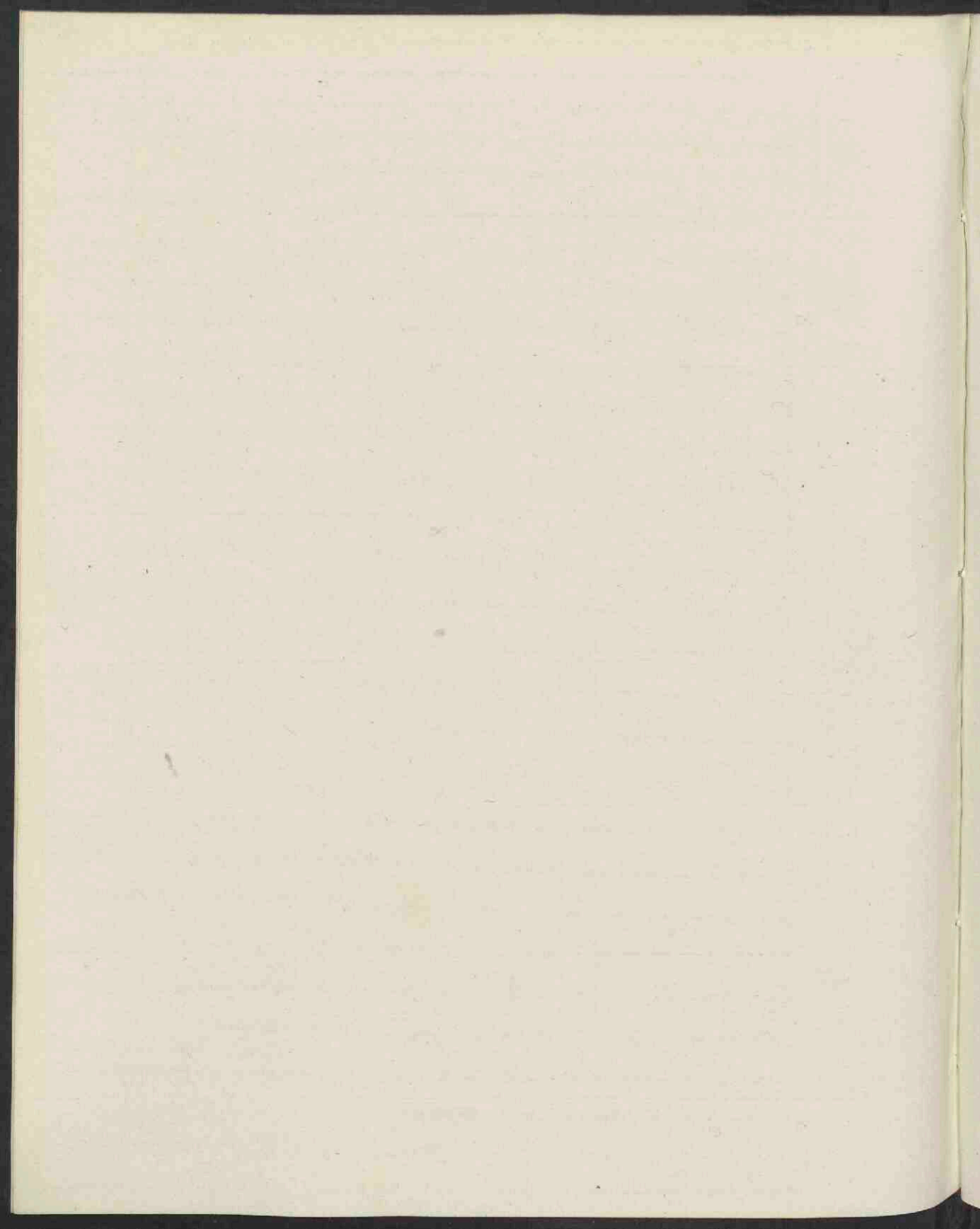
Myne vrouw en ik verkeerden dezen avond in het Schouwspel, waar de Vertooning by van „De Journalisten“, een allegorisch stuk was, dat verstandig goed met gewordt was. Het duinte algemeen bymal en woort dikwijze bekeerd.

Dinsdag 5 October. Ik ging hierin morgen by Prof. Diederick, en bleef lang met hem spreken. De Statistiek van Pruisen gaat zeer nauwkeurig en hij toont mij alle de lessen, die de regering daarvan heeft uitgegaan, 1800. Die milieken, welke in de bedrukking der „Zonning“ ligt, is zeer te ruimen. Aan de Staatsrechtshoudkunde hebben in den laatste tijd de piekisten en de Junkersparty zeer in den loop gestaan. Ennemid heeft Prof. Reichel in de Pruisische Kamer een aansienlijke oppositie tegen de reorganisatie der „Zonning“ bevestigd. Wij meenen het een, dat de stand van het publiek protestant te veel overwicht heeft ook in Pruisen; het staatsrecht en het administratief rege worden wij niet bevestigd. Wij mispleeten ook van gedachten, welke wijding ten opzichte of oorlog. De betrekkingen tusschen Pruisen en Engeland worden hier algemeen als gunstig naar het hand van den vrede beschouwd.

Ik ging op nieuw verzeft by den Hr. Schimmelpenning. De Tentoonstelling van werken van levende meesters, in het gebouw der Kon. Akademie der Kunsten, begint 1545 momenten. Het was dus niet mogelijk die allen in een bezoek goed te zien. Ik heb er een geronnen by een groote belangstelling en genoesse doorgebracht.

Myne vrouw was uitgespannen met Fräulein Friederich in winkel en by de kunstisten gegaan.

Aan tafel had ik was gesproken met eenen Slood-Israël, eenen familie; myne vrouw met een Dinsdag ambtenaar

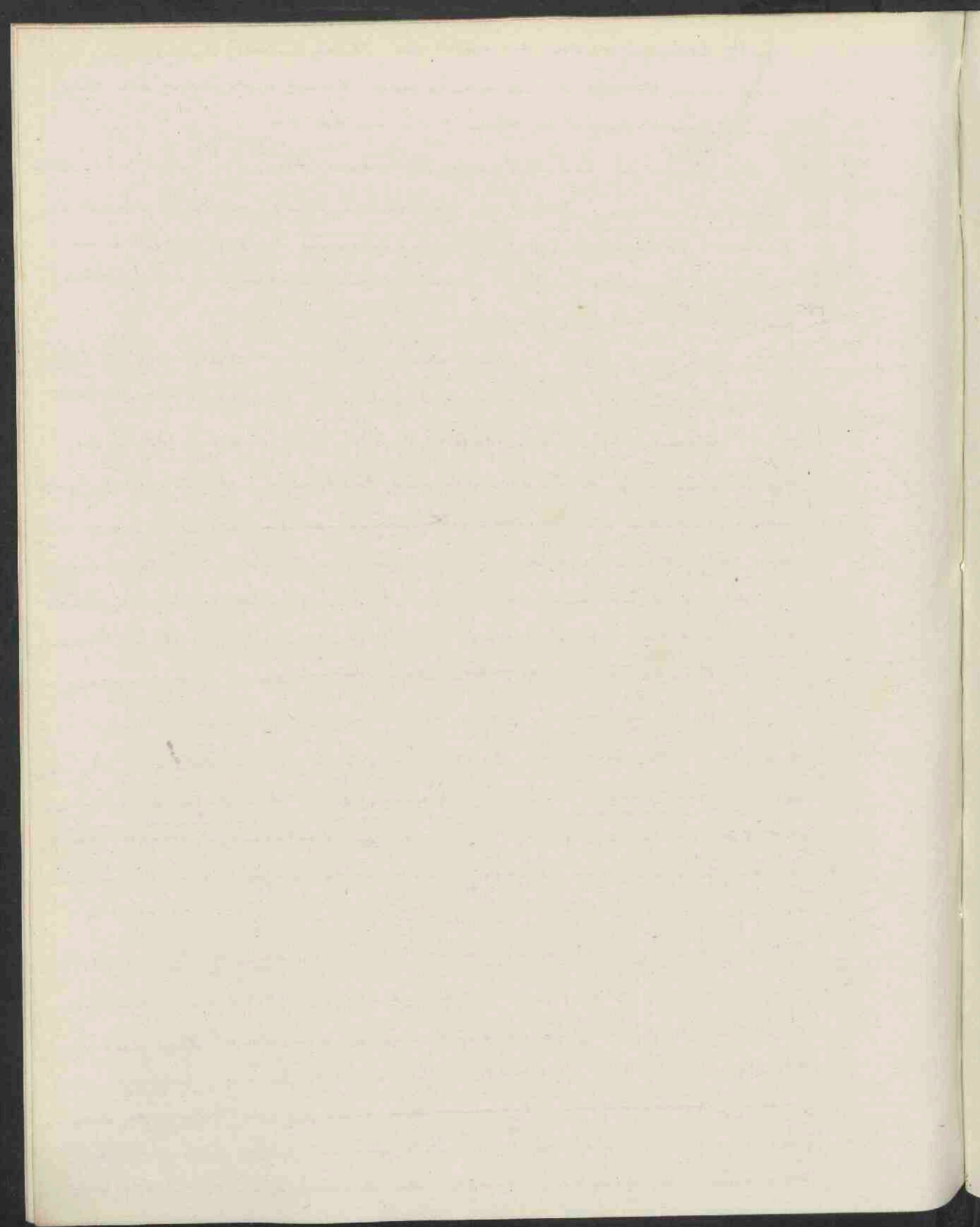

De heeslow velen say dort den Thiesparten; het groen was
nog zeer frisch en de wind was zacht en helder, een zeld.
20 min. noordlyndel in deren tyd van het jaar.

Wy gingen in het Schanspieckhaus, Das Küchchen vom Heil
Broun's System. Het is een very dunnas stuk, en lichte bewerk
maakt. En zegt sommige lieve tonnelen in, en het geheel is op
vertoorn ingesist. Onze Maria ging het in and made, stude
by Reprooy et lueving van.

Woensdag 6 Oct. Myne vrouw was zeer ongesteld, nu dat
zy bijna niet van het bed is op gestaan. Ze ging veel door de
stad; doer margin by Dietrich Krimst, een een St. k van
Prof. Jehu Cant in de Zeitschrift für Buchhandl. Dit was my in een
nieuwe giteelle van de stad en voorstad, de Antikatische genant.
Men konne hier op groote school prachtige kinnen en studeer.
Ze het twee kannelen, gemeent by den de Schiemenexpensie
den de dikmaal t hert vout. Een kellen ont affieur, de de Popom
du van het konneure te Warschan langkwaan, en de kunnische
Charge d'affaires waren er twee de kunnig; - verzoeken gungt
by den heer Ballant, dien my in Partien ont innet Ribber. My heeft
een vankel intekentend van van margin van Bealdhoust Kunnit
dit kunnit een vylke veraneming van meelomijge voorwerpen by
en het kunnig d at de afret voor kulle kunn hier veraneming
lyt et.

In het nieuwe Antoum kof af et, van veraneming at het een
dunnig was, de Egyptische veraneming. Zy is zeer niet gebied en
met groote roep en poache geplante en georkent. Van nolle 100
ken, byrondeit van kempelle, gubentkeellen groen, reep van kunn
vrad, kunnation ont. bekant men een veraneminglyke kunnit.
Van de studie vout de kunnische ont innet deling van veraneming
Medicam, v retpaard te worden. Het kunnit de Egyptische vrad, vrad

Graculus viregularis in Berlin 1839.

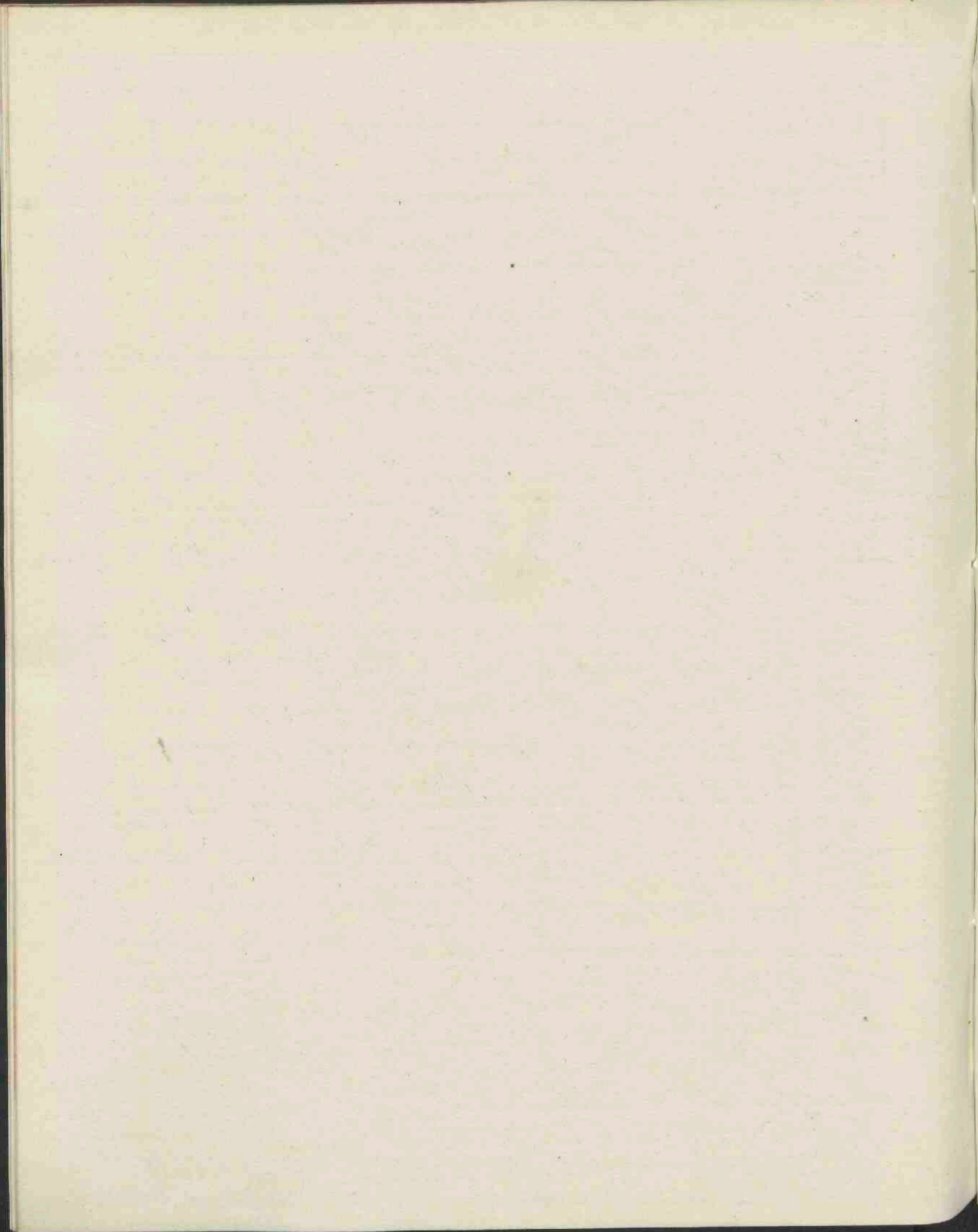
verleenen en vermaantende want by beide kanten en niet overvloedige
 bereiking van de plant heeft gekend. Het is niet een de over,
 welke om het knipsel van de planten. De roos en de le,
 schone waken hebben alleen niet een eigen karakter, en niet
 in het belang van die twee waken, Schiedingen met hun vrede,
 knoep. De Chinese en Japanse waken 179, in deze
 vandenij niet onderscheiden; op de 179 en 180 jaar op de
 de over verschillend is opmerken om te weten.

By een tweede kaart van de Temperatuur in de „Aha,
 deus der Kunst“ is my niet meer de met de waken afgeleid om
 de voortreffelijkheid van het gewas te getal des stoffen
 in het oog te plaatsen.

Hier is op te merken dat men in de waken afgeleid om de over,
 de waken die in de waken 179 en 180 jaar op de
 stad. By de waken my byzondere opmerking op de waken
 dingen door de gewas te getal, die in alle waken, ook op de
 langste verduistering waken daarvan, en in alle waken, ook op de
 waken met springend waken dat toestand, met het waken
 van slangen tot het kloppen van waken kan worden waken.
 waken, en waken dat waken der waken, waken gekende
 waken. Spring waken waken, ook de waken waken.
 Dat gewas waken is de waken waken met waken, tot waken 179,
 waken in July 1855 in waken gekomen; waken door
 waken waken van de waken waken. President de waken
 van. Kienkeidag, die in 1856 van waken waken om het waken ge
 waken is.

Ik ging na het eten van het waken waken in de waken waken
 dat was een grote waken in de waken stad van de over,
 waken der waken. De grote waken waken hier waken ook
 de waken der de waken waken in de waken der waken
 waken van de waken waken, waken 179 in het oog.

In den waken waken waken de waken waken by van, Das waken

het Groten Kurfürsten," van Puffendorf. Het is buitenisch en is van een
 naar de Duitse betamingsrichting. Ook wordt het telkens op nieuw uitge-
 geven en is steeds de veel verkochte; hetzelve is ook de meest
 waard. Het Fransche heeft het talrijke vertaalingen. De vertaaling
 was voortreffelijk. Voor de wetten van den Keizer van Spanje
 door Caelinger, welke toegevoegd waren met de wetten van de
 keizerin van Pruisen in 1819 als staatsrecht geacht te worden te het-
 ten van Spanje.

Saterdag 7 Octob. Leeraan van den haren Rijk
 professor in de Staatswetenschappen. Het is een zeer vele zaken
 met hem gesproken. Hij is aan het hoofd van het Staatsrecht dat
 in het oude residentie der monarchie van Frankrijk het Staatge-
 bonden van de keizer van Pruisen; want ook zijn waarden is.
 Het geeft mij, welke hij veel meer en heel lang. Bovendien
 moet ik bij de Universiteit van de Staatswetenschappen optreden
 en in de Koninklijke Akademie van de Pruisische historie. Daar
 om is het mij niet duszigtig voor een uitsluiting op veel te
 doen. Hij is boven dien lid der Pruisische Kamer geweest en
 van men mij gevraagd heeft, was hij daar een der invloedrijke
 170 en meest gezachte leden der oppositie. Daarom, zende hij
 mij, is hij niet weder verkozen. De politiek heeft de vertaalingen
 gegeven in hare hand. De vertaaling van de wetten is niet
 het onbewijzen van het koninkrijk, konen alle andere betrekken
 niet nemen. Deze; wellicht zelfs wat vertaalingen en konen
 minder gepubliceerd; dankt de afzonderlijke verantwoordelijkheid en benidelen
 mij dat men handtekenende partij zal stellen zullen.

109 Spraken van de tus pafing der geene de keizer van Pruisen
 te weten de wetten in Pruisen. Zy zijn meestal door Keizer van
 de wet, en naar de eerste jaren der keizer tot augustus 1820 en 21
 1820 en 21. Te dien is sterke tegenstand gekeerd van de Justitie
 en van de geestelijken, en men is er dikwijls van afgezien.
 Een Hollands vertaaling heeft in de laatste tien jaren zijn uitgegeven

Gravel 192

ten opzichte der nuytheid. Men heeft het niet niet gevonden de onte-
 zelden te herhalen, maar men heeft de bezwaren van allelei
 reglementen en bevoorregten, en in alle opzichten een volkomen
 publiek gemaakt in te plaatsen. Naar die opvoeding, welke veel
 kenbaar doet, knoopt men dat de Regering niet terug kunnen, by ge-
 wone zaken dat het staats van willigheid terug, by de nuytheid
 niet handhaaft is. Het bevoordt men nuyt, handhaaft voor koning,
 sen en voor het Talleland van niet geldig worden, omdat
 de financiën ingevolge zijn by het belastingstelsel by den over-
 van racons de waarden. Wanneer van gans die een beter stel-
 sel van financiën, in de plaats van de beschermende rechten,
 van den, kunnen invaasien, sereis Franjeen thans niet. Het
 bevoordt, in die richting zijn dat niet te veranderen.

Het schavens inder laatste ons een nieuw bevelen te geven;
 nuyt men een bevelen en verwachten dat men de volgende bevelen
 niet keit dan men thans bevelen. Het nuyt men de meermalen
 van den, de Franjeen, de Rotterdamse Franjeen en
 van den, de Franjeen. Onder een bevelen, by het schavens
 handhaaft van koning, de Franjeen III, door de koning van
 Carlje opzichte, en de Franjeen, van den Franjeen. Het schavens
 zeer gundig of by dat van het Franjeen. Het schavens dat by
 hun de Franjeen, de Franjeen, als het een bevelen de Franjeen, is een
 bevelen, met een Franjeen, met by te stellen, met den on,
 bevelen, de Franjeen, als koning, wat by heeft gevonden is,
 in slechte handhaaft, Franjeen.

By bladen lang in den Franjeen, de Franjeen is gundig,
 de Franjeen, Franjeen en Franjeen. De Franjeen zijn zeer gundig
 plantse en en gundig gundig. En zijn in Franjeen, Franjeen, Franjeen,
 dat hier niet Franjeen, van de Franjeen, Franjeen, Franjeen,

Franjeen Franjeen, by den Franjeen. Dat die Franjeen,
 Franjeen, gundig en gundig aan plantse, in Franjeen is niet op de

Ik ben door een tweede bericht van dit - verband
eenigenzins terug gekomen. Zie bl. 189.

merken, ook niet dat wij met zenuwen dieen lecht van doemen,
 trinken en blaasden doorvandelten. Maar zoekt de lecht niet.
 De waanen ook niet onberochden te beropen, kappen ik niet
 grondig hervordalen kan. Leve opmerking kan ik ook niet
 wezen. In zijn kien zeer behouwe palmboomde, ook en
 dese veldde gewoone van buitenzessene groette. Nu
 was men long de gemafon in de kassen te plantien. Gaska
 kaffen zijn er veel, en ook teer er blydwar met zensap men,
 te, en, wat eluumer was geen der gebouwen was kerp te,
 waef om die lichteone kerp, bouwen behoorlyk te plantien.
 Zy kanden dat mit handeld, gedrukt, gepaen, met een
 woord niet bewaard, zoo als in een zoo bevaender konink
 gien. Een veldde wordde. Het is niet wyfelachlyg dat
 geloch van midtalen de aorvank lieren is; en loot
 zunde men kappen waanen men eimmaal fulke lichteone
 gewoone heeft, moet men ook de midtalen verichaffen
 om te behoorlyk te bevaender. Doch met de behittende
 mildheid van praacht gelaunt, ook voor kermtnavele
 melingen, is men voor de kermtnavele kerp; die ste
 ten met genief de ydelheid der vortend.

Wij hoopden een bevaender teer te zien van der ge,
 borkant Borsy te Moabit; doch door komende ver,
 namen wij dat behalde dingekap en wyloef, de teer
 niet te zien is; niet anders de agona en er zelf gebouk
 van macht, want die was er zelfs niet. De vortend zijn
 veldant in die opvort belevet van de vortendde kerp.

In de tuinen van Charlottenburg moesten wij vry wande
 len en wij waanden er vry gebouk van. Buitengewoon
 groote is het getal vortendde kerp de onderwout van
 loka laven veridde; en men ziet aan kenne foyfheid, dat

Herzog van het Paleis van Charlottenburg iets kleiner dan geen
aanzienlijk indruk maakt. Op kleiner afstand zijn twee
groote kerken met torens gebouwd en sterk donostig
zoo dat altijd konnen gezien worden en op een veld te zie.
ten, waarnaar het enige goed vanden stadt naar het paleis te
verkeeren. De gebouwen ja. van 1348 hebben kleine
dorp zijnen. Op kleiner afstand is een zeer goede
tijde kluis - kerke gebouwd. Die small Berlin 200 in ten
gal hundert.

Grieken, 1. 85

By in den winter later beneard worden dan de palmboom
in den botanischen tuin.

Wij ontvingen onzen introp met het Etallement van Kroll,
een klein half uur buiten de Brandenburger Thor. Het is een der
gruutste gebouwen met uitparren en vermaak, dat men voor
concerten en Theater, kunnen vinden, alles wat buiten,
gewone praat. Wij hebben daar midzaggend; -
terwijl was er concert van 4-6 uur. Te half 4 Thea.
ter. Men speelde die Entführung en „Das Geheimnis“
hier dan ook bekend waren door „Lichtspiel“ en „Operette“
het publiek verdert niet veel. Men danst ook.

Wij wandelden naar het loof; het was een schoon
helder avond. Te tien was er een wij thuis, zeer vrolijk
over onzen dag.

Vrijdag 9 Oct. Wij gingen weder op nieuw in de Tier,
tentstelling van schilderijen en meubelstukken. Onder my
een avontuur om de kunst van te maken, bleef mijn meening
dat deze Tenttentstelling zeer middelmatig is, in volle
haast de stukken die my beter voorkwamen, en die ik
daarom in mijn gekongen verslag te beoordeelen, heb ik in den ca.
catalogus aangegeven.

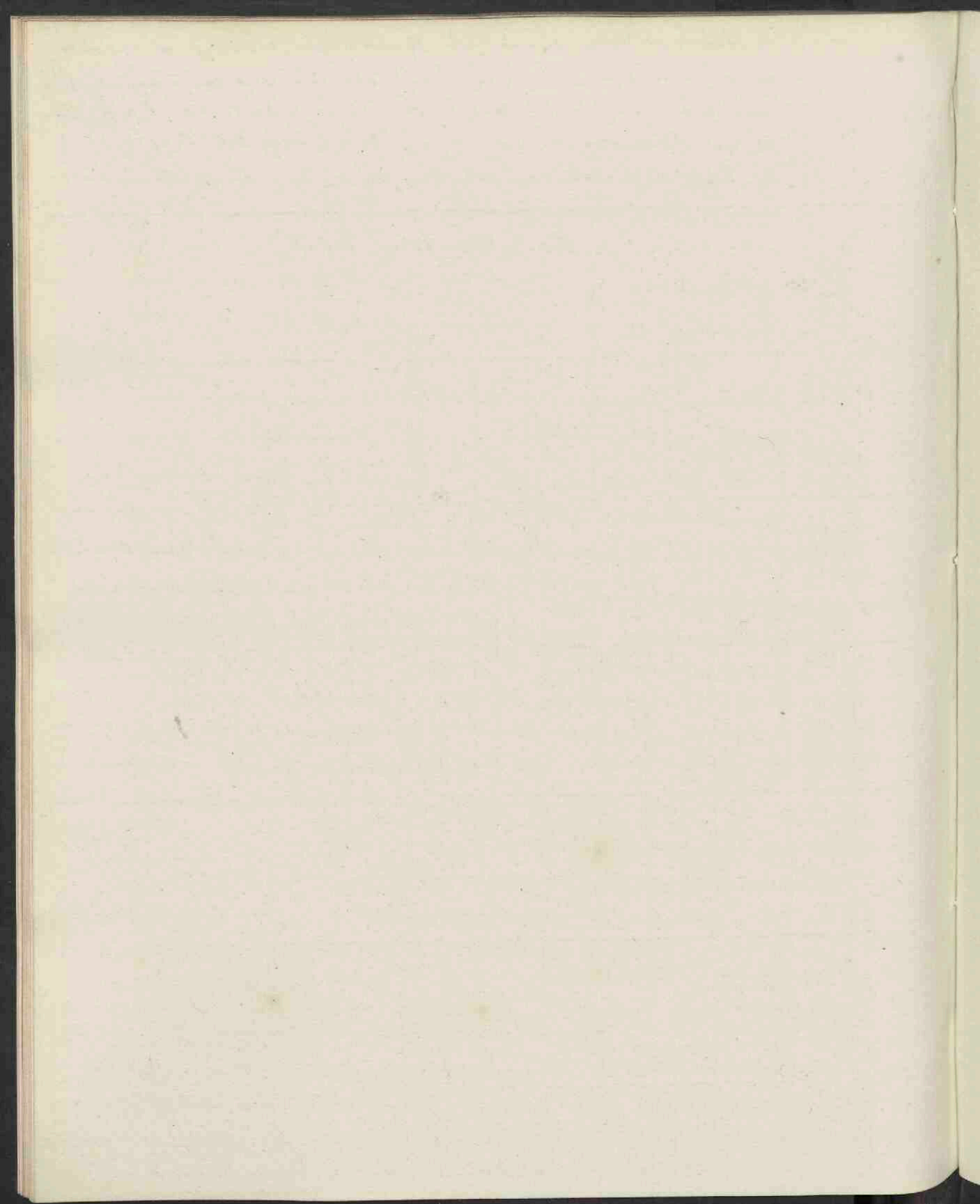
In het Pruische Museum bezagen wij de verzameling van
Dyptereën. By is eenige de rijkste in haren soort. Het grootste
geslacht zijn Griekische, dat ook Romijnische, met de leeuwachtige
massen. Het is niet te denken de beroemdste werken der kunst
die in vele musea verspreid zijn, hier byeen te vinden. Het zijn
zeer goede affigies en by byen in kleine talen uitkeken. Te 10
geplaatst.

Hijspekte den heer Lotte die ik op de Congresen van Berlijn
Frankfurt heb leeren kennen, te beoordeelen. By was de niet op en het

Grieben S. 149

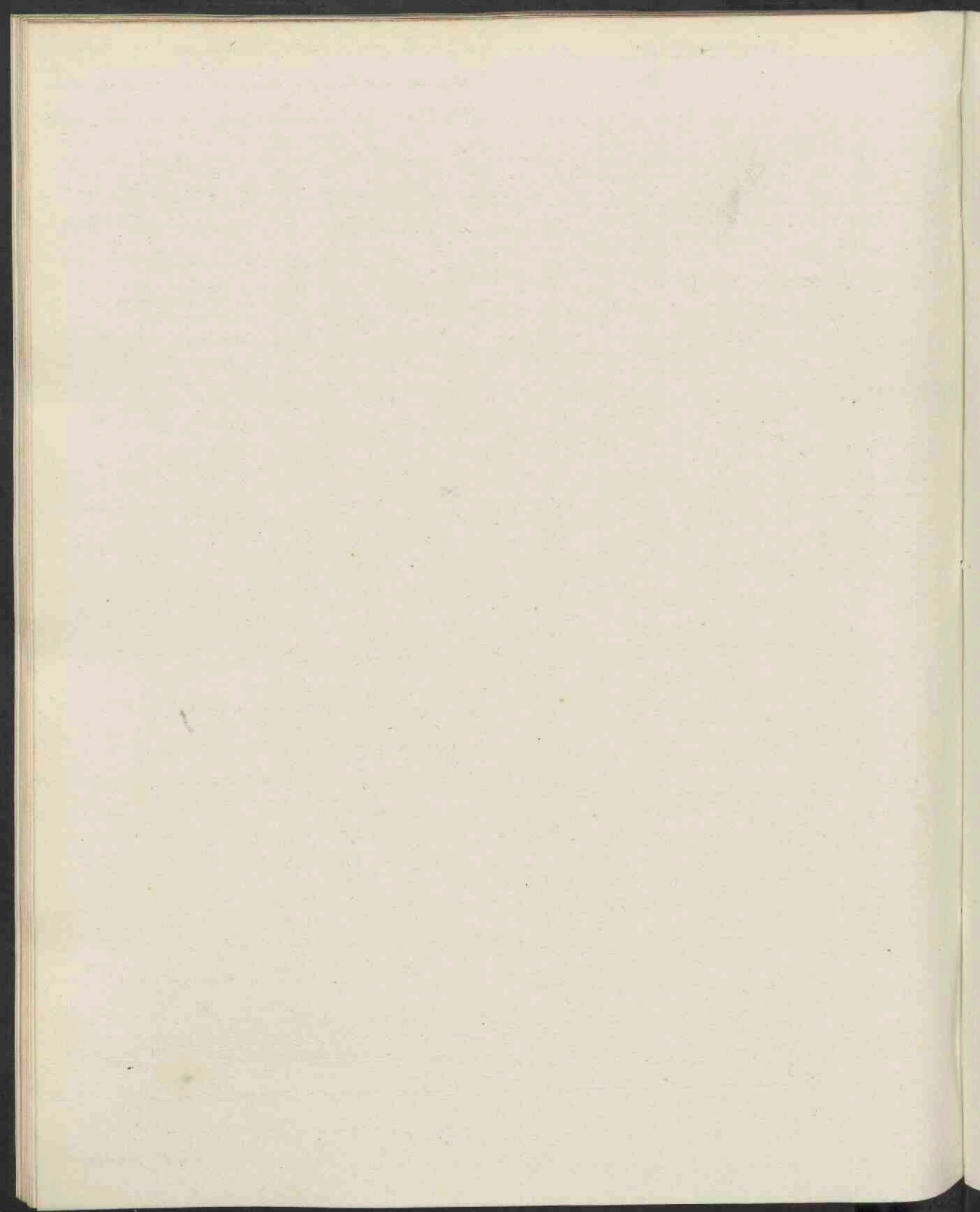
maakt voort steeds gevorderd. Ik vond egene training en waakte
 van geronnen tijd, om dat men hem ook openlijk tegen vernedertte,
 toen het te laat werd keerde ik hooft om de en duszelfk daarna
 kwam de vriendschap van zelf. Vrij hebben twee lang gespro,
 ken over de toestanden van Pruisen en van Duitsland, en
 over het Congres van Duitsche Staatskeuzenlandigen, dat in de
 vorige maand te Göttinge heeft plaats gehad.

Zaterdag 10 april. Ik ging deze morgen in de richting
 "Sproganstadt" of Salsburg om te zien de Schenk en
 de Landelike Bisschops ontvingen mij vriendelijk deelde en
 becalenderde mij; zij gaven mij alle verlangde volkstellingen. In het
 laatste van Göttinge kwam de laatste Bismarckische, die ik eens
 zoude opstellen. Deze gesangenis heeft ook met hooft
 het gevaar, omdat zij niet ^{erf} van de plaats die van de
 naam wordt. Zy is bestemd als model van het Pennsylvanische
 systeem te dienen, en in deze soort is zij waarschijnlijk een der
 volkomenste. Van de 500 talen, worden er 429 in gebruik;
 Soms, is of alles niet. Ik sprak lang met de twee opvoedde
 mannen, bezocht eenige cellen, de school, de kerk en de kerk,
 de kerk, de waarschijnlijk, en in het algemeen wat voor mij was.
 Lang kon zij te zien. In het begin hiervan geen ontdekkings
 te handelen, door ik darseloffe leest van gesangenis te
 successen te geven had. Deze konst het meest overeen
 met die van Pontonnille. Enkele byzonderheden worden
 konst te zien, het is mij, dat zij, het de twee talen,
 waarvan hier later afgehandeld door het de kerk van de school,
 maar een waarschijnlijk van de ingang, de plaats van
 de kerk, ook maar was. De gelegenheid om niet te
 diepant alle gesangenis te zien, was hier niet door een
 kleine opening; de van de waarschijnlijk staat op een rijkere
 plaats waar hij allen overzag; doch nu was hij niet van
 een hille en konst te stellen. Hier ontbrak de

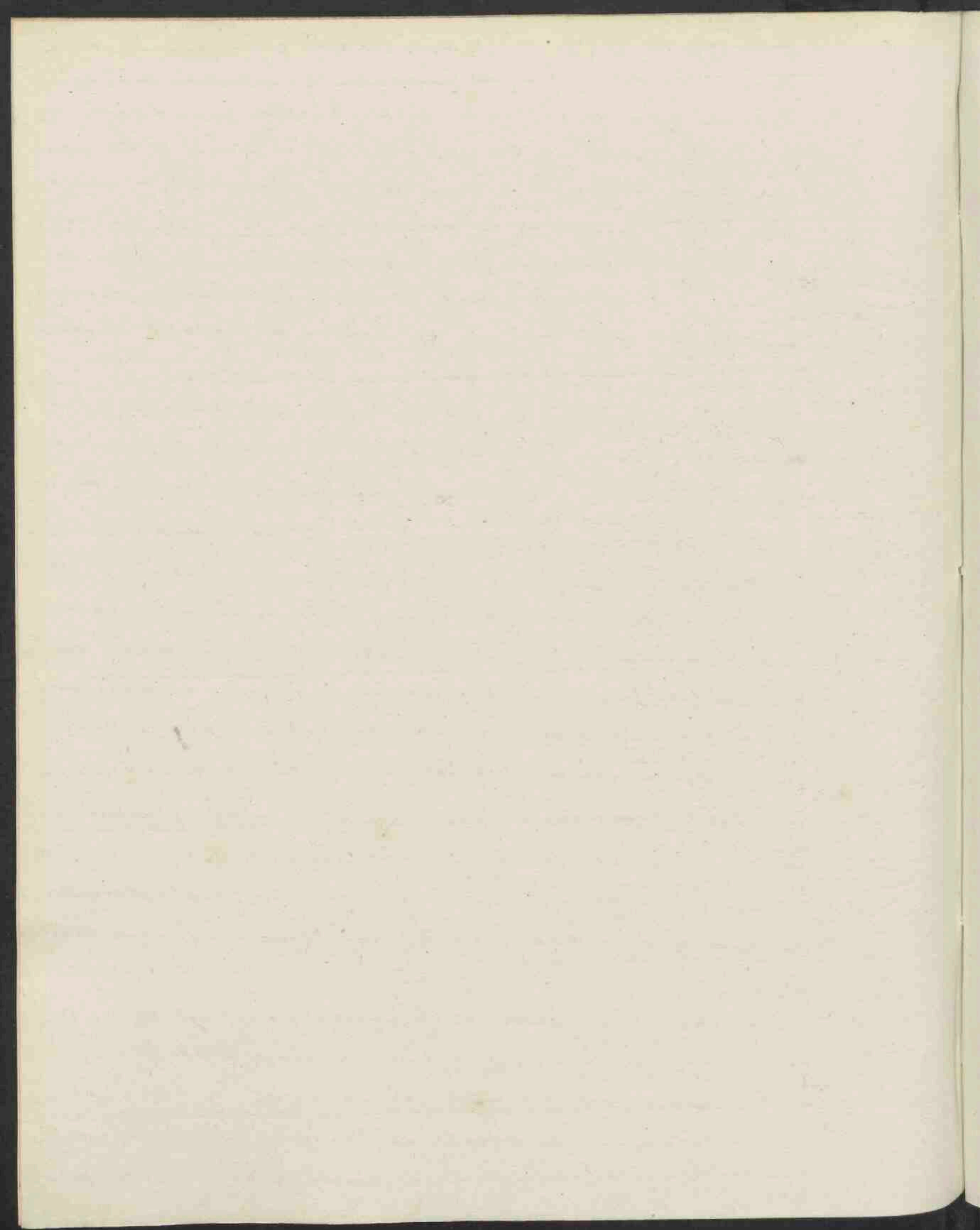

manners de herten groot zijn, dat ook groot voordeel van
 brengen worden indien de misdadigen voortkomen worden,
 hetgeen door de gemeene gezamenlijken niet bereikt wordt.
 Intien het gelukte verdere ons lieden, tot inkeer te brengen,
 dan moet men niet vrezen of dat te veel kost, en dat
 men niet bangt of de herten te duur is. Ik kan my
 guntendelc verzoeken met die redenning, en myn de
 zinnig is in de bespreking, of men misdadigen op die
 weg lokt en afkan kan, en of, ook in dit geval, de straf
 anderen niet terughoudt van te misdagen.

Ik heb nu, dat men hem hetzij konde brengen, rond
 de dierelend zeer geproeft; doch om my te hooren dat
 hy niet daardoor niet het begehelen, dat hy myn
 zijn (niet geoordeelt) noedelaf van de paparing ware was
 hy daaraan gesied had, in dat was zeer gast. Hy
 waarmehende kunnen juist laten hetgeen hy naemde de
 Schanspistarkunst, waarmehende vele gezamenen de
 bestuwendt papen in te nemen, en zegt dat men niet
 geheel niet verloten moet op de tekanten van verlate,
 ring. De hucheking is het minst te vreesen, waarmehende
 de gezamenen liden, dat daarmehende niets te minsten is.
 Hy zide my dat hy oprekkelyk hiesop waardrang, en dat
 hy niet vrees dat vele waarmehende van de cellantel,
 het recht te niet lieten verblinden door Schanspistarkunst
 mispen.

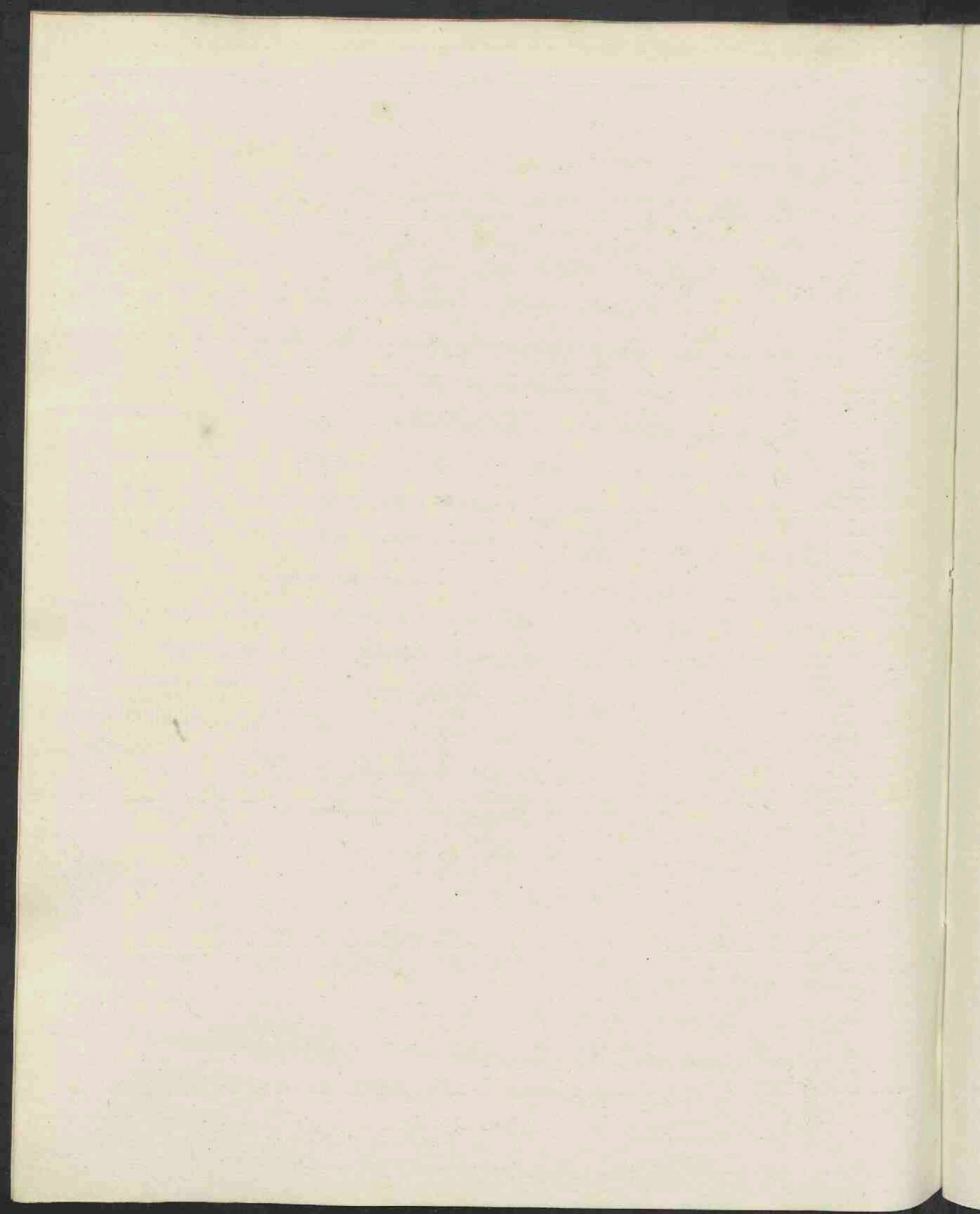
Waar den invalst der Cellengangpanit de straf te
 trage kan men hieo myn inoomig overmying hebben, want
 de waarmehende bestuwendt verlat 1856, en het myn toe
 is dere gezamenen de eenige in Peniffen, welke waarmehende
 met de beginfelen der of van dermyng overmying. Nu is myn

die tegeffing naar onvoldkomen, want deze veronderstelt
 een meer uitbreidend zucht die nog in geen ander kintken
 gemaakt zijn; doch zij zijn in de zinnenschappelyke grangze,
 wijzen naar beschuldiging, en weet en die zijn de wederzettelij-
 the. Het door behouden het stelsel van afgranding van
 te vinfant.

De Directie van de my dat hij, de conije in Pruisen,
 getand want heeft in de repleu, en zyne gahela lanentde.
 thaaning het gezangenis waren is. Hij is vroeger van het
 hoofd der gezangenis in Silesie gemaakt. Over ander
 vinding en te danken is hij een sterk voorstander van
 het stelsel der afgranding geworden, ook uit het aaf-
 punt van het recht. De maatschappij heeft het recht tot
 zyne bevestiging, dan mededijer van zyne vryheid te be-
 noemen; doch elck lid der maatschappij, ook zelfs die mis-
 dwaan heeft, behout het recht dat hem geen ander kwam
 geacht te dan voor die bevestiging wonderzettelij is. Iemand
 op te sluiten met postkonsten, door wien bevestiging hij
 waanzigtelij het konen konde verliezen, is een gruwel,
 want een man kan danken wende. Een was is het conje
 onpauzevrijse want leid, personen op te sluiten met de
 vanderzettelijke leden der maatschappij, en kan een reddelij-
 ke bevestiging stant te stellen, wat men gezangelyk van
 de post.

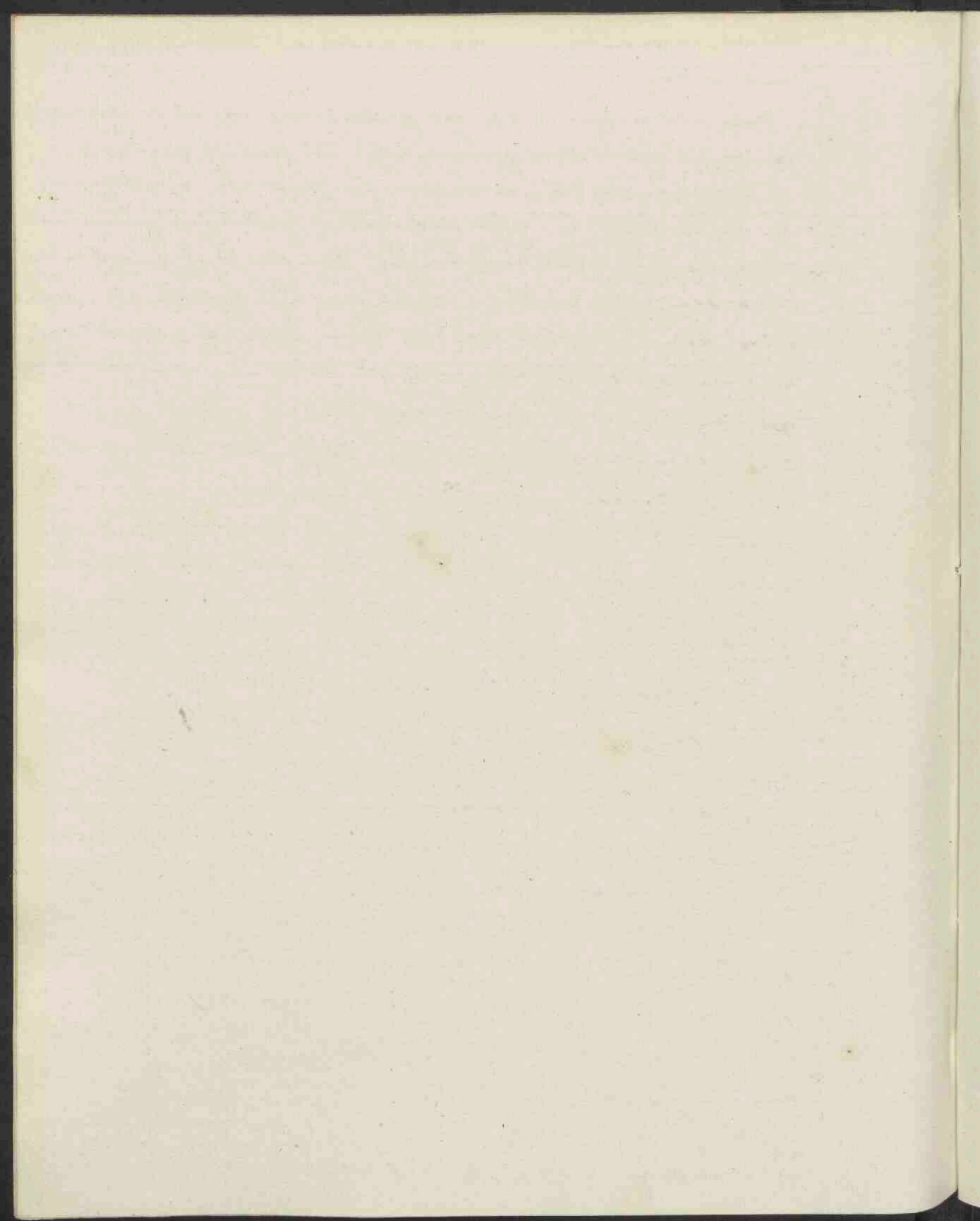
De collonjaryngenis is een merkzettelijke straf, de dwang
 is voor den gezangenis hart, en de vrees de onrecht van
 geant walen van het hof van den. In den
 men door het reddelij in de gezangenis het ter gezangenis,
 wat het deed heeft het zyn, en een gezangelyk persoon
 wende in de maatschappij zyn, een niet, dan. 228

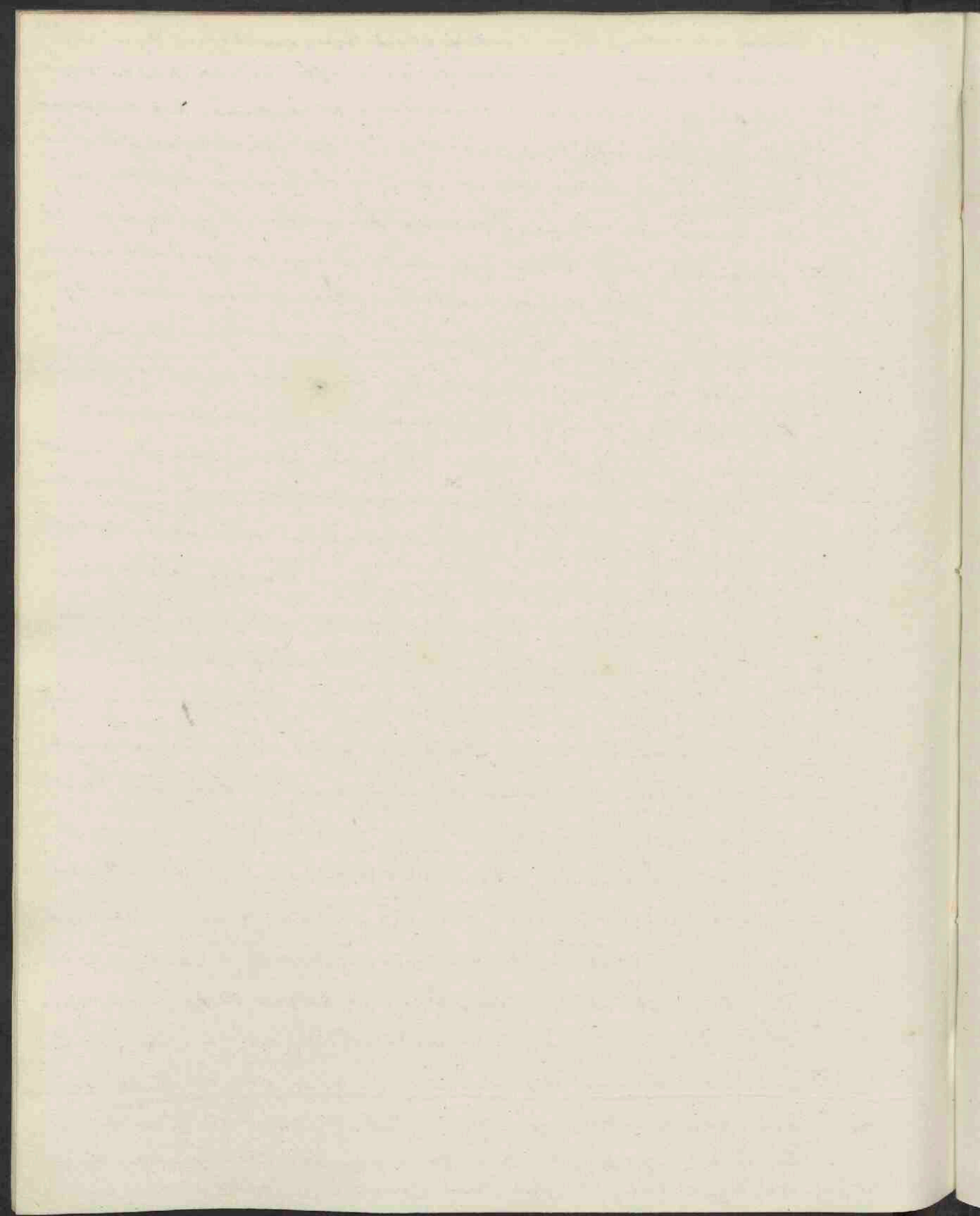
de slaafgezinde toch schrik hadden, die straf op nieuw te
ondergaan.

Van het eigen aardige der afzender sprak de Directie
eenigzins anders dan gewaunlijk. Hy stemde my toe, dat
de afgelezenen eellen, de karkes in de kerk, de musketten en
die groute roep om alle Bevestiging tusschen de gevangenen
te verhinsteren, toch niet konden. Welken dat zy eebinder
zochten, ook roep dat eenige omgans tusschen hen plaats
griep. Het nu bleef, dat zy eens schrik gepast had,
dan, ontkende hy niet. Doch hy ziede dat een van
die volkomene afzender te veel gewigt gebleef
had. Hy vond niet veel kwaad in die herkenning;
de veranderede wist toch dan het pruis, wie met hen
gevangend waren, ook welke bekenden van hen
maakt voor hem in de gevangenis gebleven waren.
Het was hem onverschillig of de gevangenen ook
ander witten te herkennen, en somit eenige herken-
ning onderling hadden. Het was de wonderfelijke
omgans, de besmetting van redelichheid, die hy
verlangt, te verhinsteren en tusschen hem die red-
kinderen. Te deesse hem mijn gevoelens met dat een
verhaal dat men om de eellen gevangenis heeft, dat
dat het de straf geindigd is, men is niet wist, dat
de veranderede die omgans heeft, en dat hy daar
door gelopenheid vind om de werken af opendrenge
en over den Dierland te vinden; — my onverschillig
verhoort, het vande de gelopenheid het miskenning
my, die men hem verhoort te verhooren. Een vande
vande gevalf van de middelen, it dat men de schrik
en van draagt. Het gevalf te willen verhooren van de men

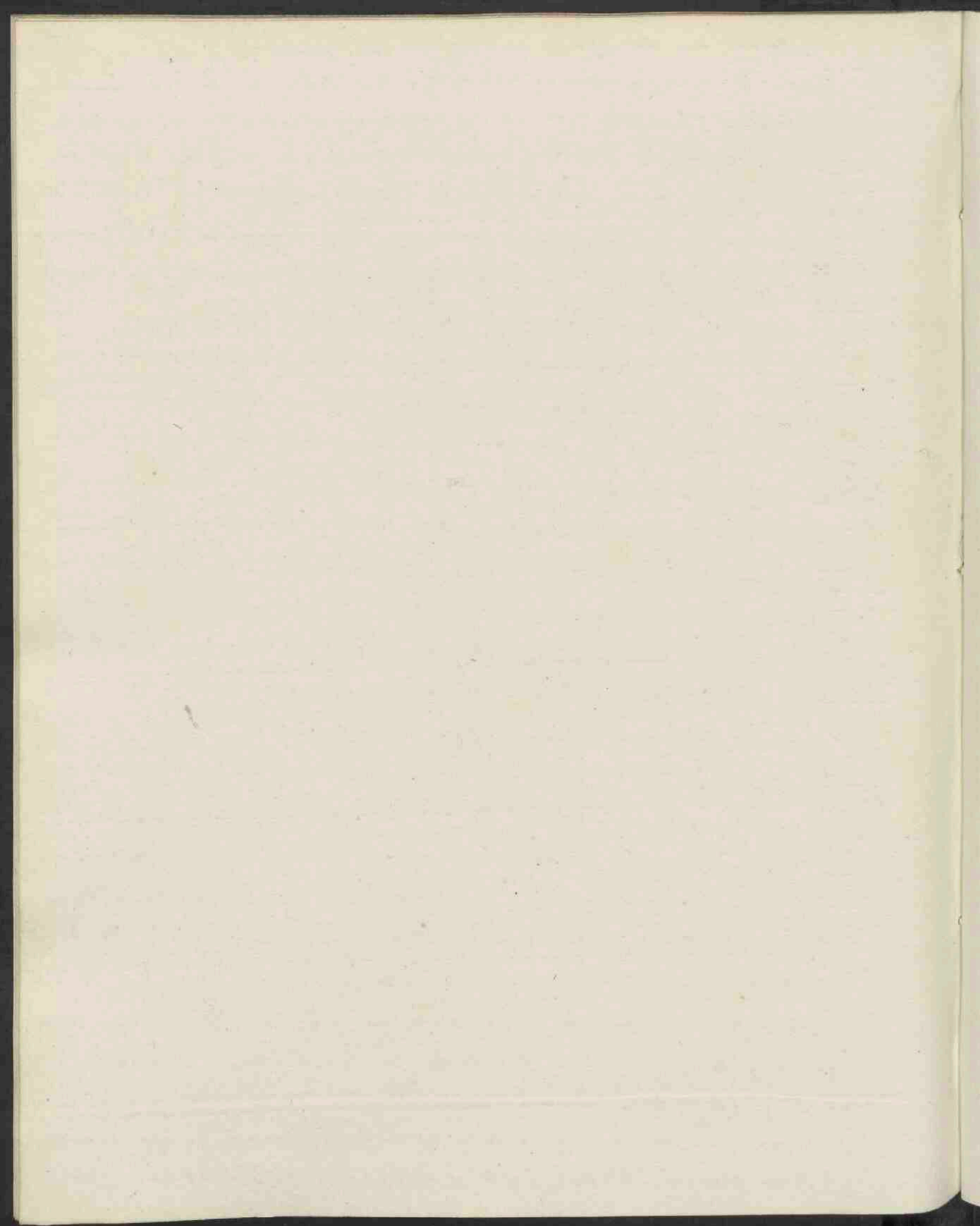
mijn gevoelens, een verkeerdelijk zijt, en het is door een
 valschheid goed geroep, dat de gestrafte niet meer weder
 het vertrouwen te verwerven; niet door het verhooren
 dat hij gestraft is geweest. De Directie stelde
 mij dit volkomenlyc toe, en kende de proef om de he,
 handteert, dat iemand gestraft geweest is, te vermelden of,
 hij proefde ook enige voorstelling van de omstandighe
 census om hem te vermenfchen. Hier worden alle veld,
 handelen en bekende toepelaten om de gevangenen te
 bekeken jaanser men stakke weet dat hij niet met stou,
 te oogenken konant. Men worde ook diepverfeling vey
 gebaten. De zelyke worden by massen allen bekeken, en de
 ten de hen bekeken, myn vrieudelyk om belang stellen
 Bohalen de werke van hand, te weten een allen gelyc
 heid gespen vrede, bekomen, by ook staken ter lering.

Heel van herpaan de zij en vermaan machte op my een
 gunstigen indruk; evenwel is het zo ver of dat mijn van
 stelling ontrent het gevangeniswezen hierover aannemelyc
 van de gang zijt zyn. De proef die hier genomen worde
 gaat uit van het Rome Frans en van den Cohende van
 vrieden, een tuis de Koning onbeperkt vertoornen ge,
 tekenen keefe. My zelf is, onder den naam van Discer,
 want zij het Ministerie, me het lueyge over het gevangenis
 wezen belang. Alle de ondergeschikte beambten zyn in
 het Rome Frans openblyklyc vult kunne bestemming opse,
 leit. Zy raamen eens Graedstoupen, die van het vromde
 penalen hervormt, met name door blinde onderzeping
 aan geortelyc zering. Dit myn verpint den qua beandig,
 het is als inrepting voor gevangenen stellig ongeschikt.
 De voorbeelden worden van Staatrege niet alleen om de

tuucht den Hroef maar ook om een geestelyk juk, en drompen
 dat in vele gevallen ondraaglyk zyn kan, en in een geval de
 rechten van elk mensche in een goed geordenden Staat te ont-
 ken gaat. Zy waken, en waken zyn, en van een de be-
 hoefpunte, onordeningpunte sotte, die zich intalant end
 gelucht waken, en prijpt alle ander gezag aan zich te onder-
 wippen. Zy waken dus en afgebeten door het onredenen,
 die pietismus overstelpt. Was ik van het schoolmeester,
 byvoorde was niet dan een loof van Catechisatie
 en de meesters sprak van my vouthuam, vathuam en
 zin. Ik wil daaronder geen vouthuam hebben, inder-
 haast de loofwaardigheid van den Directeur, den Par-
 ter en een vouthuam hand ontbuitel; doch de trouw
 en inband was toch zoo, dat my vouthuam niet min-
 der geacht te kunnen zyn om het verband en de
 kennis te bewaaren. Het was de loof die ik in Luth kon,
 de, maar hier werden de gezangen genoot die d'afge-
 aan te houden, en hun woude helot iets anders te vane-
 men. Wat my van den haagmeester van Lutheren en
 het Roor Hans bekend is, woude geen vouthuam, en een
 lutheren was dat de vouthuam de vouthuam is ander die
 invloed en van alle andere vouthuam, appellaten. Jans van
 d'afge te houden, volgens my was een vouthuam. Ik houd
 my verrekend dat de Pachtus lang de vouthuam is. Ik heb
 geen grond om de goede trouw van den Directeur te be-
 twyffelen; doch dat het by vele vouthuam, en vouthuam, en
 lief ik te heb. En dat de vouthuam van de vouthuam op vouthuam
 tugs van die vouthuam af vouthuam de pietus in vouthuam vouthuam,
 prijz gezegen, woude my een vouthuam vouthuam vouthuam.

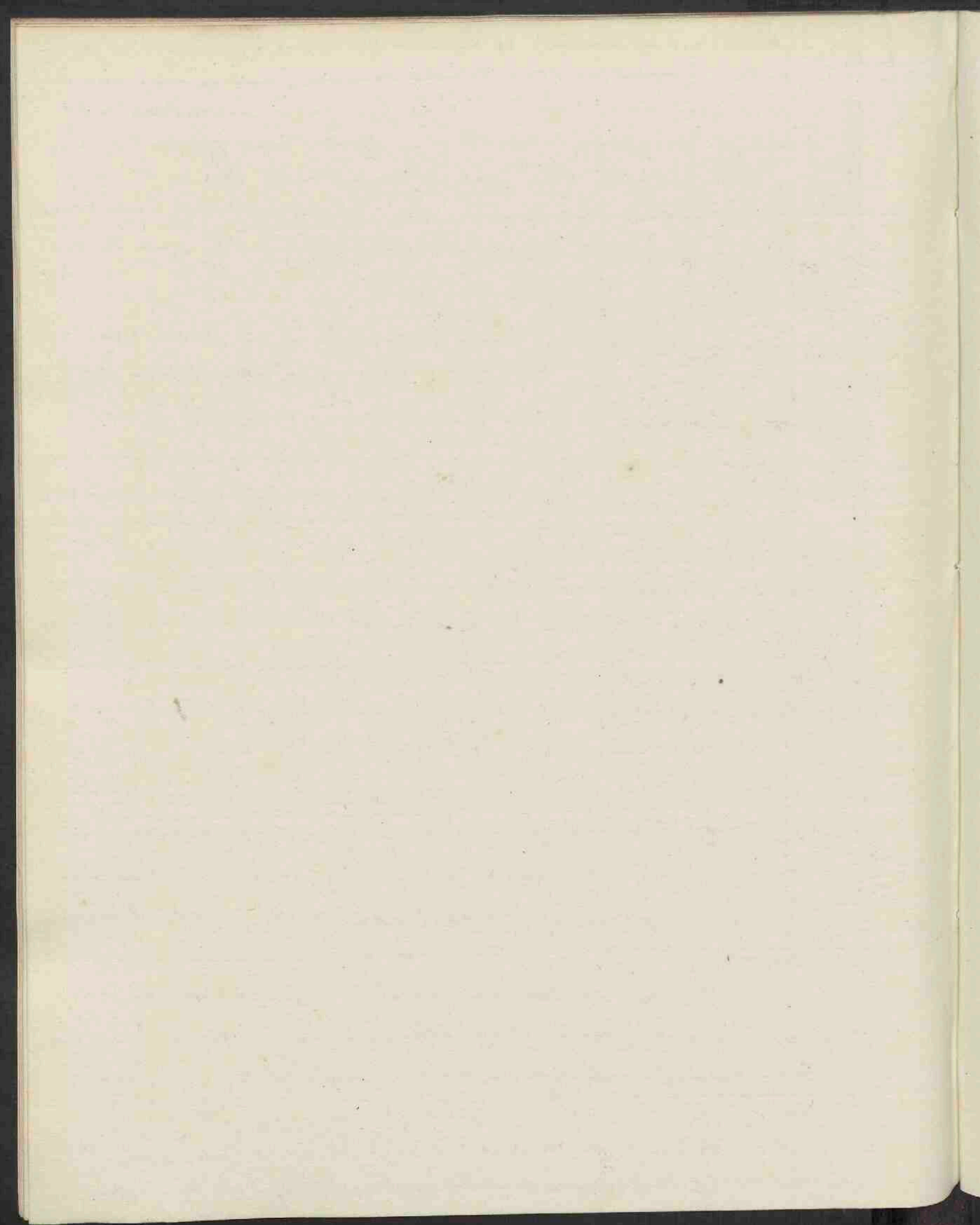

Wanneer de regering, of hies de koning, of de koninklijke party
 andere insigten an hetz, zonder de gezangenen op een van des-
 te meer te veranderen? Indien het statuet der callen niet
 die onbespoken invloed van soeken moet gepaard gaan,
 is het daarvan alleen recht naar de praktijk. Die is by Oben,
 meer geheel anders. De rechtshet is naar allen berisf,
 dat de gebedenartige overtuiging behoudt ook in den
 gezangene geheel vry te zijn.

De autoriteit van het gelaat van de beambten die
 in een vry land onschuldig een gelijkheid die de
 braderheid van het Frans Frans versied. Te is an.
 trouw geene regelen, want of in eenk niemand
 onseft te doen, wanneer ik zeg dat die argument was.
 De gezangenen hadden zonder onderscheid een vryheid,
 leek, gebede vrytekenen. Te maakte en de openstelling
 van, en de Directie onthoudt het niet; doch by reide
 dat het leven in de gezangene natuurelyk de gezand,
 had niet bevoordt; en by reide dat het hun werk
 en uit hunne gesprekken bleek, dat zy niet met gedouf
 maar in bezandte zeer openlike zijn. Panklede
 van vryheid of puzing daarvan zyde niet vryde,
 kinnen, van vryheid by de niet; zeer weinig van
 vryheid. De straffen zijn weinig vryheid en niet
 vryde.

Te was ten slotte verbeide in enige overtuiging dat
 de vryheid welke de beste straffen, en welke de beste vryde
 van gezangenen zijn, niet zeer van is van vryheid te
 zijn.

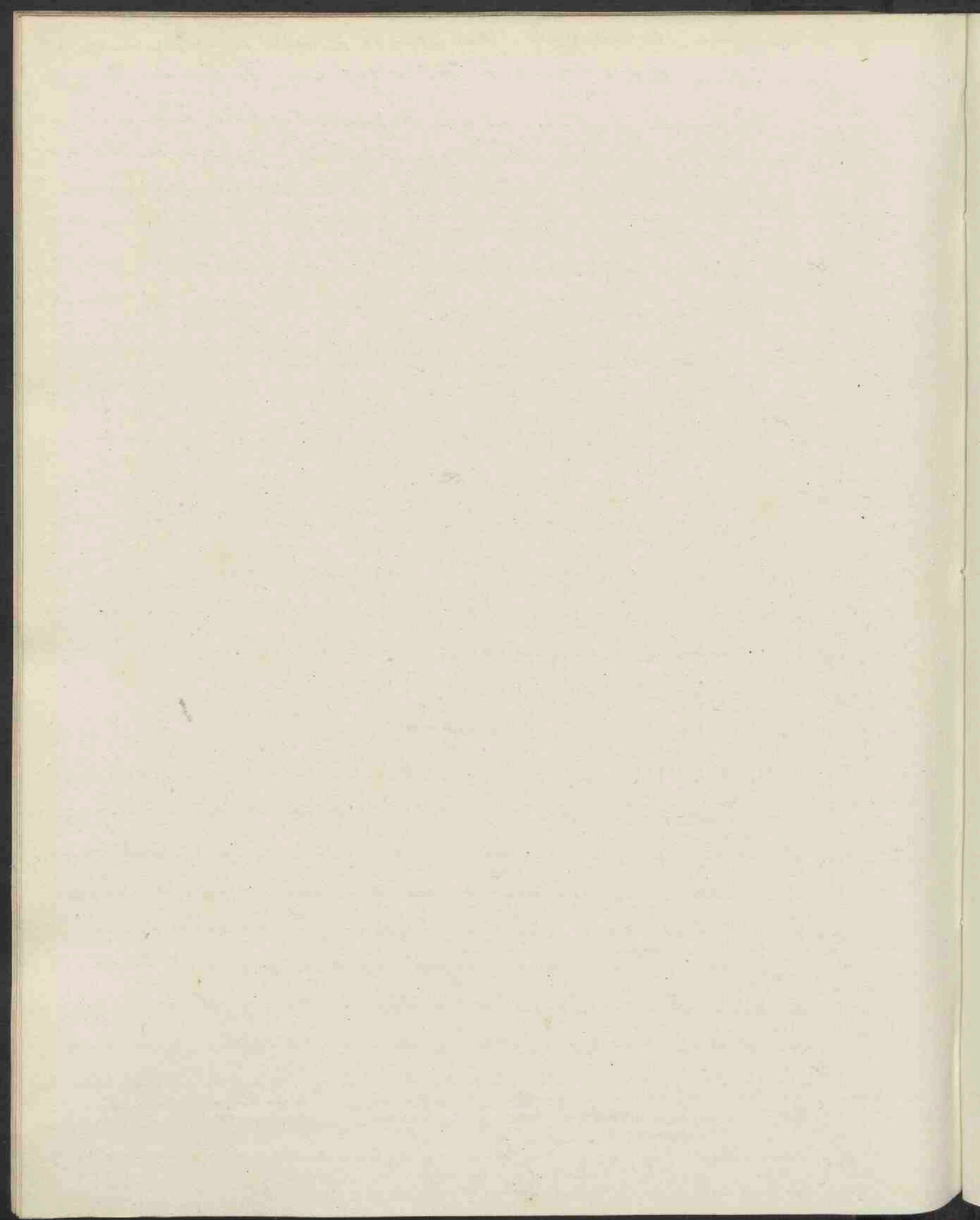
Dat binnen de muren van deze gezangene tekenen
 die de doodstraffen vryheid vryde, hangt geheel niet

met het Stelsel van. Het Stelsel is nael een tegen en de de
186
neetens betrouwe het. Doch het was de wil der Koninge.

Wij gingen nu eens in de Botanischen tuin, niet alleen
om de schat van boom en plant die wij gezamenlijk
zien wilden, maar omdat wij uit de beschrijving gezien
hadden dat Luiten den uitval van den tuin, die wij dan
waardoor hadden, een uitbreiding gemaakt was van
17 meeren en daarin een palmhuis gebouwd was. Wij zo-
gen nu juist uitkijken van glazen huis enkel met 1,200 van
Luiten gestaan. Het is 170 voet lang en 60 breed, met
verschillende hoogte. Dit is juist wat ik by het voor-
beraek wenschte. En ik maak dus de beschrijving tegen
de Geyong Tempelen. Vandaag kwam het mij in de
saken voort, dat deze zoo wonderbare koning van de kerk
palmboom met in 1856 gebouwd werd en nu niet wat
tand met, zoo dat er een slechte enkele boom in, thans
den en het niet teken, dat deze winter het niet gebouwd
en nu vande kunnen gemerkt worden.

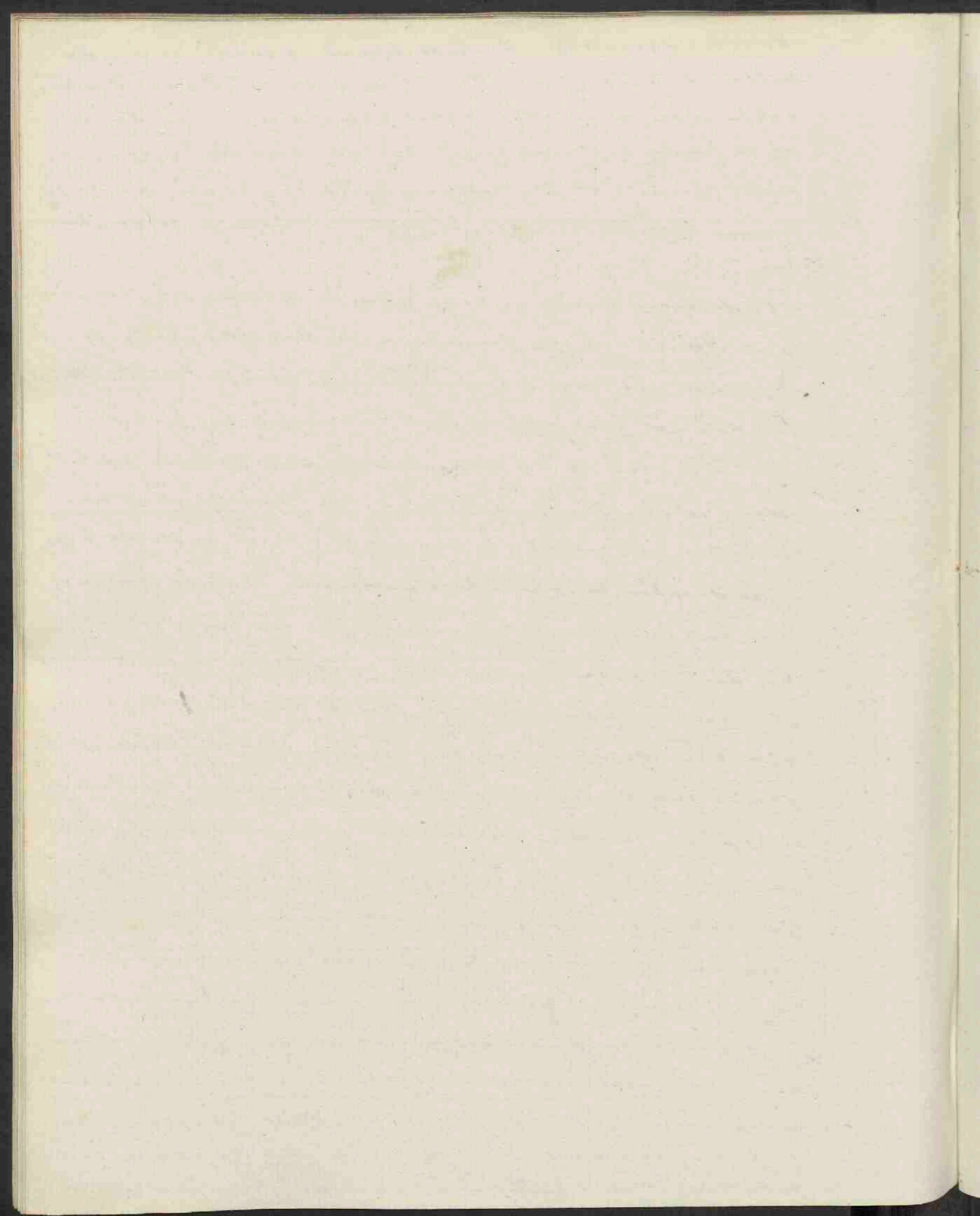
In het Museum Museum keek ik dan wij ons bereik,
dit en al handigden wij byzonder de derde verdieping
Daar zijn niet zelden, die nu per gedeeltelyk in orde zijn en
niet alle, kersten wat in de beschrijving wordt opgege-
ven. In de zand met het opschrift: "Kunstwerke Sammlen"
lang, kleine kunstwerke vanden o. a. veel oude schilderijen
Rostock, Dantzig, enz. ook enige boeken in het klein, naam-
kenij nagemaakt; oude menhelen en kleinaden, alle in de
middelen. In een andere, met het opschrift: "Studien",
"Lehrungen, Miniaturen, Kunst drucke" is een rijk en
verzameling van tekeningen en plaat drucken naar de schalen
en naar den tyd. geordend. Zy liggen in portafellen, in

kanten weggelaten; doch de oppassers hebben een ons de
 verlamde portefeuille ter inzage te geven. De lyd los ons
 echter niet los van die wanden gebouwd te maken. Buiten
 op de kanten en van de muren zijn van ethe school aangelegd
 niterschouderde stalen opgehangen. En wy konen ons verpe-
 nagen met die belangrijke zaak, opmerken te beschou-
 wen.

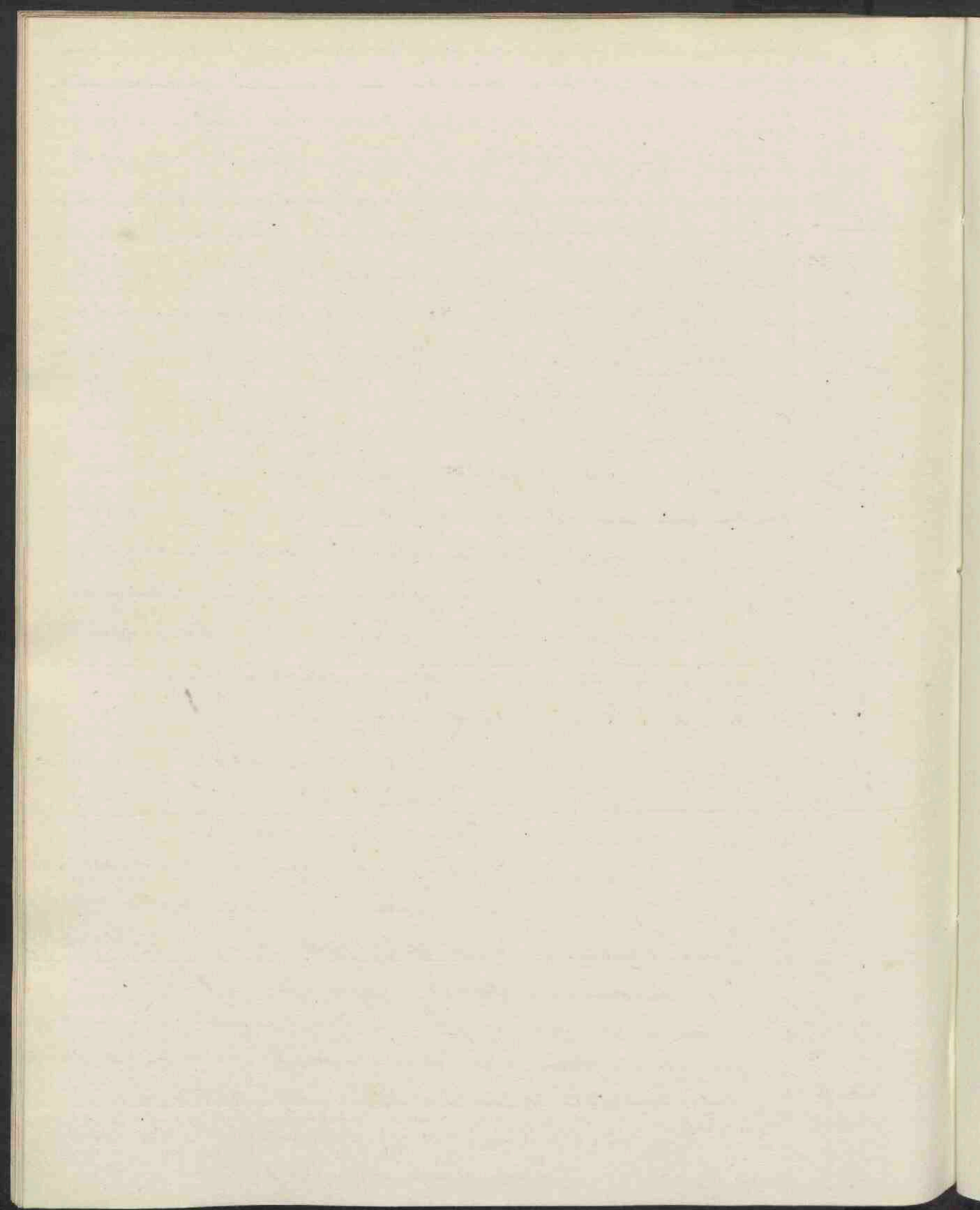
Op de muren van de trap zijn de bekende schilderingen
 van Kaulbach, "in genialer meisterhafter Auffassung"
 de gehele "Cultur-Entwickelung" voorstellen. He-
 bet ook die met alle opmerksaamheid beschouwd. Zy
 zijn in fresco op buitenmuren groote school geschied-
 hend. De eerste zijn er veltand; de verovering van
 Babylon, - Homerus die naar de Griekende groote beschijft,
 en de doorvoer naar hem dat ontstane, - en de verwoes-
 ting van Jeruzalem en de aanvang van het Christendom.
 Van de drie andere zijn er twee anteschanden: de Hunnen-
 slag en de inneming van het Heilige Land door de Kruis-
 vaarders. De derde zal dan sidiemen lyd voorstellen, doch
 is nog niet begaant. In het reeds vroege de van Jeruzalem
 sloppende van den kunstenaar gezien, verleden jaar te
 Amsterdan was er o. a. het tafereel van de verwoesting van
 Jeruzalem gaven dan wordt. De meeste kennis met zyne
 sloppende heeft wy niet teruggelooft van de muren dat.
 Zy in stede zijn met de wies kind. De Casandrie verbeelding
 heeft hand op den dwaalweg gebouwd en met alle de schouwde
 den in toernijft groepen en beelden, zijn de Conception et
 thateke onvies. De verovering van de macholytheid met
 de overvloedige allegorien, het aanschouwelyk voorstellen van
 toernijft gebouwd, de overwinning van Jeruzalem, Christ

Griekche en Germaansche Mythologie, dit alles kan geen
 gaet geheel oplezen, dat tot het gemaekt spreker. Men
 begrypt niet wat die vreesdevoertige verzameling van
 tekens beelden, die byna (verrekenen, zyn, waer te,
 tekenen, en wanneer het beschouwen waerdt, en men
 dat verstaan wat de schilder heeft willen waerdt,
 len, zoo is men verward en verward, dat getuigen, zyn,
 tegen, verward van de vreesdevoertige verzameling van den dichten,
 den schilder is men niet. Het is het omgekeerte van de
 Griekche Saakheid

Wij droomden datte ook nog eens de Galen van het ou-
 de Museum. Dit was koningdom, want wij hadden
 het vreesdevoertige goed gezien. De ervaren kunstenaar,
 die ons de vorige maal zoo veel vriendschap betoonde en
 het Museum met vreesdevoertige opmerkingen had ge-
 troefd had, was uitlofden gestaan (Saklesinger).
 Wij hadten hier hoe by ons de eigenaardige schouwden
 der Reile schilderijen had aangepaard.

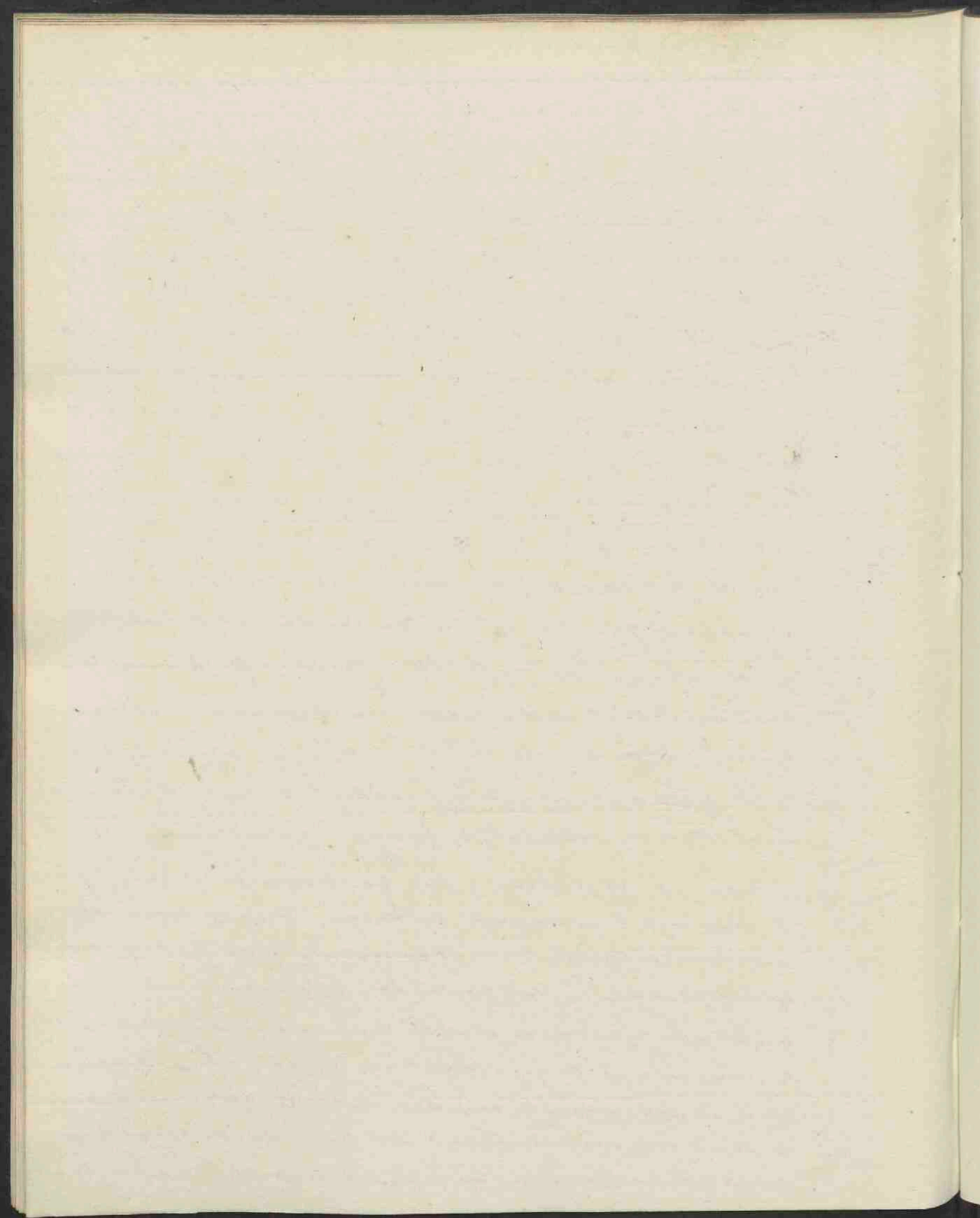
Dezen avond bezochten wij het Opernhaus. Men had ons
 zeer aardig laten het nieuwe stuk te zien. Het was
 "Flitz und Flitz's Abentheuer. Komisches Faerber-Bal-
 let". Te had tydig plaatsen in de loges van den eersten
 rang gevonden, en wij moesten wij vraag gaen om
 vreesdevoertige te willen, want de taal van het publiek
 was kritisch en groot. Men heeft, men ons gezegd
 werd, 40,000 Th vreesdevoertige en de tines van dit bal-
 let kostte, en elke avond heeft wij te vertooning 800 Th.
 Wij hadden niet mist men ons gezegd hoe dat het
 "himmlisch schon, und so gemuethlig!" was, want
 men moet niet verwonderen, dat het publiek in die

Kontelares pantomimes en dat centving dertien, dat
 fleskes by uitbreuking van haren is, was groot vrom en
 pinte. Bate was thinnas is, het was een val, auto,
 gyalge hiesse, was heel; de lichte was een koning,
 dat het byna niet met te houden was. Bly, te waar lere,
 alle de kunstenaars van die en de zieleke koning. Hier
 En het liet men niet veel vallen om dit kind te
 te kunnen, aan te zien. My verwachtte het kofleze hoofd
 pyn. He kan my die zacht van het vaker vaker
 mogelijk vertelken... He stelde in myne verbeelding
 die opvolging van hant gekleurde draughten en groe
 pons dertien en dertien tegeen naar het tuncel des op
 en anderhande zom, dat op velen niet den minsten
 indruk maakte. Het is my ook aenmerkbaar, dat
 men by de groote verkiezingen in de koopeking des veler
 schappen, geen midelen gevonden heeft, om de lichte
 in de schouwkerpen te ververstken. He konst den
 bewaardheid in die gebouwen bestaat in alle groote
 steden, en de vorderen in hinnen lofer hinnen ziele
 zelfs niet daerom ontteeken; en loch hant warden
 kinderlyk en schandelyk bewaard voortduel.

Zondag 11 Octob. My wientisten hant voor 12 ure
 Berlyn ons hantwaardig te henen. Vandaag zagen my
 my de Markt die vrentdagen zaterdag op de groote
 plaats, waaraan my warden, gekonden, word. Het was
 ons merkwaardig de groote verscheidenheit in den groe
 ten overloed te zien, die door veler aangehoort, en
 toch is deze sticht en des vele markten waerom
 de stad vromer worden. He toenemende bevolking
 maakt de vromer was de vromerkerpen, van het land

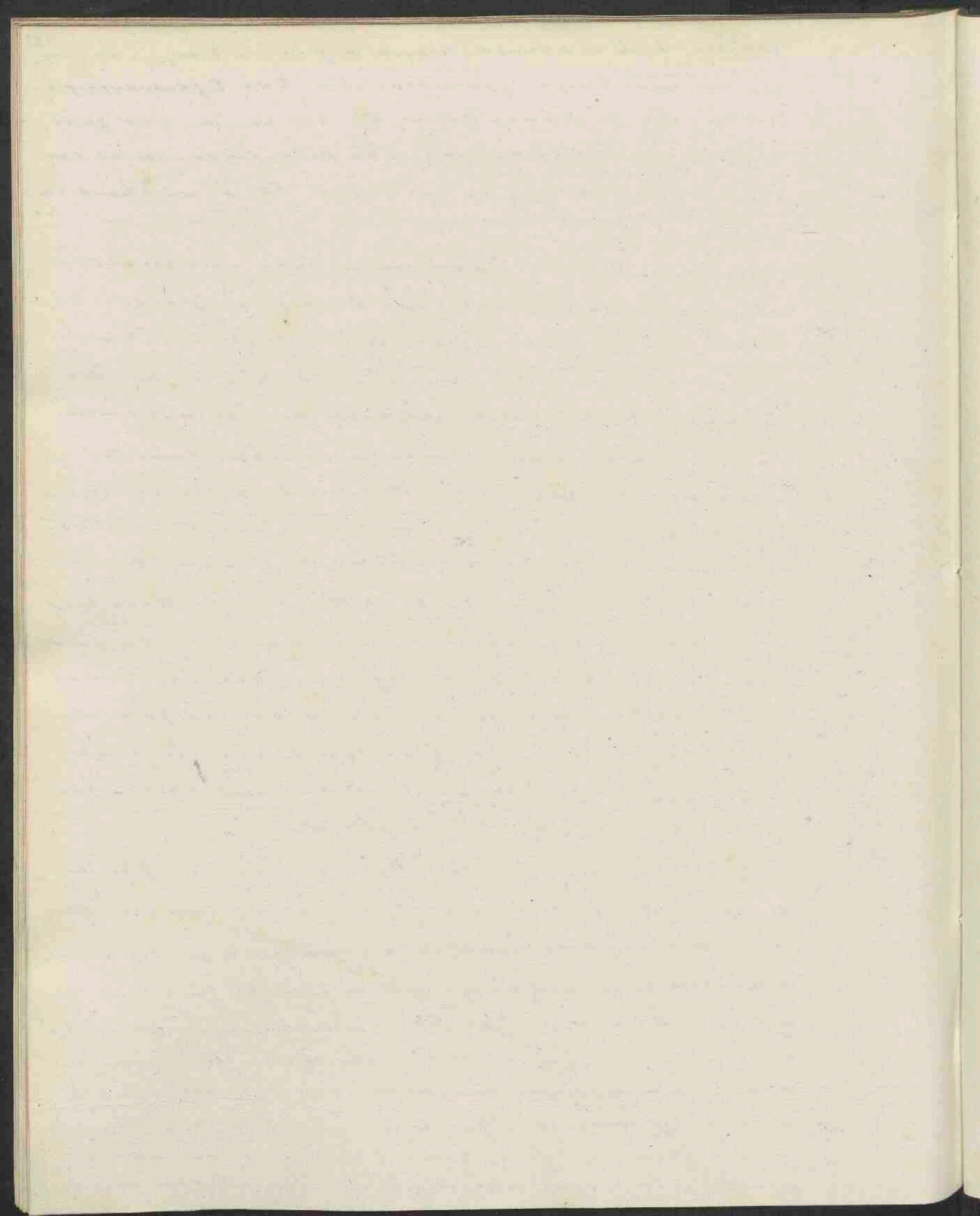

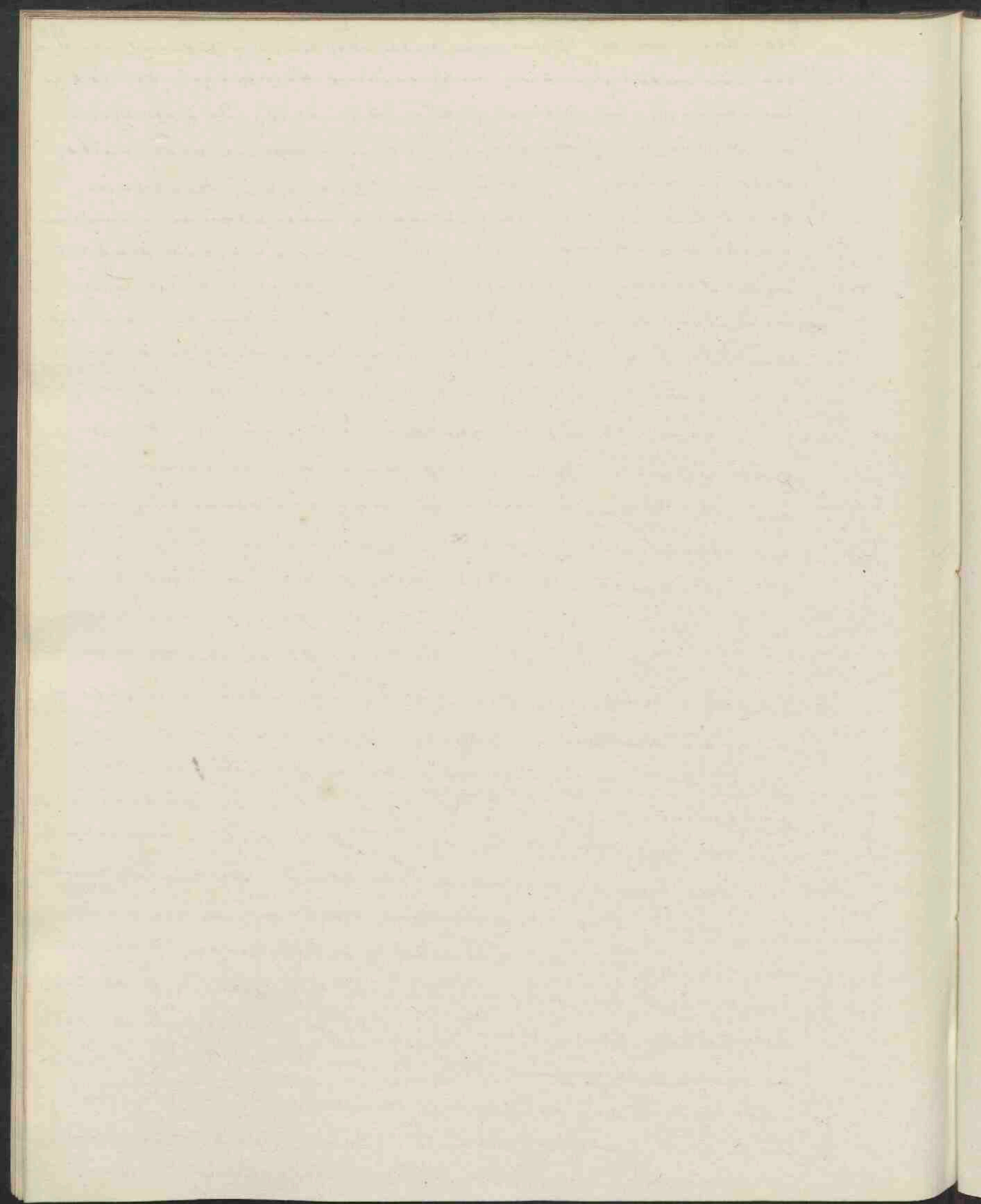
groeter; doch de aauwster neemt nog meer toe, en de prys van nye maat koopjes gewordem. Men kan tegenwoordig in Berlyn nye goedkoop leuen, en het vander nog goed, koopjes nye in dier de stedelyke belastingen niet van haaf waren. Alleen de woning en het brandhoutlyc duurt.

Wij raden voo by Potsdam en Lipen met gwaagen die schoone streek. Het land blijft derallyc karmet wylak is, veel grasland, nevens enuele grondem. Hierop heeft Berlyn alle invloed, en die breedte wylak uit om de spoorweg. Het belouwt de opoffering om het land voocht, buar te maken, tussenscr men de voochten daar ter marker kan vruagen. By Brandenburc vied ons in het oeg dat het land door maider bespoken was schoon meer; de heldere aauw en de kooftkleur der bawmen voocht by om het ons was gunstig te voochten. De tucm gung lampramer dan gewoonlyc, en helder dikwylt, en lang stic, vooral te Maagdenburc. Het voocht was kort. Te Braunt wylte maachten wyl in een anderen voochten onrupaan en by die gelagenheid lang in felle togt staan. Eindelelc kiewanen wyl lopen tuer tuer in Hannover-aan en voocht, den guete koocht in het Hotel Royal.

Maandag 12 Oct. Om plan was koocht tot voochte te voocht; de Inoetvoocht gunt kwochtier voocht die tuer. Doch omme tharia was auctfeld en, wyl maachten, koocht, wyl koocht, voocht. Alle koocht voocht auctfeld, en gelukkig koocht en spuc, die koocht deterschap. Te koocht wyl met koocht en koocht koocht en na den middey maachte ik voocht gvocht voochteling en wyl om de koocht. Tweeling staden nye was in koocht auct gedwante goble, als de koocht. Men voocht en de koocht voocht en voocht koocht, voochte koocht, met spite voocht voocht en de koochte voocht, die koochten voocht voocht voocht voocht. Slechts voocht voocht

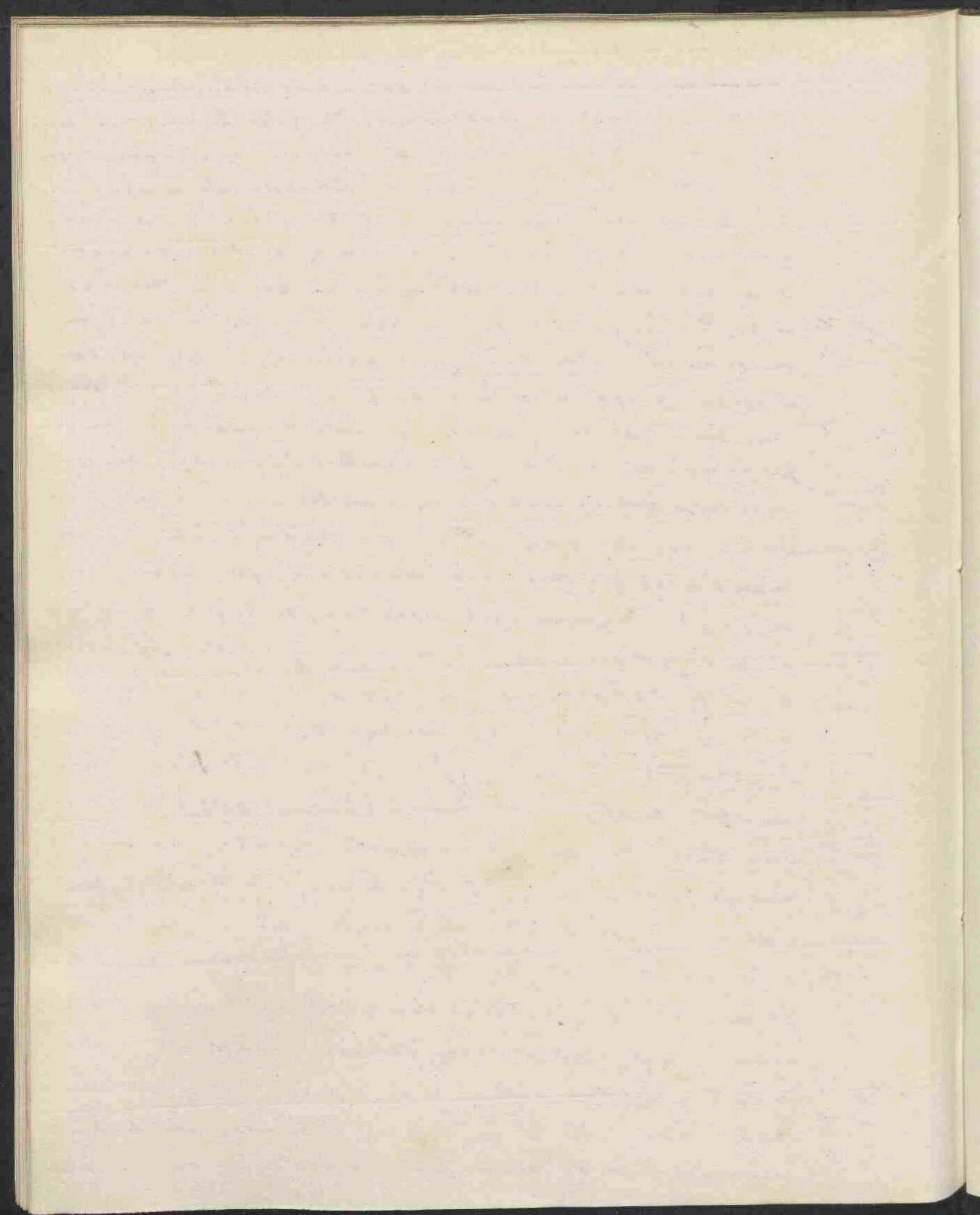

nize kammeren zijn in fooropen, ondermetzenen stijl gebouwd. Die Stra-
 ten zijn meestal somber, er is weinig beweging; het is hier
 het Stillzamen eener kleinij bedryfje Stad. Zy heeft meer
 als middeelpunt der keizing, als receptans, ware vrucht,
 eene overtuiken, en eemprins door fabricaten. Raakbranten
 door het en de er het draagje naar ty van luiden, en een andere
 groote uitspeldakken kammeren. Staapt die oude Stad zijn
 in den laatste tyd nieuwe spouwen en plannen ontstaand,
 nuwel in de nabijheid van het Station van den spoorweg,
 Ook het koninklyk paleis, en andere gebouwen door
 nieuw vromen van tekenen deel der Stad. De meene ge-
 bouwen zijn kerklyke en plechtij, Sammijf kalijne
 geest. Architecture zijn toch nog meer luttelij stikken van
 bouwd. Ik kan die zucht van een old vanuiken van
 plechtgebouwen te maken niet gaadkenen. Schijf boude
 paleizen worden by kleine afdeelingen eene nede bewo-
 niet verkennt, van de somteliken, klein formidatij, en
 de plaats van nuorten vromen. De nieuwe herbergen zijn
 byna alle paleizen. Deze weelde in de gebouwen, nuwel en
 meer na niet door aangenomen indont van de tekenen
 kunden der rijke kerklyken in de middele eemden. Deze
 kunden een teken kerklyk, by wenen in overvloedige
 niet den kerklyken, die bewoont. Deze leefden overvloedig,
 Itij kan kende in nuwel en overvloed. De meene weelde
 door gebouwen is karakterloos, openbare en plechtij.
 kunden zijn niet van elken er te ontvonden, de genede
 zijn delwijf kerklyke menslyk van Grooten, en Grotten,
 en van een stijl. De uitvondij geestes en plechtij steekt
 af by de heidampvonden en kerklyk van het in vromen
 sijn, want er is beking, steekt, en toch dunt in die
 delijne kerklyke gebouwen. Ik wil niet verlopen op dat
 doorpand in Hannover het gesat is; maar het is de en..

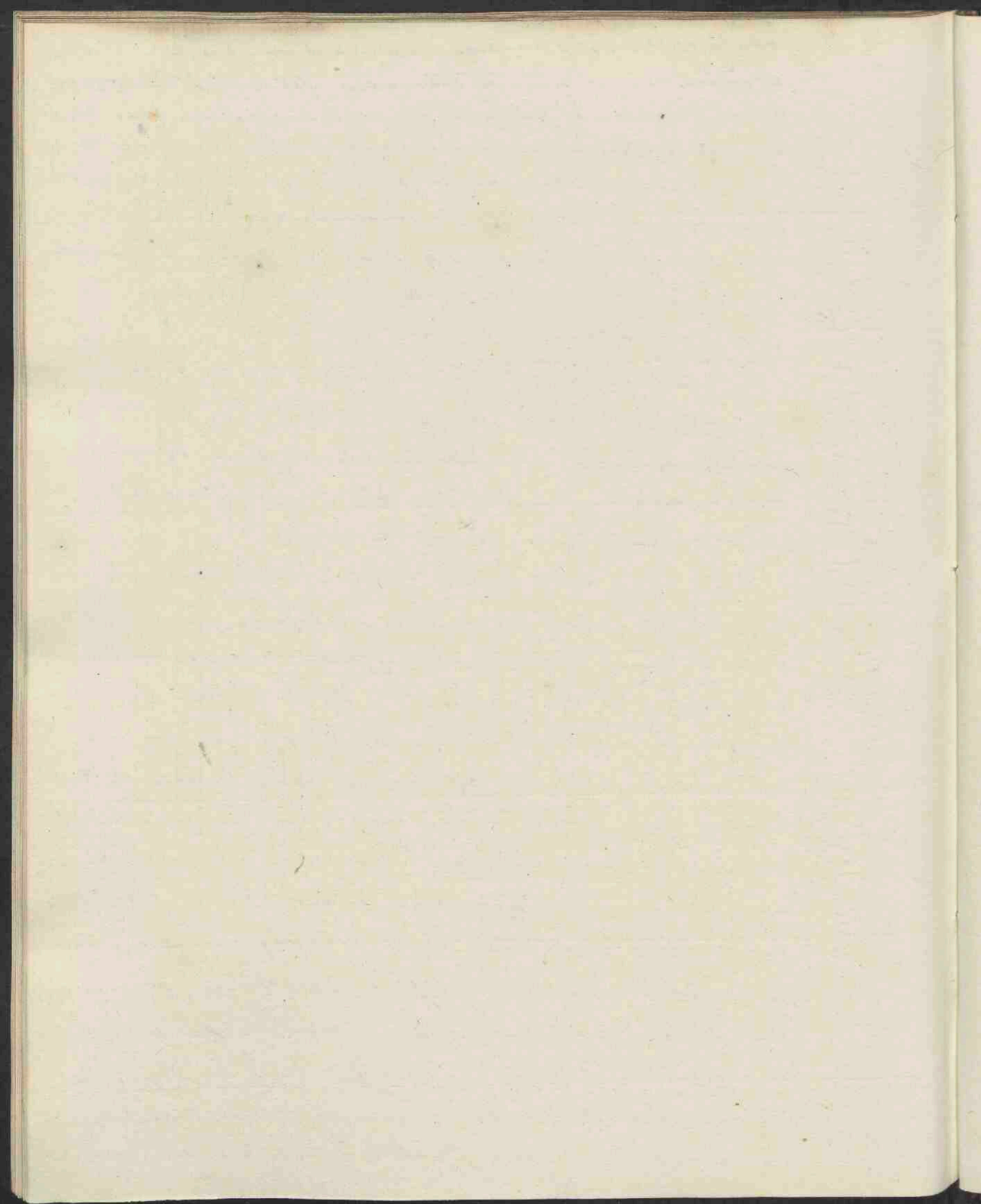

om met kunnig vachje overmocht van het kleine Bene,
 in arken de wat voor te schryven. Het is zeer onwettig
 van de heersende party in dit land, dat zy om hare kleine
 party-voordelen te handhaven, onverantwoordelijke wettelijke
 poep te maken tegen een nabijgelegen van Duitschen Stam.
 Sympathie van alle Deutsche stammen zoude in het geheel
 onmogelijk zyn; doch de Deutsche met hunne rechten
 zyn zeer ontevreden, en dat zy eenige minnering woude
 in de pastorie wettelen, is hun eigen schuld.

Het was niet wat in den schouwspel en de taal niet
 van benevriendheid. Het grootste getal in het personeel
 waren officieren; hunne uitdrukking verried geen sympathie
 noch antipathie met de laatste proclamatie; het en den pro-
 klamatie klapte in de handen der kinderen.

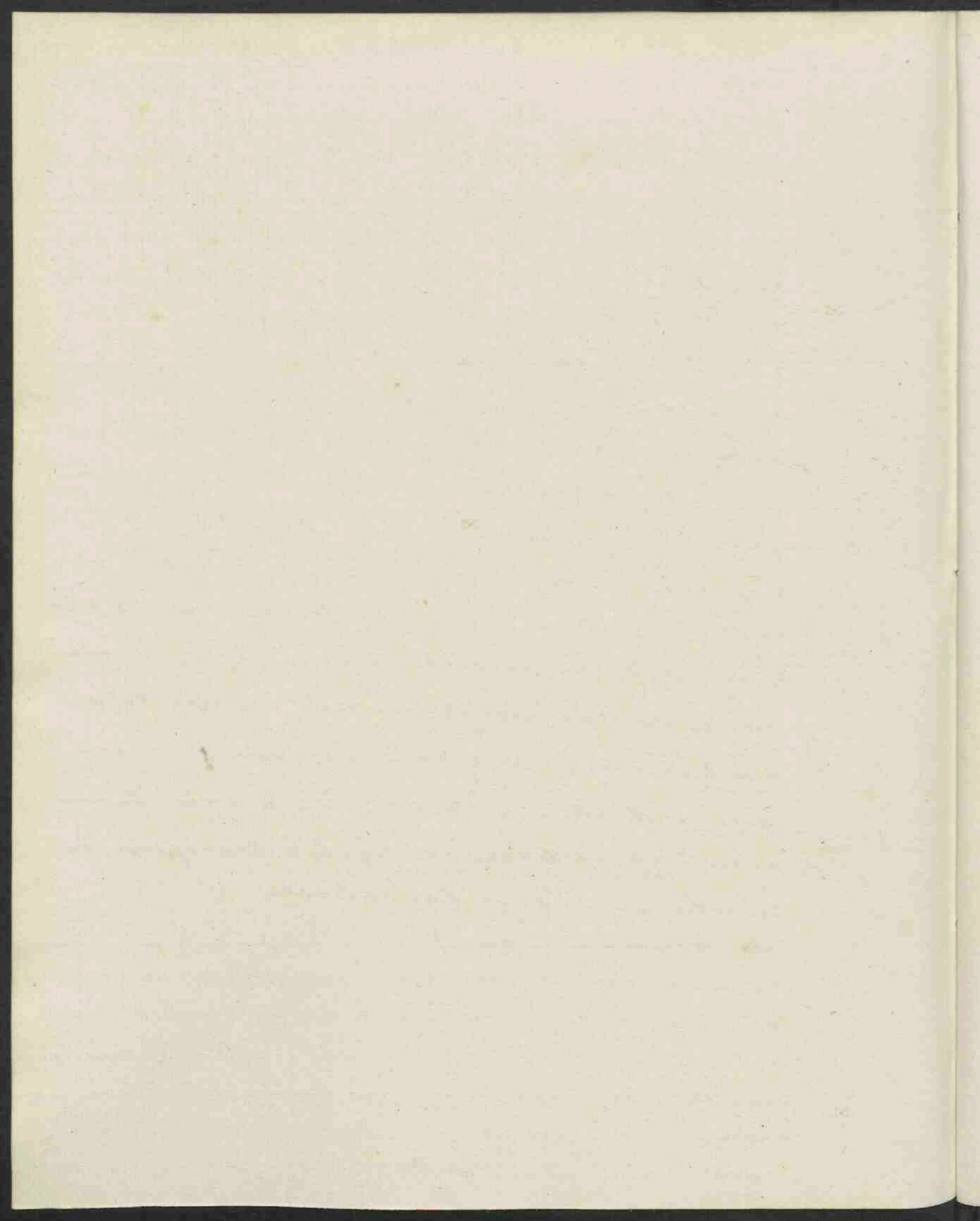
Dinsdag 13 October. Maria ten oosten, en wy
 konden de reis huiswaarts ondernemen. Men en
 daarna vegen hebben niet uit, deren missen. Myne
 wandeling te hervatten. De trein, die kwartier
 voor drie uur van Hannover ging, was Kaiser,
 trein en woud, een verrukkelijke men. Heley, in tyde
 te Oberhaus komen, om ons voor middernacht
 te wachten te doen. Dit was echter het geval
 niet; eerst tegen half tien waren wy in Oberhaus
 en er ging niet voor half twaalf een trein naar
 Lüneburg. Wy hadden goed oordeel, en reis on-
 derhouden was het gesprek van een der personen.
 ten, dan Prinselijke Consul-generaal in Snydru.
 Hy was met de handelingen zeer bekend en
 sprak er gaarne over. Slechts enkele punten uit de

er van oprechten. Myne meningspleghheid want juist oph-
 make, door dat hy met zyn buurman, een Duitker,
 die sedert vele jaren in een Hollandsch huis in Lan-
 den werkzaam was, over de Hollanders spraak, en
 byna woordelyk het gescreven. vondsreef, dat ik voor
 twee jaren in Brussel heb ontdeekten, en dat my
 door de Amsterdammeri des Kwaalgh genomen is.
 Is is niet, raede hy, wat den werkelijken handel
 meer kennd daer dan de Handelsveratschopp; Zy
 maake dat de kooplieden geen handel byna, en
 zelve is zy buiten Staat het te doen. In den laatste
 tyd heeft zy te Pruysen eenigen handel gevesen;
 maar zonder enige kennis. Daar haer groot
 koopitaal en de tyd waarop zy hare belangen
 laat waarnemen, koopt zy ten minste 15 pft
 te duent. Zy verbeest hare commiffien en elke
 dien zy die opdraagt haer ziele niet eigen belang.
 om te koojen, ook weet geheel geen raondeel te
 loeft en steeds voor oververresen pryzen. Zy maek
 natuurlyk verliesien; en tegelyk bescreft zy de
 markt voor hare kantslieden.

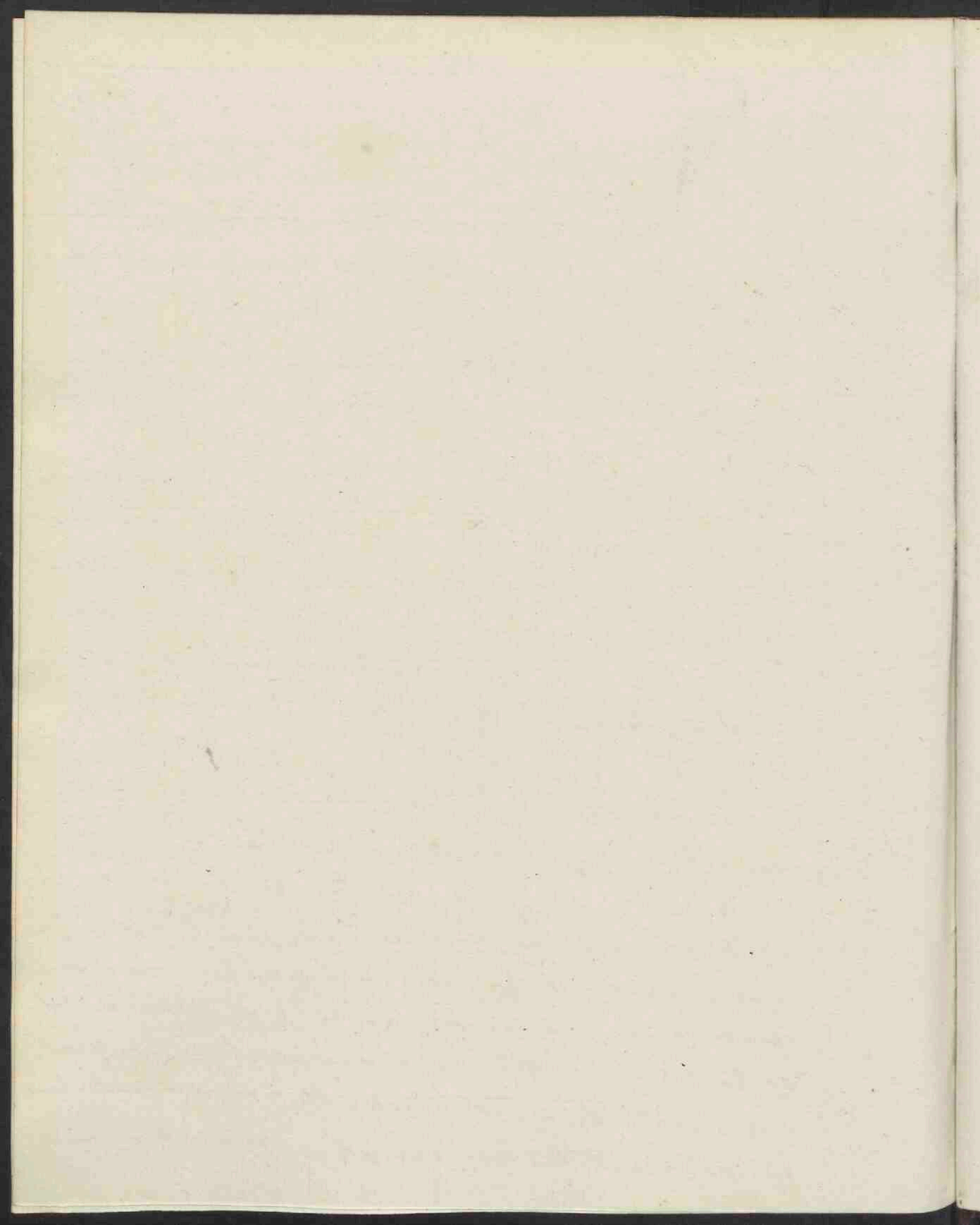
Het is voor Duitshland en voor Hollandt jammer dat
 de wraat over Duitshke voortvoert niet algemeen
 over Hollandt gaat; dat is de natuurlyke wtying. Het
 kan op gheen andere wys ver, goed en zoo gaerkoop ge-
 schieden. De wraat en de naar Engeland te koojen is te
 kortaar, zely naar Belgie is niet anders goed; dat zy
 is de beste wop. Maar de Hollandische kooplieden hebbe

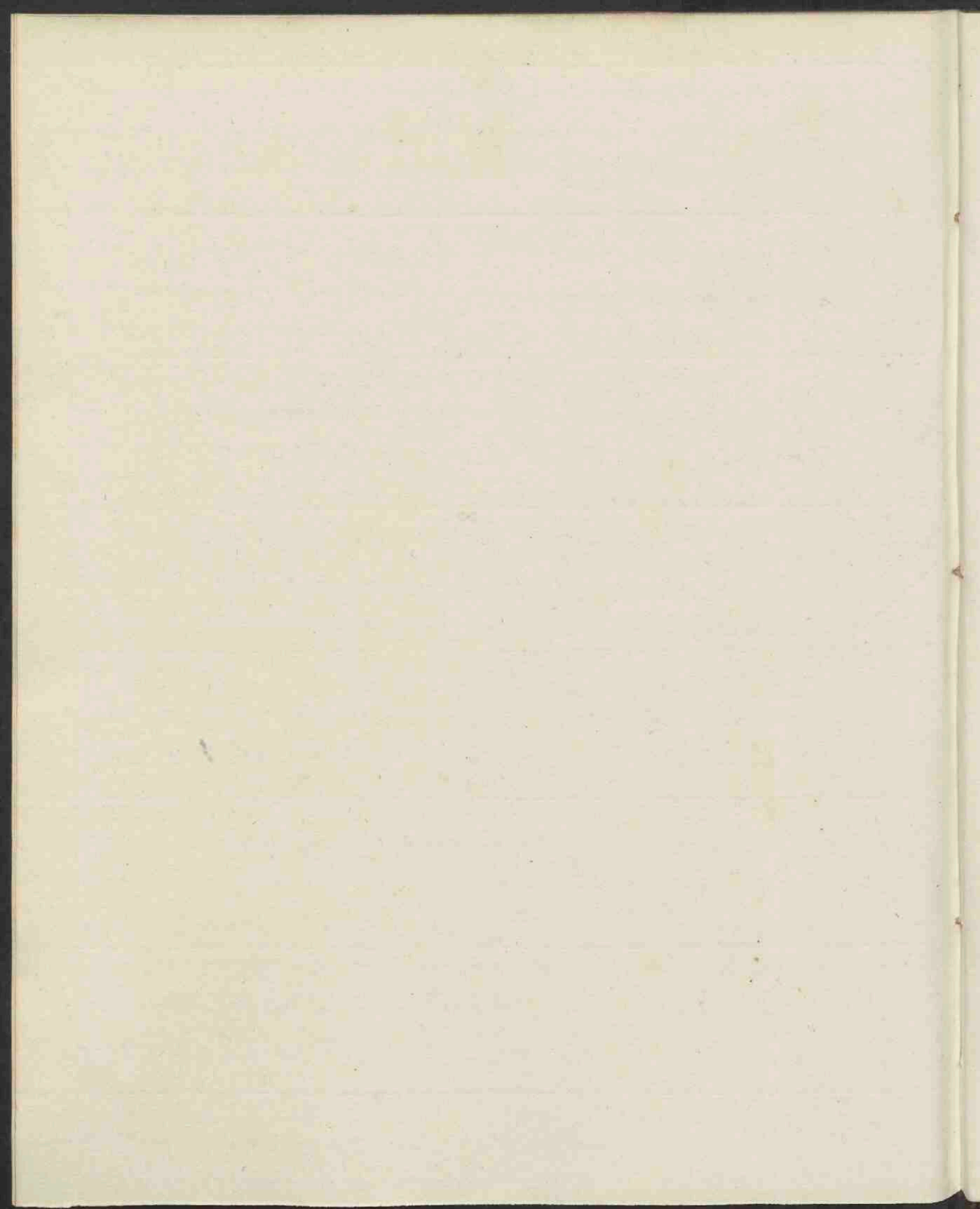

dat om een ingeman van de Duitse; zy hebben veel van
 niet geapremit en goetkope gelykenheden van vermeer-
 dooyersheid. De Francken hebben daerom gebint zo
 maekely om g van de Francken, toe Marseille of Havre
 dat is kortbaerter dan hier om. Welken? behaefde te
 zyde, en te ware Duitsehandels. Het is ook beaendelye;
 by de minste politieke stroom is kunnen van de den
 landbouwte handeldelshandelingen gelyken, concten;
 Leopen van Holland veel dunder te voren is.
 Zoep, België is politiek met Duitsehandels minder
 geschiedt.

Van de handel in de schiedelconcten van beelde by
 ook beaendelye byraentekale niet. In die concten
 tyd is Marseille reer vooant geyaan, met meer dan
 men op het vante land vermaede. De handelaars
 en de fabrickanten zyn en reer bekeuaten en andere
 ment. De Levant bekaent thans het meeste van
 danc. Hy vooide o. a. aan dat al het glaswerk in
 Franche, sedert enige jaren uit Marseille kwam,
 het gelykenlygeas plage mit Boheme te komen;
 nu leverden de Francken het 45 pte. goedkoopet.
 De Bohemers hebben steeds beveent, en daar d'uyf, dan
 hun glas beter is. Een fabrickant betogte dit aan den
 spreker, en twante hemdel als het gla. breekt, de heer
 clykt tot in het binnenste doorgedrongen ^{toe 21/2} dat
 was niet zoo by het Francke. Hy had dien fabrickant
 geyagd, maar het dan zoo al, de Francken; danc

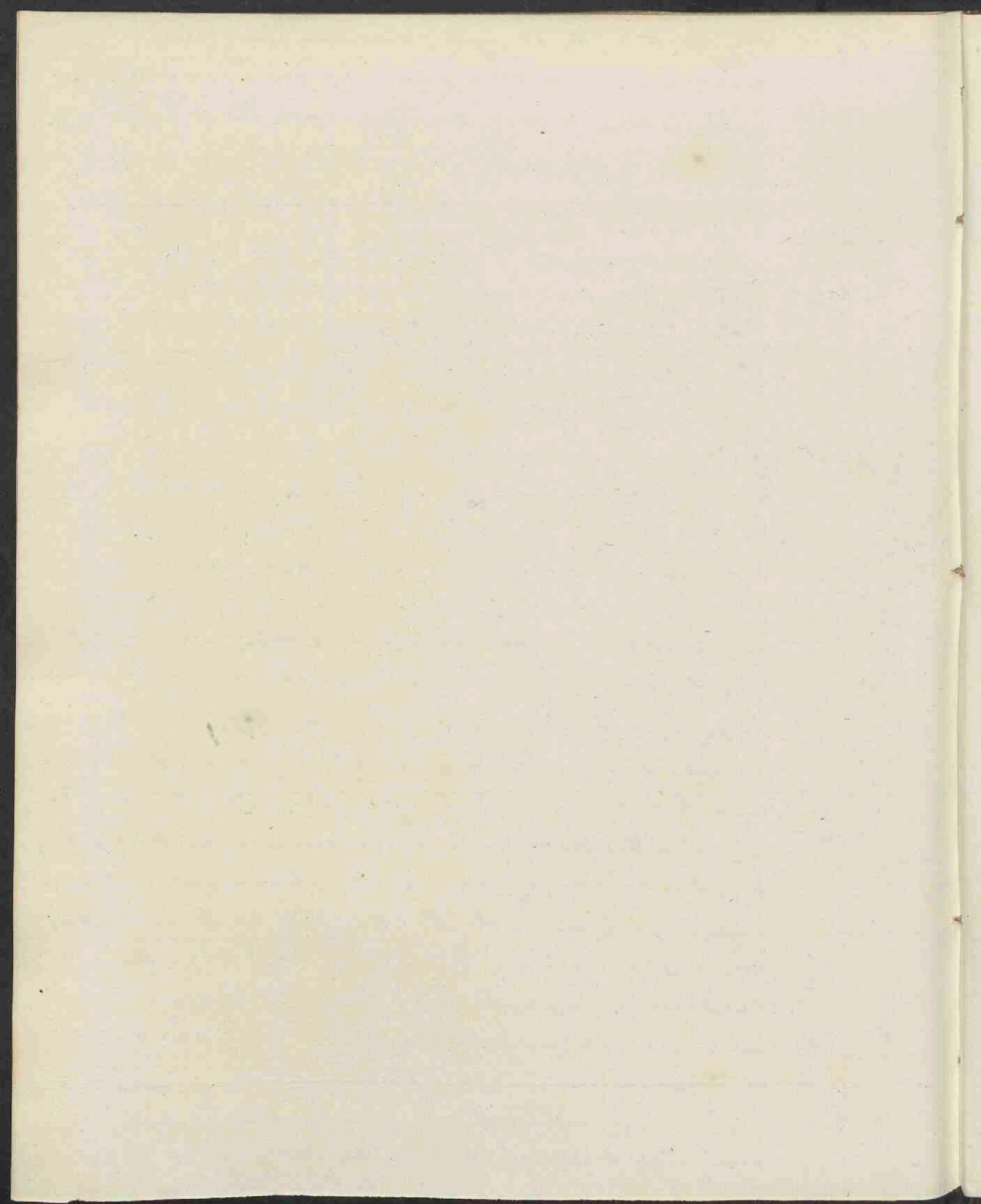
ten, bleven wy op eenreepse, naar voortgaan. Hieran is het
 gevolg, dat wy verlaten jaar met vaimenlyk verlies 99,
 werke hebben, en reeds zou de gheste Sluyd ontbonden
 zyn, zoo de Oeffening niet aamienlyke hulp verlaent had;
 doch herstellende, meende de Consul, kon wy niet niet.

Hy verhaalde ons, dat hy veel in Klein-Azie en vyde
 veldten geweest had, en hy was opgetogen over de schoon-
 heid en vruchtbaarheid, ook over het klein en van het
 land. Doch tofelyk, reide hy, kan men niet van de ver-
 tuurloosing en het nerval geen denkbeeld maken,

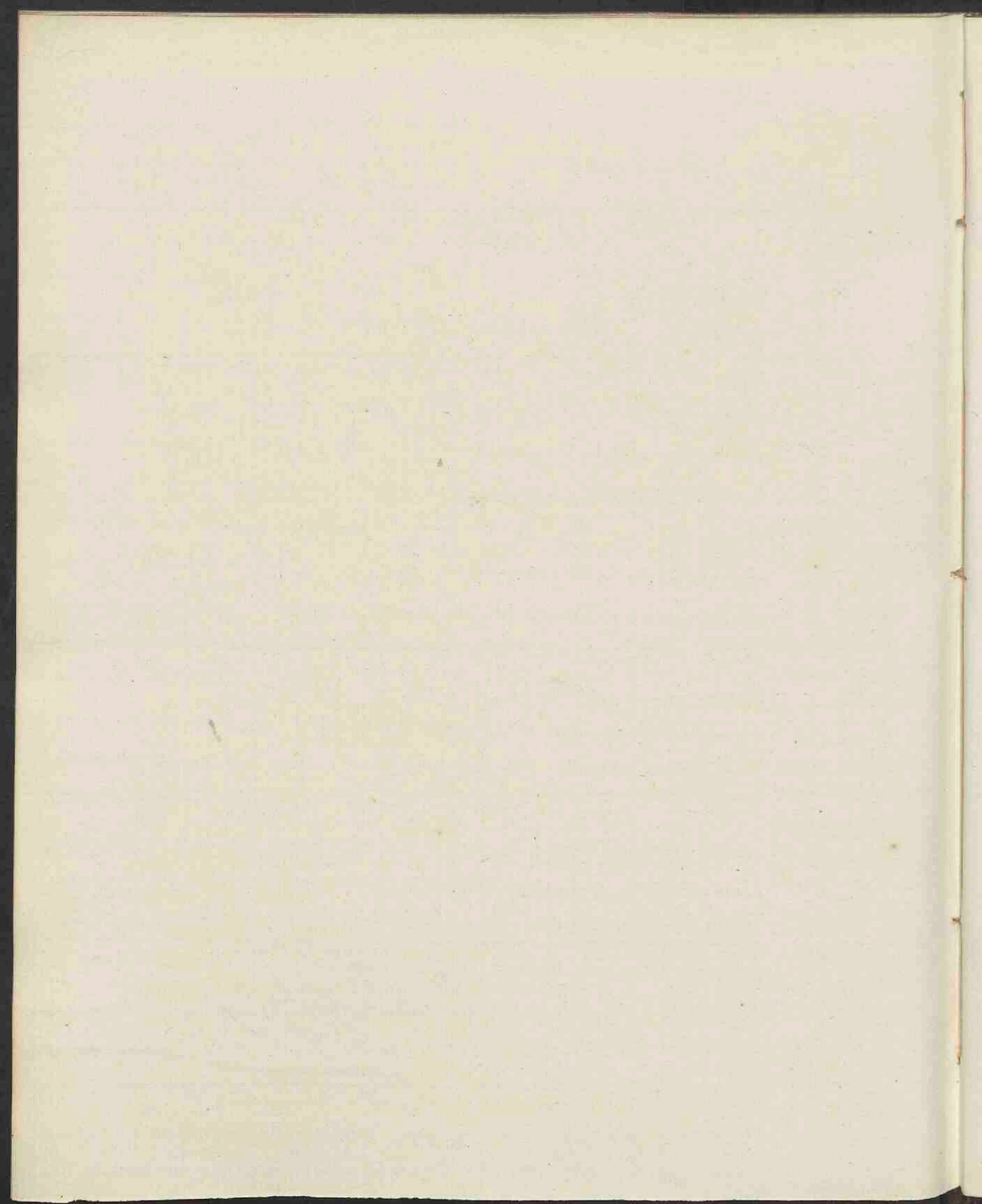
De Turken zyn voort de uyverheid aangeschikt. Zoodra
 men een wicker viel, die nedelyk gret besteld is, kan
 men zeker zyn, dat die van een Griek is. Indien er
 verandering in die Stroken komen, dat is dit door de
 Grieken, maar niet door de Turken. De Turkenke re-
 gering is zoo slocht dat het niet maylyke zyn zal

zoo lang wy bestaat een drapelyken toestand te ver-
 krygen, en hy zeide ons dat wy al wat van korrel,
 munt en kerst en vermaakt worde naar bestryf op
 bepaling maekten konden. De diplomaten kon-
 nen het Turkenke nalk niet, wat zy bestonden en
 overeenkomsten is kluis op het papier, want het is
 onuitvoerbaar. De Sultan zoude de veranderingen

wel willen, zalende, maar hy heeft byna geen be-
 kwame en eeflyke mannen, om het geen bevelen
 vrande uit te voeren. En worden hem dus voortom
 vrande valseke rapporten gedaan als of zyne bevelen wa-
 ren ten uitvoer geblyft. Maar indien, eeni een veel
 gerind en knachtig man, de hervormingen, welke ver-

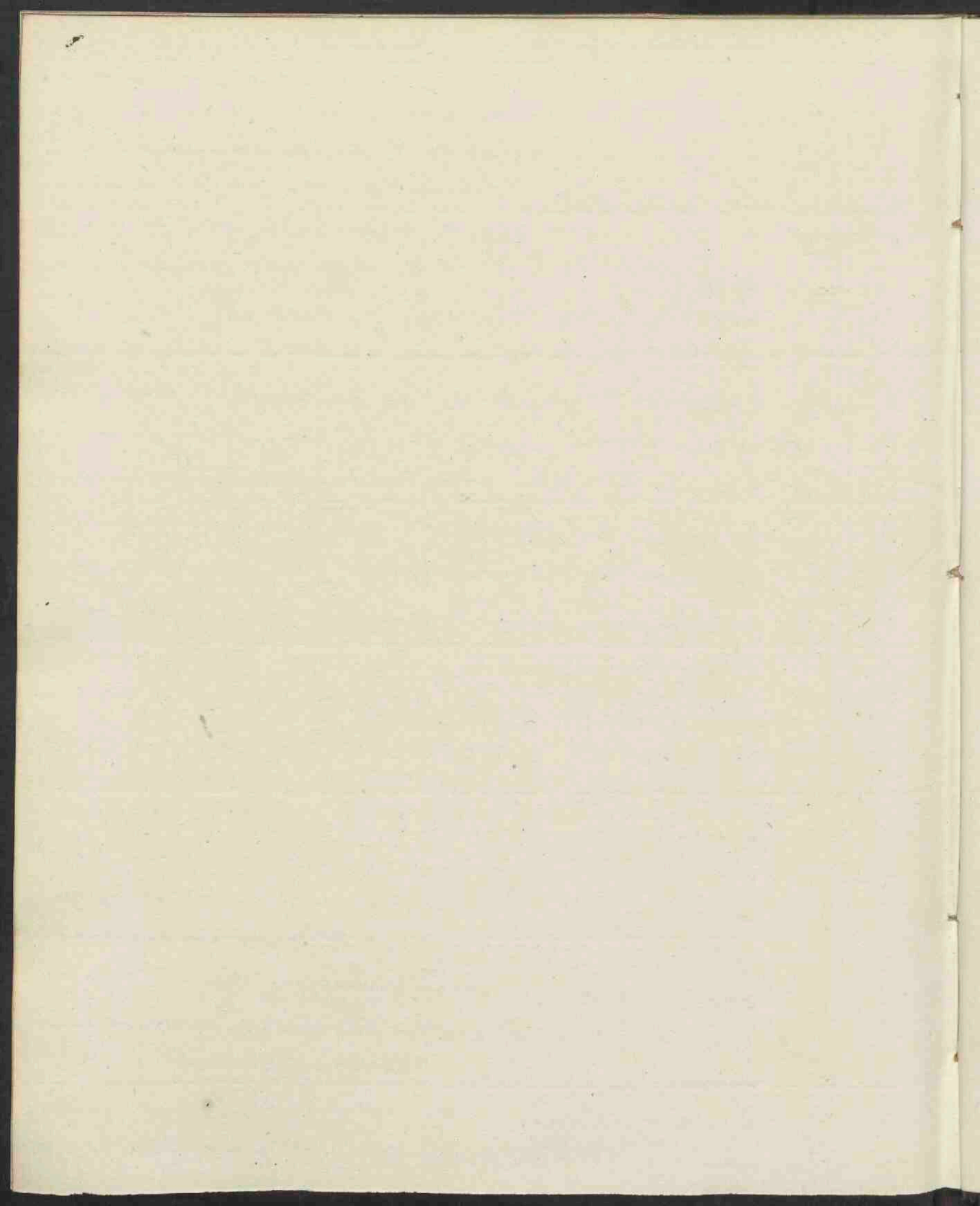
bronken, zoo zunde het koninkrijk zyn om den aard
 van het nult. Hetgeen men van den Sultan heeft is ook
 zoo zeer in strijd met de Turfche instellingen, Gespen-
 pen en overlevingen, dat de poging alleen de opluifing
 van den Turfchen Staat zeer moet verhoogen. Een
 gelijke neiging naar de Christenen en Mohammedanen in
 te ruimen, zouden de Turken moeten opleiden Turken
 te zyn. Het is dan ook feitelyk zoo, dat de nieu-
 we instellingen niet in het leven treden en, dat de
 de oude meer en meer worden overgenomen, en dat
 de anarchie steeds toeneemt. Men raadt het meke-
 lyk de opluifing van Turkije, en die is ook waarschijnlijk
 want daardoor alleen kunnen nieuwe Turfchen
 den geslachten worden, die naar maatschappelyke
 orde en nyrcheid gunstiger zyn. Om ons een denk-
 beeld te geven van den toestand ook onder het oog van
 de meende politiek, beschreef by ons hier in Smyrna
 voor eenigen tyd de onveiligheid zoo groot geweest
 was, dat men byna niet buiten de stad konde
 komen zonder geplunderd te worden, en zelfs
 in de stad van tyd tot tyd roof met geweld ge-
 paard voorkwam. Dit was niet omdat de regering
 slechter geworden was dan vroeger, in beginsel de
 Turfche beambten wendde. kunne gewaakte mid-
 delen tot bewaring der veiligheid zoo veel daenlyk
 aan, maar de schuten te kort; de voorhande be-
 den. verslagen nu en dan zelfs, de troepen, menne-
 het deze gelukke hier op te sparen. Het was al-
 leen door dat eenige bekende aandraders van

de overblijfselen niet met meer beland ingarigt hadden,
 om van de gelegenheid, om buit te maken, die altyd
 lastaan, gebruik te maken. Die men vooral bevan,
 deed door dat een paar Engelsche handeldruisen,
 zich in betrekking gesteld hadden, met deze veran,
 kun al te groofter dadelijk afwachten, en kunde
 vanderse wapenen, en koopjes koopen. Verder. Dit
 was naar die Engelschen ten eerste bevestigd,
 vord; en zy verzuimden niet mede over de onvei-
 lighed te klagen, terwyl zy als vromdelingen in
 hunne handelingen aan geen taerijt onderwerpen
 waren. Eindelijk is deze schandelyke wyze van hande-
 len volkomen bekend geworden, en zy is zo gewoone
 geworden daerom af te zien. Men is nu en mag een
 deze Engelsche handeldruisen in Smyrna, die alle
 achtig verkiezen.

Van de Grieken sprake by gunstij. Deze ga an zeer
 vaurmit; doch dit woort mistkend. Er komt een nieuw
 geslacht, dat in kennis en bedwaamheid by de anderen
 niet achter staat. Daarom is nu vele uitstekingde han-
 delaren die alle verkwamen verkiezen. Zy hebben veel
 geschicktheid naar handel, zeldene vlijge inrigten en stant-
 heid in hunne ondernemingen. Zy slagen ook zeer goed
 reep in Engeland en al des binten den Levant. Nood de
 scheepvaart en alles wat het het vauran behoort over-
 treffen by de anderen. Ook de politieke toestand in
 Grieklandt wordt beter. Doch de Engelschen en de Fran-
 taken is nu niet af dit te berouwen, en zy hebben dus zeer te

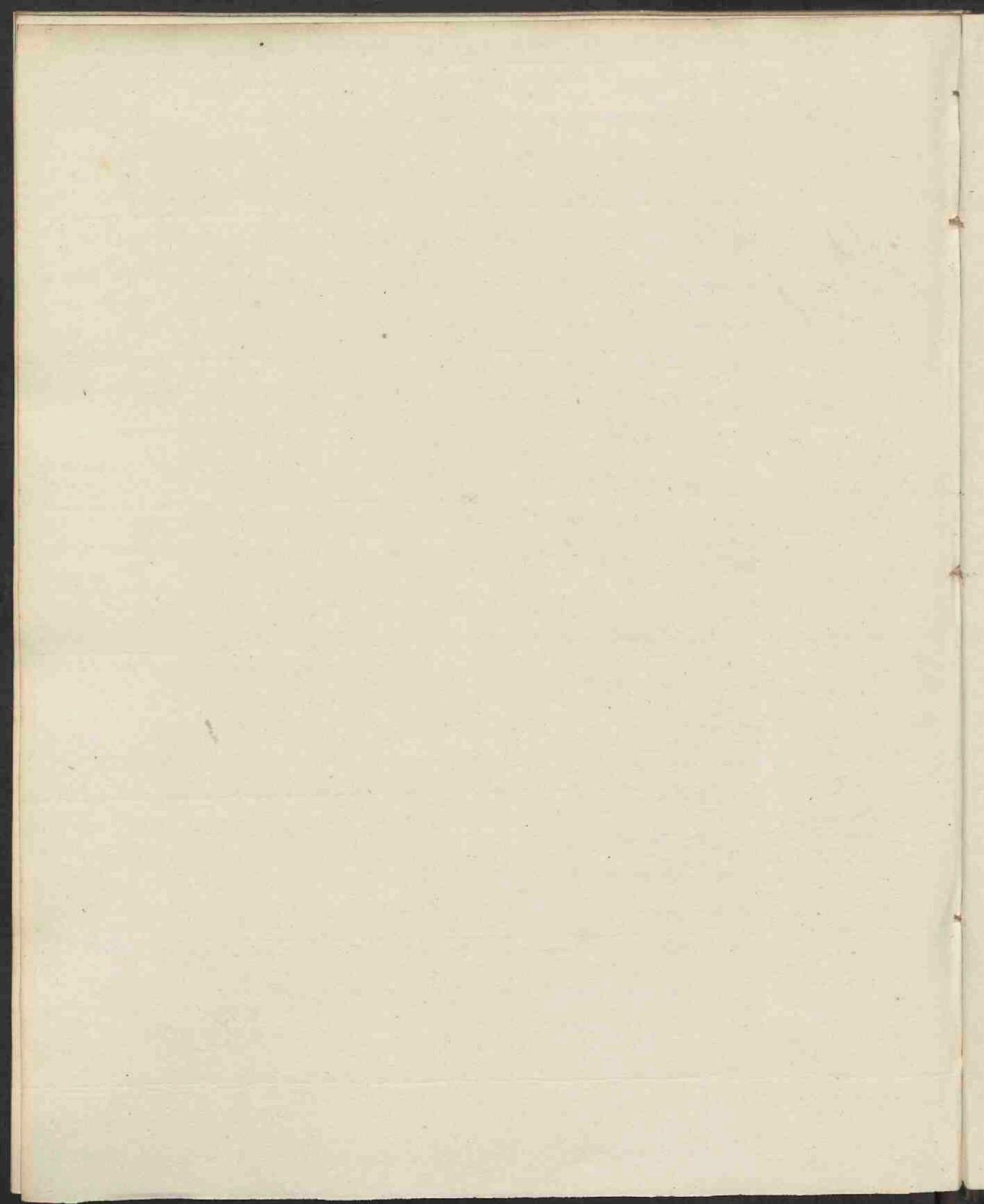

kampen; en tuck zyn zy hez die nuwe de rijkdomst
 van de provincien, die nu rijk Turkisch zyn, maande die
 onmogelyk blyven kunnen, het east bestan. I deel op
 tenen. Te o drae zy my zoid en rechtlyk hebben, ant
 staet in die lande. eene vlylige en melnaneese bevolking.
 De Oosterysche bezetting is ook zeer tegen het opto
 men van de Grieken. Zy waarden dus van alle zylle
 belemmerd en getallerd.

Zy stellen ook veel balay in de Bonansraant nuwe
 suitakland. Oosteryk heeft die geheel nuwe rijk
 vullen behouden, daardoor bleef het naveren nu
 trany en zoudunt. Het is nu e in a respectant
 door dat eene Ruffante maatschappij mee hase
 thovamburpen is in tucking gekomen. Wanneer
 men ondernemingen van alle natien met gelijke
 rechten daarop fullat zal nuw den handel in die
 rifting eene groote uitbreiding kunnen plaats
 groyen

De handelen in de lande jenen heeft uit in de lo
 vant byne niet dan genueled. Dit heeft dan vinding
 dat lo byne zonder uitbreiding inachtlyt handel so
 droeven woort onoverkomeby de behoeften, men koopt en
 verkoopt merkelyk met goederen en oangabade woort.
 Het speculeren, en den vloed te open en verkopen en
 het nuwvontlyt van rifting of daling der pryzen is
 en niet in gebruik.

Zy verduen in Oostland ont goudlyk waerde ook eene
 dame uit Spanje behoude die lenendij en vindingly spreek
 ons geteld ward op de proef gesteld; in ee. Slechte markt.

kamer, by een onleeflofen Waard, over wien wy ons zeer
 veelvergeerd hadden, moesten wy toe half twaalf
 wachten. In den vaper waren wy verder alleen.
 In Emswick kwam wy tegen 2 ure, wy werden
 daar goed doorgeleaten, en

Woensdag 13 Oct. in Leuvenaar onderzocht men,
 op 7 akerlandschen bodem ons goed met heel in-
 selijkheid. Te 6 ure besochten wy Utrecht.
 Het duurde nog maar een wy een tyding behuuden,
 en toen wy van het huis gekomen waren, was wy
 den sleutel behuuden, want er was toen nie,
 want in de bewaarter naar den nacht was
 reeds weg, en de bewaarter naar den dag
 waren nog niet gekomen. Liefdelijk troude wy,
 met wat vermaad, maar toch heel tevreden en
 dankbaar, weder in onze woning; de reis was
 gelukkig volbragt.

a. 2727 #

